

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

[Super Infortiato 2]

Bartolus <de Saxoferrato>

[Venedig], 30. Juni 1493

[Liber XXXVI]

[urn:nbn:de:bsz:31-319543](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-319543)

Uzno facile. remittitur satisfactio. An pauperi q si pot remittat satisfactio vid plene p glo. Bar. 7 bal. i. l. usufruc. C. d. usufr. Jus d. pius. Op. et vide Bal. 7 Imol. ibi. Cogit ca uere. vide p Jo. an. i. ti. d. istru. edi. s. nuc aliqua i spec. quez in hoc seqt pe. d. ach. i. cle. i. d. testa. 7 po nit Jo. an. i. addi. q. inci pit albertus galeotti. i. v. itez no. q. eo casu 7c. si he res soluit exe cutori an sit liberat. add Jo. an. i. ti. d. istru. edi. s. nuc vero ali qua ver. sed an debitor. C. Staf iu rameto. Et vide fin. bal. i. l. i. vi. col. C. de ede. 7 qualiter pro bat qd se sic expedisse. vi de p. bal. i. l. restituenda. C. d. pe. he. 7 Bar. i. l. q. sub pditoe d pdi. isti. 7 qli ter qd pbet se tm uedidit se dic per fa crametu fm Bal. i. l. i. fa milie. C. fa ber. p. d. l. fi qd p redp. 7 istio adde qd in tutori b 7 comif sarijs redp. ptib 7 rones no. Bal. in rub. de fi. in stru. in. xvij. col. in ver. se quis videre de scriptura quorundaz officialiuz. 7 Bar. in. l. i. s. officiu. d. tutel. 7 ro. di strab. 7 no. i. fi. de act. s. actionuz. in. xxij. q. per moder. per Jo. an. in. d. s. nuc vero aliqua. in ad di. q. incipit. p. huc. s. 7c. 7 vid ad ma teriaz quali.

In tex. ibi tradidit. 7 certe non ratione que sequitur.

Ideamus. Legatarius dz cauere heredi 7 fideicommissari us legatario: vel fideicommissarius heredi causa euitandi circuitus. b. d. In tex. ibi sufficeret h. Ruder ibi esse. i. legatarium heredi cauere debere achi no esset fideicommissarius grauatus. C. Venio ad ver. sed 7 le gatario: ut intelligatis istuz ver. habetis recordari de eo quod habuistis in. l. penales. in fi. s. ti. i. ibi de ali. le. Breuiter glo. sol. 7 bene.

Im non facile. Et qui no pot satisfadare remittit satisfactio. b. d. C. Op. 7 videt q paupertas sit ca dan de satisfadationis: ut. l. de creationibus. s. fin aut e. C. de epi. audi. Glo. non soluit. Rn. qnqz ppter paupertate remittit satisfactio. qnqz exigitur 7 h exigi tur timore future paupertatis. 7 si esset certu legatariu semper esse diuit nō prestaret: ut. s. e. l. nisi. s. ite sciē dū. sed eo casu quo nō potest prestare an sit repellendus: 7 tunc aut tractat de administratione rei aliene 7 repellit propter paupertate: ut in. l. de creationibus. aut de administratione pprii debiti tractat: 7 tunc nō repellitur ut hic. C. Op. q paupertas nō psit: ut. l. pe dius. de incen. rui. nau. Bic plene i. l. fi qs ad dedinā dā. C. de epi. 7 de. C. Quero qd si bona fide nō postu lat. Bic ut in glo. 7 bene.

Ex. l. sequenti. C. Quā cautionem teneant prestare legatarius vel nudus minister. Et an executores habeant aliquā actioez.

Juus pius. Ista ē bona lex 7 glo. legit uno modo. ego legā alio modo 7 erit sine tot ppariuz 7 lec. po no per. l. pecunie. s. de ali. le. ubi debet remanere pe nes istum ministruz. 7 ideo nō debet cauere 7 fm hoc loquit in legatario nō in nudo ministro 7 glo. legit ali ter 7. h. d. Aliter executor nō tenetur heredi cauere. hoc dicit. C. Op. de. l. iij. s. debeat. s. de ali. le. Glo. responder ibi loquit in executore dato ab herede ut a iudice. h in testamentario. sed certe etiā executor testa mentarius nō tenetur cauere: vt. l. nulli. C. de epi. 7 de. tene menti istud. C. Contra istud op. s. l. liberto. s. lar gius. in fi. s. de an. le. Ille est tex. qui bene declarat istā legē. So. merus executor nō tenet cauere nisi post te stamentū factū ceperit esse nō soluendo: ut in contra rio. C. Op. de. l. fi a pluribus. in prin. s. de leg. i. 7 l. q dam. s. pe. e. ti. ubi isti executores debēt satisfadare. By. in. d. l. fi a pluribus. soluit q ibi loquit in executore qui a defuncto sensit comodum ideo tenet cauere. h a de functo comodū nō sensit. C. Et pro declaratione ma terie plene distigue q triplex est cautio. quedā est cautio cessantiū partes reddi. quedā de pseruando indē nem. quedam est cautio de implendo onere iniuncto. C. Circa primā cautionē dic aut est legatarius 7 nō te netur satisfadare: ut. l. pecunie. in prin. s. de ad. le. 7 hoc fm primā lec. quā posui. Aut est minister nō tm nudus 7 cogitur cauere: ut. d. l. pecunie. ij. rñso. nō tm satisfadare cum eius fides sit electa a testatore: ut. l. firmio. s. i. quādo di. le. ce. Aut est executor merus 7 nō cogit ca uere nec satisfadare: ut h. C. Circa secundā 7 tertiā cau tionē dic aut est legatarius 7 cogitur satisfadare: ut. l. fi ti bi. s. de lega. iij. 7 l. qbus diebus. s. fi. de condi. 7 de mon. Aut est minister: 7 tunc si non est nudus cogitur cauere nō satisfadare: ut. s. de leg. i. l. fi a pluribus. 7 d. l. firmio. s. i. Nec ob. s. de le. i. l. quidā. s. pe. quia ibi lo quit de satisfadatione que prestat ex illo titulo: ut le. no. caue. nō de ea que prestat ex executor. Predicta vera nisi sit effectus minus soluendo: ut. j. proxi. dicam. Si uero est nudus minister tunc aut post factum testm est effectus minus idoneus 7 satisfad. als nō satisfad nec cauet sed potest ei simpliciter solui: ut. l. liberto. s. lar gius. de an. le. Predicta uera de executore testamen

tario. de legitimo 7 datiuo dic ut. s. dixi. Item si dubi tas qualiter cognoscat legatarius ab executore: 7 exe cutor merus a nō mero. Et de qd dixi in. l. pecunie. de ali. le. 7 plenus in. l. si quis ticio. s. de leg. ij. Item no ta q eo casu quo executor dz cauere vel satisfadare si he res sibi soluit nō exacta cautione uel satisfadatione ad huc tenet legatarius: ut. d. l. firmio. s. i. C. Quero an isti executores habeant aliquā actionē. Itz an portio deficiēs 7c. Bic glo. in. d. l. fi qs ticio. s. de leg. ij. 7 ibi dicā. C. Quero qd si est dubiū an bene distribuatur uel nō: 7 glo. dicit q stat iuramento. 7 facit qd no. i. l. san cimus. s. in cōputatiōe. C. de iur. deli. dñs Ly. in. l. id qd pauperibus. in. viij. q. determinauit fm Pe. 7 dicit q istud dz intelligi vey in legatis minutis. sed in bis q bene possunt pbari per testes ut sunt magna facta: tūc per testes debent probari.

Non. Cautio usufructu finito rem re stitui debet interponi ei ad quez ptinet pprietas nō heredi tantūmō. hoc dicit.

h. xij. Ad senatusconsultum trebel. Rubrica.

Hec rubrica nō eget p̄tinatione quia tex. p̄tinuat. Sed op. cū in nigro etiā dicat de senatuscōsulto pegasiano debuit addi i rubrica de senatuscōsulto pegasiano. Ruder glo. q oia remedia pegasiani sunt attribu ta treb. 7 que sunt propria remedia vtriusqz vide insti. de fideicomis. heredi. per totum.

Ex. l. sequenti. C. Quot sint remedia trebelliani. 7 an cū pater restitu it filio habeat locum trebellianum. Et qualiter fiat translatio instantie de uno in alium.

Explicito. Hec lex primo conti nuat titulū. secūdo po nit tēpus p̄fectionis huius senatuscōsul ti. tertio ponit uerba. secūda ibi: factis est. tertia ibi: cuius uerba. 7. h. d. Facta restitu tione transeūt actioez 7 iura in fideicommissariū 7 heredi paraf exceptio. C. Op. q alia sunt remedia treb. s. de coact. heredis 7 de detractiōe quarte: ut. j. e. l. quia poterat. 7. j. e. l. s. si heres. cū. s. se. So. fateor q reme dia treb. sunt qnqz: vt no. in. l. in testamēto. C. ad. l. fal. Primū q heres cogat adire 7 restituere: vt. j. e. l. ga poterat. Scdm ut facta restitutiōe trāseant actiones in fideicommissariū ut h. Tertiu q heredi def exceptio si pueniat ut hic. Quartū q p̄tra euz def exceptio si agit ut hic. Quintū ē de detractiōe q̄rte: ut. s. e. l. s. si he res. 7. s. sequētibz. Et de his remedijs aliq sunt attri buta trebelliano que fuerūt inuēta p pegasianuz sena tuscōsultum: ut insti. de fideicomis. here. p totū. Item p̄tra dicat hic q iudicia idest instātie trāseūt in fideicō mis. Cōtra. j. e. l. cū h̄ditas. Rñ. ibi instātie cepta cum defuncto q trāsit in fideicōmis. ut h. q: erat ius h̄dita riū. Sz instātie cepta cū herede nō trāsit in fideicōmis sariū: ut ibi: quia nō est h̄ditaria. C. Itē p̄tra qn pater restituit filio nō restituit ut heres. ergo treb. non h̄z lo cū: ut. l. cū filio. s. de leg. i. Rñ. dicat i ver. sed idē. Rñ. qnqz pater instituit 7 rogat restituere filio: tūc h̄z locuz treb. quo ad oia remedia ut hic. qnqz ipse filius instituit 7 pater rogat ei restituere: tūc etiā h̄z locū treb. ad oia remedia preterq̄ quo ad deductionē quarte: ut hic. 7. s. si filio. j. e. 7. s. de leg. i. l. cū filio. C. Itē op. q deduc tio q̄rte nō fit de remedijs treb. ut insti. e. s. restituta. So. fateor p̄trariū: sed attribuit ei. Fuit enim inuentū p pegasianū. C. Ultimo nota duo ex isto tex. p̄mo q il le in quē trāseūt utiles: 7 sic in quē transit effectus sine noie appellat usufructuarius largo mō: ut ibi: ius usu fructuzqz transferre: tm nō ē usufructuarius de quo lo quit titulus de usufructu. C. Secūdo nota q fit trāsla tio instātie de uno ad aliū q translatio fit multis mōis fm Ja. de are. Transfert enī qnqz legis auctoritate:

77

ter sic mod' p' b' d' i pecu n' i' in tali c' a expensaz ha bes p' Bar to. i. l. si at q' e' h. i. l. c. ad macedo. e' C' Domin' Ly. Adde Bal. i. l. nul li. C. de epi. e' cle. r' quod no. dixi i. s. i' bonofidei. insti. de ac. r' glo. in. c. di. lecti. d' iudi. r' Bal. i. l. id q' pauperi. bus. in. fi. de epi. r' cle. r' i. d. l. si q' p' red' eptione.

C' Ad sena. tusconsultu' trebel. Ru. brica.

C' N' d' def. actio. AD. DE. Pau. de cal. p' filio. c' r' iij. r' iqu' tu' Alex. po. nit q' stante statuto q' b' a nitus no' au. diaf p' cessus erit null' e' t' si no' fuit op. positu' r' etia' de statuto q' non soluens collectaf no' audiaf adde pulchre Ro. ma. p' h. c' r' iij. r' De. d' an. eba. p' filii. vi. b' C' De vtili. b'. ADDE. Ang. c' filio. h' r' iij. in. fi.

ut hic: r. l. si operay. de oper. lib. r. j. de fideiuf. l. si cu' hoiem. r. s. de iudi. l. r' a ex p' tibus. r. l. si feruus. de p' di. inde. dixi. s. so. ma. l. si p' stante. in. fi. Quadoqz transferi factu' hois: tunc un' mo. dus ponit. s. de pcur. l. in cause. s. si ex parte. l. q' fiat cessio instantie. Alius modus ponit in. l. mutari. cu' l. se. in glo. e. ti. quia oia de nouo sunt r' repetunt. Quadoqz transferi p' litis p' testa. vt. s. de iudi. l. sed r' si susceperit. r' in au. de litig. s. si no' apud iudices in iudicium. Quadoqz p' satis. datione: ut. l. r' ius. de pcur. dixi in. d. l. si cu' ho. min' de fideiuf. r' examinaui multa circa hoc in. l. si ante accep. iudi. sol. Alia in hoc prin. no' sunt dicenda quonia' iuriconsultus. j. ponit.

Ex. s. sequenti.

Quid iportet qn. l. vel statutum dicit actiones non dari. Et qualiter intelligat cu. l. dicit q' actiones competentes uni deni' alij. Et an cu' statutum dicit q' per liberam personam nobis querat actio de qua intelligitur.

Sublata. Per hoc senatusconsultus p' uisus est heredi: r' etiam fideicommissario. h. d. C' Op. q' senatusconsultus etia' habeat locu' quado sine aliquo timore non vult adire: vt. j. e. l. ga poterat. Rn. fateor cu' cir. ca ad eundam hereditate uel no: sit p' ratione uo. luntas. S' q' a' comunius accidit q' q' nolit adire p' p' ter metu litium r' aliaru' ibrigationu': ideo ad hoc se retulit senatusconsultus. C' Item p' tra hoc op. ad sm' r' ius q' heres possit agere: ut. j. e. l. ita r' i. s. qui ex t' reb. So. ante facta restitutio ne pot' agere ut ibi: no' post ut hic. q' intelligo ni' si p' q' r' ta q' remanet apud eu: vt. j. e. l. s. fi. C' Al. timo nota diligenter p' b' a senat' que dicit actio. ne no' dari heredi q' d' iportat hoc est herede ex. ceptione repelli. simile in. l. ij. s. fi. ad velley. r. l. i. in pn. ad macedo. ibi ne actio petitione detur: intelligit q' exceptione repellat. id e' si p' b' a referat ad personam. i. q' in tale no' detur actio. in. tellig' ope exceptionis. r' id e' si referat ad ipam re uel ad ipsuz negociu' de quo agit: ut si diceret q' eo noie no' sit actio petitione: ut. d. l. i. ad mace. do. r. l. ij. ad velley. q' procedit i' ciuilibus. i' cri. minalibus vero uident iportare dicta uerba q' ipso iure no' sit ius agendi: ut. l. i. s. q' ait de alea. ita sentit Ja. de are. i' quadam disputatione. C' No. ta etia' q' quado lex dicit q' actiones competetes vni deni' alij: intelligit de utilibus non de dire. ctis: ut patet hic du' dicit q' actiones deni' fidei. commissario: intelligit de utilibus. Et p' dicta sunt utilia ad statuta q' sepe dicunt actione non dari no' audiri r' filia q' sit opus exceptione in ciuili. bus. in criminalibus secus. It' facit statutum e' h' q' per liberam personam nobis querat actio. quero an querat directa uel utilis. Et uidet q' utilis vt hic r' insti. e. s. restituta. Forsan possit distingui q' aut statutum disponit q' actio uni primo quesit' ta per ipsuz: alteri querat intelligit de utili ut h' quia directa no' potest ab ossibus separari. Aut statutum disponit q' actio ab initio querat per alium: r' tunc de directa intelligitur: ut insti. per. quas perso. no. acqui. per totum. r' de uerbo. ob. liga. l. stipulatio ista. s. alteri.

Hec aut heredi positum in senatusconsulto. C' Op. ab intestato no' poterant relin. qui legata: ut insti. de fideico. heredi. s. preterea. So. hic loquitur in fideicommissio quod i hoc dif. fert a legato sm' ista r' epora. Hodie secus dicit glo. quod examina ut dixi i. l. i. s. de lega. i. Ex. s. sequenti.

In testamento militis an habeat locum falci. dia vel trebellianica r' an filiussa. possit facere te. stamentu' in his in quibus patri non querit usu. fructus. Et an pater possit emancipare filiu' ad unum actum.

In filiu. Hic prosequit expositione eius dez verbi heredum: usqz ad. s. si heres. C' Op. j. e. l. s. deniqz. So. in testamen. to militis habet locuz treb. quo ad omnia reme. dia: ut hic preter q' quo ad detractionez quarte ut ibi. Item contra in au. de heredi. r' falc. s. pe. So. dicit By. hodie fal. facto iuentario: habet locu' etiam in testamento militis. r' id e' in treb. r' sic iura antiqua in hoc hodie corrigunt. Id e' tenet Franciscus accur. r' Ly. in. l. in testameto. C. ad. l. fal. C' Querit glo. an filiussa. possit face. re testamentu' in aduenticijs: quoz usufructus patri no' queritur. Et determinat q' no' r' bene. casus est in. l. pe. C. qui testa. fa. pos. dixi in. l. qui in potestate. s. de testa. facit quod no. in au. ut li. ma. r' auie. in prin. r' hoc no. C' Quero utrum pater possit emancipare filiu' quo ad unu' actum. t' n. i. quo ad factione' testameti in ceteris rema. neat i potestate. Et uidet q' sic: q' lex hec facit. na' in castr' el' uel quasi habet loco patris. ut. l. ij. s. ad macedo. in ceteris no'. In p' trariu' facit. s. de adop. l. quesitu. cogitabis.

Honoru. Id e' prosequit. Nota q' lex r' statuta que loquunt de heredibus habent locu' in bonoru' possessore de iure p' torio. q' apparet ex hac. l. relata ad uerba senatusconsulti. probat hoc etia'. naz certu' est q' uerba p' ditionu' intelligunt stricte ad litte. ra' tam e' si dictu' est si heres no' erit deficit ista co. ditio i eo q' est bonoz possessor de iure p' torio: ut de codi. r' demon. l. in condi. s. si patronus.

Ex. s. sequenti.

C. l. prouiso loquens de herede h' locuz in fi. deicommissario. Et an in fideicommissario rogato de restituendo sit necessaria restitutio.

De illo. Fideicommissarius restituendo scdo fideicommissario transfert actione. h. d. Nota q' prouiso legis loquens de herede h' locuz in fideicommissario ut colligit ex hoc. s. relato ad p' b' a senatusconsulti. Scdo nota q' ille qui h' viles actiones cedendo eas tras. fert. de hoc dicaz. j. e. l. ex affe. C' Op. q' restitu. do no' trasunt actiones: s' trasunt ipso iure: ut. l. pe. C. eo. Glo. dicit q' quidam dicunt q' ibi lo. quif quando secundus fideicommissarius fuit in mora hic quado restituit ante mora. quod non placet glo. q' sm' hoc no' e' differetia inter pri. mu' herede r' fideicommissarios rogatos de resti. tuendo. It' moderni tenet istaz r' b' n' est differen. tia inter herede r' fideicommissariu': q' in herede ad hoc ut transeant actiones ipso iure e' necessa. ria absentia r' mora. i' fideicommissario sufficit mo. ra sola sm' p' b' e. Et alia daf solutio sm' Jo. quia ibi loquit in rogato restituere pure. hic loquit i rogato in diem vel sub conditione. sed hoc licet possit esse v' p' i se: t' n' est diuinare. Collige ergo ex p' dictis an in fideicommissario rogato de resti. tuendo sit necessaria restitutio. an uero actiones trasunt ipso iure. Aut queris ate die restitutio. nis uel post. aut quado nulla dies est apposta. primo casu no' trasunt sine restitutioe: ut hic sm' Jo. Scdo casu aut fuit in mora restituendi r' tran. seunt ipso iure. alias est opus restitutione ut hic sm' aliam lec.

Sed r' quotiens. In fideico. missarium uu iij

C' In adu. ticijs. AD. DE. vltra. Alex. an fil. ussa. i' aduen. ticijs in q' b' patri no' q' r' tur usufru. ctus marie ad pias cas' possit testari. Pau. d' ca. consilio. c. c. d' C' Ad vnu' actum. AD. DE. q' pater no' pot' em. cipare filiu' r' sibi retine. re usufru. ctu' ut consu. luit O' d' tra. p' filii. c. c' r' iij.

C' Ipso iu. re. ADDE. dum Alex. dicit q' i' p' i' cam transe. fideico. ipso iure q' idem tenet Bal. p' fil. c. c' r' iij. iij. li. r' pe. de ancha. co. filio. viij. ubi tenet q' non requirat adi. tio heredita. tis ad pias cas' p' terqua' i' casu ibi po. sito p' ipsum r' q' in testis ad pias cau. sas no' requi. ratur aditio vide alias re. missiones i. l. i. C. de sa. san. ec.

partis cui est facta restitutio in solidū transcunt actiones que ipso iure transibunt in aliū fideicommissarium existente conditione. h. d. C. Op. q. sit opus restitutione: ut. s. proxi. §. Sol. ibi loquitur in fideicommissario rogato restituere hic aut non erat rogatus unus alteri restituere sed erant cōfideicommissarij. Item ptra q. etiaz hoc casu sit necessaria restitutio: ut. j. e. l. cogi. §. idem metianus. So. quedā est restitutio facti per quā transferri possessio rerū et illa est necessaria: ut ibi. quedā est restitutio iuris per quā transferuntur actiones: et ille tñ transeunt ipso iure ut hic. C. Item ptra q. iste fideicommissarius pditionalis nō pōt cogi adire et restituere: ut. j. e. l. ille a quo. in pñ. Sol. ibi loquitur qñ erat tñ unus fideicommissarius pditionalis. hic erat unus pro parte pure ppter quā cogit heres totū adire. C. Quero utrū sint alij casus in quibus fiant translationes actionum ipso iure. Rñ. sic vt. l. pe. C. e. et ibi no. C. Quero an isto casu veniat detrahenda quarta. Glo. distinguit multū pfecte et uide eā et signa. C. Quero quid in directis hereditatibus. si est unus institutus p parte pure pro parte sub pditione an institutus pure interim habeat totū. Glo. tāgit h. et in. l. ij. si pars here. pe. et dixi in. l. plane. §. si coniunctim. s. de lega. i.

Si filio. Sive rogat heres siue pater vel dominus uel admistrator heredis locus est senatusconsulto. hoc dicit. Ex. §. sequenti.

¶ An pecunia sit de rebus que seruādo seruari possunt. ibi. Ex hoc. Et an adultus curatorem habens equiparetur pupillo: ibi. Reassume. Et an adultus possit adire hereditatē sine pñsentia curatoris: ibi. Querit glo. Et an cū adultus facit testamentū possit peti restitutio in integ. ibi. Quero. Et prodig' et furiosus cui equiparentur. et au minor possit cedere actionem uide in fi.

¶ Fuit quesitū. Hic est notabilis. §. Pupillus non pōt restituere hereditatē tutori eo autore: adultus pōt curatori: q. eius auctoritas nō est necessaria. h. d. C. Op. extra glo. ad primā partem et uide q. tutor possit sibi restituere: ut. l. filius. §. i. de ptra. emp. Sol. qdā est restitutio facti. et istaz pōt facere tutor de re sibi debita: ut ibi et. j. de fideiussoribus. l. tutor. in fi. Quedam est translatio seu restitutio iuris et illā nō pōt facere ut hic. C. Ad scōz dictū op. et intro glo. et uide q. similis sit adultus pupillo: ut. l. si curator. C. de in integ. resti. mi. Glo. pro so. huius pñ dicit multa uerba et iō diuido glo. Ad pmo format ptra rariū. secūdo ponit unā so. ad ipsuz et multa similia pferentia ad solutionē usqz ibi. Et in casu huius legis ratio est. ibi ponit aliam so. et unā oppositionē ad ipsam et eius rñsiones vsqz ibi: ut. h. m. Jo. ibi tertia so. usqz ibi: sed nunquid. ibi glo. format unā nouā qñsionez. C. Venio ad primā. Prima so. est q. pñsioz loquitur qñ agit de eis obligandis: tñc sunt filies pupilli et adulti q. curatōrē habēt. secus cū tractat de eis liberādis. ita dicit glo. quā nota. Ad istā so. adducit gl. site de. l. nō qñ. §. hec autē. j. re pupilli. fal. so. Itē de pñsione. xxx. annoz que nō currat pupillo s. adulto sic. Itē. C. de fal. mo. l. i. in fi. S. aduertē dū est q. ista sūt filia ad hoc ut differat pupillus ab adulto nō tñ faciunt ad ppositū: q. ibi non distinguit de adulto habēre curatōrē vel nō ad qd uadit ptra rariū. Preterea ibi loquitur in his q. ipsa lex disponit circa bona adultoz uel pupilloz sine eoz facto. sed hic in materia nra loquitur

de his q. agēda sunt ab ipso pupillo vel adulto an valeant: unde dicta filia modicū faciūt ad ppositū. Unde glo. adducit aliud site. f. q. pupillus nō faciat pecuniā sui creditoris: ut. j. de so. l. q. si forte. §. h. qd nō reperit in adulto qd no. ita dicit glo. Ex hoc dicto nota q. pecunia est de his reb' que seruādo seruari nō possunt qd pater: q. pōt alienari: et probat. C. de adm. tuto. in auē. nouissime posita super rubrica. et i. corpo re unde sumit. Et si dicit ptra rariū pater ad oculū: quia pecunia potest seruari seruādo. Rñ. nō pōt seruari ut afferat utilitatez s. m. cum usum ad quē est destinata. Secūdo aduertat q. hoc simile modicū facit ad ppositū. nam nō loquitur de adulto curatōrē habente. als remanet dicta regula. l. si curatōrē. Ad ducit glo. aliud site. non pōt testari pupillus sed adultus sic. s. de tes. l. q. etate. et insti. quibus nō est permis. fa. tes. §. preterea. et l. aurelius. §. gaius. de li. le. istud est vey in se etiā in adulto curatōrē habente. et ratio est s. m. quosdā: q. ultima uoluntas pferat post mortem et sic illo tempore erat finita cura. Ista ratio nō est uera: q. lex resistit initio: ut. l. si minor. de seru. expor. ergo est ratio: q. quantum ad testā nō uidet habere curatōrē cum hoc non pertineat ad administrationē bonoz ergo et. vt. l. in copulādis. C. de nup. Dat glo. aliud simile q. adultus potest accusare curatōrē suspectuz sed pupillus nō tutorē. Istud exēplum est etiaz bonum tñ loquitur in his que geruntur curatōrē inuito et ad faciendā curam. Potest dari ad exēplum. s. de in lit. iur. l. uideamus. §. i. et. j. de re iudi. l. acta. §. ptra pupillū. et. j. de cōf. l. certum. §. in pupillo. et insti. de cura. §. itez inuito. j. de manu. testa. l. lucius. in prin. facit. j. de so. l. si seruus. x. et ibi dixi. S. etia ista nō sunt similia. est ergo hic fauor liberatiōis. C. Secūda so. prin. ē q. adultus quantum ad hanc rem nō uidet habere curatōrē cuz unius auctoritas in hac re necessaria nō sit unde restituit sicut curatōrē nō habens. Nota istam sol. multū per quā declarat. l. si curatōrē. C. de integ. resti. q. pupillus equiparatur adulto habenti curatōrē. qd est uerū in his ad que officii curatōris extendit. C. Sed ptra hoc op. q. s. m. hoc semper poterit adultus cū curatōrē suo ptra here. Rñ. q. hoc est uerū in his que fiunt siue gerunt cū curatōrē ex necessitate. secus si ex uoluntate quod etiam nota. et iste sunt uere sol. Tertia principalis so. est s. m. hoc q. hic loquitur in adulto coacto adire et sic cū ad eum nullū cōmodū pertinere d. restituere potest sine curatōris auctoritate. als secus. Ista so. est uera in se tñ est diuinare. Reassume ergo cū queritur an adultus curatōrē habens equiparetur pupillo. Distingue aut queris in his que disponuntur per legem circa bona eoz: aut in his que aguntur per ipsos: aut in his que aguntur cum ipsis. Primo casu nō equiparant sed multe differentie sunt: ut in pñsione. xxx. annoz. in. l. i. in fi. de fal. mo. et alijs similibus. Secūdo casu quādo queritur de his que aguntur ab ipsis aut cōdendo ultimam uoluntatem et nō sunt similes: quia adultus potest testari pupillus nō: aut iter uiuos: et tunc aut ea agunt uel agere uolunt cuz ipsis tutoribus uel curatōrib' aut cū extraneis. Primo casu aut hoc agunt ut dictos admistratores habeant: aut postq. eos habent. Primo casu nō sunt similes: ut insti. de cura. §. itez inuito. Secūdo casu aut loquimur i actiōe ex qua ad eos nō pertinet cōmodum uel incōmoduz et nō sunt similes: quia adultus potest aliud agere cū

vsu fructu et. §. si lipidicimus. s. de re. eoz in v. cuiusuis alterius materie Et inquāth Alex. pouit an pater possit auctoriari filio sibi donanti cā mortis et allegat Ang. pñsio incipite filia refutaui et est in stam pa. cccij. ad. de Ang. cōf. filio. c. l. iij. incipite in dei noie tria uident spugnare et ibi ponit an p. ping possint auctoriari in facto ppro et q. pater filio donanti cā mortis si bi possit auctoriari uoluit Bal. cōf. filio. l. ij. li bro Ro. pul chre q. allegat Ang. ut. s. confilio eccccv. cō. sulu t. Old. pñsio. xvi. incipite pater pñsio si lie et inquantū Alex. trāfire uide q. stāte statuto q. mulier nō possit testari sine cōsensu duoz p. p. quoz q. nō poterit unū ex illis instituire dic q. Bal. pñsio cōtrariuz q. imo possit dūmodo cōsentiant nō ut sic agat s. libere eius. pñsio. c. l. iij. libro. Et stante stat. 2 to q. vxor nō possit testari sine cōsensu mariti mulier poterit maritum instituire ut cōsulit idē Bal. confilio. l. xvij. ij. libro. Abbatamen cōf. filio. l. i. in fi. tenet q. pater nō possit auctoriari filio donanti alteri filio et sic fratri in eiusdez potestate.

¶ C. Ipso iure. ADDE in quantum alex. dicit q. in pñ causaz transferri fideicō. ipso iure q. idē uoluit Bal. cōf. filio. cccxiiij. l. iij. libro.

¶ C. Seruan do seruari. ADDE dū Alex. transit cū opi. q. pecunia destina ta ad emptōnem pcedio rū nō cōnu meref iter i. mobilia q. pñsio tenet ro. pñ. c. l. xvij. vbi allegat p. opi. Alex. iura h. p. ipz allegata dei de die pñsioz est uerius q. casus ē nota bilis i. l. iij. et. l. usuras. s. b. p. iudi. tutele. et idē dicit eē si est deponita ad honestā pte lucri. q. cuz illb sit i. red. ditu. anno et s. ni redditus inter imobilia cōputet ut in cle. exi ut de v. sig. igit psequet est ut et tūc sine decreto alienari possint allegat spālter casū l. iij. §. nec

curatore: pupillus nō vt hic fm tertiaz so. Aut ad eos potest pertinere cōmodum vel incōmodū: tūc aut loquimur de eis liberandis et nō sunt similes vt hic scōm primā solutionē. Aut de eis obligandis: et tūc aut ad ea que gerunt se extendit officium curatoris et sunt similes: vt. l. si curatorē. C. de integ. resti. aut officium curatoris ad hoc se nō extendit: et tunc aut hoc gerūt necessario et nō sunt similes: qa adultus potest: pupillus nō: aut voluntarie et sunt similes: qa neuter pōt: vt hic fm sam sol. Si vero loquimur in his q̄ cum extraneis agunt: et tūc si quidē officium curatoris ad hoc se extendit et sunt similes: vt. d. l. si curatorē. Si vero se ad hoc nō extendit tunc nō sunt similes: qa habet peride acti nō haberet curatorē: vt hic fm secū dā so. et est casus extra de iudi. c. fi. li. vi. et j. de ma. vin. l. ij. que incipit si minor. facit qd̄ no. in. l. ait pretor. in prin. s. de mino. Tertio casu principali quādo querit de his que agunt cuz ipsis. s. pupillo et adulto: aut agunt cuz ipsis uoluntarie et distingue eo modo quo. s. per easdē leges. aut necessario: et tūc nō sunt similes: vt. l. acta. §. cōtra pupiluz. de re iudi. et l. si minor. de bo. au. iudi. pos. ¶ Que rit glo. an adultus possit adire hereditatē sine consensu curatoris. Dic plene vt. l. i. pupubibus. et l. pupillus. §. de acqui. here. ¶ Quero si adultus facit testamētū an possit restitutiō peti in iteg. si dicat incōsulte factū. Rñ. nō: quia edictum de minore loquit de his q̄ gesta sunt cū minore: sed verba gesserunt et p̄traxerunt non prinēt ad ius testandi: ut. l. uerba gesserunt. de s̄bo. signi. et ita intelligit Ja. de are. facit qd̄ no. in. l. ait p̄tor. in prin. de mino. ¶ Quero hic dicat de pupillo et adulto. quid de furioso et p̄digo cui equiparantur. Rñ. pupillo tex. est notabilis in. l. si fulcinus. §. adeo. j. qui. ex cau. in pos. ea. ¶ Quero an minor possit cedere actionē. D̄y. tangit hic et uidet distinguendū ut hoc. §. tractatur enim de translatione actionis tangit D̄y. s. de auc. tu. l. potest. et ibi dixi. et in Specu. de ces. actio. §. i. ver. sed nunquid minor.

Ex. §. sequenti.

Collegia possunt facere p̄tus per decretū collegij sine superiore nec est necessarius fundicus cū collegiū p̄sens s̄bit et cū vno collegiato collegiū pōt p̄trahere.

Sinautē. Collegiū pōt restituere hereditatem ex treb. uni de collegio. h. d.

Nota q̄ collegia possunt facere p̄tractus per decretū ipsius collegij nec est necessaria superioris auctoritas de quo per glo. et Duil. s. quod cuiusq̄ vniuersi. l. nulli. Scōo nota q̄ qñ p̄trahitur cuz aliquo collegio p̄sente nō est necesse q̄ collegiū faciat fundicū ad sic p̄trahendum. sed ipsum collegiū pōt principaliter cōtrahere ut hic. ¶ Tertio nota q̄ unus de collegio potest p̄trahere cum collegio quod tene menti.

Ex. §. sequenti.

Res d̄z estimari cuz qualitibus suis ideo si quis iplicitus debitis et uellet dicere se deceptum ultra dimidiā d̄z capitulari q̄ si res fuisset hoīs taliter debitis impliciti nō reperisset emptorem tāte quātitatis.

Si heres. Hucusq̄ tractauit iurisconsultus de uno remedio treb. s. trāsferendaz actionum. hic tractat de secūdo. s. de detractione quarte. Res que remanēt apud heredē estimatur cū qualitibus suis nec cautio interponit. hoc dicit. ¶ Nota q̄ actio personalis nō prosequit funduz. et ideo si habes aliquē obligatuz et bona eius tibi non essent obligata tacite uel expresse p̄tra eum ad quē bona trāsferent nihil posses dicere. ¶ Secūdo nota q̄ res debet estimari cū qualitibus suis ut hic. et l. mortis. i. fi. j. de dona. cau. mor. unde. l. si seruus. de cōdi. fur. q̄ dicit res tantū ualet quantū uendi potest itelligitur. s. homini scienti p̄ditiones et qualitates rei: ut dicitur legibus. Et ideo sis cautus quādo tractat de estimāda aliqua re: qa forte dicat uenditor deceptus ultra dimi-

diā iusti precij q̄ p̄sideres personaz uenditoris si erat implicitus debitis uel si dedit fideiussorem uel nō: ut ex hoc possis p̄cludere q̄ talis res existēs hominis sic ipliciti debitis nō reperisset emptorē tante quātitatis. Idē in similibus qualitibus rez que habent augere et diminuerē precij. C. Op. C. in q. cau. pi. ta. p̄tra. l. ij. So. ibi loquit in hypothecaria hic in p̄sonali: et sic cessat p̄riū. Glo. format unā q̄stioēz an hoc casu teneatur creditoribus. Vide eam et tene primā responsionem.

Si is qui quadringenta.

Heres qui hereditatē restituit retenta certa quātitate sub nomine quote tenet legatarijs in eo qd̄ habet ultra quartaz si a fideicommissario exigi legata nō possūt. hoc dicit. C. Op. q̄ iste tex. sibi ipsi p̄tradicat. Rñ deo primo dicit dandaz sibi petitionē de rigore. postea de equitate mitigat ut solū in ducētis def. petitiō. C. Op. insti. eo. §. si quis vna. So. quādo heres retinet certaz quantitatē nō tenet legatarijs si a fideicommissario pōt exigi. als tenet in eo quod habet ultra quartā ut hic. s. quo distingue. j. e. l. fi. ¶ Quero utrū fideicommissarius teneat in solidum hodie si nō fecit inuentariū. dixi i. l. in ratione. §. quod vulgo. s. ad. l. fal.

Ex. §. sequenti.

An fideicommissarius detrahat quartam.

Deniqz. Licet nō detrahatur falcidia nō tamen tenet quis ad legata ultra uires hereditarias. Itē fideicommissarius nō detrahit quartam nisi liberalitatē heres in eum exercuerit. hoc dicit.

C. Op. q̄ possit quis teneri ad legata ultra uires hereditarias: ut. C. ad. l. fal. au. sed cū testator. Rñ. ueruz est hodie p̄pter delictū heredis omittentis facere inuentariū: ut ibi. ¶ Sed op. hic dicit in tex. p̄iūta glo. q̄ testator nō potest p̄hibere treb. deductionē. Contra in dicta au. sed cū testator. So. dicunt quidā illud in falc. secus in treb. Tu dic q̄ etiā treb. pōt hodie p̄hiberi: ut dicam in. l. marcellus. j. eo. C. Op. q̄ fideicommissarius possit detrahere quartā: vt. l. penales. §. fi. s. ad. l. falc. Huius gratia glo. hic distinguit et nō perfecte. D̄y. etiam supplet in aliquo et similiter nō perfecte. et ideo distingue latius: aut loqueris de herede et iste regulariter detrahit quartā. Fallit in casibus notatis in. l. in testamento. C. ad. l. fal. aut loqueris de fideicommissario: et tūc aut queris utrū detrahat a legatarijs singularibus aut a secūdo fideicommissario suo. P̄rio casu aut legata sunt relicta a se et nunq̄ detrahit: ut. l. lex fal. §. nunq̄. s. ad. l. fal. aut de legatis relictis ab herede uel simpliciter: et tunc aut heres detrahit sibi et ulterius nō detrahet vt hic nec tñ tenet fideicommissarius ultra q̄ habeat ut hic patet: aut heres nō detrahit: et tunc aut hoc ideo quia nō potuit: aut quia noluit: aut quia de hoc nō cogitauit sed per errorem totum restituit. P̄rimo casu quando nō potuit facto suo: q̄ coactus adiuit et fideicommissarius detrahit: ut. j. e. l. marcellus. §. q̄ si suspecta. Aut nō potuit propter naturaz relictorum: ut quia erat testamentū militis uel relictū ad p̄as causas: et tunc fideicommissarius nō detrahit sicut nec heres: ut hoc. §. in prin. succedit enim in locuz heredis: ut. j. l. proxi. Scōo casu quando nō detrahit quia nō uult: et tunc aut nō uult uolens facere gratiaz fideicommissario tñ et fideicommissarius detrahit ut hic: aut uolens facere gratiam fideicommissario et legatarijs et tunc nō detrahit ut colligitur ex hoc. §. d̄z dicit nisi liberalitatem et. Aut dubitatur et in dubio dicit glo. uidet uelle facere gratiaz primo fideicommissario cui restituit: quod placet quando scienter restituit: quia donare uidet: ut. l. cuius per errorem. de reg. iur. et l. i. s. de cōdi. inde. Sinaut per errorem: tunc secus: ut dicā in sequenti mēbro. Tertio casu quando de hoc nō cogitauit heres sed per errorem restituit totū: tunc fideicommissarius nō detrahit ut hoc. §. in quo excipit unus

• C Tertio
casu. AD.
DE PAU.
DE CA. PHILIO
• cccliij.

casus tñ. s. quando in eum liberalitas exercet. Secundo casu quādo querit utrū detrahā a secundo fideicōmissario uniuersali: z tunc aut heres restituit coacte et nō detrahā: ut. l. si patroni. §. ij. j. e. z in hoc differt seruus fideicōmissarius a legatarijs singularibus. Si nō adit sponte: tunc idem per omnia: ut. s. distinctum est in legatarijs singularibus. Tertio casu quādo querit utrū detrahā a suo fideicōmissario z nō detrahā: ut. l. ex asse. in fi. j. e. De tertio uero. s. de legatario regula ē q̄ nunq̄ detrahā fal. nisi ei detrahā: ut. l. lex fal. §. nunq̄. z. l. penales. §. fi. s. ad. l. fal. no. C. cōia de lega. l. i. Putarem autē perinde esse aci sibi detractū esset q̄n heres uoluisset in eum liberalitatem exercere z nō detrahā: uidet enim heres detraxisse z sibi donasse. ar. huius. §. uide hic glo. z signa.

Sed si quadringenta. ^{Herēs apud} quē remanet dimidia hereditatis sub nomie quote cōuenitur ad legatariū eo quod habet ultra quartaz. hoc dicit iste. §.

Idem iul. Si heres restituit hereditatē detracta quantitate que ad quartam tñ sufficit legatarius nō tenet. hoc dicit. C. Op. C. e. l. ij. ubi dicit heredē qui habet quartā teneri pro rata. Glo. dicit ibi refertur ad creditores tñ nō ad legatarios: ut ibi no. Item ibi retinuit sub nomine quoti. hic sub nomine quantitatē. Et ideo glo. in hac materia: at heres qui restituit tenet legatarijs pro eo qd remanet penes eum distinguit satis perfecte. uide eam z signa. z in eo quod glo. dicit q̄ ante restitutionē tenet heres legatarijs: habemus glo. cōtrariam. j. e. l. marcellus. in glo. que incipit q̄ semper presumitur. sed ista glo. cōmuniter tenetur.

Ex. l. sequenti.

Quid operentur uerba instrumentorū ponens eū in locum suum uide in fi.

Si quadringenta. ^{Dec. l.} ^{q̄} ^{psuevit} reputari horribilis tamē in ueritate nō est si ordinatē legatur. z. l. ista cū prin. se. usqz ad. §. idē pōpo. tractat eandem materiam. Sed pro euidentiōri intellectu primo declarabo tex. huius. l. demū. l. marcellus. postea recitabo apparatū cōiter. z. h. e. l. hoc dicit. Legata particularia in cōputatione. l. falci. z. tribuunt cūz fideicōmissio uniuersali q̄ estimatur quantuz supest in hereditate deductis legatis. z fideicōmissarius nō tenet ad legata in plus q̄ tenetur heres. h. d. Diuidit in duas partes. primo ponitur thema z. q. secūdo determinatio. q. inspecta. l. xij. tab. ante q̄ esset in. l. fal. tertio determinatio. q. inspecta qualitate potestatis. l. falc. secūda ibi: dicendū. tertia ibi: itaqz. Prosequamur per partes. z in tex. ibi deberet. als est deberes: z nulla fit mutatio personaz: als deberet: z tunc pcedit glo. magna: que dicit q̄ transit de secūda ad tertiā personaz. C. Henio ad uer. dicendū. hic est secūda pars z subdiuidit in tres. Primo ponit determinatio. q. secūdo ponit quedam ratio quando restitutio fideicōmissi puenit legatorū prestationē. tertio ponit alia ratio quādo legatorū prestatio preuenit restitutionē fideicōmissi. secūda ibi: q̄ presumit. tertia ibi: nā heres. In tex. ibi dicendū est: iunge hic tota trecenta te dare debere ticio quod est infra. z sic habes responsionē ad. q. ispecta. l. xij. tab. z de uolūtate testatoris. s. inspecta ptate. l. fal. fit cōputatio: ut sequitur s̄m Ja. de are. C. Sequitur uer. itaqz. Ista tertia pars diuidit in duas. primo loquit qualiter fit cōputatio herede aduente sponte. secūdo qualiter fit herede aduente coacte. z sic sol. q. pofitaz in prin. l. ij. ubi nō ergo. In tex. i. fi. sed dictūc quātu ei deberet: ut. j. proxi. dictū est. C. Nota q̄ hereditas transit in fideicōmissariū cū onere legatorū. C. Secūdo nota q̄ heres uidet ponere fideicōmissariū in lo

cum suū. qd nota pro uerbis q̄ ponunt in Actibus ponens eū in locū suū zc. que uerba uident iportare cessionē actionis uel constitutionē pcuratoris in rez suas ut hic. circa quod uide qd dixi in. l. in puinciali. §. pen. z. fi. de no. ope. nun. C. Nota ultimo q̄ si heres pdit bñficiū quarte per coactionē hoc pdest tñ fideicōmissario nō legatarijs: ut hic: z. j. l. proxi. dixi. s. l. proxi. §. deniqz in distinctione quaz posui ibi.

Ex. l. sequenti.

An i relictis ad pias cas cesset trebellianica: ibi. T. timo. Et an testator possit phibere trebellianicaz: ibi. Secūda. Et an p nō pfectionē inuentarij heres pdat trebellianicam: ibi. Quero an.

Marcellus. Legata particularia cōtribuunt cū fideicōmissario uniuersali q̄ estimat quantū ualeat tota hereditas nō deductis legatis. Itēz in tñ tenet fideicōmissariū ad legata inquantū tenet heres si sponte adisset. hoc dicit. Diuidit in tres partes. pmo ponit determinationē q̄n heres sponte adiuuit. scōo q̄n heres coacte adiuuit. tertio ponit extensionē sue determinationis. scōa ibi: q̄ si suspecta. tertia ibi: qd aut in tex. ibi in hac specie. dic que sequit s̄m lec. quā teneo. In tex. ibi q̄ si suspecta dicta sit hereditas dictū est. s. q̄ heres amittat quartā z q̄ tantū habeat legatariū si adiuuit coacte quā tū si sponte. Dy. C. Nota q̄ fideicōmissum uniuersale estimat quantū ualeat tota hereditas. C. Secūdo nota ex uer. qd aut: q̄ in oibus testamētis in qbus cessat fal. trebellianica cessat. C. Henio ad apparatū recitanduz cōiter super utraqz. l. C. Primo op. ad. l. qui qdringēta. s. e. z uidet q̄ sit sibi p̄traria. nam primo dicit tota debere restitui. in uer. itaqz dicit q̄ defalcet. Huius timore facta est glo. sup. p̄bo itaqz. que dicit q̄ cellus se ipsum corrigit qd nō placet. ar. l. nō ad ea. de p̄di. z de mon. Secūdo dicit glo. q̄ istas duas opi. ponit tanq̄ dubias z nullā eligit: qd nō placet: imo certitudinarie loquit in utroqz. Dy. dicit q̄ primū dictū ē respectu p̄sone fideicōmissarij q̄ nō potest falcidiā deducere: ut. s. l. proxi. §. deniqz. scōm inspecta p̄sone heredis qui p̄t falcidiā deducere. Tu melius dic q̄ primū dcm est inspecta. l. xij. tab. s̄m inspecta potestate legis fal. z ita apostillauit tex. s̄m Ja. de are. qd tene. C. Scōo op. dicit in. l. q̄ dringēta. q̄ legatarius nō hz totum z si fideicōmissarius habet. lxxv. Cōtra imo uidet q̄ totum auferat a fideicōmissario: ut. s. e. l. in fi. z. §. si is q̄ quadringēta. Huius p̄trarij timore antiq̄ in glo. magna factetur p̄trarium. ubi uerū: s. nō dicat in littera zc. tenent ergo q̄ a fideicōmissario auferentur illa. lxxv. Cōtrariū est ueritas ut patet ex textu h: z. j. l. proxi. C. Ad cōtrarium r̄ideo q̄ loquitur quādo testator iussit heredes restituere hereditatē dducta certa quantitate. ex eo eniz uidet uelle heredem nō teneri ad legata: ut insti. e. §. si qs. ideo a fideicōmissario auferetur totū quod habet. Nam ex p̄sone heredis nō potest deducere: quia heres ipse sibi retinuit quartā. Ex persona sua non p̄t: ut. s. l. proxi. §. deniqz. sed in. l. ista fuit rogatus heres restituere hereditatem simpliciter: nec p̄t dici q̄ legatarius petat ab herede illa. lxxv. que sibi sunt minuta. nam cū minuant per. l. fal. sunt in debita ipi legatario: ut. l. plautius. z. l. linea margaritarij. z. l. i. in prin. s. ad. l. fal. C. Op. z uidet q̄ marcellus p̄tradicat. l. qui quadringēta. nam. s. estimat hereditas quantū ualeat dductis legatis. in. l. marcellus. estimat quantuz ualeat non deductis legatis. Huius timore due sunt opi. in glo. p̄ma q̄ lex. q̄ quadringēta loquit quādo legata fuerūt relicta simpliciter. in. l. marcellus. fuerūt legata relicta nominatim ab herede. hoc tangit i glo. magna. ubi qd aut si expressim zc. Cōtra istā lec. arguo. naz lex q̄ quadringēta. loquit quādo heres noiatim est grauatus: ut patet in uer. itaqz. ubi q̄ si heres zc. hoc patet. in prin. l. marcellus. ubi in hac specie. z sic uidet loq̄ in eo casu

quo. s. vnde **Alzo** & **Hu**. legūt aliter. videlicet q. l. qui quadrigenta. corrigat per. l. marcellus. i. p. clusione ibi posita. rationes autē posite in. l. q. qdringenta. nō corrigi. Nec lec. nō placet: q. si rationes sunt vere p. clusio erit vera de necessitate. si falsa esset p. clusio false essent rationes. Unde **Dy**. tenet primaz lec. que est vera. do rationē. quando legata relinquunt noiatiz ab herede nō uidef onus hereditariū: qd apparet: quia si hereditas uadit ad aliū nō uadit cuz illo onere siue vadat ad substitutū siue ad p. iunctum: ut. l. i. §. in substitutione. s. ad. l. fal. z. l. si plures. s. de leg. iij. dixi in. l. que cōditio. de p. di. z. demon. sed quādo simpliciter relinquunt dicat onus hereditariū: qd pater: q. hereditas tūc trā sit cū onere legatoz: ut dic. ll. merito ergo quando legata relinquuntur ab herede noiatim z postea hereditas p. fideicommissum: hereditas estimat quantuz ualet abiqz deductione legatoz: q. illa legata nō uidebunt pprie onus hereditariū. sec. quādo simpliciter: ideo tunc legata detrahūt: ut. l. qui qdringēta. nec ob. tex. ibi quasi heres zc. q. ibi iducit quedā similitudo: nō q. pprie se referat ad casum propositum vel aliter fuit grauatus q. si heres nominatim. Nō ob. tex. i. l. marcellus. ibi in hac specie: q. intelligo. f. que sequit. **Ad** istud oppo. fortiter: q. legata que relinquunt simpliciter uident relinqui a fideicommissario: ut. l. fi. C. e. ergo nō detrahēt fal. ut dixi. s. l. pxi. §. deniqz. z. sic. l. q. quadrigenta. q. dicit fal. detrahendā nō pōt loq. in legatis relictis simpliciter. So. duobus modis. primo. l. cōtraria loq. tur quādo heres fuit grauatus restituere totā uel oēm hereditatē. z. sic de necessitate iducit onus legatoz esse in fideicommissarijs. hic quādo simpliciter uel melius. l. fi. C. eo. nō dicit q. legata uideant relicta a fideicommissario: sed ab eo debent peti nō ab herede. Ex quo p. cludo q. legata simpliciter relicta ex persona heredis debent: z. p. sequens defalcant: ut hic. s. ab ipso fideicommissario petent z. prestant: ut. l. cōtraria. p. hoc do. duas glo. prima. s. l. proxi. in. §. deniqz. i. fi. glo. que incipit no. fideicommissariū primū zc. i. fi. Alia glo. est in. l. marcellus. in glo. q. semper presumit. **Op**. si semper presumit relictum ab herede: ut no. i. d. glo. l. marcellus. in prin. ergo nō est differētia an relinquatur simpliciter uel noiatim. Rūdeo non sequitur. nam quando simpliciter relinquunt tunc debet ab herede: ut ab herede. Quando uero relinquunt nominatim: tūc uidef habitus respectus etiam ad personaz: qd pater: q. hereditas nō transit ad aliū cum illo onere: ut dicitur est. **Op**. q. etiam heres puenitur pro legatoz factis simpliciter: ut. j. e. l. ita tamen. §. q. ex. treb. Glo. h. in prin. l. marcellus. dicit q. illud est uerū in debitis. se cus in legatis. sed glo. ul. s. e. in. l. i. §. fi. dicit idē in legatis z. debitis. f. q. ante restitutionē possit pueniri heres. post restitutionē nō. z. hoc cōiter tenet. **Op**. C. de le. l. cum questio. ubi nō fit cōputatio isto modo. s. illud qd minus est relictum uidef adēptū ei cui est relictum plus. Glo. ibi so. q. ibi loquit quādo totū primo relinquit. secūdo partē: unde partem uidef a toto adimere. hic quādo ecōuerso. f. quādo primo legauit partē. secūdo totum: qd licet sit uerū in se i. alia materia: ut distinxit in. l. interdū. §. fi. de here. insti. tū hoc ut puto nō procedit. nam lex cū questio. loquit quādo legatum totius z. legatū partis sunt uniformia. sed pmo hic legauit quantitātē. secūdo per fideicommissum hereditatē reliquit que sunt separata. s. enim. ccc. sint in hereditate nō tū est hereditas nec pars quote hereditatis: vnde nō curo q. precedat uel q. sequatur: quia nō est totum z. non est pars. **Op**. ad uer. quod autē. de aur. z. arg. le. l. fi. i. fi. So. ut ibi soluitur per glo. **Op**. dicit hic q. in testamento militis cessat treb. Lōtra. s. e. l. i. §. i. filij. So. ut ibi dixi. **Quero** quid si testator iussit hereditatē restituī s. du. ctis legatis an fiet p. tributio s. m. distinctionē istaruz. ll. Rūdeo casus est q. sic. j.

pxi. §. **Quero** quid si testator reliquit legata pure fideicommissum uniuersale sub conditione: si decesserit sine liberis uel similia: an fiet p. tributio legatoz z. fideicommissi uniuersalis. dicam. j. proxi. §. **Circa** uer. qd autē. quero quid uult dicere. Rūdeo dixi. s. q. heres ppter coactionem perdit trebellianicā: nunc dicit q. illud qd est dictū de treb. per dēda in dicto casu est uez in omnibus testamētis in quibus nō detrahatur fal. ut in illis nō detrahatur treb. uel aliter. dictū est. s. q. licet heres scriptus perdat quartam: legatarius non debet habere plus a fideicommissario q. haberet ab herede. Idē in omnibus testamētis in quibus cessat fal. ut tantū habeat legatarius a fideicommissario quantū habuisset ab herede. **Ultimo** quod hic tex. dicit q. in quibuscunqz testamētis cessat fal. cessat z. treb. induco ad questionē q. talis est utruz in relictis ad pias causas cesset treb. s. m. hec tēpora nō cessabat: ut. l. i. §. ad municipiū. s. ti. ij. hodie reperit in fal. correctū: ut i. au. c. similiter. C. ad. l. fal. an cesset treb. Et dico q. sic. qd probō. primo certū est q. app. falcidie p. tinet trebellianica: ut. l. pater filij. in prin. z. l. ticia. s. ti. ij. z. C. ad treb. l. i. iubeamus. z. p. infinitas leges huius ti. Sed tex. in corpore de eccl. ti. §. sinat heres: vnde sumit au. c. similiter. dicit cessare omnē fal. de necessitate: ergo comprehendit omnē. f. falcidiam z. trebellianicā. Preterea scriptura dubia declarat ex pcedentibus z. sequentibus: ut. l. q. si liabus. in prin. z. l. si seruus pluriū. §. fi. s. de leg. i. sed in corpore in. §. pcedenti fit mentio de fideicommissio uniuersali. merito intelligat quod sequit de treb. Tertio in illis casibus in quibus fal. refecat legata particularia in illis treb. refecat uniuersalia: ut insti. e. §. s. restituta. s. hoc casu fal. non refecat particularia. ergo nec treb. refecat uniuersalia. **Ultimo** dico q. est casus h. cū glo. z. uide glo. q. incipit in quoz testamētis. naz glo. in. l. in testamēto. quā glo. allegat loquit in relictis ad pias causas z. sic apparet q. glo. uult intelligere de relictis ad pias causas. hoc uidef tenere **Dy**. in. l. i. §. in filij. s. e. ubi tenet q. sicut cessat fal. in testamēto militis: ita cessat treb. qd tenet spec. in ti. de instru. edi. §. cōpēdiōse. uer. sed cū deductio. z. **Ly**. in. d. au. c. similiter. s. glo. i. c. i. extra de testa. li. vi. uidef tenere p. trariū z. etiā ibi arguit **Dy**. ad rationes q. sunt p. eos in p. trarium. Rū. ad dictū. c. i. extra de testa. ubi a p. trario sensu colligitur. s. dicit q. arg. a p. trario sensu nō est bonū ibi: quia resullaret prauus intellectus. Nec ob. quod nō mutat q. stare prohibet. in treb. nō reperit mutatū: s. istud nō est uerū: q. est mutatū p. tex. in corpore q. dicit oēs fal. Scōo dico q. est mutatū: q. lex noua nō potest ad aliū casum extendi p. hominē: sed p. aliam legē antiquā sic: ut est glo. in. l. quod uero. s. de legibus. in eo qd p. l. ut tantū de seruo corrup. q. est lex antiqua extendit. l. si quis seruo. C. de fur. que est lex noua z. odiosa. modo regulā antiquā huius. l. q. dicit q. in quibuscunqz testamētis cessat fal. cessat z. treb. p. iunge cū noua z. sic d. terminabit illa. z. sic prout cessat in fal. sic in treb. **Ad** illā rōnem q. nō uidef eadē ratio: ut dicit **Jo**. an. quia licet in relictis particularibus nō detrahatur de relictio pio fal. tū detrahēt de alio qd est in hereditate. sed i. fideicommissio uniuersali si nō detrahūt tūc frustra esset heres. sed ipse dicit q. tex. in corpore vnde sumitur. au. c. si milititer. ubi loquit q. si tota substantia est exhausta. nec est in uanū heres: q. tex. in au. c. de here. z. fal. §. si uero expressim. dicit q. h. meritū quo ad deū: quia exercuit piuz actū. **Scōa** q. stio ē an testator possit prohibere treb. De isto iure est certū q. nō: ut. s. ad. l. fal. l. ticia. z. s. l. proxi. §. idē neratius. Glo. tenet q. prout phibere pōt fal. ita treb. pōt phibere. ita tenet glo. in corpore de here. z. fal. vnde sumit au. c. sed cū testator. idēz tenet glo. insti. e. §. sed q. idē tenet **Alzo** in sūma auctēticoz. Lōtrariū tenet glo. in au. c. s. cum testator. in. ij. glo. idē tenet glo. in. l. ut si allegas. C. ad. l. fal. Q. dof.

C Ad pias causas. AD DE an in relictis ad pias causas cesset trebellianica Bal. cōsilio. vi. z. lxxxviii. i. libro. z. p. filio. lxxxv. tertio libro. Bar. p. fi. vi. z. lv. Angel. p. fil. xii. z. p. filio. lxx. paul. de ca. p. filio. cxxxij. z. lxxxij. z. ccc. xxv. z. ccl. z. cccxv. Abba. consilio. lxx. i. libro. z. ij. lib. p. fil. xxxi. Ro. cōsilio. ccvi. z. p. filio. cxxxv. z. cccxxxv. p. Oldra. cōsilio. cccxviij.

bc Scōa q. ADDE an testator possit phibere trebellianicā Pau. de cas. p. filio. cix. i. ij. col. Ro. p. filio. lxxxv. z. cccxvi. et dum Alexā. uidetur seq. **Ly**. relecto Bal. q. filij de restituendo grauatō nō possit phibere trebellianica dic q. opi. Bal. sequi. Ro. p. filio. ccvi.

Ja. de are. & Ly. tenet q̄ possit hodie trebel. prohiberi: ut refert **Ly. in auē. sed cū testator. Ja. de bel. in ciuita** te ista disputauit p̄trariū & illā dispu. ponit in corpore de here. & fal. vnde sumit auē. sed cū testator. & summa rationū suarū est: q̄ qd̄ nō mutat quare stare phibet. scōo q̄ grauat in uno heres a fideicōmissario vniuersali: q̄ p̄t cogi: ergo in alio releuet. Breuiter dico q̄ est casus huius. §. & illud qd̄ nō mutat quare stare phibet: & a lege nō reperit mutatu. Rñ. ad istā. l. q̄ ex idē titate rōnis nō inducitur correctio legū: ut est glo. C. de fac. san. ec. auē. q̄s actiones. & l. tā is. §. i. d. do. ca. mor. & s. fo. ma. & l. si uero. §. de uiro. intelligēdo prout intellexi. & tex. in l. p̄cipimus. in fi. C. de ap. dicit q̄ non corrigi nisi q̄tenus exp̄sse caueat. Ad hāc. l. ridet q̄ nihil facit: q̄a tex. dicit hoc idē dici p̄t in testamentis in q̄bus. l. fal. cessat. Qñ igit cessat fal. ipsius testamēti uigore in illis cessat trebel. Sed si cessat fal. p̄pter aliō. §. p̄pter defectū heredis ut p̄pter nō p̄fectionē inuentarij: tūc nō p̄pterea trebel. cessat: q̄a nulla lex dicit. Bices tu imo colligo q̄ hic dicit tex. q̄a dicere heredē suū spectū uenit extrinsecus nō ex testamēto: & sic unde an teq̄ ueniat siue ex testamēto siue extra habet locū hec regula. sed nō placet: q̄a l. s. posuerit quādo cessat nō ex testamēto: tñ hic ponit i regula quādo ex ipso testamēto: & ista uidet mihi multū equa quaz tene menti.

Ex §. sequenti.

C Si heres sit grauatus restituere hereditatē sub p̄ditione si decefferit sine liberis uel alia p̄ditione an debe at p̄tribui fideicō. uniuersale cū legatis & de oibus fal. cidie detrahi: an uero legata prestent iūgra & de fidei cō. detrahat trebellianica: ibi. Quero qd̄. Et quando fit p̄tributio fideicō. uniuersalis & legatorū quarta que detrahit dicat falcidia ul trebellianica: ibi. Quero qñ.

Idem p̄opo. Etiaz si heres sit rogatus restituere deductis legatis fit cōtributio legatorū & fideicōmissi uniuersalis. h. d. C. de. l. cū h̄des. j. eo. Glo. nō sol. dic q̄ ibi erant legata iualida. Quero qd̄ iportant hoc casu hec i/ ba deductis legatis. Rñ. nō ut legata debeant maio/ ra: sed ut heres possit ea ante p̄stare q̄ hereditatē resti/ tuat. Quero quantū estimabit fideicōmissum uniuersale. Rñ. patet ex dictis in p̄cedētib' legib'. Quero qd̄ si testator grauauit heredē de restituēdo heredi/ tatē sub cōditione: si decefferit sine liberis uel sub alia p̄ditione an d̄ p̄tribui fideicōmissum uniuersale cum legatis & de oibus fal. d̄ detrahi. an legata p̄stent iū/ tegra & d̄ fideicōmissio uniuersali detrahat fal. seu trebel. Puto q̄ legata debēt solui. iūgra si vires hereditatis patiunt de eo qd̄ superest detrahit trebel. pro hoc induco tex. s. ad. l. fal. l. pe. §. i. hoc uidet fuisse de mē/ te testatoris qui legata reliq̄t prestanda in cōtinenti. si/ deicōmissum uero uniuersale reliquit in p̄ditionis eue/ tum. hoc etiā p̄suetudo obseruat. sed si esset fideicō/ missum uniuersale relictū partim pure partim sub con/ ditione: tūc fieret p̄tributio. casus est. j. e. l. ita tñ. §. he/ res ex affe. & ibi dicā. Ex ergo qui quadringenta. & lex marcellus: loquunt qñ fideicōmissum uniuersale & le/ gata sunt pure relicta: uel si fideicōmissum uniuersale est relictū pro parte pure: & pro parte sub p̄ditione: ut. d. §. heres ex affe. & hec sunt tenēda mēti: q̄ quotidiana

na. Quero qñ sit p̄tributio fideicōmissi uniuersalis & legatorū utrū q̄tra q̄ detrahit dicat fal. uel trebel. qd̄ est necesse scire p̄pter ea q̄ dixi. s. de nō p̄fectione inuēta/ rij. p̄pter qd̄ p̄dif fal. & nō trebel. Rñ deo sicut dicit in. l. gallus. §. ille casus. q̄ p̄iungunt duo capita legis uel ley. ita hic p̄iungunt due leges. l. lex falcid. & senatuscō/ sultū trebel. & detrahit una q̄tra q̄ partim sapit naturam trebel. partiz fal. Sile dixi in iustituto ex re certa. in. l. ex fa/ cto. s. de here. isti. hoc etiā apparet ex legibus p̄cedē/ tib': p̄pter coactionē heres p̄dit totā q̄tra. & sic respec/ tu fideicōmissarij tota dicit trebel. & in oibus q̄ agent cū fideicōmissario appellabit trebel. in oibus que agent cū legatarijs singularibus appellabit falcidia.

Ex §. sequenti.

C An ualeat alienatio rei phibite alienari. & an aliena ta cōputentur in quartā & qualiter res alienata uendi/ cetur a fideicōmissario.

Res que. C. de. j. e. l. cū hereditas. & l. ita tñ. §. actioes. So. ibi alienauit ex necessitate & soluit creditorū unde precū nō fuit cō/ uersus in eius utilitatē hic sic. C. de. ad p̄dicta. j. e. l. mulier. §. si eniz. & s. de pe. here. l. diuus. So. fateor q̄ ibi alienat ex necessitate incūbēte ex pte rei q̄ suari nō poterat uel nō expediebat: tñ q̄ p̄ciū p̄uertit in utilita tē heredis cōputat in q̄tra ut dicto. §. si enim. C. de. C. cōia d̄ leg. auē. res q̄. So. fateor q̄ ibi p̄t fieri alie/ natio in certis casibus: tñ si p̄uertit in utilitatē suā cō/ putabit i q̄tra: ut ibi patet. Ex p̄dictis ergo dicit **By.** aut alienauit heres rogatus de restituēdo uolūtariē: & tūc cōputat sibi in quartam ut hic: et uel necessario: & tūc aut p̄ciū nō p̄uertit in suā utilitatē & nō cōputat in q̄tra: ut. j. e. l. cū hereditas. & l. ita tñ. §. act. aut p̄uertit in sui utilitatē & cōputat i q̄tra: ut. ll. s. allega. Quero an alienatio rei que subiacet restitutioni ualeat. In hoc sunt opi. qd̄ dicunt q̄ nō ualeat aliquo tempore. & ita intelligūt hic q̄ de facto tñ tener. que opi. nō est bona: ut. l. seruo legato. §. i. s. de lega. i. & ibi dixi. Alij dicūt q̄ de iure antiquo indistincte ualebat ut hic. sed hodie est imutatu p̄ iura. C. q̄a si subiacet restitutioni pure nō ualeat alienatio. si sub cōditione sic: ut. C. cōia de leg. l. si. §. sed q̄. & in hoc dicit bñ. per iura uero au/ centicorū est imutatu q̄ etiā in p̄ditionalibus non ualeat alienatio: ut auē. res q̄. ita dicit hec glo. Circa hoc sunt glo. p̄trarie quas dixi in. l. seruo legato. §. i. s. de le/ ga. i. & ibi tenui q̄ in hoc nil sit imutatu p̄ iura auē. & q̄ p̄dente p̄ditione alienatio ualeat & teneat. dic ut ibi. Alij dicūt q̄ alienatio ualeat usq̄ ad quartā ut hic. & tā gū p̄ glo. in. l. si. §. sed q̄. C. cōia de leg. Ad qd̄ uiden dū an sit ueq̄ quero utrū alienata cōputent in quartaz heredi. Et licet tex. hic simpliciter uideat dicere q̄ sic tamē quidā intelligūt hic q̄ iputat heredi. f. fideicō/ missario uolēte nō aliter. & ita dicit in glo. l. si. §. s. q̄. & p̄ Inno. de testa. c. raynaldus. i. glo. sup. s. residua. dico q̄ fideicōmissario uolente non est dubiū q̄ iputa tur in quartā ut hic. facit q̄ precū & fructus cōputant in quartā: ut. s. ad. l. fal. l. paulus. & l. qd̄ d̄ bonis. §. fru/ ctus. Sed fideicōmissario inuito an in quartā cōpute/ tur. hic tex. facit q̄ sic: quia simpliciter loquitur: quod placet si heres maliciose non alienauit. nam in qua re debet deduci quarta erit in arbitrio iudicis: ut. l. non amplius. §. si. cū. l. se. s. de lega. i. sed est equū q̄ iudex arbitretur q̄ in re maliciose alienata cōputetur quarta ne ueq̄etur si ab eo cui alienauit euinceretur. ar. l. si. §. si. s. de leg. ij. eodem modo quandoq̄ est arbitrius iu/ dicit: ut in una re tantū detrahatur fal. quā heres ele/ gerit. puta si res esset filio in uita in peculio assignata p̄ patrem: ut. C. fam. her. l. filius quē habentē. sm unā lec. qd̄ examinaui plenissime in. l. in quartā. s. ad. l. fal. Quero utrū quarta posset deduci in una re. dic ut dixi in. d. l. in quartā. Quero quō poterit res alie/ ta uendicari a fideicōmissario cū nō habeat ius an re

a C Quero an. ADDE an heres p nō p̄fectio nē inuētariz pdat trebel lianica bar. consilio. ij. Pau. d̄ ca. p̄silio. clxiiij. & p̄silio. ccix. Jo. d̄ anania p̄silio. lxxvi. oldra. p̄silio. cxxiiij. bal. p̄silio. xcviij. ij. libro.

b C Quero. ADDE an ualeat aliea tio rei phibi te alienari Pau. d̄ ca. p̄silio. rvi. & in quantum Alex. tangit an phibitus alienare pos sit alienare pro soluēda cōdēnatiōe malficij p quo est icar ceratus ad de q̄ Bal. cōsilio. clxxx vi. ij. li. sentit q̄ nō & i illo cōsilio p̄dit qd̄ si testator p̄mittat alie nare p̄ neces sitatibus q̄ dicat neces sitas & an si p̄mo aliena uit q̄ nō sub erat necessi tas an possit secūda uice alienare sub sistente cau sa.

c C Quero quō. AD DE ut per Pau. d̄ ca. cōsilio. lxxv. in fi. i. vol.

stitutionē: et restituere non potest alienata. Glo. q̄ est speciale hoc casu q̄ uendicet absq̄ restitutione. idem no. in. l. penul. C. eo.

Ex. §. sequenti.

C Si testator totum patrimoniū diuisit inter filios in testamēto et in illis rebus illos instituit an prelegata ueniant in fideicō. ibi. Quero. Et an legata ueniant in fideicō. ibi. Quero hic. Et an prelegata ueniant in substitutione pupillari: ibi. Quero an. Et an donatio que morte cōfirmat ueniat in fideicō. ibi. Quero qd. Et qd̄ eo qd̄ capif causa p̄ditōis implēde: ibi. Quero qd. Et an id qd̄ uenit ad aliquē iure accrescendi ueniat in fideicō. ibi. Quero an. Et an illud qd̄ deuenit ad aliquē ex substitutione uulgarī ueniat in fideicō. ibi. Quero utz. Et an illud qd̄ deuenit ad aliquē ex substitutione cōpendiosa ueniat in fideicō. ibi. Quero an. Et an cū testator dicit si q̄s eoz̄ decesserit sine liberis bona deueniat de uno in aliū uideat primo rogasse vel primo legasse: ibi. Quero glo. Et qd̄ si testator dicit residuū bonoz̄ meoz̄ a dictis iudicijs et legatis deueniant in talem. Et quid si dicat si decesserit sine liberis bona mea deueniant in talem uide in fine.

Quidam. Si aliquis p̄mo legat postea rogat legata ueniunt in fideicōmissum si hereditatis nō est facta mentio. h. d. C. op. q̄ omnia ueniant in fideicōmiss. ut. l. cū uirū. C. de fideicōmiss. So. ibi uerba fideicōmiss. fuerūt generalia. f. q̄cqd̄ peruenit et̄. ideo nulla adhibeat distinctio. hic fuerūt indefinita et simpliciter prolata. f. portionē tuā. C. op. .s. ad. l. fal. l. ticia. So. ibi primo rogauit postea prelegauit. ideo nō ueniunt in fideicōmiss. hic ecōtra. quo casu habet locuz̄ distinctio huius. §. uide glo. que ponit hāc distinctionem et signa. Et in glo. ibi. l. ticia. dic nisi fuerit usus uerbis generalibus: ut in fi. glo. In glo. ibi hereditatis portionem. dic hoc debet vacare fm̄ By. Quero qd̄ si testator quasi totum patrimoniū diuisit inter filios in testamento et eos heredes instituit eque libus portionibus uel in illis rebus qd̄ idem ip̄portat: ut. l. ex facto. de here. insti. an illa prelegata ueniant in fideicōmissum. Hic q̄ sic q̄a tex. hic loquitur quando fuerūt instituti ex disparibus partibus. In p̄trariū facit glo. que dicit idem si ex paribus. Dico q̄ si pater prelegando diuisit patrimoniū inter filios equaliter ita q̄ modicus excessus est et eos equaliter instituit q̄ portio quā unus frater h̄ iure prelegati succedit in locū cū portionis quā habebit iure hereditario in bonis alteri fratri assignatis. et ideo totū uidef̄ habere iure hereditario. casus est in. l. qd̄ ergo. s. de leg. i. et qd̄ ibi no. in ulti. glo. facit qd̄ dico in. l. q̄ rome. §. duo fr̄es. in vlt. .q. j. de ver. obli. Nec ob. h. §. quia loquit q̄ fuerunt instituti in disparibus partibus: unde non pōt dici q̄ una portio succedat in locū alterius. nō enim pōt i ea dimidia succedere in locū tue tertie. et ideo notabiliter dicit tex. ex disparibus. et glo. q̄ dicit idē si ex parib̄. p̄cederet q̄n̄ portiones essent pares p̄legata essent multū disparia. ita q̄ portio nō posset succedere loco portionis ut dixi. secus si essent paria. Quero hic dicitur q̄ legata ueniunt in fideicōmissum. an ueniunt in substitutione uulgarī. Casus est q̄ nō in. l. sextilia. s. de le. .iij. et. l. miles. §. p̄ parte. s. de le. .ii. Quero an p̄legata ueniant in substitutione pupillari. Dico q̄ sic. ut. l. cū pater. in prin. s. ad. l. fal. et. l. h̄ et si plures. §. ad substitutos. de uul. et pu. Ir̄e intelligo in exēplari substitutione: ut. l. hūanitat̄is. C. de ip̄ub. et ali. substi. Quero qd̄ in donatione que morte p̄firmat: ut inter uirum et uxore. Rūdeo nō ueniunt in fideicōmissum fm̄ By. ut. l. sequens q̄stio. s. de le. .ii. et per L̄y. in. l. cū uiruz̄. C. de fideicō. Quero qd̄ in eo qd̄ datur causa p̄ditōis implēde an ueniat in fideicōmissum. Dic ut. l. qui heredi. §. cū hereditas. ver. h̄ cū suspecta. de p̄di. et demon. Quero utrū illud qd̄ ex substitutione pupillari capiat

tur ueniat in fideicōmissum. De hoc uidebitis tex. f. l. ita tñ. §. q̄ suspecta. j. e. et ibi dicā. Quero an illud qd̄ uenit ad aliquē iure accrescendi ueniat in fideicōmissū. Rūdeo q̄ sic: ut. s. de acqui. here. l. si totā. et qd̄ ibi no. et j. e. l. pap. qd̄ est uerū indubitanter q̄n̄ adit coacte ut ibi. Idē si sponte: q̄a portio accrescit portioni nō p̄sone: ut. d. l. si totam. et. l. si ticio. §. i. de usufru. Quero utrū id qd̄ deuenit ad aliquē ex substitutione uulgarī ueniat in fideicōmissuz̄. Rū. si adit coacte nō est dubiū ut. l. apud iul. §. i. j. e. Sed q̄n̄ adit sponte pōt dubitari. Et uidef̄ distinguendū sicut in legatis. f. aut fuit grauatus p̄ uerba generalia: aut per simplicia: et tunc aut fuit grauatus de restituēdo portionē suā et nō uideretur q̄ ueniat in fideicōmiss. q̄a ius substitutionis coheret p̄sone nō portioni: ut. l. si ex pluribus. de suis et legi. S̄z uerius est q̄ totū uenit in fideicōmiss. et totuz̄ uidef̄ sua portio. sicut si esset institut⁹ ex parte pure: ex parte substitutione: ut. s. ad. l. fal. i. §. id qd̄ in substitutione. et. l. in ratione. §. quefitū. e. ti. et de acqui. here. l. si tu ex parte. Quero an id qd̄ deuenit ad aliquē ex substitutione cōpendiosa ueniat in fideicōmissis. In hoc est aduertendū q̄ quādoq̄ per cōpendiosaz̄ succedit directo etiaz̄ post aditā hereditatē: ut si fiat a milite uel si fiat a patre filie femine secundu statuta huius ciuitatis que precipiūt q̄ pater possit facere testamētū filie quō uelit: et tunc cū dicta substitutio locum habeat etiaz̄ post aditā hereditatē ut dixi. et sic quis capit eam tanq̄ portionē alterius si fuerit rogatus de restituēdo. p̄ illa s̄ba portionē suā. uidef̄ q̄ non ueniat in fideicōmissis. ar. l. qui fundū. §. qui filium. s. ad. l. fal. secus si fuisset rogatus per uerba generalia. sed uerius puto q̄ indistincte ueniat in fideicō. Mā. l. qui funduz̄. §. qui filiu. loquit de substitutione pupillari p̄ quā succedit pupillo. sed per cōpendiosam succeditur testatori defuncto. ideo dico idem qd̄ in uulgarī p̄ easdem leges. Si uero succedit ex cōpendiosa que ualeat iure fideicōmissi post aditam hereditatē: ut. l. precibus. C. de ip̄u. et ali. substi. tunc illud uenit in fideicōmiss. ut. j. e. l. heredes mei. §. cū ita. Habita tñ distinctione. aut primo reliquit postea grauauit aut econuerso. aut dixi portionē suam aut portiones hereditatis: sicut dictū est in preallegatis: ut. s. de leg. .iij. l. si ticius. Quero glo. hic distinguit an p̄mo legauit postea rogauit aut econuerso. quid si de ordine non apparet: ut quia dixit testator si quis eorum decesserit sine liberis bona deueniant de uno ad aliu. in quibus uerbis simul et semel cullibet relinquit et qui libet grauaf. an uidef̄ p̄mo rogasse. an primo legasse. Rū. primo uideretur legasse: ut. j. e. l. sceuola in fi. quod dic ut ibi dicā. Quero quid si testator dixit residuū bonoz̄ meoz̄ a dictis iudicijs et legatis deueniant in talem. Rūdeo manifestus est sensus q̄ solum de portione hereditaria grauauit nō de eo qd̄ capit alio iudicio. Quero quid si dixerit si decesserit sine liberis bona mea deueniant in talem. Rū. aut dixit oīa bona: et tunc idem acsi dixisset quicquid ad eum peruenerit: ut. l. cū uirū. C. de fideicōmiss. p̄iuncta. l. iuli. in prin. s. de lega. .iij. si uero dixit bona mea nec usus est signo uniuersali: tunc puto idem acsi dixisset portionem: ut hic. et iō adhibenda est distinctio quod precedit. facit. j. e. l. si legatum. §. i.

Si is qui. Si hereditas delicto heredis sit publicata fideicōmissum debet a fisco. h. d. Hic sunt uidef̄ da duo. primo utrū ex aperta tabulaz̄ quis priuef̄ hereditate. qd̄ dic ut. l. iij. §. nō tantū. et. l. necessario. §. i. s. ad fill. secundo glo. tractat hic materiā aliā scz̄ q̄ utrūq̄z debeat distingui. f. an dicat occisus a familia uel extraneo clam uel palā. qd̄ ple ne nota. C. de his qui. ut indig. l. cu3̄ fratrem. et. l. iij. §. non tantum. §. ad fill.

Ex. l. sequenti.

C Formā libelli quaz̄ preponere d̄z̄ fideicō. cu3̄ heres

a C An ple:
gata. AD
DE oldra.
cōsilio. cvij.
b C Pupillari.
ADDE
Bal. cōsilio
.xcij. et. ce.
vij. ij. li. et cō
sili. lxxij. iij.
libro. et cōs.
lio. cccclij.
.iij. libro.

C. l. si tici⁹.
ADDE ad
uertendum
dū Alex. dic
q̄ Bar. in. l.
sceuola dicit
S̄riū et⁹ qd̄
hic dicit: qz̄
nō est ueruz̄
imo Bar. i
vltimis uer
bis respon
det ad. §. qm̄
decim et ita
intelligit et
allegat Ro.
idē sequens
p̄silio. xvij.

nō uult adire uide: ibi. No. ex prin. Et an in recusatio ne iudicis sit inferenda cā: ibi. Glo. Et an ualeat pces sus iudicis recusari: ibi. Sz quero. Et an nolle adire sit idē q̄ repudiare: ibi. Quero. Et an q̄ dicit hereditatez suspectam p̄dat debita iure nature: ibi. Quero an. Et quo iure cogatur quis adire uide in fi.

Via. Supra in. l. i. in prin. z. §. i. usqz ad §. si heres. tractauit d̄ remedijs trās ferenday actionū z de exceptione que daf heredi z de ea que daf contra heredē. z sic de tribus. i. §. si heres tractauit de quarto remedio. f. de deductione quarte treb. hic tractat de q̄nto scz remedio coactionis. Heres pōt cogi adire z restituere: nec est querēda cau sa quare adire recuset. b. d. Nota ex prin. formam libelli quādo fideicommissarius petit heredē institutum cogi adire z restituere: d̄ enim dicere se uelle suo periculo hereditatem adiri z restitui sibi z petere heredez a iudice ad hoc cogi. C. Op. q̄ vani timoris nulla sit estimatio seu excusatio: ut. l. hic satisfactio. §. si. i. z. j. de re. in. l. vani. Glo. nō sol. dic q̄ hic quis neminē grauāt sed se exonerat. ideo ē pro rōne nolūtas. ita dicit By. hic. z de no. op. nun. l. i. in prin. in illa questioe glo. an in nunciacione sit inferenda causa. C. Op. hic dicit q̄ sine onere transit hereditas. p̄tra imo semp cū onere: ut. §. de leg. i. l. licet. Sol. hic fuit expresse actū q̄ transi ret sine onere: uel melius hic nō loquitur de oneribus hereditarijs: sed de molestia quā ille qui adit coacte z restituit euitat. Glo. h̄ inducit in arg. an q̄n quis dicit iudicē suspectuz sit inferenda causa. Et omnes n̄e glo. z doc. iuris civilis dicunt q̄ nō. Canoniste cōtra. extra de officio dele. c. suspicionis. z de ap. c. cū specia li: unde in terris iperij tenet opi. istius glo. Sed q̄ro quid si recusatus ut suspectus non obstante recusatio ne p̄cedit an processus sit nullus an ueniat annullan dus. Inno. in. d. c. cū speciali. dicit nō memini me legis se q̄ p̄cessus sit nullus sed d̄z annullari. Hosti. tenet cō trariū. Jo. an. recitat opi. simpliciter. Ego de facto dixi q̄ memini me legisse q̄ p̄cessus est ipso iure nullus: qa recusatione p̄posita ipso iure est exemptus ab eo z eius iurisdictione. ideo p̄cessus est ipso iure nullus: ut .l. i. C. si quacuqz predi. po. z si dicas ibi est speciale. fa teor q̄ in hoc est speciale q̄ ordinarius recusatur de iu re civili. sed nō i eo quod dicit q̄ processus est ipso iure nullus. Quero utrū nolle adire sit repudiare heredi tatē. Dic tex. uidet q̄ sic. p̄trariuz tenet glo. in. l. qui se patris. C. unde liberi. pro q̄bus facit hec. l. Sz respon deo licet hic dicat q̄ ille qui dicit se nolle adire possit cogi nō tñ per hoc sequitur q̄ sit repudiatio. quod pa tet: qa ante coactionez pōt penitere z adire: ut. l. ita ta men. §. si patronus. j. e. hoc tamē examina ut dixi in. l. si quis suus. de iur. delib. Quero an ille qui dicit he reditatem suspectā perdat debita iure nature. Ja. d̄ are. dicit q̄ nō: qa in debita iure nature hoc nō reperit nec est eadē ratio. ar. eius qd̄ no. in. l. si quis legatū. in. fi. j. de sal. facit. C. de fideicō. auē. hoc āplius. quod dicituz itelligo si post repudiationē eū penituit: qd̄ potest fm .l. fi. C. de repu. here. als secus. Nam quartā ita demū habet si uult esse heres: ut. l. iaz dubitari. §. de here. in sti. z hoc apparet ex eo q̄ pōt filius institui sub p̄ditio ne potestatiua. z si nō uult adire nō potest cōqueri de testatore: ut. l. su. quoqz. §. i. z. ij. de here. insti. Que ro quo iure quis cogat adire. Tex. hic inuit q̄ officio iudicis dum dicit cogat a pretore. dicā. j. e. l. nō est co gendus. vbi glo. ponit. Inducit ad. q. duo erant socij vnus mercantie: vnus uult ire uenetas alter p̄tradicit z ille dicit uolo ire meo periculo: z sic uadit eo inuito suo periculo z multa lucraf. an socius p̄hibens d̄z ha bere partem lucri. Et fuit d̄terminatū per hāc. l. q̄ nō: qa suscepit in se periculū z sic cōmodū debet esse suū. facit insti. pro socio. §. illud. z sic fuit antiquitus deter minatus. quod tene menti.

a Nullus. ADDE vltra Alex. an p̄cessus iudicis recusa ti sit nullus Bar. p̄silio .cv. bal. p̄s. .ccccxxvij. .ij. lib. pau. de ca. p̄silio .xxij. z iquā tū Alex. dicit q̄ Ro. nihil d̄cidit: q̄. q. pendebat d̄ facto. Tu vi de decisioez z lati i hoc opi. p̄ ipsum Ro. consilio .ccxx. z d̄ cau sis recusatio nis uide Ol dra. cōsilio .ccc. **b** Quero an. ADDE in quantum Alex. tangit an filius qui repudiat pos sit petere legi timā bal. p̄silio. lxxij. .i. lib. Ang. p̄silio. lxxi. p̄ de. de an. cha. consilio mibi. cccxij

Ed z qui magna. Dignitas heredis grauari z uilitas testatoris defuncti nō excusat quin heres cogatur adire. hoc dicit.

Excusare. Ab absente pōt recusari aditio z in absente pōt in terponi decretū coactionis. b. v. Nota q̄ he reditatis aditio pōt recusari per absente. f. per nunciū uel per epistolā. Secūdo nota q̄ nō soluz q̄n certuz est q̄ quis recusat aditionē sed etiā q̄n est incertū pōt peti q̄ cogat adire z restituere. Tertio nota q̄ istō decretū coactionis interponit inter absentes. Ad p̄ mū op. §. d̄ acqui. here. l. paulus respōdet. Rū deo adire nō possum p̄ procuratorez ut ibi. sed repudiare sic: ut hic q̄ nō placet: cum utrūqz sola uolūtate perficiat. Preterea tex. in. l. ij. de offi. p̄cura. cesaris. dicit q̄ eaz potestātē quā habet in adēdo h̄z in recusando. Sic ergo q̄ recusatio nō est repudiatio: ut dixi in. l. qa poterat: uel dic q̄ p̄ procuratorē declaraf repudiatio he reditatis: nō aut repudiat. Ad secunduz quādo est incerta uolūtas uidet q̄ nō d̄z cogi adire z restituere si heres uellet adire esset iniquum q̄ priuaref q̄rta. Rū deo. puto q̄ hoc casu deberet formari petitio sic: q̄ ta lis ueniat ad dicendū si uult adire hereditatez uel nō: z q̄ ad hoc statuat sibi certū tēpus infra qd̄ si recusauerit tunc cogat adire. primū probaf p̄ ea que dixi in. l. si q̄ instituat. fm probaf hic: z. §. e. l. qa poterat. Ad tertū op. z uidet q̄ aduersus absente nō possit interponi tale decretū: ut. l. fi. §. illud. C. de tēpo. ap. z. l. de uno quoqz. j. de re iudi. sol. glo. q̄ hoc nō p̄cedit ordi narie sed sumarie. facit qd̄ no. in. l. nec quicqz. §. ubi de cretū. §. de offi. p̄cosu. z leg. z de re. iur. l. oia quecuqz. ad qd̄ uide no. C. si ut se ab here. absti. auē. si omnis. Quero dicit hic in fi. ad qd̄ p̄sentia eoz nō est neces saria. qd̄ est hoc dictū. Glo. dicit ad qd̄. f. ut certiores: qd̄ placet si interponet decretū p̄ eum modū quē dixi .§. formādo petitionē. Alij ut Ja. de are. dicunt ad qd̄ .f. decretū interponendū z transferendū actiones: ut .C. e. l. pe. §. fi. Istud dictū est uerū: qa iam esset here ditas adita p̄ heredē ut ibi. sed hereditate non adita nō possunt trāsferri actiones in fideicommissariū p̄ d̄cre tuz: ut. l. ille a quo. §. si de testō. j. e. Itelligo ergo ad qd̄. f. ad decretū coactionis interponendū: qa herede p̄tumaticiter absente iudex interponet decretuz. Sed si dices qd̄ operaf istud decretū. Rū. multū: quia h̄z heres decederet hereditate nō adita fideicommissum non extinguitur: ut. C. e. l. nō iusta. facit quod no. per Ly. in. l. eam quā. C. de fideicōmis.

Memnisse. Succedentes ab intestato z sui coguntur adire z restituere. hoc dicit. C. Op. q̄ in herede suo nō sit necessaria co actio: ut. j. e. l. ita tamē. §. si pater. Sol. ut ibi uidebitis. Ex. §. sequenti.

Fiscus ad quem uadit hereditas an teneatur mor tem defuncti uindicare.

Si fisco. Fiscus ciuitas z collegium cogunt hereditatem adire z restituere. hoc dicit. Quero an iste. §. prout loquitur de bonis que deuoluuntur in fiscum loquatur post aditam hereditatem ab herede uel āte. Glo. ponit duas opi. f. q̄ po test loqui in hereditate adita uel in hereditate nō ad ita quod dic ut. l. sequens gradus. §. ad fill. q̄ tamen requiritur aditio: facit ar. j. de iure fis. l. eius qui dela torem. §. fi. Quero an fisco ad quem uadit hereditas teneatur mortem defuncti uindicare. Glo. q̄ non quod tene menti. facit q̄ ille ad quez uadit hereditas alicuius i penā illius nō teneaf ad illa ad que tenebat ille primus a quo auferf: qd̄ modo non examino. Ex. §. sequenti.

Quid operentur illa uerba substituens uulgariter pupillariter per fideicommissum. z quid cū testator dicit in

stituit et substituit.

Ticius. Verbu substituo intelligit directo i eo q etiā est p fideicommissum grauat. h. d. C Nota q dixi in sumario. C Itē nota q qñ qd est substitutus directo et p fideicommissum est in electione sua quā uia eligat. et p hoc cū in testamētis sepe scribunt hec uerba substituēs talē uulgariter et pupillariter et p fideicommissum. apparet q ualeat et est in institutione substituti. ad idē. l. si quis seruo. de manu. test. et Guil. ponit. C. de ipu. in. l. p. abus. et ego dixi in materia substitutionis. Itē p hunc. §. dixi. q. de facto. dixit testator: q si filius suus decefferit sine liberis talem sibi instituit et substituit: qd dicitur intelligi instituit directo substituit p fideicommissum: ut sic aliquid operentur hec uerba sicut hoc uerbu substituit: qd est commune intelligit de directa ppter fideicommissaria q sequit. facit qd uerbu substituo aptū est ad directū. s. de here. isti. p totū.

Ex. §. sequenti.

An citatus ad locum suspectū teneatur ire. et an citatio ad locū nō tutum sit ipso iure nulla. an ille qui dicit locū nō tutum debeat inserere causam et qd cū citatur ad locum ubi est corruptus aer.

Si quis alio. Eo loco et eo tpe dicitur hereditas restitui si fieri potest quo testator iussit. als poterit alio loco uel tpe restitui si fuerit dies certa: sed ante diē certā restitutione facta p treb. actiōes nō transeunt. hoc dicit usqz ad. l. apud iul. legā tñ p partes. C Op. dicit hic q cogit ire ad locū. j. l. pxi. dicit ptranū. So. ire cogit si cōmode pōt: ut hic. als secus: ut. j. l. pxi. tunc eniz cogit hic adire et restituere nec cogit ad locū accedere. Sed tūc op. qd hic facit ei simile eū qui iussus est restituere ad diē: et innuit q ille q iussus est ad diē restituere cogi possit ante diē: qd est. l. sed si ante. j. e. So. glo. q sūt sites quo ad quedā: uel uerius h loquitur de iussu restituere in diē certā quo casu pōt restitutio fieri ante diē. ibi loquitur d die incerta. Ista est uera. p. baf. j. e. l. cogi. §. cū qdam. C Op. in. l. sed sciendū. q pōt fieri restitutio p ditione nō impleta. h. l. pxi. §. et si alio. §. si. So. hic fit mētio de duplici p ditione: una si nomē uespelionis portauerit qd nomē est turpe: et eius interpretatiōne ponit glo. ideo h p ditione tanq turpis reijcit. vt. l. facta. §. si i danda. j. e. habet ergo fideicommissum p puro. Scōa cōditio fuit q iussus fuit ire alexandriā. de ista dicamus q nō fuit apposita in modū p ditionis s; cuiusdā iussus seu modi cuius defectū nō ipedit: ut. l. si fundū per fideicommissum. §. i. s. de leg. i. uel si fuit p ditione potestatiua que deficit p casum: vñ habet p pura: ut no. i. l. in testō. la. ij. de p di. et demō. C Ultimo in. l. de etate. glo. sup h bo de etate. dicit hoc est argumentū h eos q ipetrant lras in loco nō tuto. sic. s. ex qui. cau. ma. l. iij. C Nota q citatus ad locū suspectū nō tenet ire. p hoc. j. de legatio. l. sciendū. et ibi dixi. C Sed qro si aliqz citat ad locū nō tutū: utrū citatio sit ipso iure nulla. an est necesse q pars exceptionē opponat. Rūdeo si locus est manifeste suspectus citatio est ipso iure nulla. casus est in. c. pastoralis. de re iudi. in cle. et ibi p glo. i. ver. notorio. C Quero an ille qui excipit q locus ad quē nō est tutus d; inserere causaz. Rūdeo sic. dixi. j. de excep. l. i. C Quero aliquis citat ubi est malus et corruptus aer: utrū possit de hoc excipi. Rūdeo sic ut habet in hac. l. sed sciendū. ver. sed et salutem. et extra de renunci. c. ad supplicatiōne. ubi tex. et glo. i.

Ex. l. sequenti.

An institutus sub p ditione uel ad diē possit cogi adire et restituere ante: ibi. Circa primum. Et an institutus ut p dixi possit sponte adire et restituere: ibi. Circa secundū. Et an institutus pure rogatus sub conditioe possit cogi adire et restituere: ibi. Circa tertiu. Et institutus pure rogatus sub p ditione possit sponte adire et restituere uide in fi.

Ed et si alio. Nota q hec sba nō puto mihi expedire

hereditatē adire et sitia plata post tēpus datus ad deliberandū inducāt dispositionē: qñ dicat pro certo repudio. facit. j. e. l. oēs. dixi. s. de le. i. l. serui electione. in pn. et l. gerit. de acq. here. Nota q in repudiatio ne non requiritur causa: ut. s. e. l. qd poterat. C Op. ad. §. si qd sub p ditione. j. e. l. apud iul. §. antistia. Sol. hic loquitur de instituto sub conditioe. ibi de instituto rogato pure sub p ditione. C Op. ad. l. sed si añ. qd ad dicz nō pōt qd heres institui: ut. l. hereditas. de here. insti. So. h de die incerta. ibi de certa: ut ibi no. C Pro declaratione glo. q est hic qro an institutus sub conditioe uel ad diē possit cogi adire et restituere ante. scōo utrū hoc posset facere sponte. tertio utrū institutus pure rogatus sub p ditione possit cogi adire et restituere. quarto utrū hoc posset spōte facere. Circa primū dic. aut est institutus sub p ditione impossibili uel turpi et habet pro instituto pure: ut. l. sed sciendū. in fi. s. e. z. l. facta. §. si in danda. j. e. z. de p di. insti. l. i. aut est p ditione possibilis: et tunc aut est potestatiua et pōt cogi implere et adire si pōt si nō pōt remittit sibi p ditione: ut. l. sed sciendū. s. eo. Si uero est p ditione casualis: tūc interim nō pōt cogi adire et restituere: ut hac. l. sed et si alio. in fi. De instituto hō ad diē certū dic si instituat a pagano habetur p instituto pure: ut. s. de here. insti. l. hereditas. ideo añ pōt cogi adire et restituere: ut. j. e. l. cogi. §. cū qdaz. Si a milite dic ut dixi de instituto sub p ditione: ut de testa. mili. l. in fraudē. §. miles. et hac. l. §. si añ. fm vnaz opi. glo. Circa secundū an possit sponte adire et restituere. Dico q adire nō pōt s; pōt petere bonoz pos. fm tab. ut. l. i. §. si qd sub p ditione. de bo. pos. fm tab. dixi in. l. si qd instituat. de here. insti. restituere potest d factio nō q actiōes trāseant p treb. nisi ratihabitio sub sequat adueniēte diē uel p ditione: ut hac. l. sed si ate. Circa tertiu. f. de instituto pure rogato sub p ditione: utrū possit adire et restituere. Dic aut est rogatus de restituēdo pure uni p parte et alij sub p ditione p alia parte: et tunc ab eo cui ē rogatus pure pōt interiz cogi adire et restituere: ut. l. i. §. s; et quoties. s. e. Aut ē rogatus tantū sub p ditione: et tunc pōt cogi adire et restituere: nō tñ trāseunt actiones p treb. ut. j. l. proxi. §. antistia. Si uero ē rogatus restituere ad diē: tunc aut est dies certa aut incerta. pmo casu pōt cogi adire et restituere: ut. l. recusare. in fi. s. e. z. l. cogi. §. cū quidā. j. e. Aut est dies incerta: et tūc aut suspēdit fideicō. et idē qd in simpliciter p ditione: vt. l. dies incertus. de p di. et demō. z. C. de fideicō. l. post mortē. fm unā lec. Si uero diē fideicō. nō suspendit ut quia ē appositus dies mortis fidei cōmissarij: ut. l. heres meus. de p di. et demō. tūc idē qd in diē certa: ut. l. post mortē. fm aliā lec. Circa ultimū utrū sponte possit adire et restituere. Dic aut est rogatus de restituēdo pluribus: et tūc restituendo vni nō transfert actiones nec sibi ptingit liberatio nisi in euentum cōditionis ille cui facta est restitutio superuiuat et sibi restitutus esse uelit: ut. l. cū pater. §. a filia. s. de le. ij. z. l. uxor. §. seia. s. de leg. iij. Si uero est rogatus de restituendo uni: et tunc aut est sui iuris et potest interiz restituere et adueniente cōditione ptingit liberatio nō tamen interim transferuntur actiones per treb. qd nō est facta restitutio prout d'unct' uoluit: ut. l. post mortem. C. de fideicō. probatur in hac. l. et ita doc. intelligunt. h glo. h: z. l. post mortem. aliter sentiat: aut ille cui debet fieri restitutio non est in sua potestate et non pōt statim restituere: ut. l. filius. §. diuus. s. de leg. i. et ibi dixi rationē. C Ultimo glo. que est h: quia distinguit in hac materia uide et signa.

Sud iulianum. Heres non pot cogi adire nisi omne dānum qd timet sibi sarciatu uel a p'tore remittat. hoc dicit. C Nota ar. q statuta que

C Locū nō tutum. AD DE an teneatur cōpare re et an citatio sit nulla. Oldra. pulchre cōsilio. xliij. et multa q pceduntur qñ propter guerras nō est tutus accessus ad aliquē locū uide Ro. p silio. cccc. xxxij. et an bānitus teneatur cōpare re ad locum vnde est bānitus uide Bal. cōsilio cccxxvij. iij. lib. et in quantū etis Alex. tangit an heres rogatus restituere post mortē pau. perib' possit in uita restituere uide q posui i. l. p mortē. C. de fideicō. vbi qd Abb. qd Bald. quid p de. de ancha. qd ro. fenerint cōsulendo.

Sicut aliquos cogendos ad suscipienduz arbitramē tum debent intelligi nisi ille aliquod incōmoduz suspec tum habeat uel aliquod damnum timeat: tunc enim non potest cogi nisi illud sibi farciatur uel a pretore remittatur ut hic.

Ex. §. sequenti.

CAn testamentum possit vires assumere a tacita uul gari: ibi. Nota.

Idem iul. Ad confirmationē tacite uulgaris requiritur aditio ex testamento paterno. hoc dicit s̄m glo. uel dic q̄ loquit̄ in pupillari. et s̄m hoc intendit. Propter fideicommissuz relictū in secūdis tab. cogitur institutus in testamēto pariter no adire: ut pupillares tabule et fideicommissum per cōsequens confirmet. hoc dicit. **C**Op. q̄ institutus in testamēto patris nō possit cogi adire: ut. l. ita tamē. §. a patre. j. e. z. l. ij. §. interdum. §. de vulga. z pu. So. nō cogit adire ante mortem pupilli ut ibi. post sic ut hic. **C**Op. unius aditio sufficit ad p̄firmandū testamentū paternū: ut. l. si nemo. de te. tu. z hic: sed hic pupillus fuit heres patris: ergo nō est necesse q̄ alij cogantur. So. glo. itellige q̄ hic pupillus nō adiuuit. **C**Sed tūc op. existētia sui heredis cōfirmat tabulas pupillares: ut. l. pater de priui. credi. z. l. si filius. de vulga. z pup. z. l. iul. de acqui. here. So. notabiliter h̄ pupillus habebat coheredem extraneū. et sic existētia sui heredis nihil operatur. hoc tenet **D**y. per hūc. §. in materia substitutionum. z **L**y. in materia uul. substi. in. l. precibus. q̄ est ueruz quantum ad propositū nō simpliciter: ut dixi plene in. l. si filius qui patri de uul. z pu. **C**Sz tūc op. q̄ substitutio pupillaris nō possit habere locum filio non existente herede patri: ut insti. de pu. substi. in prin. So. quidam q̄ hic substitutus fuit vulgariter sed nō pupillariter. quod glo. non placet: quia tex. dicit se cundis ta. Preterea si fuisset substitutio vulgaris posset adire ex substitutione: lz ex institutione adita nō fuerit. Unde nō esset necesse institutum cogi adire. Dicit ergo glo. q̄ hic fuit facta substitutio pupillaris: tamen substituti non adibunt ex pupillari. nam hereditas pupilli nō est aliqua cum nō adiuerit paternā: sed adibūt substituti ex tacita uulgaris contenta in expressa pupilla. **P**ro. ex hac glo. q̄ tacita uulgaris requirit q̄ testamentū paternū confirmetur per aditionē factā ab alio q̄ ab ipso substituto: et sic testamentū non potest incipere assumere vires a tacita uulgaris. Casus est hic s̄m hanc glo. z **D**y. s̄m **S**uil. de cu. in. l. precibus. C. de v. pu. p̄trarium tenet **D**l. z ego idē teneo. pro hoc adduco casum. §. de testa. mil. l. neqz eniz. §. si. z. l. seq. quod plene examino in. l. i. §. de uul. z pu. in illa. q. de secūdo effectu tacite uul. Ad hanc. l. respōdeo q̄ loquitur de substitutis pupillariter z adibunt ex pupillari. **H**ec potest dici q̄ pupilli nulla ē hereditas sine hereditate paterna. Quid enim prohibet q̄ pupillo obuēniunt alia bona que fuerunt sibi quesita p̄ tutores suos. Et hanc opi. uidetur tenere glo. in. l. pe. de uen. inspi. z. l. lex cornelia. de vulg. z pu. z in. l. i. illius ti. plene dixi. **C**Op. q̄ nō sit necesse q̄ ambo adeant cum uno aduente ac crescit sibi portio illius repudiantis: ut. §. sic itaqz. C. de cadu. tol. Sol. coguntur ut pareatur voluntati defuncti: quia forte interest fideicommissarij ut magis habeat ab utroqz q̄ ab uno. ar. eius quod dicitur. C. e. l. non iustam. z. l. recusare. §. ticius. §. eo. **Q**uerit glo. de qua hereditate. Dicit ut in glo.

Utrum autem. **C**Coact. adire z restituere si actiones in fideicommissarium non transferuntur perinde non tenentur acti non adiuisset. hoc dicit. cum. §. seq. Innuuit iste. §. q̄ si fideicommissarius decedit ante restitutionem q̄ restitutio non potest fieri heredi eius. Contra. j. e. l. cogi. §. metianus. C. de fideicom. l. iij. z. l. si in p̄sona. **G**lo. respondet z ponit veritatem: intelligas hic fidei-

commissarium decessisse sine herede. hec uera licet aliter glo. dicat in. l. cū filio. §. de leg. i. sed ibi reprobaui. z. l. a testatore. de p̄di. z demon. z ibi dixi. **C**Op. q̄ exempluz nō sit sequendū: ut. l. nemo. C. de sentē. So. hic ē exemplū principis q̄ est sequendū: ut. l. nemo. C. de legi. **C**Op. q̄ ante p̄ditionē non possit quis cogi adire z restituere: ut. l. sed z si alio. §. e. z. l. sed si ante. So. ibi fuit institutus sub p̄ditioe. hic pure rogatus sub p̄ditione. **H**ec so. ē bona in se. tñ ratio. l. sed si ante. adhuc durat: q̄ si restitutio fit ante aditionē ab eo qui rogatus ē pure nō fit s̄m q̄ testator uoluit: ergo non transeunt actiones. Sol. fateor q̄ nō transeunt h̄ actiones p̄ trebel. per rationes. l. sed si ante. z ideo fuit introductum remediū diui pij ut si ante decederet fideicommissarius q̄ actiones transeāt p̄ treb. heres qui adit non teneat: q̄ p̄tingit siue fideicommissarius decedat ante restitutionē siue post ante tñ p̄ditionis uel dici incerte euentū. **C**Op. s̄m hoc innuit q̄ heres interim teneat credito ribus. **R**ūdeo fateor tamen sibi nō nocet: quia est qui eum defenderet scilicet tutor pupilli. sed si non esset qui eum defenderet haberet locū remediū diui pij: z sic est expedita glo. magna put pertinet ad hūc. §. Aliud quod sequitur dicam in. l. se. **C**Op. ad petitiones istius serue non potest quis cogi adire: ut. j. e. l. non est cogendus. **Q**uedaz glo. parua hic nititur soluere. dicit ut. l. cogi. §. pe. j. eo.

Ed cum ab herede.

Quero que ē ratio q̄ in instituto pro parte nō habet locum constitutio. Respondeo quia ē alius cuius aditione confirmatur testamentū z cōpetit libertas. **C**Sed ad hoc op. q̄ ambo debēt cogi adire z restituere: ut. §. l. proxi. §. i. So. ibi cogebatur ab eo qui restitutionem petebat s̄m uoluntatem defuncti. hic cogebatur ante conditionem: z sic nō s̄m uoluntatez defuncti. hoc sentit glo. magna p̄cedētis. l. z bñ quā no.

Ne qz. **C**Glo legit tribus modis. uide eam z

Ex. l. sequenti.

Qualiter mortuo herede ante aditionē fideicommissi. extingual: ibi. Ad hoc. Et qualiter potest esse dubius de fideicō. si de testamento nō est dubium: ibi. **Q**uero quō. Et q̄ sit ratio dñe q̄ exceptioe testi nō admittit fideicō. sic: ibi. **Q**uero q̄. Et qd opaf̄ resuatio exceptio nū quā facit iudex: ibi. **Q**uero qd. Et an cū mater instituit filiū z si decederet sine liberis q̄ hereditatē restituere scio: si isans decessit hereditate nō adita pater potest cogi adire z restituere uide in fine.

De a quo.

Si de testō.

In causis summaris nō admittit̄ exceptio q̄ rei interesse non p̄tinet uel admittit̄. lz si requirat altiore indaginē referuatur. hoc dicit. **M**o. qd dixi in sumario. Secundo no. ex si. q̄ si heres decedit ante aditam hereditatem fideicommissum uniuersale extinguit̄. **A**d hoc op. C. e. l. non iustaz. **G**lo. soluit notabiūter. qñqz quis decedit post aditionē: z non ē dubiū q̄ ualeat fideicommissum. **Q**ñqz ante aditionē z ante coactionē: z tunc fideicommissum extinguit̄. casus est hic in si. **Q**ñqz ante aditionē post coactionē: tunc fideicommissum nō extinguit̄ sed debet ab eo ad que uadit hereditas siue sit coheres siue substitutus: ut. d. l. nō iustam. siue ueniens ab intestato: ut. l. post p̄sanguineos. in fi. j. de suis z legi. Item id quod dixi de herede decedēte ante aditionem z coactionem q̄ fideicommissum extinguitur: intelligas nisi ad heredem transeat ius delibrandi uel aduendi aliquo ex casibus quos dixi in. l. uentre. de acqui. here. tunc enim coget̄ heres heredis sicut ipse heres: ut. l. eā quā. C. de fideicom. facit quod dixi. §. eo. l. recusare. in prin. **Q**uero quō potest esse

dubius de viribus fideicommissi si de testō nō esset du-
bium. Rū. poterat eē dubium an fideicommissum esset
particulare vel vniuersale: ut. l. cogi. in pn. j. e. vel testa-
mentū dicebat factū sine solēnitare vel absqz aliq scri-
ptura z heres cōfitebatur testm̄ z negabat fideicommis-
sum. z ex hoc pōt eē qz ista qō reqrat altiorem indagi-
nē: qā forte o3 qz testes ueniant de longinquo. ¶ Que-
ro q̄ est ratio dñe de exceptione testi que nō admittit:
z fideicommissi que admittit. Rū. si defunctus nō potu-
it facere nō interest heredis qz mibi restituit z adire: qā
a nemine poterit pueniri nec p aditionē fuit factus he-
res nec ad eū aliquid ptinebat. Sed qñ dubitat d̄ viri-
bus fideicō. an valet vel nō interest heredis: qā si fidei-
commissarius cogere eū adire auferret sibi ius quarte z
ius deliberationis sue: ut. j. e. l. cogi. §. idē metianus: z
lō d3 examinari. fm̄ hoc puto qz si opponerentur exce-
ptiones de viribus testi interest h̄dis: qā forte est he-
res ab intestato illius defuncti: z sic apud eū remanet
illa hereditas: tūc eēt examinanda illa exceptio ne ali-
quod dānu3 patiat: ut. l. apud iuli. in prin. §. e. z. j. e. l.
ita tū. §. quotiens. Dico ergo in exceptionibus i qbus
tractatur de viribus fideicommissi si nullū interesse he-
redis ptineret: qā forte repudiavit iā heres: tūc illa ex-
ceptio non d3 audiri nec examinari. Predicta h̄a nisi
eēt notoriū testm̄ vel fideicommissum eēt nullū: ut. l. i. §.
.ij. cū glo. de tab. exbi. z. l. si qz legatū. §. i. de fal. z no.
in. l. eā quā. C. de fideicō. ¶ Quero qd opaf ista reser-
uatio exceptionis quā iudex facit. Rū. deo hoc vt si ap-
parebit exceptiones eē veras z iuridicas: qd qd ē factus
habeatur p nō facto: ut hic. z. l. p̄tor. i. p̄nci. z. l. q. vias
§. i. de dā. infec. ¶ Alterius scias qz do. Frā. a cur. di-
sp̄tauit vnā. q. mater instituit filius vt si decederet sine
liberis restitueret hereditatē seio. decessit infans here-
ditate nō adira. vtz. pater possit cogi adire z restituere.
Et dixit qz si pater adiuu sp̄te p. l. si infanti. cogi-
tur restituere: ut. l. si alienus seruus. §. de te. ij. si nō ad-
uit sp̄te nō pōt cogi p. d. l. si aliē. qd nō placet qā
imo pōt cogi sicut ille ad quē trāsit ius deliberandi v̄
alio mō ius adēdū: ut no. p. gl. i. l. eā quā. C. d̄ fideicō.

Tempestiuum. ¶ Quidm̄ qz potest
cogi. videam̄ p que
z hoc intendit. Maior minorē cogere pōt. par in pa-
rem nō h3 imperium. h. d. psequere: vt in glo. C. p.
de offi. p̄cōsul. l. i. Dic ibi d̄ voluntaria iurisditiōe. hic
de cōtentiosa. an autem quis possit subire officiu3 plu-
rium: plene dic per Guil. in. l. ij. de adop.

Si quis. Filius. miles potest cogere patres
adire z restituere. h. d.

Am quod.

Sed z qui. C. Eniā p̄ repudiatio
nē qz cogit adire nisi
bōa sint uēdita. h. d. C. Mo. qz lz ille qz repudiavit p̄dit
ius adēdū ad sui cōmodū: ut. l. sicut. C. de repu. he-
re. tamen pōt cogi adire ad cōmodum alienum: ut h.

Si quis compulsus. C. Per
aditiones
factā coacte p̄firmant̄ legata z fideicō. tabu. pu. z cete-
ra alia. h. d. C. Mo. arg. qz tabule pupillares cōfirman-
tur p auē. ex cā. que dicit cetera firma permanēt. nā ta-
bule pupillares cōtinētur appellatione ceteroz: ut h.
dixi in. l. filio preterito. de iniusto testō.

Qui compulsus. C. Qui cōpulsus
adit hereditatem
nō pōt penitendo habere beneficium quarte. h. d.

Non omnis. C. Jurisconsultus postq̄
posuit illud senatusconsul-
tum de actione in. l. quia poterat primo declarauit qz
posset. vsqz ad. l. ille a quo. §. tēpestiuū ibi: per que3 iu-
dicem. vsqz ad hunc. §. hic ad cuius petitione3 iudex
cogat heredem vsqz ad. l. ex facto. z. h. d. Rogatus de

restituenda re vel q̄ritate nō pōt cogi adire. sec̄ si ro-
getur de vniuersitate rez vel quota. h. d. vsqz ad. l. co-
gi. §. cū qdā. C. p. hic d̄ qz si rogatus sit aliqs resti-
tuere bona trāsēunt actiones. Cōtra. §. de le. i. l. nō am-
plius. §. si. z. l. si qz suū. §. si. cū. l. se. §. de le. ij. So. hic
fuit rogatus restituere oia bona vel simpliciter ibi par-
tem bonoz. qd plene dic vt. l. si qz suū. §. si. de lega. ij.
C. p. qz app. pecūie tm̄ pecunia numerata ptineat:
.j. ad mace. l. i. So. ut ibi dixi in. l. talis. §. de le. i.

Ex. l. sequenti.
C. Verbū pertinere assumitur iproprie ne intercidat
fideicō. z verbū relinquo adiectū certe rei vel quanti-
tati: nō intelligitur iure institutionis. z quid importēt
hec h̄ba deducto ere alieno z legatis.

Ogi. C. Mo. ibi in h̄. in ambiguo. rōnes
q̄re appellatione pecunie totū pa-
trimoniū ptinet. f. ne intercidat fideicommissuz
dixi datus in. d. l. talis. C. Scō no. ex h̄. lz z si qz ro-
gauerit. qz lz h̄bz puenire pprie intelligat deductis
oneribus tm̄ hic assumit large z iproprie. rō ne interci-
dat fideicommissum. Seḡ h̄. z generaliter iuriscōsult̄
h̄ pōt sumariū ei qd dixerat. C. Nota qz h̄ba obliqua
adiecta certe rei vel quātitatis nunquā extendunt ad
vniuersitatē bonorū. vnde est arg. qz verbū relinquo
adiectū rei singulari non trahat ad institutionē dire-
ctā vel obliquā fm̄ By. z p̄stanti ponit Ry. ma. i. qz
dā disputatione de qua feci mētionē. i. l. illa institutio:
z i. l. his h̄bis. i. pn. de here. isti. p̄bat i auc. vt cū de ap.
cog. §. aliud. vbi nō sufficit filio relinqz quoquo relicti
titulo lz iure institutionis. Et sic apparet qz h̄bum relin-
quo adiectū certe rei vel q̄ritati nō itelligit iure istitu-
tōis nisi exp̄maf. C. Seḡ ver. idē q̄rit. h̄ ponit deter-
minatio iuliani z rōnes facte i tex. nō soluuntur nec de-
clarant. iō examinemus qd iportat dicta h̄ba dducto
ere alieno z legatis. Rū. h̄ fuit declaratū. §. e. l. marcel-
lus. §. pe. i. qz h̄s ipse si vult soluat: si nō hereditatē re-
stituat: z hec ē snia iul. h̄ posita i si. z ex hoc nō obstat
rō p̄ma q̄ inuit qz i ipsa vi verborū magis id qd sup̄est
ex hereditate qz ipsam h̄ditatē restituere sit rogatus:
qā nō ē vex qz h̄ba hec significēt. lz magis i p̄tate he-
redis ponit si ipse vult soluere vel alij restituere ad sol-
uēdu3. Mo. tū diligenter illa h̄ba: qā si aliqs i testō ro-
garet exp̄sse restituere qd sup̄est a debitis z legatis v̄
residuū bonoz a dictis iudicijs vel legatis: qz istud h̄
eēt fideicommissuz vniuersale vt hic tex. expresse dicit.
Et p hoc semel de facto p̄suli aliter p h̄bz cōe fuit fa-
cta substitutio p hūc modū. si dicefferit sine liberis re-
fiduū bonoz meoz a dictis iudicijs z legatis deueni-
at i talē. dicebā qz substitutio hec nō pōt eē directa: qā
h̄bū cōe adijcit certe rei magis qz vniuersitati: ut h̄ p3
iō non trahitur ad directam: vt dixi. §. pxi. §.

Si quis. C. Fideicommissarij vniuersales p̄nt
cogere heredē adire siue sit un̄ su-
ue plures siue insolidum siue pro parte. h. d.

Sed z si quis. Rōne h̄ditatis pprie
restatoris loc̄ ē trebel-
liano in hereditate aliena. hoc dicit. C. p. j. proxi. §.
so. prout ibi dicam.

Sed z similes. C. Eo casu quo ad in-
stitutiū ex rebus certis
trāsēūt iura z actiōes illo casu a fideicommissario certaz
rez poterit cogi h̄s adire z restituere. h. d. C. Mo. ar.
qz institutus ex re certa eo casu quo h̄ditas ptinet ad
eū: z sic ad eū trāsēunt actiōes poterit cogi adire z re-
stituere sicut h̄ d̄ i testō militis. C. Mo. qz qñ qz roga-
tur restituere h̄ditatē alteri q̄ obuenerat testatori si
ē loc̄ trebel. Cōtra. §. pxi. §. Quidā sol. qz hic corrig-
git. lz nō ē nisi se corrigat icōtinētī. Alij qz ibi pue-
nerat ad rogatē restituere. h̄ nō. Qd gl. nō placet: qā
relinquēdo v̄ adire: ut. §. de acq. here. l. p̄ toni. §. si.
z. l. si auia. C. de iu. deli. Du. soluit aliter ut i gl. Tu dic

a C. Reserva-
tio. Adde qd
operetur re-
seruatio exce-
ptionuz bal-
consilio. lxx.
.ij. li. z pau-
de ca. consi.
cxcxij. in. ij.
col.
b C. Filiusfa-
adde dū ale-
x̄. ponit tan-
git an minor
possit accusa-
re sine cōsen-
su patris. bal-
p̄. lxxviii.

c C. Reliquo.
adde an tra-
batur ad isti-
tutionē bal-
cōsilio. x. iiii.
lib. ang. cōfi.
cl. ro. cōfil.
lviii. bal. cō-
silio. cxcii. i.
lib.

d C. Residuū.
adde viden-
du3 quoddā
consilium in
ter consilia.
bal. cclxxviii.
i. lib.

An ergo. adde an natu ralis fili? ex cludat substi tutum et quā do est natus in figura ma trimōij et qst pater erat p fona nobilis bal. consilio ecclij. iiii. li. ubi dicit q naturalis ex cludit substi tutum extra neum natura li cā inspecta et uoto parē tum q etiam circa natura les cadit nisi ratione contrarie et pre ponderantis presumptio nis contrari esset cōiectu randū. itē na turalis hz cū ibidem non excludat sub stitutum qst testator dixit sine liberio ex linea ma sculina quia tunc testator considerauit agnationem q in natura libus non ca dit. i. si spuri? j. vii. cog. et illi matrē nō patrē sequū tur. i. vulgo de statu. ho. vide et pe. d. ancb. consil. cxxvi. et in quantū alex tangit an lex cum acutissi mi habeat lo cum in ascē dentib? et col lateralib? uide bar. consilio cxiij. ii. li. an autez. d. l. ha beat locum i vxore gra uata restituere. uide bal. cōsilio. li. qn to. lib.

q ibi fuit rogat? restituere hēditatē testatoris totā vī partē et etiā q testatori obuenerat. h. no fuit rogat? restituere solū aliā hereditatē. de viribus autē hui? re licitū dixi plene. s. eo. ti. l. cum filius. §. lucio.

Cum quidā. Rogatus restituere ad diem certum pōt interim cogi adire et restituere. b. d. C. Op. s. e. l. h. si aii. So. hic de rogato restituere ad tempus certum. ibi ad tps incertum. no. in. l. recusare. §. h. s. eo.

Metianus. Ad petitionē vni? ex fidei commissarijs pōt heres cogi adire et restituere totū et ille cui totum restituit a fidei commissario quartam non detrahit. b. d.

Idem metianus. Coactio vni? ex fideicommissarijs facit heredē p dere quartā in totum si cōtemplatione totius coegit. secus sit cōtemplatione partis pprie. b. d. C. Mo. tex. ibi alij in locū eius successerūt. q fidei commissuz vniuersale aii restitutionē vadit ad beredes. Nec ob. s. e. l. apud iul. §. vtrū. ga nūde ut ibi not. et p hoc reprehendit glo. in. l. cū filio. s. de le. i. z. l. a testatōre. de cōditio. et de. Ex hoc. §. format distinctio posita per glo. s. e. l. i. §. sed quoties. quā nūc vides et in telligis.

Si seruo. Rogatus restituere suo plu ruz perinde est ac si esset rogat? restituere pluribus. b. d.

Si pater filio. Ad petitionē filij in pte pōt p cogi adire et restituere i nō castrensi: et et in castrensi. ad petitionez no sui pprij qz nō cogitur adire hz sponte adies cogi tur restituere. b. d. Op. qn p rogatur restituere filio nō ē loc? trebel. ut. s. de le. i. l. cū filio. So. qūqz p istituit et rogat de restituēdo ipsi filio: tūc ē loc? treb. quo ad oīa ei? remedia: ut hic. Quāqz fili? istituit et p rogatur de restituēdo ipsi filio tūc ē loc? treb. quo ad oīa reme dia pter q? quo ad deductionē qrtē: ut. d. l. cū filio. z. l. i. §. si filio. s. e. C. Op. q filio i pte nō cogat p restituere: ut. j. e. l. vbi pure. Sol. gl. q interū fuit emācipatus. hoc nō vī de mēte lre: qd p3 ex eo q seqt de fidei commissio ptinēte ad castrense peculū. An solu. alij q h loqf de filio i pte. Ad ob. l. vbi pure: ga fuerūt vba q sapiebāt extēsiōne fidei commissi i tps exiitē sui iuris h nō: hec vā ut ibi dicā. C. Sz op. quō ad petitionez filij cogef p cū qd qrat fili? qrat pti fm ista tpa: vt .l. placet. s. de acq. here. So. qd a. q fiet restitutio i peculū tm. alij dicūt et hoc tāgit Ja. de are. q cogef adire nō restituere: et hoc ne pereat fidei commissum pte ite rim moriēte: ut. l. ille a quo. §. si d testō. s. e. Vel dic di cit ipse q cogef adire et restituere. ad id qd dī q qd qrit fili? qrit pti. vey. ē patri uolētī. Sz si pī nō vult qd ē h qn adire recusat: tūc hz fili? vt castrense. h ē casus h qd no. Sz hoc facit. l. suus verate. s. h. ob. z. l. et. de acq. re. do. Dic ergo q spale ē h sicut i pte dilapidante: ut. j. e. l. i. perator. Satis. n. ē dilapidatio recusare adire hēditatē: et i hāc sniam inclinat Ja. de are. z. Ol. hz gl. t3 pmā. f. q fili? iterim fuit emācipat? Op. s. de ini us voc. l. i. z. ij. so. itelligas h ptem cogi peti petita venia. C. Quero qd si pī ē rogat? d emācipādo filiū: an filius possit hoc petere a pte. Gl. distiguit optime aut pī ē aliqd ob hoc relicū aut nō ē. Et si ē relicūz aut agnouit aut nō. De hoc. s. de le. i. l. fili? §. fm vulgarē z. l. si cui. de p di. z demon. C. Venio ad h. hz si seruo. Op. C. de ma. testa. l. seruo tuo. sol. h libertas data di recto trahitur ad fideicommissum. quod dic vt in glo. C. Op. q ad petitionem serui possit domin? cogi adire: ut. j. e. l. §. si ego. Dic vt ibi.

Adi qui. Qui nō pōt capere solidum p se ca pit ut alij restituat. b. d. Quid d bis q nihil capere possunt. Glo. remittit ad no. in. l. eā quaz. C. de de fidei cō. dic ut ibi.

Si ego. C. Anus solus istitut? rogat? p a suo hēditario cogi adire et restituere: siue sit fideicommissari? pms siue scōus. b. d. Mo. q fidei cōmiss. scōus cogit pmū hēde adire et restituere. Op. s. e. l. verfi. sed si seruo. so ibi heredis seruus erat hic hereditarius: et hunc articulum explicat glo. h. dir cam plenius in. l. non cogendum. j. eo.

Talis quoqz. Qui ab vno psecut? est libertatē pōt aliū cogere adire et restituere hereditatem. b. d.

Ex facto. C. Jurisconsultus vsqz ad hanc legē tractauit ordina te de qnz remedijs senatuscōsulti trebel. f. de tribus pms. in. l. i. vsqz ad. §. si hfs. Ibi de qrtō. f. de remedio detractiōis qrtē vsqz ad. l. qz poterat. ibi vsqz ad hāc. l. tractauit de uno remedio. f. coactionis. Hic vsqz ad finē tituli tractauit pmissue d oibus et h pncipaliter tractat de viribus fidei cō. et hoc intendit. Verba directa que iure directo valere nō pnt trahūt ad fidei cōmissū. b. d. C. Mo. tex. qui dicit suā. et glo. ex ponit. f. rogatis. Sepe enī accidit cū notarij conficiāt testamēta p vba tertie psonē. dubitat an hoc pnomē suus sua suū referat ad ipm testatorē vel hēde eius: q i dubio referat ad testatorē: nisi aliud d mēte appare at. sequētes. §. vide p te vsqz ad. §. si qz rogatus. Ex. §. sequenti.

An naturalis filius excludat substitutū: ibi. An. Et an legitim? tm et an spuri? ibi. Quero cū sequēti. Quo ro. Et an substitutus excludat cū qz dcessit: cū vno filio et an sit necesse q talis filius sit hfs pti: ibi. Quero qd. Et an cū qz accepit fundū i emphiteosiz p se suis qz filijs an itelliget d naturalib? ibi. Quero. Et qd in feudo et qd i snia et qd cū vbu filij pferat a lege an itel ligantur naturales: ibi. Quero quid. Et an bastardus naturalis et similia noīa idem importent uide in fi.

Si quis rogatus. C. Filij natura les i fuiture cō cepti faciūt fidei cō. pditionē dīficere. als ex dignitate et pditionē psonē diuersimode statuet. b. d. C. Op. s. pn. ad fi. Sol. qd i pn. dī p fi. declarat vt ex qūitate psonarū diuersimode psuma? C. Quero qd vult dicere iuriscōsult? ex dignitate et c. Quidā dicūt q si ē hō posit? i dignitate psumat d naturali sensisse. hoc ē falsum ga i hōib? i dignitate positis ista soboles magis abhorretur: ut. l. si q illustri. C. ad officia. Bns ipator i puile gijs legitimatiōis nobis pcessis excipit filios illustriuz et spectabiliū psonaz. Et hoc illa rōne: ga i nobilib? il lā sobole potius abhorret. Dic ergo hō posit? i digni tate de tali sobole nō vī sensisse: et hoc t3 glo. i. l. gñalr. C. d. isti. z sub. hz Ja. d. are. aliter sentiat. C. Op. q naturalis nullo mō excludit substitutū: ut. l. gñalr. C. d. isti. z sub. so. gl. q ibi qn testōr nō expfuit: hz a. l. talis p dītō subitelligit. h qn expfuit testator qd multi tenēt. hz ē uez. lex. n. subitelligit ga psuppōit testatorē sic voluit se: ut. l. cū auus. s. d. di. z de. l. cū accutissimi. C. de fidei cō. dic ergo q itelligat fm distinctiōne huius. §. An ergo naturalis fili? excludat substitutū. Dic aut loqmur d naturali i fuiture pcepto aut d alio naturali. Prio casu aut fuit pcept? i figura mrimonij et excludit substi tutū: ut isti. s. huili cogna. i pn. z. s. de. ij. l. luci? §. fi. z d. iu. dli. l. fi. Secō casu recurre dū ē ad distinctiōne hui? .l. ga aut apparet d uolūtate dfuncti qz de naturali sen serit et uolūtati stam? ut h: ibi ex uolūtate: et itelligo uolūtate dfuncti psumi si vba dirigebat ad talem q alios filios q naturales hē nō poterat: ut ad furiosū ut. l. hfidib? §. si. j. e. z ibi dicā. Vel si i alia pte testi de naturalib? fecit mētionē. ar. l. q filiabus. i pn. s. de. i. z d. le. ij. l. cū pī. §. rogo. Si hō de uolūtate nō apparet aut erat hō posit? i dignitate et de naturali sensisse nō vī: ut h dū dicit ex dignitate: et itelligo ex dignitate hōiem honeste uite uel honorabilis cognatiōis. ita q

xij

Dignita te. Adde de emphiteosi qd refert bal. etus p. xi. primo li. tenuisse mart. ni. de sano. Et qd ipse dicit de feudo. s. qd si ex constitutione regia fit qd feudū possit trāfire ad quos cūq; et incapace dūmodo ille incapax incapace alienet. j. annum qd vigo re talis cōstitutiōis si poterit ad spuriū peruenire qd de tali incapace regia maiestas sensisse nō videt in qstis alex. dicit qd legitimari p subsecōs matrimonii succedunt i feudū qd illud ē neq; cū matrimonii pcedit d iure cōi si aut cū dispensatione si dispēsat sup matrimonio solo filij ante nati nō legitimāf. l. paulus d. na. ho. si autē super utroq; dispēset tunc filij vigore rescripti legitimāf. tur nō matrimonij ideo si succedunt ita dicit bal. cōf. cccxxi. i. lib. d. quo tamen vide pe. de anch. confil. cccxx. **Quid si a lege.** adde in qstum alex. ponit an stāte statuto qd iter patrūz nepotem fiat cōpromissus de cā vertente pe. de anch. confil. cccxxvii. i. i. qstum alex. ponit de statuto pmittēte uindictaz an spuriū poterit vindicare Adde bal. confil. cxxviii. qnto lib. vbi tenet qd stante statuto qd iunctis vsq; ad quartū gradum pmittatur vindicta qd spuriū cō-

ei eēt uerecūdia si sua cognatio siue sua domus deueniret ad bastardos. ar. ad hoc. j. d. v. i. pos. mit. l. i. s. z gñalr. z. s. de v. ispi. l. i. s. de ispicie do. n. publice. n. interest zc. als naturalis excludet substitutū: ut b. **Quero** qd de legitio tm an substitutū excludat. Dic ut. l. si ira qd. s. i. s. d. le. ij. z gl. hic tūgit. **Quero** qd de spurio. Rñ. qd spuriū nō excludit substitutū: ut i. autē. ex complexu. C. d. i. cest. nup. z i cor. q. mo. na. effi. sui. s. si. ga filij nō sunt noiani: z hoc vey i masculo cui facta ē substitutō. In muliere nō forte recur redū eēt ad distinctionē pdictā. ar. isti. de succe. cog. s. qd vulgo. z. j. vii cog. l. si spuriū. **Quero** qd si aliq; decessit cū uno filio. Bñ gl. qd substitutū excludit. allegat. l. pf. de pdi. z de. tex. ē in l. nō ē sine. de p. si. **Quero** an sit necesse qd talis filiū sit. hñs pñs. Bñ ut nō. i. l. filiū. s. cū qd. s. de le. i. **Quero** qd si testator nō dixit: si decesserit sine liberis. an subitelligat. Bñ ut. l. cū auus. de pdi. z. d. **Quero** qd i sēmb' aliq; accepit fundū i emphiteosiz p se suisq; filijs: an itelligatur d naturalib'. Spe. tūgit i ti. de locato. s. nūc aliq;. s. lxxij. z vñ dicere qd idē sit i ultimis uoluntatib' qd i sēmb'. S; non possum aiaduertere quōd hoc pcedit: qd p filiū naturali nullā actionē qrit: qd ex neus ē. ergo ei nō qrit sicut nec mī filio: ut. l. debitor. s. si. j. eo. iō nō pōt dici qd ex illo sctū emphiteotico filijs naturalib' qstra ē actio psonalis nec et real. qd nō fuerūt i possessio ne ipsi uel ali' p eis. **Ma** ut ego dixi i. l. gall'. s. qdā recte. dicta sba p se suisq; filijs itelligūt ordine successiuo. Bñ ergo igressus ē possessionē p se tm: z sic filiū nō bz ius psonale nec reale. s; sustinēdo dictū Spe. possum dicere qd filius naturalis pōt bfe ratū zaget s hñdes pñs ut sibi cedat actioes: ut. l. pe. de neg. ge. facit qd nō. i. l. hmōi. s. d. le. i. **Predicta** possent eē na i emphiteosiz data puato. s; i emphiteosiz data ab ecclesia nō credo qd itelligat de naturalib' aliquo casu. de illis. n. nō cogitauit ecclesia nec psumēdū ē qd cogitauit pp dignitatē suā: z qd tales naturales nō pñt hñ sine peccato mortali. **Quero** qd i feudis. expsum ē qd naturales i feudo non succedat et si fuerint legitimati: ut. x. coll. si d feudo sue. p. trouer. c. naturales filij. Sed i puilegijs nñs est expsum qd et quo ad feuda z uasallagia possum legitimare. **Quero** qd i snia. Imperator pdēnat aliq; z suos filios vsq; ad tertiā generationē: an filij naturales cōprehendat. **Wāc** q. tūgit Ly. i. l. libertinoz. C. de iterdi. ma. z vñ tenere qd nō cōphēdāt. **Lōtrariū** vñ tenere in. l. qd. ad. l. iul. ma. i qtra. q. qd mō non examino. **Quero** qd si a lege pferat istud sba filij. an itelligat naturales. **Hñe** qd dixi i. l. pñciatio. de p. sig. z. l. tutelas. de capi. di. **Quero** an bastardus natural' z filia noia idē iportāt. Gl. s. d. p. cubi. sup rubrica vñ dicere qd idē sit. tu dic p i. intellectū istoz noium: ut ex de renū. c. nisi cū pdē. s. p. sone. z ibi p glo. **Ultimo** vide gl. i. si qd si gnat ar. s; z si soluit ibi. C. de insti. z sub. l. si mī. **Dic** s; ibi resultat idē effect'. Bñ nō. qd plene dixi i. l. gallus. s. z qd si tm. de libe. z postbu. **Ex s. sequenti.** **An** filij nati post deportationē sint legitimī z an sint i prāte deportati z qd de exbannitis nñi tps an pdāt ea q sunt iuris ciuilis. **Ex facto.** Filij cōcepti an deportatō nē faciūt deficere pditionē fideicomissi relictī si decesserit sine liberis. sec' si post deportationē pcepti fuerint. h. d. **Prō** p declaratiōe lē qro qñ deficit pditio ad quem

prineat bona. Rñ. ad fiscū ad quē ptinet bōa de portatoz: ut. C. de bo. d. i. l. sportati. **Quero** circa scōam partē qñ liberi nō faciūt deficere fideicomissum qñ veniat restituendū. Rñ. nō statim s; expectata morte naturali: ut. l. statius. s. cornelio. d. iur. fil. **Venio** ad apparatū. Sp. qd p deportationē nō qraf fisco cū fil' istituentus qstuit pñt: ut. l. placet de acq. here. So. ut i pma gl. **Sp.** qd ē in vtero nō habet p nato ad cōmodū alienū: ut. l. q i vtero. s. d. sta. ho. Sed hic cū natū eē cedit ad cōmodū fisci. **Glo.** dicit fateor qd hic ē de casibus i quo ad cōmodū alterius habet p nato. Tu dic s; Ja. de are. qd i mo hic ē cōmodū filij quo ad oia bona vel coz partem: ut. j. de bo. d. i. l. i. z. C. de bo. d. i. l. fi. **Quero** an post deportationē pcepti z nati sint legitimī. **Rñ** deo sic: qd matrimoniū durat: vt. l. i. C. de diuor. **Quero** an nascāt in prāte. **Rñ** p deportationē pdit pñ ea q sunt iuris ciuilis. j. de penis. l. qdā. s; patria prās ē de iure ciuili: ut ist. de pa. pote. i. pñ. z. l. nā cū ciuili. s. bis q sunt sui uel alie. iur. ergo filij nō sunt i prāte patris: z sic bñ casum i quo filij nascunt legitimī z nō i prāte s; m. Ja. de are. **Quero** qd in bñ nito nñi tps. Gl. isti. q. mo. ius pa. po. sol. s. re. legati. distinguit aut bona sunt publicata aut si. tetigi i. l. ei' q. s. de testa. Ja. de are. dicit hic verbi notable satis exbanniti pprie pdāt ea q sunt iuris ciuilis pprie illius ciuitatis vñ sunt exbanniti: z hoc itellige i illis exbannitis qbus ciuitas bellū idixit: z pñt ipune offendī: vt. l. amissione de ca. di. **Jura** ergo cōia nō pdunt: z sic filij nati post bñimentū faciūt deficere pditionem fideicomissi. **Ex dicto isto Ja.** possunt solui multe. q. circa quas vide. q. quam disputauī que incipit lucane ciuitatis. **Si quis rogatus.** **P**er deportationē nō pdit ius eligēdi si fideicomissum. sec' si p dationē in metallū. h. d. facit utrū excomunicatus possit eē arbitrator. dixi. in. d. l. cum patet. s. hereditatem. s. de le. ij. dic ut ibi. **Si quis autem.** **C**onditio si decesserit si ne liberis itelligit supuenientibus: z iō si liberi ante rogatū vel simul cū eo moriant nō faciunt pditionē fideicomissi deficere. h. d. **Mo.** qd ei q dicit filios supuixisse z sic pditionē fideicomissi defecisse incūbit onus pbandi. **Sis** ergo cautus facere positiones p quas pcludat filios supuixisse: z istā materiā declarauī plene i. l. qd de pariter. s. de reb. dub. **Ex s. sequenti.** **Feudum** concessum tibi tuisq; heredibus itelligitur de filijs. **Si quis ita.** **C**onditio si sine hñ de decesserit itelligitur. i. sine liberis. h. d. vel aliter. **Verba** conditionis debēt itelligi vt se habeant ad esse vel nō esse. h. d. **Sp.** heredis appellatio ad vniuersos extendit: vt. j. de uerbo. sig. l. hñdis appell. So. h. ē duplex lra. vna si cū hñ de alieno decesserit. hoc ē cū herede q nō sit de suis: z tūc cōtrariū nō ob. alia lra ē sine hñ de: tūc ob. s; rium. Sed **rñ** deo qd hñ psumpta mēte defuncti verbū sine hñ de itelligit. i. sine liberis. **Rñ** presumpcionis ē qd dz itelligit vt habeat se ad eē z nō eē. s; raro ptingeret qd qd sine herede deederet. iō itelligit sine hñ de. i. sine liberis s; m. gl. qd nō. **Glo.** inducit si pcessum ē feudū vel pcuriū tibi tuisq; hñ dib' qd itelligat de filijs. als duraret in

phendef z in quantum tāgit de statuto di sponente qd de legato sol uatur gabel. la preter qd si sit factū filio adde q ang. i terminis cō suluit p filio .xxx. z an stāte statuto qd de causis ordinarie vēti latif soluat gabella pter qd inter ascēdentes z descendētes cōprehendat cōspuriū bal. cō fil. cxxiii. qn. to. lib. Et in qstum tāgit an pater iter filios natura les possit testari cū duobus testibus vide que vltra ipsum posui in. d. l. hac cōsulissima. z inquantūz vltimo tāgit an bastardū dicat nobilitate de parēte. la adde ang. cōfiliō. xxx. z an filij bastardoz dicantur nobiles pe. de anch. confil. cccxx. **C**orte naturali. **Ad** de inqstum alex. ponit an heres grauatius restituere si decesserit sine liberis faciat deficere fideicomissi igredit religione fra trū minorū ang. p. lxx. z pe. d. anch. pñ. cccxxxvii. vbi an de cedere dīcal sine filijs qd filij bz in religione minorū z an mors ciuili egparetur natura li vidē oldra. pñ. cccxxxiii. **C**ura cōmunia adde de hoc vltra alex. vt p bal. confil. xxxiii. ii. li. z p paul. de ca. confil. xxxii. **C** filios. ad de iquantūz alex. ponit an qñ in dispositione aliqua sit mentio d liberis masculis cōprehēdatur nepos **xx ij**

ex femina: q
posui in. d. l.
.i. de pditioi.
infer. r iquā
tum rāgit an
appellatione
heredis veni
ant solum de
scendētes vi
de que posui
in. l. gall. s.
etiam vltra
alex. add bar
to. r an epbi
theosis eccle
sie trāseat ad
extraneos vi
de que posui
in. l. et so. ma.

perpetuū. hāc. q. ponit By. in. l. i. pūtionib°. j.
de h. sig. r Ly. i. l. liberti liberteqz. C. de oper. li.
ego dixi i. l. gallus. s. et. s. de lib. r posth. r ibi et
terigi. q. quā disputavit Ricar. de eo q dixit here
ditatē deuenire i ticiū r eius filios r hīdes r t3
q sic. als deficeret pditio: qd pt pcedere i casu
hui°. s. qñ dixit si decesserit sine hīde: qa dz itel
ligi. i. sine liberis hīdib°. als aut si dixisset si de
cesserit sine liberis. dic ut dixi in. l. filiuffa. s. cu3
quis. s. de leg. i. vbi glo. tangit. r per cy. i. l. i. C.
de condi. inser.

Ex. l. sequenti.

CAn fructus ueniant in restitutione fideicō. r
iputentur in quartā trebellianicā: ibi. Et p hu
ius. Et an fructus computent in quartam debi
tam iure institutionis que uocatur falcidia: ibi.
Quero an.

A fideicōmissaria.

CPrimo pōit vnū dictū. scdo duas ex
cep. tertio aliud dictū. qrtō rōnez pdictoz scda
ibi. mora. tertia ibi. plane. qrtā ibi. quotiēs: r se
ipsaz summat. **C**Op. q fructus nō cōputet i q
tā: ut. s. ad. l. fal. l. in rōne. in prin. So. ibi in fal.
hic in trebel. rōnem dixi in. l. in qrtā. s. ad. l. fal.
COpp. C. de inof. test. l. scimus. s. repletionez
So. ibi i debita iure nature r Et pro h° declara
tione videndū est prio vtrū fruct° veniant in re
stōne fideicōmissi r impurentur i qrtam trebel.
Circa qd gl. que est hic distiguit notabiliter. r in
l. iubemus. °C. e. r ibi doc. supplet. Glo. tamen
in multis deficiunt vt tangā. Vide glo. prio r si
gna. Tres casus ergo ponit gl. Primo qñ fru
ctus pcpimnt ab herede iudicio testatoris. Se
cundo qñ negligētia nō petentis. Tertio quan
do mora nō soluetis seu nō restituentis: que di
stinctio est imperfecta: qm pnt perapi fructus. q
to mō separato ab his: vt si iacente hereditate
pcipiantur. vel post aditā herditatē fideicōmis
sario abite r nō negligēte isto casu fructus veni
unt in restitutionē cū distinctione. aut fuit in mo
ra adedi aut nō: vt. j. e. l. ita tñ. s. si seruu. r ibi
glo. Item qd hac glo. dicit est vey in fructibus
qui pcpimntur absqz prouisiōe testatoris. si enī
ex defuncti prouisiōe pcpimntur vt vsure vel pē
siones qz defunctus fuerat stipulat° an veniāt
in restitutionē. dic vt. l. postulate. s. si. r. l. dedu
cta. s. pe. j. e. Itē qd hō dz itelligi qñ fideicom
missum ē relictu simplr. Si nō ē dictū qdqd per
uenerit: uel quātūcunqz pecunia puenerit: r sic
p dictionē geminatā: tunc oz aliter dici: ut. j. e. l.
balista. r. l. se. Itē qd dz hō q fruct° cōputat i q
tā supfluū nō restituit dz itelligi nisi hō aliq le
gata soluerit: qa tūc istos fruct° i illis legatis ppu
tat vt. j. e. l. ita tñ. s. ex asse. qd dic vt ibi. Itē qd
hō q fruct° cōputatur i qrtā: fallit i liberis pri
mi gradus. Sz possēt dubitari qd i parētibus p
mi gradus. Rñdeo illis cōputat i qrtā: ut. s. ad.
l. fal. l. filiuffa. Itē circa id qd hō q si fruct° p
piūt negligētia nō petētis nō veniūt i restōnem.
Boc. itelligūt de negligētia an restitutionē fidei
cōmissi. si. n. fideicōmissum eet restitutu hōo vel
eēt de casib° i qbus restō eēt facta ipso iure qui
ponūt i. l. pe. C. e. l3 fideicōmissari° eet negligēs
i petēdo restōnez realē: tñ fruct° pcepti debēt si
bi restitui. sicut dicim° i legatario ad quē transit
dñiuz recta via: ut. l. herēnius. s. de vsu. r ibi no.
r. C. de vsur. r fru. le. l. i. r. l. ii. facit. s. sol. ma. l. si
mora. r qd ibi dixi. Ex pdictis iūctis cū distinctio
ne gl. collige p te distinctionē magnā. **C**Que
ro qd cōputet i qrtā debitā iur nature. Dic ut i

Cl. iubem°. ADDE iquā
tum alex. po
nit opt. sal.
an. l. iubem°.
habeat locuz
cum filius ē
rogatus re /
stituire extra
neis q eādez
opin. habuit
pau. de ca. in
-d. l. iubem°
r credo ibi
posuisse r in
quantum tā
git an testa
tor possit di
spōere q fru
ctus compē
sentur inquā
tum quo ad
liberos pmi
grad° ro. cō
si. cccxxviii.
tenet q non.

gl. Puto tñ q. l. pap. s. si pditionē. s. de ioff. te
sta. corrigatur per. l. scimus. s. repletionē. C. de
inoff. test. l3 glo. aliter dicere videant. **C**Quero
an fructus cōputent in qrtam debitā iure istitu
tionis q vocat fal. glo. distiguit quā vide. Boc.
reprehendūt hāc glo. in vno. s. in eo q distiguit
in fructibus pceptis ex re legata mora. s. vtrum
sint pcepti ex re legata mora nō restituentis vel
negligentia nō petentis rē. Nā cū dñiuz recta
via transiit i legatariū fructus sunt pcepti ex re
ipfius legatarij: iō debent sibi restitui: ut. s. de
vsur. l. herēnius. r. l. i. r. ij. C. d. vsu. r fru. le. r no.
p doc. in. l. iubemus. C. e. r ista sunt va in re que
erat defuncti. s3 qd si nō erat defuncti sed ab eo
possidebat bona fide r titulo. Respondeo si
cut qñ defunctus ē dñs trāsit dominiū recta via
in legatariū. ita qñ possidebat bona fide trāsit i
legatariū quasi dominiū r sic publiciana: ut
. l. cū sponsus. s. i. de pub. vnde eo modo fruct°
ad legatariū pertinebat: s3 si esset res prorsus
aliena ita q i legatariū nō trāsiret dñiuz vel q
si dñiuz: tūc haberet locū distinctio gl. aut sunt
pcepti mora nō restituētis. aut negligētia nō pe
tentis rē. **C**Op. ad h. quotiēs: qa fruct° veniūt
in petitiōe hereditatis r augent hereditates: vt
. l. item veniunt. s. cū pdiximus. s. de peti. here.
ergo fructus veniūt in restitutionem. So. illud
quādo fructus nō percipiunt ab herede nō: s3
ab alio possessore. nā quādo verus heres posi
det definit esse hereditas: vt. l. i. s. veteres. r ibi
no. d. accq. poss. r. l. heres. s. per seruu. de accq.
here. Et aliter heres videtur rogatus restituere
qd fuit hereditatis tēpore mortis. fruct° aut
l3 augent hereditatem non tamen fuerunt he
reditatis tempore mortis.

Si legatum. **C**Quando plega
ta nō veniunt in fi
deicōmissio debēt intelligi de ea parte que a co
herede percipit nō de ea parte que iure heredi
tario retinet. h. d. **C**Op. C. fami. her. l. filium
quē habentē. Sol. ibi expresse fuit dictū q non
cōputaretur sm vnam lec. **C**Oppo. s. de vsur.
. l. in fideicōmissi. s. cū polidius. Gl. soluit duo
bus modis. tene secundam solu.

Si pure. **C**Fideicōmissuz
relictu filio: ita vt
ad eū perueniat videt dilatu in tēp us
existentie sui iuris. h. d. **C**Op. si temp fideicō
missum datū a patre filio videtur dilatu in tem
pus existie sui iuris m ale loquit. insti. de leg. s.
an seruo. r quod no. in. l. cum filio. s. de le. i. vbi
dicit relictu vitari impediēte regula cato. Rñ.
q hic fuerūt verba que sapiūt extensionē in tps
existie sui iuris. dixit enī faciasqz vt ad eum per
ueniāt. Sile. s. de le. iij. l. fideicōmissa. s. si filio.
Secus si fuisset relictu simplr qa tunc cōtrariuz
locū non hēret. **C**Op. ad bec. s. e. l. cogi. s. si pa
ter. Glo. ibi intelligit illam sm istam. s. q ibi fu
it fideicōmissum dilatu. Alij q ibi fuit fideicom
missū relictu simplr quod ibi tenui. **C**Sed tūc
op. qa secundū hoc fideicōmissum nō valet ob
stante regula catoñ. vt. s. an seruo. Rñ. regula
catoñ. nō habet locū in fideicōmissio vniuersali:
vt. s. de regula cato. l. pe. r ibi no. maxime s3 gl.
que est. j. e. l. quidā ita. que tenet q dies fideicō
missi vltis non cedit nisi ab adita hereditate: l3
ego aliter dicā: vt ibi tangam. **C**Altimo gl. q
rit vnā. q. de qua dic vt in glo.

Te rogo. **C**Rogatus partiri here
ditatem cum alio videtur
rogatus partem restituere. h. d.

Qui. Cōp. j. e. l. mulier. §. si. n. So. glo. hic ad temporalē rei utilitatē. Tu dic q hoc imputatur heredi: s; p parte sua cuiuslibet cōcessa. Cūque ro an pecunia que datur profenetis vel datur emptoribus ad alicienđū eos ad promittendū & que daf bā nitoribus qui faciunt subastatiōes & similes expense q̄ sunt ad expediendam uenditionem debent deduci. Rñ. sic. ut. s. ad. l. fal. l. q̄ritas. & C. de iure deli. l. scām. §. in computatione. & hic.

Ed & si ad tempus.

Qui decedit vxore p̄gnante que postea parit videtur cum liberis decedere. h. d. facit. l. si quis pregnantis. j. de reg. iur.

Res. Quod heres idebite restituit recuperat p̄dicendo vel possessiones adhuc uacātes apprehēdendo vel q̄s

q̄s nō soluendo vel debitoribus ne soluant denūciādo. h. d. Cōp. q̄ nō possit repetere. ut. C. ad. l. fal. l. error. So. ibi errauit i facto. putabat enī q̄ es alienū totā hereditatē exhauriret: & iō nullā quartā putabat posse duci. Cōp. s. de le. i. l. q̄s si nulla. So. ut ibi. Cōp. ad id q̄s hic d̄f q̄ p̄t possessiones nācisci. d. l. extat. s. quod me. cā. sol. intellige hic possessiones uacantes. fu it enim facta restitutio solo s̄bo & possessionē realē ad huc nō apprehēderat. als nō posset occupare. Cōp. ad id q̄s d̄f h. q̄ p̄t denūciare debitorib⁹ ne soluat. C. depo. l. pe. & auc. ibi posita. So. ibi sp̄ale i deposito. Hel. dic q̄ hic nō ē p̄sona extrinsecus ueniēs: sed ē heres q̄ hz directas. merito p̄t debitorib⁹ denūciare ne soluat de alijs aut. prestatiōib⁹ factis debitorib⁹ ne soluant an possint impedire solutionem: dic ut dixi i materia prostationis in. l. non solum. §. si. de ope. no. nun. cī. circa denūciationem prohibitoriaz.

Alier. Cū p̄ditionibus q̄ effectum relictū respiciunt nō refert qd ex eqpollentib⁹ fiat. h. d. s. hoc plene distigue in. l. gallus. §. & quid si tñ. de libe. & posthu.

Non est. Cū p̄t cogere heredē a quo fideicommissaria hereditas & libertas est ei relicta. h. d. C. Mo. q̄ aliquid in esse consistere v̄ sperari de pximo eē paria sunt. Facit. l. nō tñ. s. ex. tu. & l. si impuberi. de tu. & cu. da. ab his.

Si heres. Cū fruct⁹ p̄cepti negligentia nō petentis nō cōputantur in quartam. secus si iudicio testatoris. h. d. circa hoc dixi plene. s. e. l. in fideicommissis. q̄s no.

Si enim. Cū heres teneretur fideicommissario v̄li de dolo & lata culpa tñ. h. d. d̄c. Cōp. q̄ teneat de leui. v̄t. s. de le. i. l. si seruus legat⁹. §. cū quid. So. glo. q̄ hic fuit coactus. Ista ē trussa. Dic q̄ bic loquitur in fideicommissario v̄li. ibi in legato singulari. rōnem ibi dixi. Ex. §. sequenti.

An fructus percepti ex hereditate testatoris p̄ filia cōputētur in dotē & an dos filie debeat iure actionis. Et an cum mulier recepit multos fructus & consumpsit an cōputētur in dotem & an legatum factum vxori donec caste & honeste vixerit expiret si uxor transeat ad secunda uota.

Cum proponeret. Cū filia p̄t res que restitui subiacent i cāz dotis alienare: nisi ex fructib⁹ tñ p̄cepit q̄s doti sufficiat. h. d. Cōp. fructus nō cōputātur in quartā ēt in liberis primi gradus: ut. C. e. l. iube mus & no. in. l. fideicommissaria. s. e. so. fateor q̄ nō cōputātur i q̄rtā: s; bñ cōputāt i aliā cām p̄ quā l̄minue re fideicommissum: ut h. Cōp. dos ē debita filie. ergo fructus nō cōputāt i dotē nisi dicat a testatore: ut. l. si debitor. s. ad. l. fal. So. Ja. de are. q̄ dos non ē debita iure obligatiōis: sed magis officio iudicis ex eqta

te: q̄ eqtas cessat q̄ mulier hz alium de v̄n se alat. sicut dicimus i alimentis in. l. si qs a liberis. §. sed si filii. s. de li. ag. vides ergo q̄ Ja. de are. t3 q̄ dos non debet filie iure obligatiōis & bñ: s; d̄dicat gl. de act. & ob. l. obligamur. §. i. quā ibi reprehēdit. & Quil. de cu. l. l. cū his. §. i. de p̄di. inde. Aduertēdū tñ ē qa s̄ba Jac. de are. hic vident innuere q̄ maritus detrabat q̄rtā & ēt dotē q̄s nō ē v̄p̄: ut auc. res q̄. C. cōia de le. vbi d̄f q̄ ira demū p̄t res q̄ subiacēt restitutiōi alienari i cāz dotis q̄ legitima portio ad dotē nō sufficit. non ergo d3 h̄e v̄trūq̄ inteḡ. Et iō hic. §. i. fi. q̄ logf de fructib⁹ cōputādis i dotē nō corrigif. hoc t3 Jac. de bel. i. auc. de resti. & ea q̄ pa. §. quāobrē in. ij. q̄. C. Sed q̄ro mulier p̄cepit multos fruct⁹ ex bñditate s; eos p̄sumpsit. v̄p̄ illi fructus p̄sumpti cōputent i dotē. Rñ. tex. dicit b̄ p̄inde ac si qd sup fuisset rogata eēt restituere. Ex h̄o p̄cludo q̄ si fruct⁹ nō maliciose p̄sumpsit: s; large his v̄sa sit nō iputaf sibi: ut. l. ticius rogatus. j. e. Alia circa hāc materiā dicā i. l. a filia. i. p̄n. j. e. C. Ultio Oldra. allegat hūc tex. q̄ si testator dixit relinquo vxori mee donec caste & honeste vixerit: q̄ relictū d3 h̄e ēt si trāseat ad secūda uota: qa caste & honeste viuere ē v̄t hic ibi mulieris pudicitie p̄gruit & c. Pro hoc ē tex. exp̄s. sus. xxxi. di. c. nicena. Hñ dicere d3 donec caste & honeste vixerit & uitam uidualē seruauerit. P̄dicta uera nisi de uoluntate testatoris uel de cōi usu loquendi aliud appareret.

Ut trebelliano. Cū Trebellianuz ita demū locū hz si quis ē rogatus ut heres. h. d. Cōp. s. ad. l. fal. l. penales. §. si. vbi legatarius detrahit fal. so. ibi detrahit ex pre sumpta uolūtate testatoris: qa sibi ē detractū. nor. s. . e. l. i. §. deniqz. Cū querit gl. ab aliquo herede ē legata pars bonoz: an possit cogi adire & restituere. Et gl. disputat. dic ut dixi in. l. si quis seruū. §. si. s. de leg. ij. Cū querit glo. qd si ab herede ē legata pars hereditatis sub hoc noie hereditatis: an possit cogi adire & restituere. Et dicit q̄ possit cogi: qa trāsiture sunt actiones: ut. l. si quis seruū. §. si. cum. l. se. hoc tenet Jac. de ra. & Lp. in. l. filium quem habentem. in ver. s. quarta trebellianica. C. fa. her.

Uotiens. Cū Portiones appositae in institutione uidentur repetite in fideicommissio nisi ex onere appposito vel ex expressione p̄prioꝝ noium aliud inducatur. h. d. Cōp. C. de impu. & ali. sub. l. si. solu. ut glo. Cōp. j. de du. re. l. siue a certis. so. illa debet intelligi s̄m istā: ut ibi no. Cū uero quid si nomen p̄prium & appellatiuū sit expressum. Dic ut in gl. & circa hoc dic ut dixi in. l. turpia. §. si. s. de le. i.

Uida. Cū Trāslatio fideicommissi i dubio intelligit si primo fideicommissi restitutio facta si fuerit. h. d. P̄mo ponitur thema & q̄s. Scōo vna r̄fio. Tertio illa r̄fio i dubiū reuocat. Quarto illa r̄fio in totū corrigif & no ua ponif. scōa ibi. r̄idet. tertia ibi. s; mea. q̄rtā ibi. marcellus. Cū Pro declaratione q̄ro q̄n cedit dies fideicommissi v̄lis. Gl. respondet hic q̄ a die adite bñditatis ut hic i gl. sup s̄bo adeat. & gl. se. Idē t3 gl. s. s. re. ca. to. l. iij. & Dy. s. de adi. le. l. iij. §. i. Jac. s. are. s. q̄ a die mortis sicut in legatis & fideicommissis singularib⁹ que examinavi in. l. cū filio. s. de le. i. Cōp. s. de adi. le. l. iij. §. i. vbi i dubio ad ipediēdū trāslationē sufficit diē fideicommissi cessisse. gl. h. sup s̄bo p̄ma quoqz die. p̄t duas lec. s; s̄m scōam dicere v̄t q̄ h̄ intelligat s̄m illā. l. si pus decesserit q̄ dies fideicommissi cesserit: & tūc ad finē hui⁹. §. si. i. s. marcellus. r̄ide dū diē siue iā pu er hoc accepit subaudi vere v̄suris fictiōe: ita q̄ actionē hēbat p̄ eo petēdo. cū ergo die cedēte fideicommissi actionē habebat ergo & c. & ita sentit Dy. Ja. de are. & Oldr. s; qa hec dispō ē directe s; tex. dicit ergo q̄ lex

a Cū libe-
rif. ADDE i
quantū alex-
ponit an vbi
cunqz ponif
conditio li-
berorum suf-
ficiat liberos
habuisse da-
to q̄ decedat
an mortē il-
lius cui nati
sunt q̄ bald-
consultuit s;
opi. Jaco. de
bel. consilio
ccxxiii. inci-
piente itē in-
stituto. ii. lib.
b Cū dotis a-
lienare. AD-
DE dū alex-
pōit an res s; i-
iecta restitu-
tioni possit p̄
alimētis alie-
nari q̄ ludo-
ro. consultuit
q̄ sic eī con-
silio. cclxvi.
& an filia gra-
uata restituere
p̄t cause possit
de illis bonis
dare dotem mari-
to & q̄ mari-
tus illam lu-
cretur vigo-
re statuti v̄s
bal. consilio
ccxxviii. iij.
li. & lxxii. ii. li.
c Et bene.
ADDE pau-
d ca. consilio
ccxxii. & cc-
xxx. & ibi an
pater filiam
nuptaz dota-
re cogatur.
d Cū Oldrad⁹
ADDE q̄
idē Oldr. p̄si.
ccxxii. plulu
it q̄ si marit⁹
leger vxori
donec in ho-
spicio ipsius
mariti vix-
rit q̄ mulier
amittit lega-
tū si nubat s; uirum
ducat in hospicio p̄
mi uiri.



tria dicitur intelligi in puero minore cui a die cedente legati sit mora re ipsa: ut l. i. minor. in q. cau. i. inte. re. nō ē ne. hic loquitur in maiore et hanc teneo. **C**ōp. in. d. l. iij. §. i. ultimo rñ. ubi ad impedendum translationē sufficit q̄ dies cesserit. So. ibi loquitur i legato singulari: de cui⁹ natura ē vt trāseat recta via i legatariū. iō sufficit diē legati cessisse. Hi fideicommissio vti: de cuius natura ē vt restituat p̄ h̄des: et iō s̄ba intelligunt i dubio. si plus qd ei acciderit q̄ restituat: et circa hec plene distigue vt dicitur stinxi in. l. tria. **C**ōp. q̄ fideicommissario decedente añ restōnem trāsmittat ad h̄des suos: ut. l. cogi. §. idem metian⁹. s. e. no. i. l. apud iul. §. fi. s. e. So. h̄ añ fideicommissum fuit translatum in aliū sub illa conditiōe si decederet ante q̄ restituat. ibi fecus.

Si seruo. **C**onstat fideicommissum per qd dñs rogat restituere suo instituto. h. d. **C**ōp. s. de le. i. l. cū filio. So. gl. q̄ trebel. h̄ locū quo ad oīa remedia p̄ter q̄ quo ad deductiones q̄te: q̄ nō ē h̄s: s̄ dñs ē rogat⁹: ut. d. l. cū filio. **M**or. q̄ sicut filius remanet h̄s noīe h̄ h̄ditas q̄raf p̄ri: ita h̄ s̄ h̄c gl. quā tenui i. l. cū filio. h̄ qdā s̄: ut ibi dixi.

Ex §. sequenti.

Seruus subiectus restitutioni an possit manumitti: ibi. **D**istingue.

Si quis. **C**onstat seruo q̄ subiacet restitutioni euz vniuersitate pōt libertas testō reliqui et fideicommissario estimatio ei⁹ debet. h. d. **P**rimo no. q̄ suo q̄ subiacet restitutioni pōt dari libertas. **S**ecundo no. q̄ ille q̄ dat libertatē tali seruo siue ignorās siue sciens tenet ad estimatiōē. **T**ertio nota. q̄ h̄ditas delata tali suo venit i fideicommissum. **A**d primū op. j. q. 2 a q. l. heres. **G**l. soluit pluribus modis: q̄ so. sunt necessarie ad. l. illā. s̄ illa sola ē s̄a. q̄ ibi erat suus h̄dis q̄ erat relictus: iō p̄ dari ei libertas: s̄ estimatio ei debet et sic p̄cordat. **S**ecundo op. ad idē. j. q. 2 a q. l. gñaliter. §. fi. **G**lo. dicit solue ut mō dixi alio s̄rio: q̄a ibi iter viuos. **H**i testō. **Q**uō q̄rum ad illā. l. nō valet: q̄a ibi dicit nullā libertatē et sic nec iter viuos nec in testamento. so. ergo dicit gl. i. l. suū sub p̄di. j. s̄ manumif. videlicet q̄ ibi seruus specialiter fuerat legatus. **H** sub vniuersitate: qd̄ t̄z. **J**a. de are. in. d. l. seruum. **C**ōp. q̄ huic suo nō possit dari libertas: ut. l. fi. §. s̄z. q̄a. **C**omunia de le. so. gl. q̄ ibi pure vel in diē certum erat relictus. **H** sub p̄ditiōe et hec s̄a. **C**sed s̄ hoc op. s̄ eadē. l. fi. §. s̄z. q̄a. i. fi. vbi phibet alienatio rez q̄ subiacēt restitutioni sub p̄ditiōe. so. ibi nō dicit de manumissioē s̄z de ceteris alienationib⁹. **A**lij dicūt q̄ hic. §. hodie corrigi: et h̄c t̄z. glo. in. d. l. suuz. j. de manumif. ref. **M**o dēni ut. **J**a. de ra. 2. **L**y. tenet q̄ h̄. §. nō sit correctus. **M**ec ob. §. s̄naūt sub p̄ditiōe: q̄a ibi phibet alienatio iter viuos rei q̄ subiacet restitutioni. **H** loq̄ de manumissioē q̄ fit in vltima volūtate. **E**t sic est duplex fauor libertatis et vltime volūtatis. **H**oc ēt ponit glo. **H**i solutione qdā p̄cedētū s̄rioz. **D**istingue ergo sic. aut suus q̄ subiacet restōni possit manumitti. aut erat suus h̄dis et pōt manumitti: s̄z debet estimatio: ut. s̄. q. 2 a q. l. h̄s p̄p̄riū. 2. l. si qs̄ inglinos. §. i. s̄. de leg. i. **S**i h̄o fuerat testatoris: et tūc aut relictus erat sp̄aliter et nō pōt manumitti: ut. l. si seruū. de manumif. 2. l. generaliter. i. fi. q. 2 a q. l. si h̄o erat relictus sub vniuersitate: tūc aut pure vel i diē certū: et nō pōt manumitti: ut. l. fi. §. s̄z. q̄a. **C**ōia de le. **A**ut sub p̄ditiōe: et tunc aut manumittit in vltima volūtate et pōt: s̄z estimatio debet: ut. **H**. **A**ut iter viuos et nō pōt manumitti sicut nec cetera res alienari: ut. d. l. fi. s̄naūt sub p̄ditiōe. **C**ōmunia de le. **I**llis tñ casibus in q̄bus alie res p̄nt alienari: utputa vsqz ad legitimaz s̄m ea q̄ habuistis in. l. marcellus. §. res. s̄. eo. **H**el si alienatio fieret ab igno/rate: ut. l. fi. §. fi. s̄. de le. ij. tunc ēt valeret manumissio multo magis. **C**ōp. s̄. de le. ij. l. fi. sol. ibi loq̄ i igno/rate quo casu nil effer sp̄ale i libertate. **C**ōp. de ac. 2

obli. l. is q̄ suuz. so. ibi i suo q̄ subiacet restōni ex s̄ctu. **H**i eo q̄ subiacet restōni ex vltima volūtate: ut no. per gl. i. d. l. suuz. de manumif. **C**onstat ad s̄m dictū. hic d̄ q̄ tenet ad estimatiōē siue sciens siue ignorās. **S**. s̄. p̄di. i. de. l. i. s̄ma. §. pe. so. glo. q̄ sp̄ale est hic i herede cui nō p̄mittit ignorare p̄tēta i testō. qd̄ no. **S**imilē gl. habetis. s̄. de li. le. l. heres. **T**etigi in. l. cetera. §. fi. s̄. s̄. de le. i. examinaui plene in. l. q. rome. §. duo. fratres. j. de h̄. ob. **M**ā istud est vey in his q̄ ex testō dependent. in alijs sec⁹: vt in. l. q. in alterius. j. de re. iur. **I**tē in his q̄ ex testō dependēt nō ē uey simplr: ut dixi in. d. §. duo fratres. **C**ōp. q̄ si ignorauerit non excuset: vt. j. de dona. cau. mor. l. si is q̄. **G**lo. soluit et h̄i. **C**ōp. s̄. de interro. ac. l. s̄etate. §. ex cā. So. vt glo. **C**ōp. in. l. de act. §. si qs̄ agens. so. vt in glo. de quo per **D**y. i. c. nō d̄z aliquis. de re. iur. li. vi.

Ex l. sequenti.

Sindicus ciuitatis qualiter d̄z constituit.

Omibus. **C**onstat ciuitatibus q̄ nō sūt hostes imperij pōt fideicommissum relinquere et agere poterūt per suos sindicos. h. d. **I**nnuit q̄ quedā ciuitates nō sunt sub impio. **C**ontra ad. l. r̄ho. de iac. l. deprecatio. so. intellico sub impio oēs sunt de iure: de facto nō. sunt tñ q̄dam que etiā sub impio de iure non sunt: vt ciuitates donate ecclie. tenet enī ecclia q̄ talis donatio valuit. **Q**uero qualiter p̄stituat sindicus a ciuitate. **G**lo. notabiliter dicit vel fiat per adunatiōem gñalem totū ppli vel per p̄siliū seu ordinē per quo regitur ciuitas. **H**el forte aliquis q̄ est sindicus ex lege vel ex p̄uerture: sicut est hic. nā vn⁹ ex iudicib⁹ capitanei coipso q̄ est iudex illi⁹ tribunalis est sindicus ciuitatis. vide glo. et no. dixi in. l. ij. C. de decu. li. x.

Tamen.

Si seruum. **Q**uesta p̄ seruum post aditā hereditatē ab herede coacto nō veniūt in restitutionē. secus i q̄sitis hereditate iacēte. h. d. **C**ōp. q̄ fructus p̄cepti negligentia nō petentis nō restituūt etiā ab herede coacto. **I**tē no. q̄ q̄sita iacēte hereditate veniūt i restōnē. **C**ōp. j. p̄xi. §. So. vt ibi videbitis. nā fideicommissarius qui coegit adire ip̄tē sibi si nō coegit restituere. **C**ōp. s̄. e. l. quidā. §. fi. vbi hereditas q̄sita seruo venit in restōnem. **G**lo. dicit q̄ hic hereditas fuit q̄sita heredi. ibi nō. **H**ec. so. nō placet. innuit enī q̄ plus teneat heres qui non habet q̄ ille qui h̄. vn⁹. **J**a. de are. dicit q̄ hic tpe quo heres fuit coactus adire nō cesserat dies hereditatis relicte seruo: s̄z cessit postea tpe quo fideicommissarius erat negligēs. **S**ed in. l. p̄traria est qd̄ imp̄tēf heredi: q̄a facto ipsius fideicommissarii priuatur hereditate relicta seruo. **C**ōp. fructus qui nō p̄cipiuntur i iudicio testatoris nō veniūt in restōnez nec imp̄tantur in quartā: vt. l. mulier. §. si heres. s̄. e. hic dicitur s̄rium in fructib⁹ p̄ceptis iacēte hereditate. so. dicit q̄ in hoc s̄. sed si qd̄. ponit casus omīssus per. glo. in. l. i. fideicommissaria. s̄. eo. nā isti fructus nō sunt p̄cepti iudicio testatoris nec negligentia nō petentis nec mora nō restituētis: tñ veniūt in restōnez cū distinctione. aut adiuit coacte et restituūt: vt. hic. als nō restitueret: vt. d. l. mulier. §. si heres. et tractatur per doc. C. e. l. i. u. bemus.

Ex §. sequenti.

Constat illud q̄ quis capit ex substitutione pupillari veniat in fideicommissum: ibi. **Q**uero vtrum

Qui suspectā. **Q**ui adit coact⁹ cōmodū ex hereditate cōsequi nō debet. h. d. **P**rimo ponit regulaz. secūdo illam per exēpla declarat. secūda ibi. et iō. **C**ōp. q̄ ex eo nō debet quis cōmodum p̄sequi q̄ nixus est impugnare: vt. hic. et ex de regu. iur. ca. ex eo quod. lib. vi.

211

quod debet intelligi ut eatenus non sequatur primus quatenus non potuit sequi impugnatio sua exire sua facta. s. de his q. vt indig. l. plegatum in prin. et quod ibi dicitur. Nota diligenter quod illud quod quis habet ex substitutione pupillari non venit in fideicommissum nisi coactus aduerit: quod quilibet debeat intelligi. s. dicitur in continenti. C. de op. d. si h. h. coheredem potest retinere pupillarem. s. de l. s. et si plures. s. i. de vul. et pu. Gl. dicit intelligi quod habeat coheredem alium quam pupillum: et sic possumus habere ponere in pupillo exhibito. Et dicitur quod ad materiam huius. s. non curat habeat coheredem filium vel extraneum: s. dicitur loquitur quo ad separationem bonorum: s. quo plene non. l. q. d. i. eulogio. C. de iure deli. dicitur plene in l. s. de acq. here. C. de op. s. s. pri. So. vt h. i. p. ma. gl. q. a. comodum potest sequi quod adit coacte ex negligentia non petitis. Quero vtrum illud quod quis capit ex substitutione pupillari veniat in fideicommissum. Hic vtriusque casus non nisi adiuverit coacte. In dicitur vtriusque dicitur sicut in pallegatis in l. q. fundum. s. q. filios. s. ad. l. fal. So. quibus quod rogatus de restituendo pure et substituit sub conditione: quia omnis substitutio pupillaris est conditio: tunc secundum ordinem intellectus primo grauauit quia in continenti. s. deo. p. vidit substituendo: quia in conditionis euentus. id non venit in fideicommissum: nisi adiuverit coacte: ut h. nec attendo ordinem scripture: cum de ordine intellectus apparet: ut. l. cum pr. s. fideicommissum. s. de l. ij. Si vero primo puidit substituendo: deinde grauauit secundum ordinem intellectus tunc vel secundum ordinem scripture et intellectus: tunc veniret in fideicommissum: ut. l. q. fundum. s. q. filios. et ar. j. e. l. scruola. i. h. et quod ibi dicitur. Quero quid si iste nolit adire hereditatem pupillarem: de qua restituendo non fuit grauatus an possit cogi. Dico quod sic in casibus quibus necesse habet adire si sponte adiuverit prout non. i. d. l. q. d. i. eulogio et dicitur in l. s. de acq. here.

Si pater. C. existetia sui heredis opae confirmatione fideicommissi vt per restitutionem trahat actioes. h. d. C. de op. s. e. l. recusare. s. meminisse. s. si fideicommissarius vult quod suus heres cogat se immittere cogat: ut i. d. r. si non curauit non est necesse: ut h. Dices tu si non expedit quare cogat. Dicitur gl. et h. p. p. caliores probationes. C. de op. nonne restituendo vtriusque immiscere. Gl. sol. et h. C. de op. ex. r. itia sui heredis si obligat filium: ut. l. i. C. si vt se ab. ab. s. i. nam nec emancipat. de leg. i. et s. de acq. here. l. necessarius. So. existetia sui heredis non obligat filium. fallit in fideicommissario vti. Ratio quia etiam extraneus ad hoc potest cogi et si repudiauerit. An cum p. beneficium abstineri equiparetur extraneo: vt. d. l. n. nec emancipat: non grauatur filius s. remanet obligatus. s. hoc ergo existetia sui heredis non confirmaret legata et fideicommissa particularia: quia illi non potest cogere heredes: vt. s. e. l. n. q. s. non ois. tetigit ad fil. l. i. s. si quis p. p. b. j. vt in p. l. l. i. in si. fallit fauore libertatis: vt. l. i. cum quasi. s. s. et si quis. s. fideicommissum. l. i. dicitur plene in l. si filius q. pri. de vul. et pu. C. de op. s. hoc actioes que erant inutiles penes filium efficiunt viles fideicommissario. s. l. traditio. de acq. re. do. So. illud id: quia cum propter quod erant inutiles penes filium cessat in persona fideicommissarii s. i. in l. s. in prin. C. de iure do. et l. cum his. de fideicommissis.

A patre. C. Propter fideicommissum relictum in secundis tabulis cogit quis adire ex primis demum mortuo pupillo. Item confirmatis secundis tabulis omnes cogent adire et restituere. h. d. Et primum habes in l. ij. s. iterum. de vul. et pu. s. m. l. apud iulii. s. idem iul. s. e. C. de op. h. d. si rogatus sub conditione non potest cogi adire. Contra l. i. apud iul. s. antistia. s. e. Glo. dicit fateor quod hec ratio non est bona. tu dicit si aliquid est institutum pure rogatus sub conditione potest iterum cogi adire et restituere: ut i. d. r. s. hic est institutum sub conditione. fuit enim rogatus in secundis tabulis. hoc est in substitutione pupillari: et omnis substitutio est conditionalis institutio. merito iterum non potest cogi adire: ut. l. s. si alio. s. e. ita dicitur in de are. et bene. C. Quero si cogit adire primam et pupillarem restituere:

si an prima cogat restituere: de qua non fuit rogatus. Et quod sic: ut. l. apud iul. s. i. s. e. intelligendo quod ibi succedit ex tacita vulgari: et sic succedit prius et tunc restituat: s. ibi loquitur in pupillo instituto: cuius portio repudiata venit in restitutionem: quia et si adiuverit in restitutionem veniret. s. loquitur in pupillo exhibito: puto quod et illa cogat restituere. ar. s. e. l. s. qui suspecta. vbi pupillarem cogit restituere: s. quod non erat rogatus: ita hic patet: de qua non est rogatus. Ex. s. sequenti.

C. An irrito testamento ex causa preteritis ubi non irritat nisi institutio heres possit cogi adire. et an fideicommissum conseruetur per auctorem ex causa: ibi. Querit glo.

Quotiens. C. Si filius petit tabulas heres institutus non potest compelli adire et restituere. h. d. C. de op. j. de le. pri. l. i. So. intellige hoc nisi esset fideicommissum relictum alteri s. iunctis personis. C. de op. si dubitat de viribus testamenti non impeditur quod heres cogatur: vt. s. e. l. s. i. et l. ille a quo. s. si testamento. s. e. s. o. heres ipse institutus non potest opponere de viribus testamenti nullo alio opponere. sed hic comparebat filius qui opponebat. ita soluit gl. Ex quo non quod tertius veniens opponit exceptionem quam uentus non potest opponere. fact. l. idem. s. gl. s. m. a. et so. ma. l. n. cia. et quod ibi dicitur. et r. r. a. ha. l. p. cur. ad exhibendum. s. i. C. Sed hoc op. cognitio de coactione heredis est summaria: ut. l. ille a quo. s. i. s. e. s. h. e. c. q. filius est preteritus hac cognitionem non impedit: ut. l. ij. C. de edic. di. ui adri. tol. R. d. d. i. c. a. s. q. filius dicebat hodie post hodie agat: ut non. i. l. s. r. i. a. facit. l. si is a quo. i. p. n. vt i. p. o. f. le. Et dicit quod hic filius iam acceperat bonorum possessionem. s. tab. et sic erat notorium testamento iam esse recisum: et hoc innuit textus. hic dum dicit accepit in preterito: s. glo. vt i. h. huius. s. hoc non patitur: s. dicit quod adhuc debebat lis super bonorum possessionem. s. tab. possumus ergo dicere quod hic non intentabatur officium iudicis quo heres compellitur adire et restituere: s. agebat actione ex testamento ut restituat: et hoc innuit textus. ibi ad restituendum hereditatem et c. et i. h. ad resti. q. d. et c. de coactione non ut adeat nullam facit mentionem. Sed tunc op. illud iudicium quo petit irritari testamento propter ta. non deberet impedire fideicommissarium agentem si esset paratus prestare cautionem secundum formam. l. i. C. de peti. here. quod quod fatetur: et sic esset correctus iste. s. p. ill. l. i. h. Et dicit quod ibi loquitur quod agitur petitio hereditatis quod est iudicium vtriusque. hic non agebat actio ex testamento. Puto et quod si ageret fideicommissaria hereditatis petitio filius supueniens impediret executionem quam bona non possidebant pro uentum. et ita posset intelligi hic. et de hoc p. Anno. de testi. c. veniens. de re iudi. c. cum sup. in s. d. glo. dicit in l. a diuo. s. si sup. de re iudi. et de peti. here. l. p. e. de rei v. l. is a quo. Querit gl. quod iuris hodie irritato testamento ex causa preteritis vt exhibito ubi non irritat: nisi institutio an heres possit cogi adire. Antequam ad. q. r. i. d. e. i. no. gl. q. innuit quod rupto testamento conseruetur fideicommissum vtriusque p. auct. ex ca. Dicit. n. q. sola institutio vitialis. hoc vtriusque tenere. D. y. A. p. ar. fil. t. z. con. trarium pro neque satis debile: nam fideicommissarius vtriusque et heres equiparatur. s. quod cum eo. l. si filius. s. institutio heredis vitialis. ergo et c. Ja. de are. et c. l. sequendo eum tenet contrarium: et adducit hunc textum. nam p. auct. ex ca. uirata institutio ne cetera firma permanent. Sed fideicommissum vtriusque prinetur appone ceterorum: ut hic. ergo et c. p. hoc vtriusque textus. l. i. si suum. s. i. s. si quis omis. cau. re. et ibi dicitur glo. hoc idem sentit. C. de fideicommissis. l. ea quae. Hinc redeo ad. q. an heres cogat adire. A. p. ar. q. no. gl. q. sic filio differente agere. declara si est preteritus filius suus vel emancipatus non inserta causa testamento est ipso iure nullum: ut dicitur in l. filio preterito. de iniust. testa. id non potest cogi adire. Idem si esset exhibitor ex non legitima causa: et s. seruet testamento seu fideicommissum p. auct. ex cau. non tamen petit actione ex testamento sed conditione ex illa. l. s. m. D. y. cuius contrarium tenui in. d. l. si lio. s. q. petat actione ex testamento. non tamen cogat heres adire: quia non debet ab eo s. a uenientibus ab intestato. Si

In fidei co. vide bal. co. filio. l. iij. ter. lib.

Conserua tur fideico. missariu AD DE vt p. pe. de ancha. co. filio. c. l. iij. et ang. p. h. i. c. l. x. iij.

xx iiii

nero filius esset exheredatus inserta causa legitima: tunc procederet dictum glo. q. interim donec filius taceret posset cogi adire. secus si ageret.

Marcellus. Glo. ponit hic casus. dic ut in ea quam vide.

Qui ex trebelliano. Remedia trebellianorum habent locū post restitutionē. secus anteq̄ restituat hēditas. h. d. C. Quero an hoc sit vey siue pueniat heres p legatis siue p debitis. Dic ut no. p glo. in. l. i. §. fi. s. e. r. l. marcellus. in prin. r. ibi dixi.

Trebellianum. C. Quā testor rogat hēditate sua vel eius pte locū hētrebellianū. secus si de hereditate alterius: lz si sponte adiret cogere restituere. hoc dicit. C. Quero an cogat adire r restituere hēditatē ticianā. Glo. dicit q. si pceperit tot fructus ex hereditate testatoris rogantis q. equalent ticiane q. cogitur restituere: ut. s. de le. ij. l. cū p. §. ticio. Dicit et glo. q. si testator voluit totā hereditatē restituī tota restituat nulla quarta retenta p. l. si debitor. s. ad. l. fal. sed certe illud qd. i. l. si debitor d. vey ē qm testor tenebat hēditatē: q. tūc debitū cōpensat cū falcidia: s. iste casus nō ē hic: q. n. erat debitū a defuncto: r sic hec glo. v. l. pater filia in prin. s. ad. l. fal. fm Jac. de are. C. Ultimo glo. assignat. s. s. ad. l. fal. l. quod de bonis. §. cum fideicommissum. Dic q. concordat fm secundam casus positionem. l. presupposito q. precedens gl. sit vera.

Si ex trebelliano. C. Fideicommissario hēredē datur actio pro rebus indebite retentis. h. d. C. Quero quo iure retinebit hēres hec predia. Dic ut i. glo. C. Quero an debitū naturale heres teneat p se erigere. Dic ut in glo. C. Quero id quod debetur defuncto ab herede q. actione ab eo repetitur. Glo. ponit plures opi. quolibet potest esse vera.

Marcellus. C. Inter heredem r fideicommissarium partis cōpetit fa. ber. iudiciū hoc dicit. C. Quero quod iudiciū erit istud. Rū. vtile. ut in glo.

Qui rogatus. C. Heres cogitur adire: lz fideicommissario possit alio remedio eē p̄sultū. h. d. vides q. filius d. p̄teritus lz relicta sit sibi hēditas p fideicommissum p̄terere p̄tra tab. r sic v. casus §. glo. que ē. C. de inoff. test. l. scimus. §. cū aut. q. dicit q. et hodie si filio p̄terito relinq̄tur fideicommissus v. nō irritat testm. secus. n. ē iur. institutionis cum fideicommissarius v. s. habeatur ut heres quod dictum v. contra hanc. l. ut dixi in. §. quotiens. s. e. l.

Si patronus. C. Patronus pōt cogi adire r restituere aī p̄nam. h. d. C. Op. hic innuit q. patronus institut' pōt gravari i debita portioe. p̄tra s. de le. ij. l. cū patronus. So. h. erat fideicommissum relictu p̄dictis p̄sonis: q. oli poterāt gravari: ut. l. iij. s. de p̄di. r de. lz hodie corrigat: ut ibi no. C. Op. q. nō possit penitere. ut. s. e. l. nā qd. §. q. p̄pulsus. so. h. loq̄t aī coactionē s. post non p̄t penitere: ut i. p̄trario. C. Op. C. de rep. he. l. sicut. So. hic dic suspectam: nō tū repudiavit.

Si preceptis. C. Per coactionē perdit q. p̄legata: nisi eēt sibi relicta sub p̄ditione si hēres non erit. h. d. C. Opp. ea q. q. s. habiturus eēt si hēres non ēt non p̄dit per coactionē: ut. s. e. l. §. q. suspectam. s. p̄legata haberet et si repudiaret: ut. l. q. filiabus. i. fi. s. de le. i. ergo rē. sol. itelligas hic de p̄legatis q. perderet repudiando: ut h. no. in. d. l. qui filiabus. r. l. filio. cum. l. se. s. de le. i.

Herēs ex asse. C. Heres gravatus v. tra vires hereditarias illud qd. deest supplet ex fructibus iudicio testatoris p

ceptis r ex eo qd. ultra quartā ē r residuū sibi retinet: q. si fructus non sufficiūt oib' p̄ rara sit diminutio. h. d. Primo ponit thema. scō. iij. q. ex thmate. tertio r̄siones. scō. ibi. q̄ro. tertia ibi. r̄di. r glo. hic pōit casum optime: r oib' trib' q̄onibus p̄fecte r̄ndet: s. illi i q̄tum agat p̄tra legatarios non ē r̄suz. C. Quero ergo in q̄tum agat. R̄ndet scō. glo. magna. in p̄nc. r hī dic ut in ea. C. Op. r v. q. computatio glo. non sit bona: q. fm hoc ea q. p̄cipiuntur ex fructibus nō p̄sunt legatarijs: qd. v. contra. l. q. quadringenta. §. fin. s. ad. l. fal. pp. qd. Ja. de are. dicit q. non ē bona ista cōputatio. Tu dic q. gl. optime computat. nā debes scire q. qm legata relinquunt ultra vires hēditarias sit duplex detractio. vna quādo minus est in patrimonio q. sit legatum. alia sit per. l. fal. ut. l. in q̄titatis. §. fi. r. l. si postmissionem. s. ad. l. fal. nunc fructus percepti medio tēpore faciunt videri minus relictu per fideicommissum: r sic prodest legatario ut nō fiat illa detractio quasi fuerit relictu vltra vires patrimonij. C. Op. r videtur q. ista cōputatio nō d. fieri hoc modo: s. illud videatur eē in fideicommissio qd. superat deductis legatis: ut. l. q. quadringenta. s. e. So. dic q. hic fuerunt legata n. minatum ab herede relicta. r ideo fit computatio s. q. hic dicitur r in. l. marcellus in prin. s. e. C. Opp. hic dicitur q. petitur a legatarijs ut detur fideicommissario. contra fideicommissarius a legatarijs nō defalcatur: ut. s. e. l. i. §. deniqz. r. l. lex fal. §. nūq̄. s. ad. l. fal. fo. hic legata nō erant relicta a fideicommissario sed ab herede. C. Op. d. hic q. fructus sibi cōputat in quartam r restituit quod ē vltra. Contra. s. e. l. in fideicommissa. sol. dicit glo. istud ideo q. minuit heres fideicommissus. Dices tu in quo diminit. R̄ndeo soluendo relicta: r ideo supplet ex fructibus rō quia qm testator gravat aliquē vltra vires hereditarias vult q. suppleat ex fructibus: ut. l. filius. §. marcell'. s. de le. i. r. s. e. l. §. trebellianū. r. q. si meuius. C. Op. ex glo. d. hic q. quartā sibi retinet de rebus r dimidiaz supplet ex fructibus. Contra q. quartā d. sibi ex fructibus retinere r dimidiam in reb' restituere: ut. l. mulier. §. si heres. r. §. se. r. l. in fideicommissa. s. e. Ja. de are. r. §. sequendo euz dicit q. ē in p̄tate heredis suppleat dimidietatē de fructibus vel retineat quartā de fructibus: r hoc p̄bat p̄ hāc. l. sed hoc v. p̄tra. l. qd. de bonis. §. fructibus. s. ad. l. fal. r. l. paulus. i. r. i. e. ti. r hoc innuit. d. l. i. fideicommissaria. nec iste tex. facit in p̄trarijs. nā in. q. hū ponebatur q. heres volebat sibi retinere quartā in rebus r dimidiaz supplere ex fructibus: s. hoc in r̄sione nō pōnit dicit enim totum restituēdū: nec declarat an i fructibus: an in ipsis rebus. Sed putarem hoc dirimendum arbitrio iudicis: ut. s. de le. i. l. non amplius. §. fi. cum. l. se. pro quo facit q. inter fideicommissarius r heredem comperit iudiciū fa. ber. ut. s. e. l. marcellus. unde ex officio iudicis diuidētis videbit i quo d. dari dimidia: r i quo q̄tra retineri. C. Opp. hic legata fuerūt relicta pure: fideicommissus sub p̄ditione: tū tribuuntur quo ad d̄tractionē fal. s. q. tota q̄tra d. detrabi ex fideicommissio: ut. l. pe. §. i. s. ad. l. fal. fo. q̄nqz totū fideicommissus ē p̄ditionale r legata pura: r loq̄t. l. §. r̄ia. Q̄nqz fideicommissum ē purū r legata pura: uel vtrunqz cōditionale: r tunc fit contributio oium: ut. l. q. q̄dringenta. r. l. marcellus. s. e. Q̄nqz fideicommissum ē p̄ pte purū p̄ parte p̄ditionale r legata pura: r tunc sibi fit p̄tributio: ut hac. l. dixi i. l. marcellus. in p̄ncipio. s. eo.

Qui seruos. C. Hic est duplex lra. fm primā deficit suos i tex. s. lz istā glo. pone casum vide eā r breuiter hoc. d. Si suo relinq̄t libertas r hēditas p̄ciū seruoꝝ. detrahif. h. d. hec lec. non est bona: q. quādo seruo relinq̄t libertas r aliud pecuniariū relictu: tunc de relicto pecunia rio detrahif fal. et d. p̄cio suoꝝ: ut. l. plane. s. ad. l. fal. est ergo alia lra in q. ē suos: r s. istam ponit casus i gl.

27

scdo modo uide ea. heclec. pbat p Dy. qa quando qo rogaf manumittere suu no pt cogi adire per eu: ut. l. cogi. s. si suo. s. e. z no. j. e. gl. dic ergo reteta hac scda positioe qz qz fuit rogat manumittere sos suos z eis restituere hereditate deducto pco fuoru: vñ hoc fuit expfuz. z pone qz hfs adiuu spote vfalliter pp p au ser uoz si hfditas no esset soluendo quis pateret danu. sz quando hfditas est soluendo danuz pati no dz ut hic.

Querit gl. utru heres istitut rogatus de restituendo suo possit cogi adire. Glo. distiguit qd examinabo latius. j. e. l. no est cogendus. z. l. si res aliena in fi.

Ex. l. sequenti.

Si pimus fideicomissari scdo restituit: an apud fideicomissariu pmu remaneat ius fideicomissarie hfdi tatis: ibi. Quero. Et an cu bonoruz possessor de iure pcario hfditatez restituit ex trebelliano apud eum remaneat ius hfditariu: ibi. Quero bonorum.

Asser. Si unus ex fideicomissarijs herede cogit adire z restituere totuz fructus iudicio testoris pceptos suo fidei

comissario no restituit. sec in eo qd iure accrescedi lucrif. Itē ab eo qrtā no detrahit. b. d. Quero qē rō diuersitatis iter pmu casu z scdm. Rñ. pimus loquitur in fructibz q iudicio testatoris pceptiuntur. z iudicio testatoris lucrif hfs. z sic erit lucrif psonē. Scds casus loquitur in iure accrescedi: qa magis accrescit rei qz persone ut de ac. h. l. si totu. de usufr. l. si tici. Tertu casu loquitur quando falcidia qztra nolūtate deficti detrahit. ideo fideicomissari a fideicomisso no deducit cu voluntas testatoris no fuerit z ptas iuris no hz locu nisi i hfdē. Tenio ad gl. op. s. e. l. i. s. inde nerati. So. ut i gl. z bñ. Quero utru delegatis particularibz relictis ab hfdē fideicomissari detrahit fal. Dic ut in gl. z dixi in. s. ide nerati. Quero utru a fideicomissario in fideicomissariu trāseat actio ipso iure. dic ut i gl. Quero fideicomissariu pmu fideicomissario scdo restituit. an apd fideicomissariu pmu remaneat ius fideicomissarie hereditatis. Glo. qz no. Pug. ztra. iter alia q gl. dicit ē qz eu qui est hfs de iure ciuili senatusconsultu no pot facere desinere esse hfdē qd no est uez: qa senatusconsultuz est de iure ciuili. id pot facere eu desinere esse hfdēz qui ē de iure ciuili. sz in hoc tractatu id no fecit qa noluit. uoluit eni qz solu utiles transferrent. opi. tñ glo. na est. ut. l. i. s. de illo. s. e. z. C. e. l. pe. p hoc illud qd dī qz si pmu cessionari cedit scdo apud eu nil remanet: ut. l. emptor. C. de here. uel ac. ue. p. gul. i spe. de cessi. ac. z in fili dicit glo. qz si prius emphytheota facit aliū emphytheota qz apud eu nihil remanet: ut. l. fi. C. de iur. emphy. facit qd no. i. l. i. in gl. fi. C. ut in pos. leg. z hoc ē utile scire. nā id qd dī i. l. iij. C. d. noua. s. qz ille cui cessit actionē pot solui: est uerum qñ apud eu qz cessit remanēt directe. sz qñ apud eu qz cessit nihil remanet qd ē qñ soluz utiles habebat: tūc ei no poterit solui: qa nihil apud eu remanet. Quero bono. poss. de iure ptorio hfditate restituit ex trebelliano. an apd eum remanet ius hereditariu. Glo. qz sic. Pro huius declaratioe debes scire qz in hereditate est unum ius vte hereditariuz. z hoc est apud bonorū possessorē vti le. Sunt et iura particularia: ut actōes hereditarie que ppetit aduersus debitores hereditarios. z ista cōpetunt bonoruz possessori directa: ut no. in. l. ij. de bon. pos. here. pe. Luz ergo directe sint penes bonoruz possessorē restituendo utiles trāfferret: z apud euz remanēt directe. z in hoc bñ diceret glo. Sed gl. qrt d ipso iure hfditario vñ. Querit eni an remaneat heres tunc est dubiuz: qa si heres est: tunc est hfs utiliter. z fideicomissariuz est heres utiliter. ergo duo sunt heredes i solidū. Eodē modo possum dicere qz no eodē modo sed unus est heres utiliter de iure ptorio. alius utiliter ex senatusconsulto. uel aliter dico qz bonorū possessor qñqz habet ius hereditariu directum. quādoqz vti

le tratum. exempluz quando aliquis est heres de iure ciuili: ut filius uel alius: z pretor illum iam existentem heredem excludit: ut per contra tabu. uel per beneficium restitutionis in integrum uel alio pretoris remedio: tunc quia primus remanet heres: iste bonorum possessor erit tantuz utiliter. Sed quādo pretor uocat aliquem ad successionez nec est aliquis heres de iure ciuili: ut quos uocat per unde cognati uel unde legitimi uel per bonoruz poss. secū dū tab. z similia puto qz habet ius hereditariuz directū. Probo naturalis possessio quādo ciuili no est apud aliquem statiz efficiat ciuili: ut. l. d. i. s. h. z. l. seq. de acqui. posses. ita iura vtilia quando directa non sunt penes aliquē efficiuntur directa: ut. l. puberē. C. de iure deli. pro hoc. l. illud in prin. cum sua glo. de bono. poss. contra tab. Prererea iura dicunt qz bono. poss. habet iura acti esset heres. sed heres haberet illa directa. ergo zc. insti. de bono. poss. s. quos autem. z. s. de bono. pos. he. pe. l. ij. z. j. d. bono. pos. l. iij.

Ex. l. sequenti.

Generalis confirmatio non trahit ad id qz specia liter est cassuz.

Si quis priore. Si confirmatum non potest confirmari agitur ex confirmate non ex confirmato. hoc dicit. C. de here. insti. l. quotiens. So. ibi erant alij vniuersali instituti. Ad hoc opp. in aut. ut cum de appella. cog. s. illud. ubi etiam quando est aliquis institutus uniuersali heres institutus ex re certa habetur loco heredis. Dicit glo. no. illud uerum qz ad excludendā querelaz. dic aliter itelligūt in dicta. l. quotiens. C. de here. insti. Quero qua acti one petatur relicta in primo testamēto. Glo. dicit ex testamento secūdo no ex pmo: quia nemo pot decedere duobus cōditis testamētis. uides ergo qa pmu testa mētuz non pt pfirmari: ut testamētū. id no agit ex pfirmato sz ex pfirmate. Simile in snia pfirmata per iudicē ap. non eni sup eodē pnt esse due snie ualide: ut. C. quādo puo. non est ne. l. i. ideo agit ex pfirmate no ex cōfirmata. De hoc dixi i. l. legitima. s. de pac. intellige put no. in. l. fi. j. de re iudi. Querit gl. dī i fi. si non aliqd spāliter zc. quid uult dicere. Dic ut in glo. ex qz no. qz pfirmatio general no porrigit ad illud quod est spāliter cassatū. Posses etiā exponere hūc tex. ut dī cas si no aliqd spāli zc. hoc est nisi testator dixit qz istituit eu ex re certa: ita qz plus petere non posset. tūc eni testamētū non ualere: ut dixi plene in. l. quotiens. s. fi duo de here. insti. dic ut ibi.

Ex. l. sequenti.

Quo iure cogatur qz adire z restituere.

Si legatus. Etia tpe legationis cogit qz adire hfditate z restituere. b. d. Quero quo iure qz cogit adire z restituere. Dicit glo. qz officio iudicis: uide ea z no. in eo qz dicit qz cogit adire officio iudicis si est dubiū. Sile no. in. l. no est cogendus in fi. j. e. z. l. ij. d. fideicō. here. pe. sz illud qd glo. subaudit qz restituere cogat officio iudicis hz dubiū. nā alibi dicit glo. qz restitutio fit actioe ex testamēto: ut. l. restituta. s. i. j. eo. z. l. ex ea scriptura. C. e. z p Dy. tāgū in. l. qa poterat. s. e. Tu dic qñqz qz adit sponte: tūc actioe ex testō cogitur restituere directa ul utili: ita loquū dicte gl. Quqz qz dicit hfditate suspectā: z tūc totum iudicis officiu expedit. s. ut cogat adire z restituere: ut dicit tex. in. l. quia poterat. s. e. expfuz insti. e. s. quia aut. hoc etiaz tenet Ly. in. d. l. ex ea scriptura. C. e.

Si quis bona. Fideicomissu vte ē si aliqz roget restituere bōa uniuersali ul i defnite. b. d. C. de p. qz relictū bono rū n sit vte. s. d. le. i. l. n apli. s. h. cū. l. se. so. ut plene dī xi. l. si qz suum. s. h. s. de le. ij. C. oppo. qz meorum

appellatione nō cōtineatur nisi ea quorū qd bz dñūm
ut. l. quitus. §. i. de au. z ar. leg. So. ut ibi plene dixi.

Si filio. Nō ualet restitutio facta nisi p̄sentie
te uel ratū habente eo in cui⁹ ptate ē
is cui facta est restitutio. h. d.

Multum. Hūc. §. z sequētem psequere: ut
habes in glo.

I cui pure. Seruus q p aditionē
habilitat ad recipien
dā hēditatez pōt cogere hēdem adire. sec⁹ si
p aditionez nō habilitaret. h. d. cum se. §. ex predictis
apparet ratio eorūz que h dicitur.

Si sub conditione. Heres cogit
parere p̄ditio
ni ptatiue sine ei⁹ dāno z adire. secus si p̄ditio eēt cau
salis. h. d. z distigue ut dixi i. l. recusare. §. h. cū. l. se. §. e.

Alista. Si fideicomissū relinqt sub no
mine gemiato z sub noie appel
latiuo pecūie in restitutionē ueniūt fruct⁹ iudi
cio testatoris pcepti. secus si sub noie simplici. dz tñ si
deicomissū ex eis suppleri si fuerit diminutū. h. d. cum
. l. se. z ē solēnis lex nec alibi repit. Op. ad. l. balista de
. l. se. Vera so. est q hic testator grauauit p noia gemia
ta q̄tūcūqz. i. l. se. scribit p vbi q̄ta: vñ pp gemiatio
nē p̄borū p̄sumit mēs testatoris q̄ uoluit oia restitui.

Op. j. e. l. hēdes mei. z. §. de le. iij. l. his v̄bis. So. h
usus est noie pecūie cū gemiatio noie q̄tūcūqz. ibi hō
dixit q̄ q̄qd ad te puenerit. sed dices tu: nōne q̄qd ē
dictio gemiata sic dictio q̄tūcūqz. rñ. ibi q̄qd fuit pla
tū simplr: iō resoluit q̄qd. i. illd q̄d. iō nō est dictio ge
miata. h. hō fuit dictio q̄tūcūqz pecūia. si nō nauatit
dixisset q̄tūcūqz ad te puenit fruct⁹ nō ueniret: ga re
soluet i illud q̄tū qd ad te puenit. z hoc nō. iuriscōsul
t⁹ hic dū dicit. Rñ. ex his v̄bis q̄ pponis. f. pecūia. Nō
enī hoc faceret dictio gemiata sine hac dictioe pecūia.
nec dictio pecūia sine dictioe q̄tūcūqz. C Quero qd
si dixit q̄tūcūqz res. Rñ. idē. nā rei appellatō magis ge
neral est q̄ pecūie: ut. l. rei appone. de. v̄b. sig. z. l. i. in
fi. si cer. pe. C Querit glo. qd de usur. Et dic idē qd in
fructib⁹. tu dic: ut dicā i. l. postulate. §. i. j. e. C Op. ad
. l. scribit. §. l. pr. So. ut ibi. C Op. j. e. l. deducta. §. q
post: ubi fruct⁹ pcepti nō supplet id qd ē diminutum.
So. ibi loqt in diminutioe q̄ p̄gigit pp usuras. iō sup
plet q̄ fruct⁹ cū diffictione lucraf: ut ibi sic usuras cuz
diffictione lucraf: ut ibi pz. C Op. §. e. l. i. fideicomissu
riā. z. l. mulier. §. si h̄s: ubi fruct⁹ vltra q̄tā lucraf. so.
illud uerū qñ p̄monitū si est diminutū. si hō ē diminu
tū: tūc enī ex fructib⁹ supplet: ut h. qd tene mētī: ga sin
gulare est. facit. l. postulate in fi. j. e. fallit in liberis p̄mi
grad⁹: ut. l. iubem⁹. C. e. Habes ergo q̄ fruct⁹ pceptos
iudicio testōris h̄s lucraf si tñ dimiuit hēditatē ex d̄
tractioe q̄te illd supplet ex fructib⁹: ut. l. in fideicomis
sariā. §. e. fallit in liberis p̄mi grad⁹: ut. l. iubem⁹. C. e.
Itē si dimiuit fideicomissū pp dotē supplet ex fructi
bus ēt in liberis p̄mi grad⁹: ut. l. mulier. §. cū pponere
tur. §. e. Itē si hēditas minuit pp legata supplet ex fru
ctib⁹: ut. l. ita tñ. §. ex affe. §. e. qd dic ut ibi. Itē si hēdi
tas minuit ex casib⁹ fortuitis: ex fructib⁹ supplet: ut h
fallit in liberis p̄mi gradus: ut hic q̄ oia diligenter no.

Am qui. Succūbit actor si nō pro
bat id qd est ex cā sue inten
tiois. h. d. C Op. j. de bo. pos. fm tab. l. q ex
liberis. i. p̄n. z. §. ad. l. fal. l. p̄ filiā. §. h. z. l. q duos. i. p̄n.
. §. de re. du. Glo. dat p̄tes so. dic q̄ hic loqtur in sub
stitutioe directa. hic hō i fideicomissaria. rō ga in dire
cta hēditate ubi qd dz inuenire hēditatē p̄mi. iō videt
uterqz substitut⁹ qd nō est i fideicomissaria: ut p glo.
declarat. i. d. l. q duos. So. glo. aliter q̄ hoc est fauore
m̄ris q̄ est i medio. z h̄ctz Dy. i. d. l. q duos. z ex hoc
seq̄ret q̄ si mater nō esset i medio ambob⁹ uideret sub
stitut⁹. qd v̄ colligi ex significatioe v̄boz: ga dixit ei q

nouissim⁹ decesserit: s; qlibet decessit nouissim⁹ postq̄
ali⁹ post eū nō decedit: ut. l. ex duob⁹. §. s. vul. z pu. s;
certe lz qlibet decedat nouissim⁹ nō v̄ substitut⁹ utriqz
ga ista dictio qlibet: qñ ponit distributio requit v̄bz
tñ. z si p̄tes siml⁹ currūt dispositio v̄tial: ut. l. si fuerit
. §. de re. du. vñ p̄cedēs so. uerior v̄. tñ sp i h dubitauit.

Am heres Curator furiosi pōt
agnoscere bo. poss.

fm tabu. z hēditatem restituere. h. d. C Ro.
unū ex casibus in qbus necessaria est bonoz possessio
fm tab. ita dicit Ja. de are. h. z Pe. z Ly. i. l. certū. C.
vnde legi. C Querit glo. an ista bonoz possessio tribu
at ius. Et pōt opi. de quo in. l. i. de bo. pos. ifan. z fu.
dela. tñ q̄qd sit quādo furiosus institut⁹ nō est rogat⁹
de restituendo z agnoscat bonorū possessionē siue di
camus q̄ tribuat ius siue nō decedēs nō trāsmittit ad
heredē: ut. l. si. §. tale. z. l. se. de cura. fu. z tñ trāsmittit i
fideicomissariū: ut hic.

Uz hereditas. Per trebel
lianum nō te

nef heres in obligatioibus per eū p̄tractis. iō
dz ei p fideicomissariū de indēnitare cauēri. hoc dicit.
C Op. q̄ istātie iudicij trāseūt i fideicomissariū z h̄s
tur⁹ est p treb. ut. l. i. i. p̄n. §. eo. So. ibi loqtur de istan
tia cepta p defūctū q̄ est hereditaria. iō trāsit per tre
bellianū. z heres est tutus ope exceptionis: h est istan
tia cepta p hēdes q̄ nō ē hereditaria. z sic nō trāsit ad
fideicomissariū. z sic est necesse hēdi cauēri de indēni
tate. Ex quo dixi semel in. q. de facto cuz qdā cessisset
oia iura z actioes q̄ hēbat vt heres q̄ in cessionarium
nō trāsitat istātia cepta de nouo per hēdē. C Op. §.
. e. l. i. §. i. so. h̄ exceptionem p̄tra creditores heredita
rios: non p̄tra eos cū quib⁹ ip̄e p̄traxit: ga nō dicitur
hereditarij. iō nō ē necesse q̄ ei caueat: ut hic. facit. l. si
heres pecuniā. j. e. z. j. de fideiussio. l. h̄s a debitore. i
p̄n. C Op. q̄ ad fideicomissariū nō trāseat dānū ex cō
promisso: ut. l. si dictū. §. cū p̄miserō. §. de euic. Sol.
aliud i emptore z uēditore. rō ga ibi uenit leuis culpa
aliud in herede z fideicomissario: ubi nō tenet nisi de
lata tñ: ut. l. mulier. §. sed enim. §. e. ex hoc apparet q̄
cōpromittere nō est lata culpa: ga tūc ip̄taretur hēre
di nec ei cauere de indēnitare. sed p̄tra hoc op. eoip̄o
q̄ qd cōpromittit decipit: ut. l. si minor. xxv. anno. fili
ussami. §. i. de mino. ergo est lata culpa. tamem so. hu
ius est ut patet ex his que ibi dixi.

Estituta. C Not. bene istos casus
q̄ restitutio sit re vel ver
bis. Item sit tradendo vel patiēdo. C Que
rit glo. vtrū possit peti restitutio vnus rei. Dic q̄ sic z
bene. C Secūdo querit vtrū facta restitutione in vna
re videat facta in omnib⁹ rebus. Et t̄z q̄ sic z bñ. Lō
tra hoc videtur. l. iij. in prin. z quod ibi no. de acqui.
poss. so. quedā est trāslatio iuris que fit per heredes in
fideicomissariū. z tunc facta restitutioe in vna re videt
in omnib⁹ esse facta: vt hic. quedā ē trāslatio possessio
nis: z tunc facta restōne in vna nō videt facta in alijs:
nisi apprehendat vt in cōtrario: vt. l. cū heredes. de ac
qui. pos. ita dicit Dy. in. c. i. i. v. q. de re. iur. li. vi. C Que
ro dicit hic q̄ pōt restitui alijs: vtrū hoc sit verū simplr.
respondeo intellige de pcuratore simplici non in rem
suā: vt. l. mlter. §. qui ex affe. de iure do. dicam in. l. que
sita. in prin. j. eo. Et ex hoc dicunt docto. nostri q̄ sim
plici procuratori pōt cedi actio sicut fideicommissum
restitui: ut hac. l. cum simi. C Quero dicitur hic hac
mente. an ista mens in dubio presumatur. respondeo
sic in eo qui sciebat se teneri: ut. C. de acqui. poss. l. ij. z
quod ibi no.

Supillus. Oppo. C. qui admitti ad bo.
posse. l. bonorum. Sol. dicas
idem hic quod ibi: quia iudex potest supplere defe
ctum tutoris. C Op. de. l. bonorū. Glo. dicit tria sūt

XII

hereditas. et ista potest esse solus tutor. Item est bo. poss. et in ista qda: dicitur idem quod in hereditate. alij secus. dicitur ut dicitur in l. impuberib. de tu. et cu. da. ab his. et l. tutor. j. de bo. poss. Tertium est trebellianica restitutio. de qua dicitur ut hac l. Ultio no. q. tutor non potest cedere actione pupilli. qd dicitur: ut l. nouare de noua. C. No. ex hac. l. no. eni. q. vbum succedat trabif ad fideicommissum. na restitutio successio est. facit tex. in. c. rainu. eius. et c. rainald. et de testa. dixi plene i. l. ceterio. de vul. et pu.

Vanuis. Etiam actioes priorie transferuntur per trebellianum per heredes et per eos q in ius heredu succedunt. h. d.

Nihil interest. Non curat quis sit psona pcuratoris ad negotia. hoc dicit.

Via restituta. Quero qd iure patronatus ecclesiar. Rudeo idem arg. j. de ope. li. l. si operari. qd no p doc. i. l. monumetoru. C. de le. C. Ultio vide glo. et signa: q ponit casus in qbus remanet aliqd penes heredem restitutioe facta.

Ap. tractat. Quod iure accrescenti ad iure commissarii pnter. h. d. ad. q. qua fecit tex. vtriu sit opus noua restitutioe. Rudeo glo. q non et bene. C. Op. s. de usufru. acce. l. iterdu. So. aliud in usufructu aliud in proprietate: q usufructus accrescit psona proprietatis rebus. et hoc qd illud qd uenit iure accrescenti restituatur. dixi in l. marcellus. s. qd. i. s. e. C. Ultio iste tex. facit qd copulatio et restitutio fiat iure actiois. ibi: alia actio et. et ita allegat glo. in. l. no est cogendus. j. e. veritas est q sit officio iudicis: ut dixi in. l. si legatus. in pn. s. e. et hoc nome actionis large ponit: ut l. actiois uerbo. de uerb. sig.

Stulante. Ad id ad qd poterat compelli defunctus potest compelli heres defuncti: h. uerbis legis non exprimat. h. d. C. Op. s. e. l. apud. s. utru. So. ibi decessit sine herede. h. cum herede. et sic concordat cu ultimo riuo huius pn. Querit glo. an in herede traseat actioes ipso iure. Dicitur ut in ea. Ultimo facit iste tex. dicit statutu q debitor debet carcerari p debito. qd de herede debitoris. Respondeo ut h. q idem h. in statuto nulla fiat mentio h. d. is.

Sed in huiusmodi. Accessiones que queruntur ex puiione defuncti ueniunt in restitutione. hoc dicit. Primo ponit duas. q. et opi. querentis. secundo ponit unam riuione pro. alia contra. tertio determinat. quarto respondet uni ratioidi que in pvarijs posset fieri. secunda ibi respodi. tertia ibi h. quia. quarta ibi h. cum hereditarios. C. No. q accessioes que site ex puiioe defuncti ueniunt in restitutionem etiam in liberis primi gradus qd no loqur eniz hic de filia. C. Secundo no. q liberi primi gradus no tenentur restituere fideicommissuz ex fructibus: ut h. ibi: sed qd non ut heres et. dixi in. l. ita. s. ex asse. s. eo. C. Tertio no. q fructus q papiuntur mora no restituentis ueniunt in fideicommissuz etiam in liberis primi gradus: ut h. C. Quarto no. q fideicommissarius loco heredis habetur: ut. s. qd cu eo. l. si filius et insti. qd cu eo. s. i. et de fideicommiss. here. s. restituta. C. Ultio no. dnam qua facit iurisconsultus inter fructus qui papiuntur ex puiione defuncti: et eos qui papiuntur opera et diligentia heredis.

Si totam. Qui quartam retinere non vult restituat si adit coacte q si sponte adiret. C. Op. etiam quado adit sponte traferunt actioes p treb. ut. l. i. s. i. s. e. Rudeo posset ee q post aditionem ante restitutionem fideicommissarius decederet sine h. d. et alio nolle sibi restitu

et sic adies remaneret implicite oneribus hereditarijs qd no est si adit coacte: ut. s. l. pxi. et l. apud iul. s. utru et. s. antistia. s. e. qd no.

Eius. Tempus certe etatis ex psumpta uoluntate defuncti ppter charitatem psonae facit die no conditione. Item fideicommissario ante restitutionem postquam dies cessit mortuo fideicommissu ad heredem traferit. h. d. C. Op. s. de le. i. l. si cui. s. i. in pn. So. dicitur qdam h. religit pure. postea die restitutionis pultit. hoc est ptra huc tex. in una eni et eadem rone rogauit de restituendo in tps certe etatis. Dicit ergo q istud e ex psumpta uoluntate defuncti pp caritatem psonae cui debebat fieri restitutio: quia filio suo. dixi plene in. d. l. si cui. Sz posito qd pma so. eet na ad ipaz op. de p. di. et de. l. qbus dieb. s. i. Sol. ibi fuit adiecta dies incerta. h. certa. Querit glo. utru heres istius fideicommissarii petet statim: an expectabit tps quo ille puenisset ad illam etatem. Gl. q expectabit. Pe. aliter ut refert Ly. in. l. ex bis. C. quado di. le. ce. pro quo facit. j. e. l. si lia. et qd ibi dicam.

Herediti. Solutum occasione debiti naturalis restituunt fideicommissario. hoc dicit.

Aulus. In rebus subtractis p fideicommissarii perdit fideicommissum si petitione. hoc dicit. qcordat. C. de le. l. non dubiu. sic et eouerso in reb. subtractis heres pdit beneficium qrtre: ut. s. ad. l. fal. l. beneficio. C. Op. j. quoru leg. l. i. s. redigut. Dicitur in glo.

Ex l. sequenti. An heres cogat suscipere iudicium usqz ad litem prestatam tm. an usqz ad sniam an usqz ad satisfactionem: ibi. Quero.

Am hereditas. Qui alio no cogit suscipere iudicium: cogit tuc qn actioes snt tpe piture. h. d. C. Op. q h. s. idistincte an restitutionem possit pueniri. ut. l. i. s. q ex trebelliano. s. e. So. vna lec. e q h. intelligit an restitutionem. et tuc dicitur intelligi altero d. duo bus mo. s. q h. s. coact. adiuit. tuc eni h. exceptiones an restitutionem: ut. l. postulate. i. pn. s. e. nisi actiones eent tpe piture: ut hic. Et intellige in h. d. q adiuit spote et parat. est icotineti restituere. tuc eni h. exceptiones nisi actioes eent tpe piture: ut hic. et h. hoc tex. q dicit cu h. d. itas ex trebelliano senatusconsulto restituunt. i. e. in actu restituendi de pxio. Scio mo pte itelligi p restitutionem facta. et tuc ob. s. riu: qd h. s. no pot pueniri: h. d. limitari: nisi actioes eent tpe piture: ut hic. Ex qb. tribus lec. collige distinctionem breuem et notabilem p te. Et ex ista vltia no. diligenter qd scia restitutione s. eu q tenet directa ppetual actio s. eu q tenet vtili. Na hic scia s. h. d. de prestatioe ppetual actio ptra fideicommissarium. facit. C. de duo. re. l. si. et de so. l. cu. qd. s. si qd pro eo. et qd ibi dixi. C. Op. q no sit necessarium istud remediū cum possit ppetuari actio per remedia. l. ut pfectius. C. de anna. excep. Rudeo fateor nisi ponas fideicommissarium ee sine domicilio. Dicit gl. no. q remedia. l. ut pfecti no habet locu i herede no habete domiciliu. C. Op. j. de bo. pos. fm tab. l. eqsimu. So. ut in gl. Querit an h. s. cogat iudicium suscipere usqz ad ptes. tm: an usqz ad sniam: an usqz ad satisfactionem. In glo. sunt opi. tu dic q h. puenit heres ex necessitate ne res pereat. Aut ergo actori est pultu p lit. pte. et tuc sufficit cōtestatio. aut no est cōsultu: qd forte e actio q prestatioe no ppetual ut actio d. dolo. et tuc o. q suscipiat usqz ad sniaz: ut. l. h. et si restituat. s. si dies. et qd ibi no. s. d. iudi. Si no p sniam no pultu actori: ut qd res erat pitura. pte eni q debeat mibi dare seruū cui erat relicta h. d. itas. et est piculu ne moriat ante pditionem: tuc coget suscipere usqz ad satisfactionem. ar. l. apd. s. antistia. et l. ille a quo. s. i. et quod no. in. d. s. si dies. et fm hoc non pot pari

ADDE qd si sit statutum q debitor p pecunia exacta possit capi et eius heres: an si heres sit minor capi possit. Ro. 2. l. cxx. in quatuor aut Alex. tangit an stante statuto q debitor possit capi ad requisitionem creditoris: an possit capi absqz citatione: et an ad instantiaz cessionarij ui de Ro. cōsi. c. l. v.

heres datur: qd non cogit ad satisfactione nisi rerum que sut in hereditate in qbus piculu iminet. pro qbus post ea a fideicommissario pueniri non poterat.

Ex. §. sequenti.

Quando p̄r dissipās possit cogi restituere filio ante tps. Et hec. l. sit correcta ut sufficiat si p̄r p̄stet cautio- ne de nō dilapidādo filio. Et an filius possit testari in hīs in qbus p̄r nō q̄ritur usufructus. Et alimēta de bent moderari s̄z ualorē parimonij.

a C Pater dissipās. AD DE an patri dissipanti au scraf admini stratio. bal. consil. lxxv. quinto lib.

Dissipator

Pater dissipās fideicommissum cogit filio existēti in p̄tate restituere etiā ante p̄ditio nis eventū. h. d. C. Op. q̄ etiā quādo nō dissipat cogatur p̄r filio in p̄tate restituere: ut. s. e. l. cogi. §. si p̄r So. ibi etiā dissipabat nolēdo adire h̄r ditatē: ut ibi di xi. l. 3. glo. aliter ibi sentiat. C. Op. in aut. de nup. §. z ita .C. de bo. ma. l. i. So. glo. q̄ hic loq̄tur quādo p̄r est in dolo. ibi quādo est in culpa. Tu dic q̄ siue p̄r sit i do lo siue in culpa idē est. p̄bas. C. de sen. pas. l. si. fac qd no. p. glo. s. so. matri. l. ij. §. qd si in p̄ris. in gl. q̄ incipit morte uel emācipatiōe: ubi eq̄parat patres effici pau- peres z mori. Nō ob. p̄trariū: qd ibi loquit quādo p̄r dissipat tali mō q̄ filio pōt esse p̄sultū: ut v̄dendo im- mobilia q̄ filius poterit uēdicare: sec⁹ si dissipat taliter q̄ filio nō possit esse p̄sultū. qd teme menti: qd quotidi- anū. C. Op. s. e. l. ubi pure. So. hic p̄r dissipat. ibi nō. Quero an hec. l. hodie sit correcta: cū inter patrē z fi- liū ualeāt hodie cautioēs in aduēticijs: ut. l. iubemus .C. e. dixi plene in. l. si qd pro. e. §. i. j. de fideicō. Et v̄f q̄ sic. nā iō qd cautioēs nō poterāt h̄re locū deuctum ē ad istō remediū: ut h̄r dicit tex. Puto q̄ nō sit corre- cta p. d. l. si. C. de sen. pas. Nec ob. q̄ possūt interponi cautioēs: qd nō d̄z filius se cōmittere fragilitati cauti- onū: ut. l. cogi. §. si p̄r. §. idē q̄rit. s. e. facit ista. l. ad. q. an filius possit testari in his in qbus p̄r nō q̄rit usufru- ctus. Et v̄f q̄ sic: qd in his eq̄parat filio militi. sed hec itelligas q̄tū ad agēdū z defendēdū nō quo ad testā- dū: ut. C. q. test. fa. pos. l. si. no. s. e. l. i. §. in filij. z. l. qui i p̄tate. C. de testa. Ultio dicit Ja. d. are. q̄ leges q̄ dicūt q̄ alimēta que debet moderari s̄z facultates p̄rimonij ut. s. ubi pu. edu. de. l. ius alimentor. debēt itelligi nō respectu ualoris: ut bac. l. in fi. z. d. l. si. z. d. l. ius alimē- torum. in p̄n.

b C Ualoris. ADDE q̄ uoluit Ro. consilio. clxxviii. z cōsi. ccccc. in fi.

Am heredes.

Reductio le- gatorū itelligit de legatis inualidis. Itēz dos p̄legata dedu- cit ut debitū. nec ipeditur trebelianice q̄rte deductio .h. d. C. Op. q̄ debitū cōpenset cū quarta: ut. s. ad. l. fal. l. si debitor. Solu. ibi testator hoc expresse dixit. hic non.

Tres aliena.

Heres non cogit restituere quod ad eū puenit nō ut ad heredes. h. d. C. Opp. q̄ istud legatū rei aliene ualet: ut saltez possit peti esti- matio: ut. l. cū aliena. C. de le. So. illud uerū quando res aliena legat a nō dño. s̄z hic l̄z ab initio fuerit relit- cta a nō domino: tamē qd domin⁹ successit legatario debet: qd deuenit ad eū casū a quo incipe nō potest. h̄ est p̄tra. l. plane. §. si duobus. vlti. rñ. s. de le. i. vbi suffi- cit in p̄sona p̄mi legatarij ualuisse legatū. Ad hāc. l. rñ deo q̄ nō d̄z restitui res: s̄z actō p̄sonalis q̄ p̄petebat p̄ legato p̄tra h̄rdez p̄mi testōris bene transit: nec est qd repugnet.

Ex. §. sequenti.

An seruus possit cogere seruum adire: ibi. Pro huius.

Seruus.

Si ab vno debet h̄r ditas ab alio libertas n̄ ē loc⁹ coactiōi. sec⁹ si ab eodē utrūqz d̄beat siue ab initio siue ex postfacto p̄ acci- dēs. h. d. C. Op. q̄ si sit necesse q̄ manumittat. cū statū cū relinq̄tur h̄r ditas sit liber. C. de necess. suis here. i

sti. l. qdā. §. i. So. ibi quādo hereditas relinq̄tur dire- cto h̄ p̄ fideicommissū. C. Op. q̄ etiā seruo remanente in fuiture p̄r relinq̄: ut. d. l. quidā. §. illo. So. potest re- liqui non ut heres cogat ei dare s̄z hortabit. C. Op. q̄ suus nullo casu possit cogere heredē: ut. s. e. l. cogi. §. si suo. So. ibi loquit in suo heredis: hic in suo heredi- tario. Pro huius declaratione doc. i. l. iij. C. d̄ fidei- cō. ponūt unā distictionez multū impfectā. Tu distin- gue sic utrū suus possit cogere heredes adire. Dic aut reliquit hereditas z libertas suo heredis aut suo testa- toris aut seruo extranei. Primo casu non potest cogi adire: ut. l. cogi. §. si seruo. s. eo. Secūdo casu aut ab uno z eodēz debetur hereditas z libertas. aut ab vno hereditas: ab alio libertas. Primo casu aut utrunqz debetur pure: z potest cogi adire: ut h̄. siue ab initio debeat ab uno siue ex postfacto p̄ accidēs ut hic p̄z. Si uero unuz pure aliud sub cōditiōne: tunc aut liber- tas pure: hereditas sub cōditiōne: z potest cogi adire ut. s. e. l. cui in p̄n. aut econuerso hereditas pure liber- tas sub cōditiōne: z non potest cogi: ut dicta. l. si cui .s. e. §. i. Si uero a diuersis: ut si debetur ab uno liber- tas ab alio hereditas: tunc aut debet libertas ab uno herede: ab alio hereditas z non est locus coactioni: ut hac. l. in p̄n. Si uero libertas debetur ab uno lega- tario: hereditas ab herede. tunc aut plures erant he- redes instituti. z non est locus coactioni: ut. j. e. l. nō est cogendus: aut erat institutus tātum: z est locus co- actioni: ut. s. e. l. apud. §. antistia. z no. per gl. s. e. l. co- gi. §. si seruo. Si uero a pluribus debet libertas z ab uno ex his hereditas: tunc est locus coactioni: quia il- lo uno aduente libertas competit: ut. l. heres testamē- to. de manu. test. z hoc uult dicere tex. h̄ ibi: cuz dicit ab omnibus z c. nec est necessaria glo. que exponit ab omnibus. i. ab aliquo oīum. Tertio casu quando relin- quitur seruo alieno. an quis cogatur restituere. Glo. in .l. ita tamen. §. si. s. e. uidetur tenere q̄ sit locus coacti- oni. iste leges uidentur innuere cōtra. z no. in hac. l. si res in vlt. glo. ibi dum dicit h̄ loquitur in seruo heredi- tario non heredis uel extranei. Dic ergo aut domin⁹ paratus est uendere: ita q̄ per aditionez seruus habili- tari potest ab herede ad recipiendā restitutionem: z est locus coactioni. aut non est paratus: z non est loc⁹ coactioni. ar. l. debere. C. de fideicommiss. lib. z. l. si cui pure. in p̄n. z. §. i. s. e. An autē possit h̄r cogi restitue- re. Dico q̄ in omnibus casibus in quibus potest cogi adire potest cogi restituere per eadē. ll. In casibus uero in quibus nō potest cogi adire si adeat sponte z per aditionez seruus consequitur libertatez potest cogi restituere: ut. s. e. l. cogi. §. si seruo. Idem si quoquo modo seruo libertas obuenerit: ut no. in. l. non est cogendus. in glo. super uerbo pendeat. j. co. C. Oppo. q̄ sit differentia quo iure quis sit debitor utruz ex per- sona sua uel alterius: ut. j. e. l. patroni. §. qui fideicom- missi. z d̄ so. l. z magis. z de inoffi. test. l. nihil. §. si. Dic q̄ ibi ex diuersitate p̄sonarum uel iurium inducitur diuersitas rationuz. z per consequēs diuersi effectus. hic secus.

On est cogendus.

Hic inuit q̄ si seruus ante restitutionem decederet he- res remaneret implicitus. Contra. s. e. l. postulante. in prin. So. ibi in libero hic in seruo. sed hoc uidetur cō- tra. l. apud. §. utrum. z. §. antistia. s. e. So. ibi in seruo qui cogebatur ex uoluntate defuncti. hic nō. C. Opp. hic dicitur q̄ si legatarius decedit uiuo testatore lega- tum remanet apud heredem cum onere suo. Contra .C. d̄ cadu. tol. §. in primo. Solu. quidam q̄ hic spe- ciale fauore libertatis. z in hoc multum se inuoluit glo. penul. z vltima huius. l. dic q̄ in pronōscripto est uerum quod est speciale in libertate: ut hic sed in cadu- co uel quasi remanet cuz onere suo t̄ā d̄ iure antiquo q̄

XII

de novo: ut. s. de le. ij. l. celsus. in fi. r. C. de cadu. to. §. in pmo. r. §. p. scdo. Quero quo iure qs cogit adire r restituere. Glo. dicit offio iudicis qd declarauit i. l. si legatis i. pn. s. e. Alij dicit qd iure actiois. p. l. papinian. s. e. sed ibi respondi.

Ex. l. sequenti.

Cu qs est rogat restituere i cau hui. l. an fruct. ue niat in restitutie. r illi primonio tribuit ipensa cui co teplatide magis facta apparere pot. r an trebellianuz babeat locu cu qs est rogat restituere p bec sba qd qd ex hereditate sup fuerit.

Iticus. Rogat restituere quod ex hrditate sup fuerit pot bona fide diminuer. Item in dubio expensa ab utroq primonio itelligit esse sca p rata. h. d. Primo ponit unu dictu. Scdo illud pbat p auctoritate. Tertio illud comedat r alia auctoritate adducit. Quarto dicit cautione psta. scda ibi: diuus aut. tertia ibi: q mi hi. qra ibi: ppter hmoi. C. Op. C. e. auc. qra rogat. So. fateor qd hoc est hodie imutatu. na fideicomisso sic relicto tenet rogat referuare fideicomissario qra. Et tres partes pot diminuer uel alienare. Quero vtru hoc casu ueniat fruct. i restitutie. Glo. distinguit aut fuit rogat restituere qd sup est ex hrditate: r fructus no uenit i restitutie: ut. l. ducta. §. pe. j. e. secus si fuerit dictu qd sup est ex bonis: ut. l. in fidei commissis. §. nonunq. de usuris. Ro qa qn dr qd sup est ex hereditate fruct. postea pcepti no sut hrditatis ut. l. i. fideicommissaria. §. quoties. s. e. §. qn dixi qd sup est ex bonis: secus: qa fruct. ex bonis sut. no emz desinut esse bda p aditione s. desinut ee hrditas. Quero qd si aliq alienauit r aliq emit. Rudeo: ut. l. ipator. §. si. cu. l. se. s. de le. ij. r ibi dixi qra p dicta tn facit. l. hdes mei in pn. §. dic ut ibi dixi. C. Venio ad. §. diu. op. s. de neg. ge. l. nelenius: ubi phibet eligi bec media uia. So. h ex utraq pte erat par r ibi ex una pte erat r q p pderabat. io illi primonio magis attribuit Et p hoc dicit q si hoc possit apparere qd expsa eet sca magis pteplatide vni primonij q alterius illi attribue tur. ar. l. hinc querit. §. pe. de pecul. facit qd no. p. doc. in. l. i. circa fin. C. de bo. ma. C. Venio ad ver. qd mihi. C. Op. q no sit credendu expleis: vt. C. e. l. neo. So. hic erat explem pncipis qd s. ibi alterius. C. Venio ad vltimam partem op. C. e. auc. cotra rogatus. So. fa teor qd hodie aliter satisfat q oliz. Quero circa ista. l. utru trebellianu senatusconsultu habeat locu in fidei comisso relicto per ista verba qd quid ex hereditate sup fuerit r. Ex. v. q no. s. e. l. cogi. §. r gualiter cu se. Hodie v. q dberet habere locu treb. p aut. r rogat. cu hodie de necessitate d. resuari qra. uel dic q etiaz de iure antiquo h. locu treb. Aliud eni e dicere rogo restituas qd sup fuerit tpe mortis. qd itelligit si qd sup fuerit no dep ditu ul alienatu. Aliud e dicere qd sup fuerit deductis onerib. hrditariis. tuc v. rogatus de restituenda certa re: r trebellianice loc. no e: ut. d. §. r generaliter. C. Altio no. q p istas cautiones prioris non debetur plus sed cautus.

Ex. l. sequenti.

CFeuda r possessiones emphytheotice an ueniat i restitutie fideicommissi.

Ipatroni. Quod ad hdes here dis no transit no trans fert i fideicommissariu p treb. h. d. No. q dixi in sumario. Scdo no. q in his q no transferunt p restitutie heres no submouet exceptioe. C. Op. q ope tra se at ad etneu hrdem: ut. l. a duob. j. de ope. lib. Sol. itelligas h de opis obseqalib. uel de icertis q ad etne um no traseut sm distinctione posit. i. l. si no sortem. §. libertus. de p. di. ide. r ex ista glo. iucta cu tex. habes q ea q no traseut ad hrdem etneu. nec traseut i fidei omissariu. p hoc. s. de vul. r pu. l. g. liberis. §. bec ver /

ba. qra hac glo. facit: qa fideicommissarius ponit in lo cu pmi hrdis: ut. s. e. l. qdringeta. r. l. postulate. §. si. §. r. r. qd ponit in locu hrdis pmi. secundario tn no pnci palr sicut hds hrdis testatoris est heres. C. Altio Dy. iducit ad. q. utru feuda r possessiones emphytheote. ve niat i restitutie fideicommissi. Et hoc tota die de fa cto occurrit. r in feudo dicit Dy. simplr q no uenit i restitutie: qa si habet iure hereditario: s. magis bñfi cio diu: ut. x. col. an agna. uel fili. repu. he. ca. i. C. Con tra hoc v. glo. in. l. ite uidedu. §. si. s. de pe. heredi. ad qua no rudet Dy. dicit q no d. itelligi qn feuda pete batur ab eo possessore q non habebat ius dntedi. me rito uenit i restitutie hereditatis sicut alia in qbus de functus ius non habebat: ut. l. non tm. de peti. here. se cus si peteret hereditas a filio uel ab alio q in feudum succederet: ut. h. In possessionibus no emphytheoti carys v. q non uenit i restitutie: ut. C. d. fun. pa tri. l. ius emphytheoticariu. li. xi. Contrariu credit dy. in. l. hdes. C. de oi agro deserto. Itē qa pt legari par ticulr: ut. l. apud iul. §. si hds. r. l. si domus. §. fin. s. de le. i. r. j. de cens. l. cu possessor. in pn. r de hb. sig. l. i. co uentionalib. istud dictu Dy. itelligo ueru i rebus em phytheoticis reipublice: ut in possessionib. tributariis q traseut ad oes heredes r possut legari: ut. d. ll. sed in rebus emphytheoticis ecclie uel puati uel pncipis se / cus est. Non eni traseut ad etneos hdes ut hdes: s. ex bñficio diu pcedentis traseut ad liberos. merito non uenit i restitutie sicut nec ope legator: ut. h. r. j. s. ope. li. l. ut iureiur. §. si liberi. r ibi dixi. pbat i. d. l. ius emphytheoticariu. C. de fun. pa. li. xi. T agit spe. in ti. de loca. §. nu. aliq. dixi plene in. d. §. si libertis.

Imperator. Ad h. ius cogendi here dem qui h. libertatem i die .h. d. dic plene i. l. no est cogendus. s. e.

Qui fideicommissa. Fideicommissari. l. cogat heredē a secundo fideicommissario quartaz non detrahit. Item fideicommissarius prim. no potest cogere sine secundo nisi apud euz quarta sit rem. asura. Item heres coact. nulluz comoduz sentit qd habiturus non esset si non adisset. hoc dicit. r est difficilis. §. diuide quia tres questioes prosequit per ordinem. secunda ibi: secudu que. tertia ibi: nec illud. Item prima subdividitur: qa primo ponit dictum. secudo respondet uni obiectioni in cotrariuz. tertio responet alij obiectioni. secuda ibi: nec ad rem. tertia ibi: r no est cotrariuz. r dictuz pri mu est tale quando fideicommissarius primus restituit secudo: habet locu treb. quo ad omia preterq. quo ad quarte deductiones: s. heredē primuz adire coegerit. Prima obiectio est talis uidet q fideicommissarius se cundus habeat fideicommissum beneficio primi qui co egit heredem adire. nam si non coegisset fideicommissa riu: secundu non ualeret. Ad quod responde q hoc non habet locu primi beneficio. nam posito q prim. desiderasset hereditate adire per se tamē hereditatis aditio est tante efficacie q confirmat omnia relicta in testamēto: ut. l. nam quod. §. qui compulsus. s. e. vnde fideicommissarius secundus magis hoc cosequitur ex uirtute aditionis que confirmat oia q ex facto primi fideicommissarij. Tertium dictum hoc est secunda obie ctio est talis. fideicommissarius quado heres coactus sibi restituit detrahit quartā a legatariis: ut. s. e. l. i. §. inde neratius. ergo r h. uidetur posse detrahere. Ad quod responde q illud loquitur in legatis r fideico missis singularibus ab heredē relictis: unde ex perso sona heredis detrahit: hic uero no detrahit a fideico missario secudo cui erat relictū a fideicommissario prio. C. Venio ad scdam partē principalē r bec subdividit in tres. prio ponit unu dictu. secudo illud declarat. ter tio circa illud ponit tres qones per ordinē. secuda ibi: utiqz si cofestim. tertia ibi: nec ad rē. No. q fideicom /

aC Emphyte ote. ADDE Bal. confi. cxxxvi. lib. .ij. r an com putetur filio in legitimaz per eundem consilio. cccc iij. e. li. pau. d ca. consilio eccl.

bC Ad etne. os. ADDE que plene po sui in. l. etiaz solu. ma.

missarius primus nō pōt cogere heredē adire sine se-
cundo si apud eū non sit remansura q̄tra hereditatis
¶ Secūdo no. q̄ relictū libertatis z pecuniarius non
sufficit ad cogendū heredē. Tertio no. q̄ fideicomis-
sarius scōs pōt cogere heredē primo repu diate. p̄ba-
tur. s. eo. l. cogi. s. si ego. ¶ Ultimo no. q̄ siue quora
sit remansura iudicio testatoris siue p̄ter iudiciū testato-
ris. s. ex alio accidēti ut propter coactionē heredis h̄z
ius agendū: ut hic. in s. ergo sequitur.

Sed nec illud ¶ Subdiuidit in q̄n-
q̄z partes: quia primo
pōit vnuz dictū. secūdo rōnem dicti. tertio format vnā
.q. circa p̄dicta. quarto format aliā. quinto ponit vnuz
generale. scōa ibi: cur enim. tertia ibi: q̄ fortius. quarta
ibi: nec ignoro. q̄nta ibi: adeo. ¶ Op. d̄f. h̄i. s. s. fortius
us q̄ heres fuit coactus p̄dēte p̄ditione. Lōtra. s. e.
.l. s. si alio. i. fi. So. d̄c. glo. q̄ hic fuit turpis p̄ditio q̄d
reprobaf. ut dic q̄ fuit coact⁹ adire de facto. h̄ na ē in
se tñ diuinare ē. Hic ergo q̄ hic erat p̄ditio p̄tātua. z
fm hoc habes unū casū i quo heres penitēdo p̄t recu-
perare b̄ficiū q̄rte. Et sic fallit regula. l. nā q̄d. s. q. cō-
pulsus. s. e. z fm oēs p̄dictas so. loqtur i herede istitu-
to sub conditione. legit alio mō q̄ loquat i h̄rde istitu-
to pure z rogato sub p̄ditioe. z i hoc v̄f glo. rescidere.
Ex quo no. aliud q̄ p̄dēte p̄ditione fideicō. pōt h̄s
coact⁹ penitere z recuperare b̄ficiū q̄rte z alia sibi ob̄i-
ta ex testō. In eo s̄o q̄ istitut⁹ est pure z rogat⁹ pure
an possit penitere. dic ut. s. e. l. nā q̄d. s. q. p̄pulsus. z. l.
ita tñ. s. si p̄onus. ¶ Ad si. op. q̄a p̄legata capiunt ēt
h̄rditate nō adita. s. de le. i. l. q. filiab⁹. So. itellige i ca-
sibus i q̄bus non caperent hereditate nō adita: ut ibi
no. z i. l. filio. cū. l. fe. e. ti.

Cum ticiana. Fideicommissari⁹ p̄t resti-
tuere fideicommissū debi-
bitū a defuncto.

Actiones. ¶ Actiones q̄ trāfferunt ex treb.
si fideicommissū declarē idebi-
tū p̄petere desinūt nisi etiā euicēns ad illud fideicom-
missū teneret. h. d. Legit duob⁹ modis p̄ncipit fm p̄-
mā lec. loqtur de actionib⁹ h̄rditarijs q̄ trāfferunt per
treb. z hec variat q̄ttuor uel q̄nqz modis. Secūdo mo-
do p̄ncipit legit i actione q̄ p̄petit ad petēdā restituti-
onem. z hec fuit lec. s. posita i fi. glo. P̄one ergo casū
p̄mo fm lec. antiquoz positā i p̄n. Istā p̄mā lec. repre-
hēdit Dy. q̄a fideicommissū relictū ab istituto repeti-
tum itelligit a substituto: ut. l. l. s. de le. i. z. l. cū p̄f. s.
ab istituto. s. de le. ij. s. possit r̄nderi q̄ hic loqtur q̄h
certū est testatorē uoluisse repetere. Itē rep̄hendit alia
ratione: q̄a fideicommissari⁹ p̄ferit substitutio vulgaris:
ut. l. facta. s. iul. j. e. ubi loqtur etiā quādo testator vo-
luit repetere a substituto: vnde hec lec. non est bona.
Quare Hug. legit scōo modo q̄d dic ut i glo. q̄ dānat
lec. trib⁹ modis. ad p̄mā r̄ndet Hug. bene ad scōaz n̄
r̄ndet q̄ ē q̄ a filio p̄terito n̄ p̄t reliq̄ fideicommissū: ut. l.
.i. s. de le. i. z. l. ij. s. de le. iij. s. r̄ndeo q̄ non p̄t relinq̄
ab eo noiātim: s̄ p̄t reliq̄ generalit̄ ēt a veniētib⁹ ab ite-
stato: z tūc tenebit ēt p̄terit⁹: ut dixi i. d. l. ij. Tertia rō
q̄ fit p̄tra Hugo. est talis: q̄a sn̄a non fac ius: ut. l. i. de
execu. rei iudic. S̄z ad istā r̄ndet Hug. notabil̄ si b̄n i-
telligat. aut sn̄a nullitatis testamenti f̄r̄ legatariuz
seu fideicommissarium agētē z non p̄iudicat alijs: ut i
p̄trario: aut f̄r̄ p̄tra h̄rdem q̄ ē p̄ncipal⁹ p̄tradictor z
oibus p̄iudicat. Casus ē hic. istā tenui i. d. l. ij. s̄z hanc
lec. ē q̄a fm h̄c nunq̄ trāsiuerūt actiones i fideicomis-
sariū. R̄n. fateor s̄z v̄se sūt trāsiire p̄ma facie. nā q̄stio d̄
uirib⁹ testamēti referuaf: ut. s. e. l. alle a quo. s. i. Et h̄
voluit hic dicere tex. q̄ videatur trāsiire actiones ad tē-
pus. i. quoad doceat de viribus testamēti. Tñ Jo. hu-
ius timore legit tertio mō ut i glo. quā lec. glo. rep̄hen-
dit z b̄n. An Dy. legit q̄rto mō. s. i. f̄re p̄terito turpi p̄-
sona istituta z illo casu rupto testō p̄ q̄relā quā h̄z ff: vt

¶ Cū trans-
mittit. Cōsul
uit bal. p̄h. ce
xxij. iii. lib.

.l. ffes. C. de ioff. testa. fideicommissū erit nullū: nisi sit re-
petitū ab itestato. z sic fm eū. l. ticia. s. de ioff. test. non
h̄z locū i q̄rela itentata p̄ frem q̄d tene mēti. tu pone ali-
ter casū q̄ fuit istitut⁹ minor z nō fuit grauat⁹ fideicō-
missō z sibi datus fuit substitut⁹ z ab eo fideicommissum
relictū minor repudiavit substitut⁹ adiuit. itēpit mior
agere z petere restitutionē i itegrū p̄dēte isto iudicio
substitut⁹ fideicommissario suo restituit z minor i restitu-
tione obrinuit. certe actiones desinūt p̄petere fideicō-
missario nisi minor euicēns ad fideicommissū teneret z
hic ē p̄ma p̄ncipal⁹ lec. Secūdo p̄ncipal⁹ legit s̄z Ro. i
actioe q̄ p̄petit p̄ repetēda restitutiōe. q̄d gl. non placz.
Tene ergo uel lec. Hug. uel vltiam.

Illiam. Heres d̄z mitti i possessione:
z alienatiōes facte p̄ fideicommissariū p̄firmant
restitutione secuta. h. d. ¶ Quero quo iure filia h̄s
istituta petebat se mitti i possessionē. Glo. d̄c q̄ p̄ iter
dictū quoz bonoz uel ex p̄stitutis Iustiniani. C. de
edic. diui adri. tol. l. h. Et ex hac v̄f q̄ fideicommissari⁹
v̄lis non sit legitim⁹ p̄dictor ut hic p̄z p̄trarium huius
no. i. l. h. C. de edic. diui adri. tol. Hic ergo aut fideicō-
missari⁹ v̄lis non possidet z non ē legitim⁹ p̄tradictor
quo minus h̄s mittat i possessionē: ut hic. Aut possi-
det. z tūc si q̄d v̄tioso. z idē q̄a non ē legitim⁹ p̄tradi-
ctor. ita etiā p̄t itelligi hic: put hic filia agebat iterd̄-
cto quoz bonoz p̄tra ip̄m fideicommissariū. Si s̄o pos-
sidebat sine vitio. tūc si q̄d ē parat⁹ que d̄c de fidei-
cōmissō icontinētī p̄bare ēēt legitim⁹ p̄tradictor. ita d̄z
itelligi q̄d no. i. d. l. h. z glo. hic sennit. Si s̄o nō ēēt pa-
rat⁹ icontinētī p̄bare non ēēt legitim⁹ p̄tradictor: ut h̄
i tex. ¶ Ad scōaz p̄tez glo. signat p̄tra. j. quoz lega. l.
.i. s. q̄d at. z no. i rubrica. e. ti. d̄c q̄ ibi volūtas fuit ac-
comodata i tpe p̄petēti z non durauit. hic s̄o durauit
z de h̄ q̄lter ex ratihabitione supueniētī p̄firmet v̄di-
tio uel alienatio p̄cedēs dixi i. l. cū iur. j. de usuca.

Heredes. Grauat⁹ restituere q̄qd
puenerit non v̄f grauat⁹
de fructibus. h. d. ¶ Op. s̄. de usu. l. i. fideicō-
miss. s. nonnunq̄. z q̄d no. s. e. l. ticia rogat⁹ i p̄n. Sol.
aliud ē quē grauari ad restitutionē q̄qd superit ex bo-
nis. z tūc veniūt fruct⁹: ut i p̄trario. aliud ē quē graua-
ri restituere q̄qd puenerit ex h̄rditate quo casu fruct⁹
non veniūt: ut hic. ratio quia primo cāu consumptio
rerum permittit bona fide: ut dicta. l. ticius z bona fi-
des exigit: vt pus p̄sumet de fructib⁹ q̄ de substantia
re: ut. l. ipator. i. fi. s. e. z. l. magis puto. s. ne passiz. s.
de reb⁹ eoꝝ. Et idē p̄ illa s̄ba v̄f testator sensisse etiā de
fructib⁹ q̄ ratio hic cessat. P̄terea ibi min⁹ grauat⁹ a
testatore: ideo oneret a lege i fructibus hic i plus gra-
uatur: ideo i fructibus exoneratur. ¶ Op. de. l. balista
.s. e. So. vt ibi dixi. ¶ Ex. s. sequenti.
¶ Stāte statuto q̄ extātib⁹ masculis femie non suc-
cedant si extat neptis z nepos ex masculo masculus p̄-
ferat: ibi. Et aduerte. Et cū substitutio ē facta p̄lib⁹ an
regrat q̄ p̄ditio existat i p̄sona oīuz: ibi. Et liqueat.

Cum ita. Fideicommissū relictū a duob⁹ cuz
exp̄ssione noīs collectiui debet ēt
si i p̄sona vltimi tñ p̄ditio extiterit si p̄sona non supeſt
q̄ fideicommissariū ex p̄sup̄ta voluntate defuncti exclu-
dat. h. d. ¶ Ro. q̄d dixi i summario. scōo no. q̄ scōo mo-
riēs v̄f rogat⁹ de restituēdo id q̄d iure fideicō. habuit
a primo: ut p̄z ex sine. s. ibi quam habere voluit zc.
¶ Ad hoc op. s̄. ad. l. fal. l. ticia. Solu. hic p̄mo reliq̄
fideicommissū. scōo grauauit. ibi ecōuerso. Itē hic usus
ē verbis generalibus. dixit enī oēs hereditatē meā zc.
facit quod dixi in. l. marcellus. s. q̄dā. s. eo. z quod di-
cā. j. eo. l. sceuola. ¶ Op. z uidet q̄ pus moriēs trās-
miserit ius fideicommissi ad suos filios: ut. l. i. C. s̄ bis q̄
an ap. ta. so. d̄c gl. ibi i istitutiōe pura h̄ i substitutiōe cō-
ditōali cui⁹ ius ad h̄rdes ēt suos nō trāsmittit. casus

¶ Cū trans-
mittit. Cōsul
uit bal. p̄h. ce
xxij. iii. lib.

est hic. **C**o. p. et itro materia et uidef qd regatur qd co
ditio existat i psona utriusqz: ut. C. de impu. et ali. sub.
.l. pe. Solu. dicit glo. ibi in substitutione pupillari hic
in fideicommissaria. **H**ac tenet **D**y. h. et in. l. pater filiam
.s. fi. s. ad. l. fal. Glo. tagit etia eam in. l. contraria. ro
huius so. est: quia i fideicommissaria uidetur testator cu
iustibet fidem per se elegisse: que ratio cessat i directa.
Ista ratio no placet. **P**ro cuius euidetia scias qd vna
pluralitas tuc resoluit in plures singularitates quado
respicunt diuersos effectus: ut. l. falsa. s. fi. s. de codi.
et de. et ibi dixi. sed quado est fideicommissaria substitutio
non resoluit in plures singularitates et significatur i pso
na cuiuslibet: qa respicit diuersos effectus quonia cu
iustibet fidem uidetur elegisse fm **D**y. vt dixi. sed ista
eadem ratio est in substitutione pupillari facta pluribus
pupillis. per ea eni cuiuslibet pupillariter succeditur in
sua hereditate et sic respicit diuersos effectus et diuer
sas hereditates. et sic quatuor ad casu. l. pe. ista non est
bona so. s. qdum ad substitutionem vulgarem potest ee
bona so. ut. j. dica. unde glo. in. l. cotraria soluit alit er
uidelicet qd ibi in liberis hic no. **Q**uod no placet: qa et
hic in liberis loqtur. **U**nde soluit glo. tertio modo hic
et bene. na ibi conditio extitit in persona pmi morien
tis: unde remanebat alius filius testatoris q ex p sum
pta volutate defuncti excludit extraneum substitut u:
ut. l. cu accurissimi. C. de fideicommissis. et. l. cu auus. s. s.
condi. et demon. sed hic extitit conditio in persona vlt i
mi morientis: unde no sup est alius q ex presupta vo
luntate defuncti substitut u excludat. merito substitut u
admittit. **I**sta so. pbatur ad littera in. l. si is q ducenta
.s. item si pater. s. de re. du. et repio **D**y. in consilijs sic
tenuisse et in consilio quod icipit testator post multa le
gata et alia sic dixit. **E**t aduerte qd requirit qd no sup
sit persona que ex uoluntate defuncti substitutum exclu
dat. nam si esset eiusdem gradus cuius est substitutus
admitteretur substitutus ut hic pz. superat eni nepos
ex pmo filio defuncto et neptis que erat substituta et sic
erat eiusdem gradus et tamen neptis admittitur. et p
dico in terminis huius. s. in locis ubi sunt statuta qd si
lie et neptis femine no succedat extantibus masculis q
talis neptis no admittet cū superest nepos ex filio
masculo q ex presumpta volutate defuncti fm statuta
ciuitatis neptem excludit per ea que dicta sut. **C**o. p.
.C. de impu. et ali. sub. l. quis. ubi requirit qd conditio exi
stat i persona utriusqz fm qd ibi glo. intelligit: et ita sen
tit in. l. hoc articulo de re. insti. et. l. falsa. s. fi. de p. d. et
de. So. ibi loqtur in substitutione vulgari h in fideicom
missaria. et potest esse ratio: qa vulgaris substitutio re
spicit unū effectū. s. uoluntatis testatoris. ideo sca co
muniter pluribus no resoluit in plures singularitates
h in fideicommissaria que respicit diuersos effectus: ut ibi
dixi. uel uerius dic qd ratio est qa substitutio vulgaris
locuz habet ante adita hereditatem. et sic eo tempore
quo est locus iuri accrescendi iter heredes: unde nisi
conditio existat i persona utriusqz fm qd uerba sonat no
uocat substitutus. uidentur eni illi plures simul coiun
cti unū corpus: ut. C. de cadu. tol. s. is ita. uer. hoc ita
ta varie. cum natura uerborū et propa significatio req
rat qd i persona utriusqz existat conditio substitutionis
ab hac no receditur. Est eni alius cui potest queri per
ius accrescendi ex presumpta uoluntate defuncti. s. sub
stitutio pupillaris et etia fideicommissaria hz locum post
adita hereditate: et post emolumentuz questu et sic ces
sat ius accrescendi: ut. l. i. fi. de usufru. acce. et ideo si in
vnius psona existat conditio est locus fideicommissio. **N**o
eni est alius cui possit accrescere ex presupta volu
tate defuncti. Item est locus substitutioni pupillari ni
si sit que ex presumpta defuncti substitutum excludat
ut dixi. **E**t hoc esse uerum patebit ex solutione se
quentis contrarij. **C**o. p. de usufru. le. l. codicillis. in
prin. ubi etia in fideicommissaria requiritur qd in perso

na utriusqz existat conditio. Solu. ibi loquitur in usu
fructu et habitatioe. in quibus etia post emolumentuz
questum est locus iuri accrescendi. l. i. in. fi. de usufru.
ac. merito donec aliquis superest non extat conditio fi
deicommissi. Est enim cui possit accrescere. idem dicere
quocūqz casu hoc contingeret: ut ius accrescendi rema
neret forte ex presumpta uoluntate defuncti uel alio
quo uis modo. **E**t liqueat materia dic cum queritur
an requiratur qd conditio substitutionis existat in pso
na utriusqz uel no. aut substitutio est facta pluribus se
paratim. aut simul. pmo casu in cuiuscūqz persona ex
titit conditio: locus est substitutioni: ut d iust. te. l. pe.
ad. l. fal. l. pater filiam. s. fi. fm bonam lec. secundo ca
su quando fit pluribus simul. aut fit simpliciter uel p co
pulam. aut cum adiectione nominis collectiui. primo
casu aut loquitur in substitutione vulgari. aut in pupil
lari. aut in fideicommissaria. aut in cōpendiosa. si in vul
gari requirit qd in utriusqz psona existat conditio: ut
.C. de impu. et ali. sub. l. quis. et ita intelligit ibi gl. et no.
in. l. hoc articulo. de here. insti. et. l. falsa. in. fi. de codi.
et demō. ratio supra patet. Si uero loquitur in pupilla
ri: tunc dico idem qd in fideicommissaria: quia respicit di
uersos effectus. et quia confertur in tempore in quo no
est locus iuri accrescendi: ut dixi. s. si uero loqmur in
fideicommissaria. dico qd regula e qd in cuiuscūqz psona
extiterit conditio locus est substitutioni: ut. l. lucius. s. ga
io. j. e. z. s. de le. ij. l. fi. s. filiam. Fallit si presumatur te
statorē aliud uoluisse ex eo qd natura relictū uel uolūta
te defuncti iter eos qbus est facta substitutio est locus
iuri accrescendi: ut i usufructu et habitatione: ut. s. de
usufru. le. l. codicillis in pn. et ibi dixi. Item fallit si sup
est aliqua persona que ex presumpta uoluntate defuncti
excludat fideicommissarium uel substitutum: ut. l. si is q
.s. item si pater. de reb. du. et. C. de fideicō. l. cum accu
tissimi. et de insti. et sub. l. generaliter. et h est casus i. d. l.
penul. C. de impu. et ali. sub. et no. h in fin. glo. quod i
telligit: ut. s. dixi. Si uero loqmur i substitutione com
pendiosa que continet uulgare et fideicommissaria: et etia
am pupillarem. quadoqz fm ea que no. in. l. precibus
per glo. et doc. et ego dixi in. l. centurio. tunc si succedi
tur ex vulgari dic: ut dictum e i vulgari. Et si succedi
tur ex pupillari uel fideicommissaria: dic ut dictum e. s.
i pupillari et fideicommissaria. Si uero substitutio fuit fa
cta cuz adiectione nomis collectiui: quia dixit testator
si ambo uel omnes uel si utriusqz utriqz et. et tunc aut
queris secundū propriam significationem uocabuli. et
sic substitutus excluditur nisi i persona omniū conditio
extiterit: ut hoc. s. in pn. aut secundū interpretatio
nem que ex defuncti mente colligitur: et tunc aut sup
est aliquis de liberis que substitutos ex presumpta vo
luntate defuncti excludat et substitutus excluditur: ut
.l. penul. i pn. de ipu. et ali. sub. Si uero nullus superē
qui eum excludat: sed illi q supersunt sunt i eodem uel
pari gradu cum eo tūc substitutus admittitur. casus e
h in. s. isto.

Ex. s. sequenti.

Statutu qd pores oēs possint aliqd facere uel. vij. ex
eis qualr intelligatur: ibi. Et hoc.

Heto. **F**ideicommissuz relictum pluribus uel uni
ex eis intelligitur primis deficientib. et i
ter personas iter quas est affectio ordinata ordo scri
pture ipicitur. hoc dicit. primo probatur hic et. l. si fu
dum sub conditione. s. his uerbis. s. de le. i. **E**t hoc
facit ad. q. dicit statutum qd priores possunt aliquid
facere oēs uel. vij. ex eis. na ut q. vij. ex eis possunt de
mū alijs deficientibus: ut hic. et. d. s. his uerbis. In tra
riū vñ casus in. c. cuz plures. s. off. dele. li. vj. Sic ergo
qn aliqd comittit plurib. qnqz apponit clausula qd si
alig noluerit uel no potuerit expediat p alios: tūc no
pōt p alios ueniri ad actuz: nisi prio pset et alioruz im
potētia uel uoluntate: ut et d offi. dele. ca. prudētiam.

Co. p. tenu.
iff. ADDE
q idē t3. d.
car. p. fi. l. i. ci
pi. quaglio.
tus ubi uolu
it qd si testōr
instituto filio
pupil. et uētre
uxoris simili
ter si mascul
lus eēt si vō
seia p sua bñ
dictioe hēat
.c. substituat et
si oēs filii mei
decedāt an le
gitiaz etatez
uolo q oia
bōa mea due
niāt i francis
scū d agnati
one et ei filii
os dūtaxat
masculos. cō
tigatqz pupil
lū cū tutozio
auctoritate
adire heredi
tate et posthu
mā nasci. mo
riqz pupillū
an legitiaz et
tate qd substit
tus admittet
si filia testōis
qz apparet d
ei ex pta uo
lūtate masu
los pponēdo
filie semie so
lū illā institue
do i pte. et sic
h sum i cāu
dubij: ut i. d.
.l. pe. nec pso
na q supē pōt
excludere sō
stitutū ex pta
mēte te
statoris et ca.
de solu. seqf
abb. p. fi. l. viii.
i. ii. li. pau. de
ca. p. fi. c. cxxxv.
vi. dubitatio
vñ: ubi dicit
q turū si ē re
cedere ab o.
pi. bar. i iudi
cādo. l3. aliqñ
timuerit: de
qua timidita
te uid p. fi. c.
civ. ubi dicit
bar. h male
locutū: quia
ubi scā substi
tutō hñ ex p
sōe nois col
lectiui uult
ipē qd substit
r admittat
ad pte pcedē
tū l3 sup sint
filii testōis et
ita pfuluit. tñ
i alle. p. fi. c. cxx
xxvi. seqf bar
to. h et l. l. q.
dā testō. s. de
uul. et pu. et ui
de bal. p. fi. c.
cxc. et cccxxii
ii. li. i. et. xxvii.
.ii. li. et p. fi. l.
xxii. et. cxxiii. li
bro. v.
b C fideicō.
hac seqf ang.
cōfi. cviii.

Quādoq; apponit clausula q; possit expediri per oēs uel p aliquē ex eis nec adijcā si noluerit uel non potuerint: tūc aut talis dispositio respicit cōmodū eorū ad quos refert et subintelligit si alij noluerint uel si nō potuerint: ut. d. §. bis uerbis: aut nō respicit cōmodum eorū: s; grauatē: ut in p̄sibus iudicib; delegatis et pluribus arbitris: et tunc p̄nt alij etiā nō requisitis p̄mis pre occupare: ut. c. cū plures. de offi. dele. lib. vi. Et per h̄ in. q. p̄posita p̄cludo aut illud qd̄ p̄mittit prioribus v̄l. vij. ex eis respicit eorū cōmodū et d; intelligi alijs nolētibus uel nō ualētibus adesse: aut nō respicit eorū cōmodū: et tūc p̄nt etiā. vij. ex eis alijs irrequisitis. de scōo. f. de ordie scripture vidisti in. l. cū p̄. §. pe. §. de le. ij.

Educta. Debitū ab herede p̄ aditionem cōfusum in actione ex testamento deuoluitur. b. d.

Cum hereditas. Exigere a gbusdam nō facit heredem teneri de periculo aliorū. b. d.

Qui post. Obuētī oēs post mortem ex iudicio testatoris puenientes si p̄ heredes exacte nō fuerint ueniunt in fideicō. als̄ sec̄. b. d. et h̄. §. est gl. l. postulate. §. e. ubi nō. per glo.

Acceptis. Glo. ponit casum. op. datū cā p̄ditionis implende nō imputatur in quarta: ut. l. id autem. et l. qd̄ autē. §. ad. l. fal. sed h̄ d̄ acceptis cētuz. et sic cū sint ablatiui absoluti resoluntur in p̄ditionē: ut. l. a testatore. de p̄di. et de. Sol. dico q; iputatur in quartā trebel. ut h̄: nō in fal. ut ibi. ratio dicit in. l. in quarta. §. ad. l. fal. et hoc put̄ intelligit acceptis nūmis a fideicommissario: ut glo. ponit casum. Possē etia dicere q; testator dixit simplr̄ acceptis nūmis q; intelligit de hereditate. et sic p̄trariuz nō ob. ut. l. cū pater. in p̄n. §. de le. ij. et fm̄ hoc q; h̄ sequitur i littera tanq; si ex bonis et. expositiue ponit nō similitudinariē. et hoc inuit̄ tex. j. in. §. q̄ppe. C̄ Secūdo oppo. ad tertium dicituz. d̄ h̄ q; soluz pro parte hereditatis cōputatur in q̄rtā. Cōtra. §. ad. l. fal. l. nēseni: ubi q; qd̄ a coherede p̄cipitur cōputatur in fal. Sol. fm̄ Ja. de are. d; intelligi q; hic erat rogatus de restituēdo alteri q; coheredi suo a quo recepit uel a quo deducitur als̄ cōputeret in quartā: ut in cōtrario. Licet gl. ponēdo casuz innuat h̄ q; sit rogatus de restituēdo coheredi. C̄ Op. ad fi. q; sit cōpensatio speciei ad quātitatez cōtra. l. si p̄uenerit. de pig. act. Glo. mag. in fi. dicit cōp̄satur genus cūz genere. uult dicere heres rogatus de restituēdo hereditatē rogat̄ de restituēdo partē suam et sic quotā. heres cui restituūit uult deducere falcidiaz suā sic et quartā. Cūz ergo utrūq; debetuz p̄sistat i quota sit cōpensatio: ut. l. i. §. pe. si pars here. pe. et hoc procedit si p̄ponis heredē rogatus de restituēdo coheredi. sed ponēdo: ut dicit. Ja. de are. q; sit rogatus de restituēdo alteri: tunc illud nō p̄cederet. sed deberet in §. cūz autē casus ponit alter q; ponatur p̄ gl. sicut dēn̄ est. §. quādo heres retinet p̄diuz cōputatur sibi i quartā soluz qd̄ iure hereditario capit et p̄dicta sunt h̄a q̄si p̄diuz est minoris ualoris q; sit quarta q; retineri debz. Sed q̄ritur qd̄ si p̄diuz qd̄ retinet est maioris ualoris q; portio hereditatis q; retineri d; R̄ndet iuriscōsult̄ idē q; in sup̄suo p̄dioruz: hoc est in eo qd̄ nō capit iur̄ hereditario interuenit fal. hoc est detract̄ a fideicommissario quātuz ad fal. deest. cōcurrētē enī pecuniā cōp̄sari placuit. hoc est qn̄ pecunia deducit̄ illa tota in fal. cōputat̄: ut. §. dicituz est. ita intelligit Ja. de are. Et hoc ergo. §. no. p̄mo q; pecunia tota ex portioē vnus pōt̄ intelligi esse deducta. sc̄do q; in corpe secus. tertio q; lz̄ illud qd̄ iure hereditario nō habetur i trebellianicam computetur. tamē quādo aliquid habetur dupli i iure: partim iure hereditario partim a coherede nō om̄ p̄ utatur in tebel. nisi id qd̄ habetur iure hereditario rō ponitur in. l. in quarta. §. ad. l. fal.

Hereditate. Partus ancillarum et fer̄ pecoris qui ponūtur i locū mortuoruz nō sunt i fructu uel in reddito. b. d.

Ante diem. Fructus percepti iudicio testatoris imputat̄ in quartaz secus in his qui p̄cipi potuissent a diligentissimo patre fami. hoc dicit.

Quod ex hereditate. Rogatus restituere qd̄ superit ex hereditate nō tenet ad fruct̄ nec ad luē das res bona fide pignoras. b. d. §. materia ista ple ne dic. ut. l. tria. rogatus. §. e. ti.

C̄ Ex. l. sequenti.

C̄ An aditiōe tollatur naturalis obligatio. et an p̄ successionem tollatur hypothecaria actio.

Debitor. Aditio que fit coacte naturalis obligationem nō p̄mit. Itēz dñium rei pignorate qd̄ puenit ad creditore irruocabiliter nō p̄mit hypothecariā. b. d. C̄ Op. dicit q; sublata ē principalis et remanet hypothecaria. Cōtra. j. de re. iur. l. cū principalis. Hui; tior̄e sunt hic tres so. vna q; non est sublata naturalis cui accedit hypothecaria. alij dicunt q; in totū est sublata naturalis et ciuilis. ad h̄riū dicit q; tñ tollit accessoria sublata principali quādo principalis tollit ex equitate. secus si per rigorem sicut hic quia tollit per confusionē: uel forte q; p̄ncipalis debitor sine herede def̄ sit: ut. l. si sine. §. de admi. tuto. et l. stichū aut pamphilum. j. de so. et h̄c so. ponunt doc. C. de luitio. pig. l. intelligere. alij dicunt q; ciuilis et naturalis tollitur: s; suscitatur ciuilis seu hypothecaria utilis hoc declarabo statim. C̄ Op. C. de usuris. l. eos. So. ibi est eadem equitas in tollēda accessoria que est in tollēda principali.

C̄ Quero an aditiōe tollat naturalis obligatio. Et v̄ q; sic. ut hic ibi sublata et. et de li. le. l. si id qd̄. In cōtrarium uidet̄ tex. hic ibi. p̄pter pignus naturalis obligatio durat. Respō. quādoq; qd̄ adit̄ sp̄te. et tūc p̄ aditionem tollit oīs obligatio: ut. l. si id qd̄. de li. leg. et l. in oibus de so. Quādoq; adit̄ coacte: et tunc tollit ciuilis et naturalis remanet. casus est hic. Ratio q; talis aditio nō h; consensus ueruz sed coactus. facit. §. de cōdi. inde. l. iul. in p̄n. Ad id qd̄ h̄ dicit̄ in p̄n. sublata naturalis et. r̄ideo arguēdo dicit nō determinādo. C̄ Quero utruz p̄ successiōem extinguit hypothecaria actio. gl. hic uidet̄ uelle q; tollat ciuilis et remanet naturalis: ut hic in glo. magna circa mediuz fm̄ istā glo. in hypothecaria est obligatio ciuilis et naturalis. idem tenet in. l. si tibi. §. de pignore. §. de pac. Hoc dicit̄ contra. nam obligatio pig. est in rem: ut. C. de pig. l. pignori. sed iura realia nō distinguunt in ciuilez et naturalē obligatiōnē. imo nō p̄supponunt obligatiōnē: ut insti. de ac. §. i. et hoc t; Ja. bu. Sustinēdo glo. possumus dicere q; naturalis obligatio d̄. hoc est de iure gētium: ut. l. stichū. §. naturalis. j. de so. sicut ergo p̄sona potest esse obligata de iure gētium et sic naturalis. Item de iure ciuili et sic ciuilit̄. ita pignus potest esse obligatus de equitate de iure gentium. et dicit̄ naturalis obligatio de iure gētium. Item de iure ciuili. et dicit̄ pignus ciuilit̄ obligatū. tñ quātū ē in p̄posito puto q; naturalis integra manet et ciuilis q; iducit actionē ne dū retētoz: ut dicit̄ tex. et sic non remanet sola naturalis: q; illa actio nem non p̄duceret. C̄ Op. qn̄ dñiuz rei puenit ad creditorem obligatio extinguit: ut. l. nec pignus. de regu. iur. et l. ex sextate. §. latin. de execu. rei iur. Sol. quādo dñium puenit ad creditore irruocabiliter: tūc hypothecaria p̄fecte et irruocabiliter extinguit: ut i cōtrario. sed quādo venit irruocabilit̄ dñiuz: tunc hypothecaria extinguitur: ut p̄bat̄ in tex. i. d. §. latin. et doc. tāgunt i. l. i. C. de his q; in prior. credi. lo. suc. et. C. si antiquor credi. l. i. P̄dicta h̄a in eo q; adit̄ coacte. ille h̄o q; adit̄ sponte d; sibi deducere quod ei debebat̄ a defūcto an

Filia. Quero. q. ui de bal. cōfil. lxxii. ii. li. 2. fil. xviii. co. li. cōfil. c. i. i. li. 2. an filia possit graua re in dote ui de p. eundez cōfil. xv. co. ii. lib.

Alumno. Op. C. Trib. bar. in. l. lib. to. s. largi. de iuris leg. a. 2. qd ibi dicit post J. mol. i. l. pau. lus. 2. i. l. pu. blius. s. h. alle. 2. aliqd p. ro. in. l. i. il. la. in. v. col. de vbo. obl. Itē pōt induci ad. q. te stator i testō dixit vōlo q. berta vror mea habeat mille d. hōis i godimētuz toto tpe vite sue vōec ho neste vixerit 2. donec ad secūda vota nō transue rit 2. p. eius mortē dicta bona transe ant in titiuz berta transi uir ad secun da vota: an i contineti ti tius debeat habere illa mille. bar. in aliqbz lec. in repe. auē. hoc locū. C. d. secū. nup. decidit q. sic post multa arg. alle. l. si ita q. di. le. ce. 2. l. mul. er. in p. n. s. e. ADDE q. si cā pp. quā ē data dila tio est nulla similiter dila tio. l. cū pa ter. s. cura toris de le. ii. 2. ibi no. p. glo. 2. barto. quōdo ad. q. tactā vid. io. an. in addit. ad spec. i. tir. d. secū. nup. 2. pau. de ca. s. e. l. muli. er vbi dicit de facto se plurico habuisse bal. cō filio. cccxii. pponitur q. māfredinus iii. li.

Acta. s. si heres Op. q. heres adde qd no. bald.

teq̄ restituat: vt. j. de so. l. stichuz aut pāphily. s. i. cū gl. in vbo. detinet. 2. l. irritū. 2. l. i impo nenda. C. ad. l. fal. 2. j. pxi. s.

Eaque. Ascēdentib⁹ ex linea mī na p descendētes actio nō q̄ rit. Item qd qd bz ex erronea snia in restōnē nō venit. h. d. C. Op. s. fo. ma. l. gaius. Sol. spāle ibi fauore mīmonij. de hoc p doct. in. l. ii. C. de pben. 2. cōmit. stip. dixi plene in. l. qd dicit. j. de ver. ob. C. Altimō no. q. illud qd peruenit ad heredē: nō vt ad heredē nō venit in fideicōmis sum. facit qd dixi in. l. si patroni. in p. n. s. e.

Patronus. Restitutōe fac ta fideicōmissi iua lidi actiones nō transeūt ex treb. h. dicit C. Op. C. ad. l. fal. l. erro. Sol. glo. q. hec s. i. l. laz d. intelligi. Pro cui⁹ declaratōe q̄ro an fidei cōmissum relictu⁹ p̄ono sit naturalr debitum. Rūdeo nullo iure debitū est vltra legitimā por tionē. 2. iō quocunqz errore solutu⁹ repetit: vt. l. patronus. j. de don. 2. sic nō habet h. locū distin ctō. l. erro. C. ad. l. fal. Aliud enī est in fal. aliud i debita p̄ono: vt pbat tex. in. l. p̄ono. j. d. don.

Aulus. Siue quota sit i fidei cōmissio siue in solutōe lo cus est tre. h. d. Pro declaratione legis sciendū est q. rogatus de restituendo tantā pe cuniā q̄ta est estimatio talis rei pōt soluere pe cuniā que est in obligatiōe vel etiā ipsaz rem: vt. l. si no. s. h. s. fo. ma. 2. s. de le. i. l. si fundū p. si deicōmissum. in p. n. Recte ergo dicit iuriscōsul tus q. testator: sensit nō solū de q̄titate sed etiā de vnciā: q. pōt heres vnciam soluere licet non possit cogi. merito est locus treb. h. est verus in tellectus q̄quid glo. dicit.

Ex. l. sequenti.

An dos data vel p̄missa p matrē filie veniat in fidei cō. ibi. Quero qd. Et an filius d restituē do grauat⁹ possit in testō cōstituere dotē filie de bonis fidei cō. subiectis: ibi. Quero. q.

Filia. C. Bos data siue p̄missa p patrē filie in fideicōmissum nō cadit. h. d. C. Quero h. loq̄ q̄i paf dotauit filiā quid si ipsamet filia se dotauit. glo. idē: vt. s. e. l. mulier. s. cū pponeret. Quero qd si mater dotauit filiā suaz. Rū. gl. nō est idē qz nō est officiu⁹ matris dotare filiaz qd signa. 2. hanc opi. tenet Pe. in auē. res. q. C. cōia de le. Filius nō masculus possit dotare filiā suā de re bus que subiacēt restōni si aliud nō hēret qm̄ of ficiū eius est dotare: vt dicta auē. res. q. Quero. q. emergentē de facto pone fili⁹ grauat⁹ d re stituēdo nō dotauit filiā suaz viuēs. sed in testō ei dotez reliq̄: an hoc relictu⁹ minuat fideicōmis missuz. Rū. si relictu⁹ est factū cōgrue s̄m q. cō. uenit q̄litate persone minuit fideicōmissuz sicut si eaz viuens dotasset pbo p. l. mulier. s. pe. s. e. vbi dicit tex. perinde ac si fuisset rogatus resti tuere qd superfuisset de hereditate: 2. sic nunq̄ videt fuisse in fideicōmissio illud qd fuit necessa riu⁹ p dote filie. p quo facit: q. pater ad hoc te net saltē officio iudicis: ergo h̄ eris alieni loco. creditor: enī dicit etiā qui officio iudicis exiger pōt: vt. l. creditores. de ver. sig. ergo fideicōmis suz minuit: vt h. ibi eris aliēi 2. c. P̄terea si res q̄ subiacent restitutioni p̄sit alienari in cām do tis inter viuos: multomagis in vltimis volunta ribus q̄ est fauorabilis: alienatio: vt no. in. l. qui daz ita. s. si quis filiu⁹. s. e. Dec. l. facit ad. q. an mulier possit grauari in dote per fideicōmissuz: quā ponit Ly. C. de rei vxo. act. s. videam⁹. vbi

ri. s. de. ii. l. fi. s. filie. dicā i. l. luti⁹. s. maritus. j. eo. ti.

Ex. s. sequenti.

Si iudex statuit terminū triū dierū ad cōpa rendum: 2. citatus comparuit in p̄ima an iudex possit incōtinēti pcedere: ibi. Altimō.

Alimō. Si dilatio apponit grā fidei cōmissarij cessante cā dilationis cessat dilatio. h. d. C. Op. C. q̄n di. leg. ce. l. ex bis. So. ibi si cessabit cā dilatiōis qz tps fuit ap positū fauore grauari h̄ fauore eius cui obebant fieri restō. C. Lōtra hoc op. de gl. que est in. l. fe ius saturninus. s. e. So. Pe. in. l. ex bis verbis reprehēdit illā glo. p qua reprehēsiōe videt ca sus h. si velles sustinere posses dicere q. h̄ erat nudus minister. s. ibi erat heres q. sentiebat cō modū. ar. l. publius. de cōdi. 2. de. j. ti. i. l. firmio. s. cum ab heredibus. 2. qd ibi dicit. Altimō facit h. s. ad. q. iudex. statuit terminū ad cōparē duz h̄c ad tres dies: cōparuisti incōtinēti: vt p iudex infra illos tres dies possit pcedere ad vlt eriora. Et def. q. nō: q. durat dilatio p̄ima: vt. l. siue pars. C. de dila. in cōtrariuz: q. finita est cā dilatiōis que dabatur ad veniendum statiz ergo cum venit finita est dilatio: vt h. 2. s. d. acq. here. l. si quis heres ita. 2. hoc est verum.

Acta. Per restōnez vbalē trā seunt oīa iura in fideicōmis sarium. hoc dicit.

Si is qui. Si fideicōmissum odu catur in stipulatione 2. restitatur transeunt actiones per treb. secus si li tis estimatio sit solum hoc. d.

Ex. s. sequenti.

An cuz sit cessio sufficiat scia debitoris: ibi. Op. Et qn̄ cedens facta cessiōe egit d̄ debitorē debitor: possit opponere de cessiōe alteri facta: ibi. Quero. Et an pactū cedētis noceat cessio nario: 2. qd de cōfessione: ibi. Quero vtrū cū se q̄nti. Et cū cedens nō h̄z nisi utilē an p̄iudicet cessionario in illis casib⁹ in qbus p̄iudicaret si haberet directas: ibi. Quero. Et an solutio fac ta cedēti noceat cessionario vide in fi.

Si heres. C. snia uel renunciatio post restōem pcedēs fideicōmissario nō p̄iudicat. h. d. C. Op. q. be res post restōnez nō potuit cōdēnari: ut. l. hoc autē. s. h. s. ti. i. So. vt in glo. C. Op. s. e. l. si pa troni. s. h. fo. ibi restitutio fuit facta p̄ litē cōte stataz cū herede. C. Op. C. de euic. l. i. de here. uen. l. emptor. So. factuz emptoris pōt pdesse ei q. h̄z iura ab eo: ut. l. filia fratibus. s. e. nō no cere: ut h. sunt expedite glo. C. E. glo. op. foy titer 2. videt q. bec. l. sit d̄ casuz. l. h. s. d̄ trāfact. So. ibi ille cū quo transegit ignorabat uēditio nez factaz hoc intelligi d̄z quādo sciebat litiga tor. 2. illud est no. P̄ Op. ad id quod dixi. tu di cis q. h̄ loqtur quādo sciebat q. nō sufficē scie tia sed requirit q. altero de tribus modis sciat qui ponunt in. l. iiii. C. de noua. Posses dicere q. ibi loquit in alia cessione seu delegatione. h̄ i restitutione q̄ sit per treb. ista nō est uera p. d. l. si. s. de transac. ubi egparat hereditatē uenditā que est cessio restōni trebellianice. glof. uariant in. l. h. s. de transac. 2. in. d. l. iiii. una dicit q. suffi cit simplex scia. alia dicit q. nō sufficit: ut. l. nom̄. C. que res pig. ob. pos. alia glo. uariat in seipfa ut. l. si cum emptore. s. de pac. Jaco. de are. di cit 2. melius q̄ aliquis alius in hoc: q. quādoqz sit cessio ad cōmoduz cedentis 2. eius periculo 2. quicqd̄ exigit in eius utilitatē p̄tutur. 2. isto ca su nō sufficit simplex scia: sed requirit q. sciat

post bar. l. l. i. C. de ioffi. testa. 2. bal. no. in. l. i. in pe. col. in v. q̄ro qd si p cur. C. quā do puo.

Trius. modis. An sufficiat sola scia. 2. no. ad. l. in. C. d. no ua. 2. de his oibus vid. i Spe. de ces. act. s. i. i. ii. col. Itē ad. d. l. iiii. vide bar. 2. doct. l. l. ex. affe. in p. n. s. eo. et i stio ad b̄ bal. plene in. l. i. i. viii. vel. ix. col. s. q̄nto q̄ro. cū se. de act. 2. obli. 2. bar. i. d. l. no mē. 2. ibi bal. s. quō debz fieri dicta d̄ nūciatō. vid. bar. no. in. l. i. in p. n. in. xi. q. de ope. no ui nū.

Et eius periculo. col lige ex. l. i. si mortem. s. d̄ here. vel ac. ven.

ADDE q
opi. Jac. de
are. legtur
ro. cōfi. ci.
a C. Quero.
vide qd no.
bal. in. l. i. in
pe. col. in. v.
qro qd si p.
curator. C.
qn puo. per
bar. in. d. l. si
euz debitor
d pac. z bal.
plene de istif
oibus in. l. i.
in. ix. col. id.
qnto. cū se.
de ac. z ob. z
in. d. l. iii. de
noua. z con
tra bar. z vi
de et bar. ibi
b C. Quero v
trū. qd si ce
dēs liberat
debitore an
noceat cesso
nario. vide
bal. in rubr.
C. q in frau
ere. in pn. et
de pacto z p
fessione. vid
p cy. in. l. ser
uū filii. §. i. d
le. i. z q sic
pter qz in ca
sibus positū
in. l. iii. C. de
noua.

altero de tribus modis. C. de noua. l. iii. ita pot
telligi glo. in. l. nomē. C. que res pig. ob pos. sed
si sit ad cōmoduz cessionarij z ei^o piculo sufficit
simplex scia: ut. s. de trāfact. l. si. z casus est hic.
Predicta potes tibi ipsi p modū distinctionis
sumere. Quero post factā cessionez cedens a
git cōtra debitorem. an debitor pot opponere
istaz exceptionez nō potes me cōuenire: qz alte
ri ius cessisti. z sic alius hz utilē que tunc directe
preferf. Jac. de are. dicit eo modo quo dixi. s.
aut cesso est facta ad cōmoduz cessionarij z ei^o
piculo. hoc casu potes opponere exceptionē in
cōtinenti qz alius q hz utilē pot preferri direc
te. ita intelligif. l. in cause. in fi. z. l. si. pecu. meus
z. l. pcuratore in rē dato. de pecu. Si nō pericu
lo cedētis z nō pot opponere: nisi alteruz d tri
bus interuenit positū. C. de noua. l. iii. h. d. fm
Ja. de are. in. l. i. §. i. circa pn. s. eo. ubi est casus
Sed Ql. sibi h approp:iauit. Et fm p dicta dz
intelligi. l. si cōuenit. in pn. de pig. ac. z. l. si p
§. i. de iure do. Quero utrū pactū z transac
tio cedēti noceat cessionario. Ql. mouet in. l. si
cū emptore. s. de pac. Tu solue distinguendo.
circa hanc. q. put colligif ex his que dixi d scia
z cessione. Quero utrū cōfessio cedentis no
ceat cessionario. Hanc. q. tangit Dy. in. l. seruū
§. i. s. d. le. i. z ibi tetigi. z h etiā Dy. fo. mat. Et
uidef qz dbeat nocere. ut. d. l. seruū. §. i. z. l. si ac
tor. s. de pecu. ubi pot dicere qz ueniat pncipa
lis: z sic si nō noceret confessio pncipalis illa. l. si
actor: nil releuaret. In trium uidef. l. si partez.
§. i. s. quē admod. ser. amit. Ja. de are. ut refert
Ly. in. l. si. C. de pcura. refert se ad distinctionē
predictā. aut eni cesso sit cedētis periculo: ut. l.
si mandato. in fi. s. mā. z tunc cōfessio nocet: ut
s. de pecu. l. si actor. si nō sit ad cōmoduz cesso
narij: tunc nō p iudicat: ut. d. l. si partez. z h. z
hoc addita distinctionē scie z ignoz:atie litigātis.
Quero pone qz ille q cessit hz soluz utilē. un
de apud euz nil remāsit an p iudicet cessionario
in illis casibus in qbus p iudicaret si hēret dire
ctas. Et uidef qz in nullo p iudicet: ut. j. l. pr. in
prin. cōiuncto eo qd dixi in. l. ex affe. s. e. qd dū
cemus. dico qz p iudicat cessionario. sicut factū
pcuratoris reuocati p iudicat dno si ad notitiā
nō peruenit: ut. s. de pecu. l. si pecu. z. l. i. C. d. sa
ris d. do. Predicta sunt hā pter qz in illis casu
bus in quibus dixi qz simplex scia nō sufficebat
sed requiritur altero de tribus modis positū. C.
de noua. l. iii. qz qe quid faciebat dñs faciebat
stute directe que erat apud eū. h nulluz ius re
manerat. z tō scit qz soluit ei qui nullū ius hz id
circo sufficit simplex scia. Quero utrū solutio
facta cedēti noceat cessionario. Rñ. qñ apud ce
dētē remanet directa. idē qd dixi. s. in trāfactio
ne snia pacto z similibus: ut. l. si. de trāfac. s. qñ
apud cedentē nulle remanēt. tūc aut accepit bo
na fide aīo gerēdi negociuz cessionarij z liberef
soluens ignoz:as alias nō. sed hēret cōditionē in
debitū quaz cedendo liberaretur. ita debet itel
ligi. j. l. pxi. z. l. is qui hoīem. §. si titium. j. d. sol.
z. l. cum quis. §. i. j. e. ti.

Si quis. Pro eo qd idebite restituif
respectu quote nō transeūt
actiones. secus si respectu rei certe. h. d.

Si heres ante. Qd pēdēte di
latione p here
ditariuz seruuz acqritur in restituōe nō uenit.
sic nec alij fruct^o iudicio testatoris pcepti. h. d.

Rescripto. Licet fideicōmissariuz
pecuniaz quā dz dare

tar dius soluat ad usuras non tenetur: quia nec
fructus recuperat. hoc dicit.

Ex. §. sequenti.
Cū cōditiones impossibiles remittūf pos
sit adiri hereditas: ibi. Ego aliter. Et quando
conditiones heredi remittant: ibi. Ex p dictis.
Et tantū ualet ptestatio quātū operaret si iter
cessisset ille actus sup quo fuit interposita: ibi.
Quero quid. Et an inducat aditio ex eo qz qd
dicit uolo esse hēs: ibi. Item. Et accursius est
nomen honestum in fi.

Si sub cōditione. Con
ditōi prā
tue honeste facili z trāsitorie heres cogif pare
re. inhonesta difficilis vel ppetua ei remittif. h.
d. pmo loquit in instituto sub cōditioe prātua
honestā z facili. secūdo in instituto sub cōditio
ne turpi inhonesta z difficili. scōa ibi si nō turp.
Item scōa subdiuidif: qz pmo pōit qd iuris sit
de rigore. scōo ponit qd iuris sit de eqtate pto
ria. scōa ibi si in dāda. Item scōa subdiuidif: qz
pmo loquit in cōditione que hz difficultatē: qz
patrimoniū diminiuit in dādo. scōo in cōditioe
turpi. tertio in cōditioe que hz difficultatē: qz ē
ppetua nō trāsitoria. scōa ibi qz si cōditio. ter
tia ibi si vero noīs. ex qua diuisione apparet cla
rius iste. §. In tex. ibi uisus est dic. l. iniquū de ri
gore per rōnem que sequif. C. Opp. z uidef qz
iste. §. sibi cōtradicat. nā pmo dicit qz cōditio
turpis sibi nō remittitur. in. §. qz si cōditio dicif
cōtrariuz. So. pmo loquit de rigore. scōo d eq
tate ptozia. Sed cōtra hoc op. qz etiam de ri
gore iuris ciuili cōditio impossibilis remittif:
vt. s. de cōdi. insti. l. i. Sol. quidam intelligunt
oēs. ll. que dicunt conditiones impossibiles re
mitti. s. de iure ptozio. z sic nūqz ex tali testō
poterit adiri hereditas. sed erit necesse deueni
ri ad bonoruz possessionez fm tab. vt h. Quero
aliter dico. nam quedaz sunt cōditiones turpes
que de iure ciuili remittuntur. Quedam reputā
tur turpes soluz de iure ptozio: vt cōditio iurif
iurandi: vt p batur. s. de cōdi. insti. l. cōditioes
in prin. in illis que a iure ciuili remittunt pot
erit adiri hereditas de iure ciuili. in his que solū
a ptozio erit necesse peti possessionez bonoruz
fm tab. h est casus: z sic est vnus d casibus in q
bus etiam hodie est necessaria bonoruz posse
sio fm tabu. vt ponunt doc. in. l. certuz. C. vnde
le. C. Op. qz conditio difficilis non remittitur:
vt. l. cum heres. j. de sta. lib. difficultas eniz non
excusat: vt. l. cōtinuus. §. illud de verb. oblig.
So. conditio difficilis nō remittitur ad cōmo
dum eius cui est imposta: vt in contrario. s. ad
cōmodum fideicōmissarij sic vt h. quod est no.
C. Op. qz h remittitur conditio etiam facilis:
vt cōditio de deferendo noie honesto quod he
ri nō debet: vt hoc. §. in prin. Respondeo cōdi
tio nominis ferendi dicitur habere difficultatez
p eo qz est perpetua nō momentanea: vt ascen
dere capitolium. ideo remittitur nō in fauorem
eius cui est imposta. s. in fauorez tertij: vt pos
sit peti bonoruz poss. fm tab. non adiri heredi
tas de iure ciuili: ut h. Ratio istaruz sol. est quia
in cōditionibus prātuis si aliquis impeditur p
alium cōditio habetur p impleta: vt. l. iure ciu
li. z. l. in testamēto. s. de condi. z demō. sed h p
pter factum heredis cui conditio erat imposi
ta uidebatur impediti implementuz conditio
nis ad dānum fideicōmissarij. vnde de equitate
ptozis qrtum ad fideicōmissariuz conditio ha
betur p impleta: nō quo ad ipsum heredem.

ADDE late
pau. de ca. h
q dicit bar.
cōfufe loq.
z an debitor
liberef omif
so cessiona
rio soluēdo
cedēti uide
bal. cōfi. ecc
iii. i. li. ange.
cōfi. cclviii.
pau. de ca. p
filio. lxxiii.

Sicu
coctus hie
rebus ab
qu p hie
Sini

Jul' fide
gsonibus
pau. §. i. h
E

Siquis
norm posse
re hie
C. de cau
si hie d
fameum
fideicōmissario
nem tempore
fiter

Admo
n cogit
rem en
Te

Julianus.
 Vide bart. in l. i. d. vul. q. pu. in. iii. q. pu. in. v. ite dubitat. qd si ille.
C Si quis tpa restituat No. bene. et bñ facit i si mili casus cu ibi no. in l. h. s. de rebus eo. istd t3 h ang. sed imol. istud multu restri git qñ fidci. comissarius fuisse impeditus inuua re vel non. r sequit hoc bal. i. l. ii. cir ca pn. C. q. res iud. non no. l3 no. al legat bart. h nec ista tex. e vide pul. chrat. q. bal. in materia. i l. ii. C. de tu. re do. in pe. col. sed an i. sinuatio fac ta p vnu. p. fit alteri vid bar. p illum tex. in simili in. l. h. s. fi. mili. C. d. iu. re dli. r istis adde q not. bar. in simili in. l. h. res. in fin. s. q. mo. pig. vel by. sol. r adde no. bal. in. l. p. sulta. in vl. q. C. d. testa. p bart. i. l. is pot. r ibi p ro. s. de acq ren. here.

Ex predictis habes distinguere aut conditio apposta hfdi e causal. aut pratiua. si causalis dic vt. l. h. si alio. s. eo. si pratiua: tuc aut turpis. aut honesta. si turpis remittit. si honesta aut facil aut difficil. si facil r tuc aut e momeranea r cogit ea implere: vt ascendere capitoluz: vt h. in pn. si perpetua: vt ferre nomen honestum. r illa re mittitur si eam implere no vult: vt hoc. s. in fi. si vero est difficilis aut difficultas consistit in da do: r tunc cotra difficultatem succurritur: qñ h deicomissarius cogitur dare: vt h. s. si in dda. si in faciendo r illa remittitur ad comodum fi deicomissarij: vt h non heredis: vt dictum est.

Quero quid vult dicere tex. in ver. quod si co ditio ibi iudicatus est rē. Rñdeo dicit glo. q al teru de duobus cogitur heres facere vel presta ri. q qñtum in se est vult esse heres vel habet pe tere bonoz possessionem sm tabu. Et sic nor. ex pmo q tantum valet prestatio qñtum ope rare si vere intercessisset ille actus super quo in terponitur: vt de his qui per me. iudi. no ap. l. fi. de op. no. nun. l. de pupillo. s. si quis ipsi pto ri. ita dicit d. l. r est rō. in l. s. alleg. qñ cum p p restantem no stet lex supplet. Item no. ex hac eadē gl. q si qñ dicat volo heres esse inducitur aditio. secus si dicat volo adire. ar. eius qd no. i l. serui electione. s. de le. i. r de acqui. here. l. ge rit. videtur q alius sit intellectus huius text. di cit q pretor conditionem remittit r alterum de duobus faciat pretor: vel q faciat edictuz spale per quod transferat actōes i fideicomissariu vel q iubeat heredes petere bonoz possessionē h3 tab. ex edicto generali r hereditatez restituere. ex treb. similis modus q lex permittat iudici fa cere edictuz spale hfdi in l. h. finita. s. eleganter d dam. ifec. C. ultimo no. q nomē accursus est honestum nomē: qñ accurrat r succurrit h tene bias iuris: qñ gētes cōsueuerūt rē. vt in glo.

Si cum suspecta. C Si he res adiuu coactus fideicomissarius detrahit falcidiam de relictis ab herede no de relictis a se. hoc dicit dic plene. s. e. l. i. s. deniqz.

Si titius. C Quatenus defalcas a tenus defalcas ipse a suo legatario. h. d. Circa materiam glo. distinguit h plenius in. l. plauti de condi. r de. vt ibi dixi.

Jul. C fideicomissarijs pferitur substitutō vulgaris. h. d. sm primaz lec. que e ma gis notabilis. alie lec. sunt clare. C. p. s. e. l. si patroni. s. h. sm primā lec. dic vt ibi.

Ex. s. sequenti.
 C Statutu q testamētū insinuet infra tres mē ses als no valeat no p iudicat fideicomissario.

Siquis. C Si institutus passus e la bi tempus agnoscende bo no: um possessionis fideicomissario succurritur vt restitatur: r agnoscere cogatur. hoc dicit.

No. casum quortidianum in hac ciuitate pu sis vbi est statutum q si quis non insinuauerit te stamentum infra tres menses non valet q hoc fideicomissario non noceat: imo ad ei petiti o nem tempus restituatur r cogetur adire r re stituere

Admonedi. C Ad petitionez vni us serui fideicomissa ri cogitur institutus adire r restituere heredita tem etiā qui soluendo no erat. h. d.

Teius. C Naturales obligatio nes totaliter transeunt i

fideicomissarium ideo respectu heredis totali ter dicitur indebitum. hoc dicit. C. p. r videt q post restitutionem apud heredem remaneat directe: vt. l. i. s. i. s. e. So. glo. q illud verū quā do erat obligatio ciuilis r naturalis. secus si na turalis tantum: tunc enim nihil remanet apud heredem: qñ naturalis no diuiditur in directam r vtilem. licet contrarium no. in. l. si alienus. s. d le. ii. sed hec verior: quod est no. C. ppo. C. si aduer. so. l. ii. r. s. de condi. inde. l. interdū. Gl. intrat h opi. quas plene examina: vt dixi in. d. l. interdum. de condi. inde. heres cogitur parere cōditioni r adire r restituere. h. d.

Si necessarii. C Etiam necessa ri heredes cogi tur parere conditioni: r adire r restituere. hoc dicit.

Siquis. C Heres heredis deceden tis ante restitutionem cogi tur restituere: r quatenus res extant transibunt actiones. hoc dicit.

Si patronus. C Patrono potest grauare lib tos liberti etiam in debita portione. hoc dicit. Ex. l. sequenti.

Que sit ratio q in restitutione trebelliani no requiritur consensus sui: r in hereditatis aditio ne r bono: um poss. sic.

Eruo. C Hereditatis restitutio fit seruo domino volente vl ratum habente vel etiam ipsi domino: l3 in hereditate debeat precedere iussus r seq aditio serui: r in bonozum possessione serui volun tas requiratur. hoc dicit. que est ratio q in here ditatis aditione requiritur q precedat iussus. in bonozum possessione: r tre. restitutione sec. Respondeo q aditio obligat quem sicut vorū qui modus obligandi no cadit in eum qui e in alterius potestate: vt. l. si rem. s. voto. j. de pol li. que ratio cessat in tre. restitutione r bonozum possessione: vt plene dixi in. l. qui in aliena. i. pn. de acqui. here. C. Quero que est ratio q in tre. restitutione non requiritur consensus serui: i he reditatis aditione r bonozum possessione sic. Respondeo iura querendi non queruntur vobis per eos qui sunt in nostra potestate. sed iura q sita psequendi r actiones sic: vt. l. p. ecia rerum. s. i. s. ad. l. fal. sed posse adire hereditatem vel posse petere bonozum possessionem non est ius quesitum: sed est ius querendi. r petere restitu tionem est ius psequendi ius iam quesitum. est enim nobis quesita actio ex testō ad hoc vt ple ne dixi in. l. is pot. de acq. here.

Si testator C Heres rogat re stituere sub conditio ne que remittitur: vl que per cautionē mutianā implet cogit adire r restituere. h. d.

Ex. s. sequenti.
 C Sententia lata a iudice per gratiam quādo retractetur per beneficium restitutionis in inte gram: ibi. Op.

Cum pretor Sententie licet in iuste parendum e propter eius auctoritatē. hoc dicit C. ppo. s. de iurisd. om. iudi. l. si per errorem. So. ibi fuit erro: in iurisdictione h in iure vl facto. Ad hoc op po. C. quando puo. non est ne. l. ii. r. l. qui testa mento. de excu. tu. Solu. ibi fuit expressus erro: in sententia. h. non. C. p. q tex. sibi contradi cat. dicit enim cā cognita r per errozē. Solu. vt in glo. C. p. C. qñ puo. no est ne. l. venales.

Arus. §. cu3 ptoz. vel in abntē Idem dicit bar. in. l. i. C. d. sen. aduer. ff. la. li. r. p. imol. plene l. l. diu. l. xiiii. colū. d. re iudi. Quid sit sentētia lata metu ante nulla ipō tate. vid. no. bal. l. i. d. cer nim. C. de fa. fan. ec. ad ff. l. i. l. i. ii. col. p. illā gl. C. de sen. ex pi. recti. C. Quia potuit. Idēz t3 bar. l. d. l. di n. in. i. col. d. re iudi. ff. ci. 2 bal. l. i. l. i. C. de p. di. ide. tenēt p opti. bar. q. l3 potuerit appel lare tñ def restitutio. 2 vide bar. l. i. ff. is ad quez de re iudi. 2 bal. in. l. i. in l. col. quō et qñ iudex: vi cit q snia fu it lata dolo vel lata cul. pa q pōt per pēdi ex actō ne q nō solū pōt appella ri ff. etiā resti tutio in inte grū peti. 2 d. ff. dicit eē ff. gl. q nō ē ali bi. quā vt vi cit ipē seqf guil. 2 cy. in .l. pe. d. iure iur. vid. q no tat. bal. ad i lectū istō rū i. l. ff. spe cie. C. de re. iu. 2 add bal. l. i. l. i. C. ff. ex fal. istr. 2 in d. l. venales. 2 hēs ibi q ff. ē lata p la tā culpā vel p mimiciat capitales q daf restitu. tō. 2 l3 bar. ff. velit q qñ iu dex p gratiā pnunciauit nō restituit lesus dic q fallit in fisco gl. ē quā ita itelligit bar. in. l. i. C. de sentē. aduer. ff. la. li. r. C. Si pupil lo. egparaf infāti. Vide bart. l. i. l. i. in pñ. s. d. ob li. 2 alle. bal. l. l. i. in. ii. co

Sol. ibi sententia fuit data p̄cio h̄ per erro rem vt p̄cibus. ¶ Op. s. de iudi. l. si p̄cto: §. marcellus. Et dicit fateo: q̄ quādo snia gratiose fertur pōt peti restitutio in integrum quod no. Sed aduerte q: hoc tunc est verum quādo fal se pbationes fuerunt p̄ducte: quo casu distin guitur vtrum snia fuerit lata in p̄ntez vel in abntē. vt. d. §. marcellus: vt plene dicit in. l. diuus 2. l. si quis obrepserit d̄ re iudi. sed si nullis falsis pbationibus p̄ductis: vel si iudex per graz nō pnunciauerit: vel si falsis pbationibus p̄duc tis iudex daret snia iniquam gratiose: tunc non daretur restitutio: quia potuit appellare 2 iu dicis errorem corrigere: vt. l. i. j. de ap. 2 sic non potest igno: antiā p̄tendere: q: illa non est ius ta causa dandi restitucionem. Est eniz lata cul pa: vt no. in. l. libero: uz. §. notatur. de his q no. infā. 2 restitutio nō datur nisi ex iusta cā: vt. s. ex qui. cau. maio. l. i. in pñ.

Si pupillo. Pupillo cum auc toritate tutoris vsoli tutori si est ifans potest restitui hereditas. 2 mu tus nihil intelligens infanti equiparatur. h. d. C. No. q̄ infanti queritur hereditas per tutorē C. No. etiaz q̄ mutus nil intelligens equipara tur infanti de quo videbitis. j. de bo. pos. infā. de la. l. i. r. ii.

Si singule. Qui ad petitionem fideicommissarij alij res singulas restituit hereditatem restituere videt hoc dicit. C. Op. pcurator in rem suam nō po test restitui hereditas: vt. s. de iure do. l. si muli er. §. ex affe. Dy. dicit so. vt. j. l. p. i. §. i. ff. ibi nil de hoc dicitur. Alij dicunt intellige h̄ p̄cessisse restitucionem verbalem quod licet sit verum in se tamen non est de mente littere que dicit q̄ p hanc traditionem intelligitur restituta heredi tas. Dic ergo q̄ h̄ res iste fuerūt tradite me p̄ te: vnde mihi restituere viderentur: vt de acquir. pos. l. quod meo. §. si venditorem: vel verius ex eo q̄ iussu meo paruit heres videtur heres sta tum restituere mihi fideicommissario hereditates tradendo illas res. nec videtur facta restitutio pcuratorū in rem suā cui tradite sunt res singu lares. immo directo videt facta restitutio in fi deicommissario facit. s. e. l. restituta.

Uita. Ad dicitio coacta implz cōditionem. h. d. Ex. §. sequenti.

Usfructus stipulatus p me p pcuratorē nō querif. sibi: sed mihi directo.

Etiam. Heres nō corrigitur adire ad petitionem pcuratoris: de cuius mandato dubitatur si sponte adiuit cogi tur restituere. h. d. ff. scōam diuisionem glo.

C. Op. qui habet mandatum nō cauet de rato: vt. l. nō solum. §. qui alienum. C. de pecu. So. q̄ dam q̄ hic est casus sp̄alis in quo cauet etiā si p̄ ster de mādato. simile in. l. de pupillo. §. q̄ pecu. de ope. no. nun. Alij q̄ h̄ cauet de rato si nō cō ster de mandato: 2 hoc tenui in. d. §. q̄ pcura torio. C. Op. q̄ pcurator: nō possit restitui: vt. s. de iure do. l. si mulier. §. ex affe. Sol. h̄ in pcura toze simplici ibi in pcuratore in rem suā. simile glo. habes in. l. apud iul. §. vtrum. s. e. r. l. resti tuta. in glo. super verbo tua voluntate. 2. l. q̄uis in fi. s. eo. ratio apparet in tex. i. d. e. ex affe. quia nō fit restitutio sm q̄ testator: disponit vel scōz verba senatusconsulti que loquuntur quando restitutio fit fideicommissario. C. Op. s. de acqui rē. here. l. paulus. Glo. so. 2 bene. Op. per libe

raz personā nō querif nobis actio: vt. C. per q̄s perso. no. acqui. l. i. r. l. possessio. §. 2 si possessio de acqui. pos. ergo pcuratori restitui nō potest: q: per euz dñō nō queritur. Sol. h̄ sp̄ale vt ipsi domino directo queratur: hoc est non potest p̄ mo queri pcuratori 2 de persona pcuratoris ac quiri domino seu transire in dñm. vide gl. 2 no. diligenter. C. No. ergo q̄ si pcurator: stipulaf p me vsufructum nō queritur sibi nec per eum ceditur mihi: q: ius vsufructus cedi nō potest. sed domino queritur directo: 2 idem in oibus que pcuratori acquiri non possunt. quod in tellige sm quod dixi. s.

Si dānum. Actiones que non fuerunt in bonis tēpo re mortis defuncti per tre. nō transeūt. h. d. d. ff. dicit in. l. si heres pecuniā. j. e. qd tene mēti.

Si legatus Exceptio coherēa persone heredis non transit in fideicommissariū. h. d.

An ubi. Fideicommissarius cōuenitur vbi habet domicilium. vel vbi ē maio: pars hereditatis. h. d.

Ex. l. sequenti.

Quid sit interdictum fraudatorum.

I postulante. Qui cogit herede adire cogitur actiones hereditarias pati. Item per aditionem factam a suo vel extra neo quis incidit in interdictum fraudatorum hoc dicit. In gl. sup. p̄. venditis. in fi. dicit 2 hoc cum filius adiuit. quo casu loquitur iste dñi. ga zc. vsqz ad fi. C. No. q̄ sic extraneo ita filio suo licet non immiscere causa fraudandorum credi torum. C. No. q̄ qui cogit hereditatem adire cogitur actionem pati. C. Op. s. eo. l. postu lante. in prin. So. vtrunqz remedium potest ha bere locum 2 istud 2 illud. C. Quero quid sit i stud interdictum fraudatorum. Glo. dicit q̄ h̄ hoc fit mentio h̄ in. l. si pupillo. j. de so. de h̄ etiam fit mentio per Jo. in arbore. fecit eniz hu ic interdicto cedulam per se facit etiam mentio nem glo. in. l. i. C. de ven. pig. aga. dic q̄ illud in terdictum de quo hic fit mentio est idem quod edictum. de his que in frau. cre. loquitur enim quando debitores fraudāt creditores circa res suas quefitas vel querendas. sed illud interdic tum fraudatorum de quo fit mentio in. l. si pu pilli: est interdictum per se: loquitur enim quan do debitores cōmittunt fraudem circa res alie nas: vt ibi dixi.

Si donationis. Non potest p heredes restitui fideicommissario plus q̄ possit a defunc to capere. hoc dicit. Ratio dubitandi erat quia fideicommissarius videtur habere ab herede nō a defuncto: 2 sic videbatur totum posse capere quod remouet hec. l. Ex. l. sequenti.

Fideicommissarius habetur loco heredis.

I heres Fideicommissus vniuer sale valz hereditate exi stente non soluendo. secus in fideicom missio singulari. hoc dicit. C. Nota. tex. ibi here dis uice fungi. q̄ fideicommissarius habetur lo co heredis. facit. s. e. l. postulante. §. fi. 2. l. si fili us. s. quod cum eo. Scias tamen q̄ etiam quā do bona nō sunt soluendo heres hodie si non faceret inuentarium cogetur cōplere legata p auē. qd cū testator. C. ad. l. fal. quod itellige: ut dixi in. l. in rōe. §. qd uulgo. s. ad. l. fal.

lū. C. d. fa. ff. ec. vbi aliter intelligit. ADDE q̄ pau. de ca. h̄ intelligit de pupillo. vi. anno: 2 q̄ i infāte duo rū anno: h̄ pōt pcedere C. i. ita q̄. s. Etia Et ad i tellectū hui? s. add q̄ no ta. dicit bar. l. l. filius. in iii. colū. j. de don. vbi vo luit q̄ in cāu hui? s. reg ras sp̄ale mā datū pp gra uitatē iudicij. qd no. vi de. tñ q̄ ibi dicit. e. C. Hoc te. nui. vid. bar. in. l. i. stipu lat? fuerit il lud in fi. de v̄e. ob. f. C. Idē in oi bus. Idē t3 bar. in. l. qui bōa. §. si alte no. s. d. dā. l. fec. g. C. Si dānu. Et adde qd in liberato riis sp̄ trāste i dñū saltes vtilis etiā h̄ ne cessōe h̄ in obligatio ne secus tex. est no. i. l. re scriptū. §. si 2 ibi not. de pactif. b. I po. stulāte. Si de natōis sing. est iste tex. ff. bal. in. l. cam quā. C. d. h̄ deico. i. viii. colū.

I heres vni a eidez Quid no pt habere vtilis a directas suo noie a io facit qd iuris si cedet successit cessionario vel e an extinguat vtilis vel directa de quo vide bal. in l. i. C. de act. a ob. in pe. col. in viii. r. y. q. b Adnel o vt dixi plene bal. in fin. s. cu igif. d iure deli. dicit qd iste tex. no pbat hoc. c Eres. b Sol. vt in glo. qua etia seq. tur h ro. d I heres. s res. no auget. Adde in q ius excipien di hsi transi bit hsi cession. tex. e no. in l. i. sicut. s. i. s. q. mo. pi. vel. hyp. sol. a no. h imo. in si. post gl. h pdictu tex. tu. no alleg.

Si totam Qui in restituendo qd tam no detrahit no psumitur errasse: nisi pbetur. h. d. C. de p. C. ad l. fal. l. error. So. hec debet intelligi sm illaz. f. q. repetitur pbato errore facti. C. de p. q. error: psumatur: ut. s. de pba. l. cu d indebito. s. i. z ibi no. z. C. de iuris z fac. igno. l. si post diuisionem Glo. h nihil dicit. Dico q error facti qui h requiritur non pot cadere nisi presupponat aliq scia seu aliqua credulitas: ut q: crederat hereditatem no soluendo. ideo no putabat esse locuz deductioni quarte. z sic cum ad istam ignorantia deductionis quarte requiratur positio alicuius facti illud non psumitur nisi pbetur. ita loquitur h. sed cotrarium loquit qn ex sola simplici ignorantia inducebat error: q ignorantia psumit.

De euictione. Heres restitutus no cauet de euictione. sed sibi cauet a fideicommissario. h. d. dic ut dic. j. e. l. h. s. pcepto. Ex. l. sequenti.

Utilis z directa an possit competere uni z eide

I heres. In eo qui habet directas no transeunt utiles. h. d. quid ergo importat restitutio facta heredi. Rn. quado obstaculu excepto nis copetentis h heredem p treb. tollitur. Itrez utilis que erat apud fideicommissariuz extinguit ita tenent doc. C. ex qui. cau. ma. l. si. facit quod no. per Dyn. insti. de act. s. rursus. Ex pdictis habes q utilis actio z directa no pot competere uni z eidem. sed s. j. de so. l. si duo. z qd not. s. de pecu. l. no solum. in prin. ubi distinguitur an pcurator in rem suam intenter utiles uel directa Sol. utilis z directa no pnt competere eidez p se z suo noie: ut h. ro q utilis datur ex equitate: ut l. i. de actio. z ob. z ibi no. que equitas cessat in eo qui hz directas. sed hsi pot qd hse utiles suo noie. directa noie alieno: ut in pno.

Si heres. Pro dano dato ab here de ante restitutione tenetur actione ex testamento post restitutionem actione legis acglie hoc dicit.

Si temporalis. Negligentia hfdis nocet fideicommissario. h. d. C. de p. s. e. l. facta. s. pe. Sol. ibi fuit heres negligens in acqredo hereditate. h circa acquisitionez singularem. Ex. l. sequenti.

Puto mibi expedire qn inducat aditionez.

Ones. Heres no obstat tempore ad deliberandum cogitur statim adire. sed ex effectu deliberationis apparebit an possit deducere quartam. h. d. C. de p. q. post tepus datu ad deliberanduz ista uerba puto mibi expedire z similia. inducunt aditionez ad idez. s. eo. l. sed si alio. s. i. secus si tepus ad deliberanduz no pcessisset: ut dixi plene in l. gerit. s. de acq. here.

Eres. Si heredi restituenti fundus retetus euincatur actio ei de euictione datur. hoc dicit. C. de p. s. de le. ii. l. cuz pater. s. euic. Dicit glo. q h habetur loco quarte que est onerosa saltē p parte. ibi qn est simplex legatum. C. de p. hanc so. q illud qd dicitur in. s. euic. no habet locuz quado percipiones hnt onus. quod licet forte sit uerum in se tamen qrtum ad ppositum no pcedit. Sol. q: quando heres percipit certaz rez in una parte sentit onus: ut l. i. s. si heres. z no. in l. i. s. si. s. e. unde alij dicunt q h loquitur in fideicom

missario qui sentit comodum ab herede: ibi in herede qui comoduz non habet a legatario. tu dic q h loquitur in herede cui quarta est data ex dispositioe legis no defuncti. unde euicto fudo qui loco quarte dabat sibi succurrit. Frum loquitur in eo qui habet exceptionem tm ex dispositione defuncti. C. de p. de l. cum aliena. C. de le. So. vt in glo.

Ex. l. sequenti. **An facta cessione contra principalem videatur facta contra fideiussorem: ibi. Quero.**

I heres. Actiones que copuisione no transferunt facta restitutio ne per tre. sed noua cessione opus est. hoc dicit. C. de p. s. de peti. here. l. item veniunt in prin. z. s. i. So. dicit glo. intelligo hanc sm illaz: vt distinguat an fenerauerit noie pprio an hereditario. Hoc no placet iste enim actiones no transeunt: q: no fuerunt in hereditate tepore mortis. etiam si noie hereditario cotraxisset: vt p3 h in secudo m. z. s. e. l. qui ita. s. si danum. Mo ob. l. cotraria: q: aliter assumitur hereditas h. aliter i ti. de peti. here. nam ibi inspicif qualis est hereditas tepore quo restituit: io a fructib hereditas augetur. sed h inspicitur hereditas qualis e tempore mortis: vt. d. s. si danum io a fructib hereditas no augetur: vt. s. e. l. in fideicommissa

vel dic q verum est indistincte q actioes no transeunt per treb. sed an sint cedede fideicommissario vel no debet adhiberi dicta distinctio. an cotraxerit noie pprio an hereditario. z sic loquitur ista glo. C. de p. j. de fideiussor. l. heres. Glo. dat multas so. tene primaz q actiones transeunt restituitioe facta no ipso iure: vt h. C. de cotitu. pe. l. si post Sol. glo. optime. f. q ibi transeunt facta cessione. C. de pactis. l. si tibi. s. cum prior. Glo. h z ibi ponit multas sol. illa vera q ibi loquitur in possessore qui nullu ius heat in hereditate h in eo qui verus erat heres z habet ius licet alteri restituere teneret: vt ibi dixi. **Quero** vtruz facta cessione h principale videatur facta cessione h fideiussorem z pignora ipso iure. Tex. hic videtur q no. ad idem. j. de fideiuss. l. heres a debitore. in prin. z. s. de here. vel ac. ven. l. emptoi. In contrarium. C. de act. z obli. l. si insolutum. z l. se. de here. ven. l. eptori. quod tenet Bzo in summa. C. de here. v. circa fi. Rn. regulariter facta cessione contra principalem transeunt actiones contra fideiussores z pignora: vt. d. ll. fallit h. z l. heres. j. de fideiussor. ratio q: hic loquitur de translatione actionum que fit per treb. non extenditur ad actioes etiam accessorias post mortem defuncti questas. similiter fallit in l. emptoi. de here. ven. qa ibi heres vendidit hereditatem in qua non continentur actiones puisione heredis queste. **Quero** an cessione facta contra vnuz ex duobus reis videatur facta contra alium. Bic vt l. qui duos. s. de le. ii.

Utrum filium. Qui iubet aliquid quem no facere testamentum videtur rogare de hereditate restituenda heredibus venientib ab intestato. h. d. tene menti istum casuz q: pulcher est. Ex. s. sequenti.

Grauius d restituendo cum filius decefferit an teneatur restituere si filius decefferit cu filius Sabinus. Fauiore filij annus ceptus habetur p completo. h. d. C. de codi. z demo. l. no putabam.

Facta cessione. vtruz cessione facta h pn. extenda tur ipso iure h fideiussores z pignora. z sic an cessione principa li videat cessa h hypotheca facta ad no. p bar. in l. fideiussor obligari. de fideiuss. z no. i. l. heres. in pn. de fideiuss. hic alle. z dixi i. d. l. fido iussor p bal. i. l. i. v. qro te stator legauit mibi. c. adde qd no. p Ja. d are. bal. z Imol. in l. dotalez cu se. so. ma. f. C. de: vt zc. Et vide bart. in l. no quocunq. s. q gati d le. pimo. s. Cui filii q um. Et fac gl. no. z ibi barto. in l. luti. la. ii. s. d de re. insti.

Pistolā pimit legatū. Bar. h. refert et segtur ro. in cōsi. inci. oipo-
teris dei et. in pñti pñtulatōe. eo qz mibi dubitatissima ēi fo dubio
Leuola rñdit. limita hāc. l. vt p ang. in. l. hereditas. C. d. bis q. vt in
dig. et p ang. l. l. illd. §. tractari. s. d. i re codi. et ad materiā hui. l. ad
de qd clausula codicillaris opabil qz si aliqua vba directo apposta

in testamēto
aliquo tpe si
pñtvaleret
directa vale
būt vt fidei-
cōmissaria.
vñ fitefator
instituerit si
liū pupillū et
dixerit si fili
us me^o des
serit sine lib
is talē insti-
tuo vel talis
beres esto et
cōtingat fili
um mosi in
pupillari eta
te. substitutō
illa si deesse
rit erit fidei
cōmissaria p
pter dictam
clausulā co-
dicillare. nā
exponit si. i.
quaten^o. i. su
per. vel p ea
re. vel p eo
tpe quoties
re. arg. l. si
chū q meus
erit. d. le. i. et
vide qd no.
bar. in. l. i. in
t. q. s. d. iu
re codicil. sic
debet limi
tari qcquid
no. bar. in. l.
cēturio. de
vul. et pup. et
illa publice
teūt do. an.
disputando
vt refert i. c.
rainuti^o de
testa. vbi ita
t. p. h. vñ
fac. l. si frat.
C. d. fideicō.
et gl. insti. de
pup. sub. §.
malculo. et ē
d. mēte bar.
i. l. i. l. xvi. q.
s. de iure co
di. et repe
rio idē velle
do. mathe. d.
mathaf. i. sin.
suis sin. xlv.
iii. qd tene
mēt. et imo.
in. l. vbi. de
vul. et pupil.
vbi hoc po
nit bal. et an
ge. et in. l. in
pupillari eo.
ti. et an. in. l. i.
d. iur. codic.
et dixi aliqd
in. d. l. vbi. s.
pau. d. ca.
l. i. p. b. C.
de ipu. et ali
so sub. d. i. q.
l. ang. et ful
go. idē ibi te
neāt. in vñ
facit dubiū
§. 3. cū q. ma
l. cū simi. lo
gtur qñ ver

So. fallit h fauore filij: qd dic plene vt dixi. s. de
lega. i. l. si cui. C. Op. qz filius grauatū restitue
re post mortē intelligitur si decesserit sine liberis
vt. s. de cōdi. et de. l. cum auus. et l. cū acutis/
simi. C. de fideicō. sed h iste filius decesserat cuz
liberis. ergo nō debet restitui fideicōmissū gra
uatū. Rñ. quādo filius grauat restitue post
mortē intelligit si decesserit sine liberis: vt in
rio. secus si aliquis grauat de restituēdo cum si
lius decesserit: tunc enī nō inest illa cōditio: vt
hic: quod tene menti. dixi in. l. cum au^o. C. Ulti
mo no. quō arguitur d verbis legis ad verba te
statoris. simile in. l. si fuerit ita. j. de ma. te. C. de
verbo. sig. l. cum quidam.

Pistolam. C. Defect^o cause
de futuro facit le
gatum deficere. h. d. et glo. h. ponit casuz
C. Op. falsa cā nō vñat legatū: vt de cō. et de. l.
cum tale. §. falsam. Sol. h fideicōmissum erat
magnum. iō presumitur qz nō reliquisset si falsā
cām sciuisset sm quosdam. tu dic qz ibi loquitur
in cā de preterito. h in cā de futuro que nō est. p
prie cā sed magis rō que adeo adheret legato:
qz si est falsa perimit legatū^o. vt. s. de le. ii. l. cuz
pater. §. dulcissimis. posset etiam dici qz cuz ista
sit cā de futuro dicat cōditio. facit. s. de leg. i. l.
stichuz q meus erit. et. s. de le. iii. l. imp. C. Que
ro in q̄tum tenet comelius. Gl. qz ad duas vñ
cias. sed Ja. de are. dicit qz cū portio sempionis
restituti ad ipsuz restituti pfecte p̄tineat et etiaz
medietas portiois matris comelius d. releuari
in tribus vñcijs: vt. l. cuz pater. §. cū estimarz. s.
de le. ii. hoc innuit iste tex. dū dicit p rata.

Mulier. C. In dubio qñ quis rogatur
restituere ei a quo accepit ē in
telligenduz post mortē suā. h. d. Op. s. e. l. vbi
pure. Sol. ibi ille cui ddebat fieri restitutio erat
in prāte alterius. iō subintelligitur tēpus sui iu
ris: h erat sui iuris. C. Op. si dies nō apponit si
deicōmissuz est puruz: vt. s. de cōdi. et demō. l. i.
So. h subintelligit tēpus mortis: qz alias oīno
fideicōmissum esset inutile si illud quod a ter
cipio incōtinenti tibi deberē reddere: vt. l. q sic
j. de so. sed si aliud tēpus esset limitatū illi sta
ref: vt. s. e. l. si heres institut^o. et ad. l. fal. l. si a me.
et sic intellexi. l. cū filio. s. de le. i. vt ibi dixi.

Ex. l. sequenti.
C. An vba directa trahant ad fideicōmissum
vide in pncipio. et quādo tacita substitutio q̄ ve
nit ex interpretatione admittat cōtra matrē: vide
ibi. Op. Et qñ quis est simul et eodē tēpore ho
noratus et grauatuz dbeat restituere qz capit iu
re fideicōmissi ab alijs ibi glo. ponit.

Leuola respōdit.

C. Substitutio directa facta in codicill
trahit ad fideicōmissuz etiā si sunt fratres i me
dio. h. d. C. Op. vba directa nō trahunt ad fi
deicōmissuz: vt. l. cēturio. et l. vbi s. de vulg. et
pu. So. ibi quādo ab initio possūt iure directo
valere. sed si nō possunt uel rōne uolūtatis qz in
codicillis: uel rōne persone cui non pōt directo
stitui: tunc trahūt ad fideicōmissū: ut h. et
no. in. d. l. uerbis ciuilibus. Ja. d. are. dicit qz nū
q̄ directa trahunt ad fideicōmissa: ut in contra
rijs. Non obstat. l. hec lex: qz fuit hic uerbū sub

ba directa plata in codicillis si fuissent plata in testō valuisz iure dire
cto. alias sec^o ne maioris efficacie sint codicilli qz testm. h in casu nostro
substitutio p vba directa in testō nō extendit vltra tpa pupillaris etatis
imo in totū expirat sm opi. glo. in. d. l. cēturio. cū cōcor. ergo et dicit
tñ qz in iudicādo et cōsulēdo nō recederet a cōi. tu rñde qz victū ar. non

ob. qz vide
mus qz suo
alieno i restō
directa lib.
tas dari nō
pōt nec tra
bit ad fidei
missum. l. si
suus legat^o
§. si suus. et
ibi no. de le.
iii. et tñ si va
ta fuerit i co
dicillis dire
cto trahitur
ad fideicom.
missū. l. ii. §.
i. in fin. et ibi
ita sentit gl.
si. et ibi exp̄s.
se Jaco. de
are. et ange.
s. d. iur. co
dicil. Pre
terea clausu
la codicilla
ris facit qz
stator videf
velle testm
valere iure
fideicōmissi
l. si. C. de co
dicil. iō non
sunt maioris
efficacie co
dicilli qz te
stamētū. qz
nō est vbiū
qz testō: etiā
in testō val
do iure testa
mētū potuis
set dispone
re qz volebat
institōne fac
tā p vba dire
cta valere iu
re fideicom
missi: ac si ef
fēt facta p v
ba obliqua
ADDE pau.
d. ca. cōsi. ex
xxiii. et celvi
C. Ad fidei
cōmissuz. Et
eodē mō in
telligit bal.
l. nō codicil
lū. C. d. testa
d. C. Op. no.
vicit. Adde
bar. i. l. si fra
ter. C. d. fidi
cō. p. Jo. an.
in. c. si pater
d. testa. i. vi.
nouella. per
Ly. i. d. l. p̄ci
bus. in fine.
ADDE bal.
p̄si. cccxxiii.
iii. l. i.
C. A p̄rio sē
su. p̄paz fac
vi ibi p bar.
l. gl. ibi hoc
velit.
ADDE qz
cū deif. bar.
h in si. trāsit
pau. d. ca. hic
ro. p̄si. xviii.
et pau. de ca.
j. e. l. lutius.

Ad senatuscōsul. trēbel.
C. Defect^o cause
de futuro facit le
gatum deficere. h. d. et glo. h. ponit casuz
C. Op. falsa cā nō vñat legatū: vt de cō. et de. l.
cum tale. §. falsam. Sol. h fideicōmissum erat
magnum. iō presumitur qz nō reliquisset si falsā
cām sciuisset sm quosdam. tu dic qz ibi loquitur
in cā de preterito. h in cā de futuro que nō est. p
prie cā sed magis rō que adeo adheret legato:
qz si est falsa perimit legatū^o. vt. s. de le. ii. l. cuz
pater. §. dulcissimis. posset etiam dici qz cuz ista
sit cā de futuro dicat cōditio. facit. s. de leg. i. l.
stichuz q meus erit. et. s. de le. iii. l. imp. C. Que
ro in q̄tum tenet comelius. Gl. qz ad duas vñ
cias. sed Ja. de are. dicit qz cū portio sempionis
restituti ad ipsuz restituti pfecte p̄tineat et etiaz
medietas portiois matris comelius d. releuari
in tribus vñcijs: vt. l. cuz pater. §. cū estimarz. s.
de le. ii. hoc innuit iste tex. dū dicit p rata.

Eredi-
bus. §. an
 casus huius §.
 si fecerit in fi-
 lio ad. co. /
 gitabis p. l.
 fideicommissu
 §. de codi. r.
 de. r. no. gl.
 r. bart. in. l. fi
 qs posthu. i
 pn. de lib. r.
 posthu.
 b. C. soluta-
 ti testatoris.
 bñ facit tex.
 in. l. hac par-
 te. r. i. l. si spu-
 ri. j. vii. co.
 gna. r. q. no.
 bal. in. l. ge-
 neraliter. C.
 de isti. r. sub-
 sti. r. qd legi-
 tur r. no. i. l.
 si qua illu-
 stris. C. ad ez
 ficia. r. vide
 Imol. in. d.
 §. si qs ro-
 gatus. in. v.
 colum.
 c. Scilicet
 de ecclesia.
 Ecclesia vi-
 cif fili legitimi-
 mus. ad q.
 no. in auē. ni
 si rogati. C.
 ad tre. r. qd
 no. bar. i. au-
 te. si qua mu-
 lier. C. d. fac.
 si. ec. r. qua-
 liter mona-
 sterium hēat
 loco filii. l. j.
 cōit dicat q.
 sic limita vt
 p. bal. i. c. i. d.
 eo q. ar. pu-
 b. postu. r. §.
 bar. h. r. an-
 ge. i. l. si qs
 posthu. d. li.
 r. post. i. pn.
 vide ibi p. Imol.
 r. bal. i. l. generalis.
 §. i. C. d. in-
 sti. r. substi. r.
 vid qd not.
 bal. in. c. natu-
 rales. l. iiii.
 col. si d. feu-
 sue. cōtro.
 d. C. Est nullū
 Adde not. p.
 bar. in. l. libe-
 ro. d. §. si.
 p. bal. i. l. do-
 nobis. i. pn.
 d. epi. r. cie. r.
 no. doc. i. d.
 auē. nisi ro-
 gati. r. h. ad d.
 abb. i. ca. in
 pñtia. de p.
 ba. vbi tran-
 sit cū bar.
 e. C. i. §.
 l. meua
 Op. C.
 hic ē tex. q. i
 testō nō pōt
 dari curatoz
 hereditari: r.
 cū ad h. alle-
 gat bal. i. l. i.
 m. iiii. col. C.

sed ibi fuit notatim grauat⁹ d parte sua. ideo qd
 bz ab aliis in fideicommissum nō venit.

Ex. l. sequenti.

Condicio si habuerit liberos quomodo disse-
 rat ab illa si decesserit sine liberis.

Eredibus. **Condicio** s
 educandis libe-
 ris nō requirit liberos mortis tempore
 superfore. hoc dicit. **Op.** §. e. l. ex facto. §. si
 quis. Sol. conditio si decesserit sine liberis itel-
 ligitur q. requirit q. tempore mortis liberi sup-
 uiuant: vt in contrario: q. illa verba sine liberis
 determinant verbum decesserit. vnde tempus
 mortis inspicitur. sed quādo dico si liberos edu-
 cauerit. vel si liberos habuerit tūc sufficit q. eos
 habuerit in vita: licet non tēpore mortis: q. quo-
 cūqz tempore h. cōditio significat: vt h. r. l. fi. C. de
 idi. vidui. r. l. cum vir. r. l. solemus. de cōdi. r. de.
 Ex. §. sequenti.

Stante statuto q. filij naturales succedāt ta-
 les filij facient deficere fideicommissus: ibi. Tamē
 Et an cuz pater filio cōstituto in sacris substitu-
 it si decesserit sine liberis de qbus d. intelligi. r.
 an si dixerit si sine filijs ex suo corpore decesserit:
 ualeat fideicō. ibi. Facit ad. q.

Licius. **Verba** si decesserit sine li-
 beris debent intelligi de his
 quos rogatus habere potest. hoc dicit. **Op.**
 §. e. l. ex facto. §. si quis rogatus r. C. de insti. et
 sub. l. generaliter. Glo. var tres so. r. q. libet ma-
 gis singularem. primo contraria loquuntur in
 masculo. h. in femina cui naturalis soboles suc-
 cedit nisi mater sit illustris. Hoc videtur mihi
 q. non sit congruum voluntati testatoris b. que
 principali⁹ inspicitur: vt. d. §. si quis. nam in fe-
 minis magis est horrendum habere filios natu-
 rales q. in masculis h. mores nostros. **Th. gl.**
 facit ad. q. statutum est h. q. filij naturales suc-
 cedant ab intesta. **Lerte** tales naturales facient
 deficere conditionem fideicommissi: quia sunt
 tales q. tanq. legitimi succedunt: vt h. fm hanc
 glo. Secundo so. glo. q. hoc ideo: q. pater idē
 qz testator: talem filiam tali pñctiōe copulauit:
 hec satis est bona. vel dic q. hoc ideo: q. h. furio-
 sa non poterat habere maritum. vnde de neces-
 sitate illa verba intelliguntur si decesserit sine li-
 beris naturalib⁹. hec est bona r. no. **Facit** ad
 .q. pater instituit filium in sacris ordinibus con-
 stituti⁹ r. adiecit si decesserit sine liberis bona de-
 ueniant in talem queritur de intellectu istorum
 verborum. Breuiter intelligantur si decesserit si-
 ne liberis. f. spurij cum legitimos h. r. nō pos-
 sit: vt h. **Rūdeo** q. debent intelligi de filijs legi-
 timis tantum quos h. r. pōt. f. de ecclesia: vt in
 auē. de san. episco. §. sed hoc presenti. Sz quid
 si adiecerit si decesserit sine liberis ex suo corpo-
 re descendentibus. **Rūdeo** q. istud fideicommissum
 est nullum. sicut enim fideicommissum reli-
 ctum a muliere si non nupserit est nullum: quia
 per hoc videtur ei inducere viduitatem q. non
 nubat: r. si nubat imponit penam fideicommissi:
 ideo nō valet: vt. l. quotiens. §. d. cōdi. r. demō.
 ita h. videtur filium in sacris ordinibus consti-
 tutum inuitare: vt fornicetur. r. sic non facit
 grauat eum fideicommissio: merito fideicommissum
 est nullum. Non obstat hec. l. quia hic loq-
 tur in filia furiosa: in qua pactus nō cadebat cuz
 non haberet intellectum.

Atius. **Possunt** aliqui gra-
 uari de bonis inuicē cōi-
 candis. hoc dicit. **Quero** pro qua p-

te erant cōia. **Respondeo** equaliter: vt. l. fi. §. lu-
 tius. §. de le. ij. **Nec** obstat. j. e. §. filiam: vt ibi vi-
 debis. facit ad. q. testator: rogauit filios suos: vt
 diuiderent equaliter. quid impotent hec ver-
 ba. dixi in. l. cum p. §. dulcissimis. §. de le. ii.

Meuia. **Audi** executores testatorū
 s. his que nō sunt ad pias cau-
 sas contra heredes actionem non habent. hoc
 dicit. **Op.** C. de epif. r. cleri. l. nullam. r. l. si
 quis. r. l. alio. §. de ali. le. Sol. ibi speciale est in
 relictis ad pias causas. dixi plene in. l. si quis ti-
 tio. §. de lega. ii. **Op.** de an. le. l. quintus in fi.
 Respondeo licet isti meri executores non habe-
 ant actionem: vt h. possunt tamen officij iudi-
 cis implorare: vt ibi.

Ex. §. sequenti.

Quomodo intelligatur moueri cōtrouersia
 r. an idem sit dicere non facere. q. r. nō facere cō-
 trouersiam. r. an valeat legatum factum mona-
 cho cum hoc q. abb. illum nō molester.

Tres heredes. **Portio** in q
 est institutus
 seruus per fideicommissum manumissus ei de-
 betur iure directo non per fideicommissus. **Itē**
 quod iure fideicommissi percipitur venit in fidi-
 commisso per generalia verba relicto. hoc dicit
Op. §. e. l. cogi. §. si seruo. So. hic adit spon-
 te. alias cogi non potuisset: vt in cōtrario.

Quero dicitur hic si mouerit cōtrouersiam
 quomodo intelligatur cōtrouersia moueri.
Glo. dicit de iure vel de facto in iudicio vel ex
 quod no. facit. §. de peti. here. l. diuus. in prin.
 r. C. de transact. l. si quis maior. **In** contrarium
 j. rem ra. ha. amplius non peti. r. ibi dixi plene.
Quero quid si aliquis relinquit monacho:
 vt abbas ei non faciat qōnem. sed si faciat due-
 niat in talem. **Bic** glo. q. eo ipso q. abbas mole-
 stat est locus fideicommissi. **In** nūit glo. q. idē
 sit dicere non facere questionem r. non facere q.
 trouersiam. quod no. facit quod no. in. l. qui fi-
 dei. C. de transac. **In** contrarium fac. C. fini.
 reg. l. ij. r. iij. r. quod ibi no. f. q. verbum questio
 requirit lit. cōte. **Bic** vt dixi in. d. l. amplius. rē.
 ra. ha. **Item** dicit glo. q. abbate molestante lo-
 cus est fideicommissi licet quidam cōtra. certe q.
 dicunt contrarium uidentur dicere melius. naz
 illa conditio: ut abbas nō faciat qōnez uidetur
 turpis. est enim contra regulam monachozuz
 que uult q. monachus nil habeat: ut extra d. sta.
 mo. c. cum ad monasterium. ideo non ualet ta-
 le grauamen appositum abbati. sed si esset ta-
 le relictum quod ualere in monacho: ut si reli-
 queretur p. alimentis que possunt relinqui etiā
 seruo: ut. §. de leg. i. l. seruo alieno. r. de his que
 p. nō scripto. l. iij. r. l. legatum. de ca. di. tunc for-
 te pcederet dictum glo. **Contra** predicta uide-
 tur facere qd dixi in. l. si alienū. in pn. de here. in
 sti. sed nō ob. si bene inspiciat.

Pater. **Portio** deficiens accrescit
 p. portionib⁹ hereditarijs p. q
 bus est facta substitutio. h. d.

Ex. §. sequenti.

Legatū relictū sub noib⁹ appellatiuis signi-
 ficantib⁹ h. dicitur debet p. portionib⁹ h. dicitari
 is r. appellatiōe fratris cōtinet foroz.

Meuia. **Fideicommissum** relictus fra-
 tribus sub noie appellatiuo p.
 hereditaria portione debetur. hoc dicit. **Pro**
 ta qd dixi in sumario ex quo p. q. siue relinqua-
 tur sub noibus appellatiuis significatibus here-
 ditate: ut heredib⁹ tuis. siue sub alijs significā-

de senten.
 f. C. Tres he-
 redeo. gl. vi-
 cit. Qñ dica-
 tur p. trouer-
 sia mota. ad
 de bal. i. l. ii.
 C. de trālac.
 r. i. l. causas.
 co. ti.
 ADDE. d.
 Car. p. h. xv.
 r. de vbo re-
 uerti posito
 in text. vide
 pau. d. ca. h.
 §. C. Cōtra re-
 gulā. Adde
 bar. in auē.
 excipit. C. d.
 bonisqz lib-
 r. bal. in. l. i.
 C. de his q.
 pe. no. in. vi.
 oppo. r. in
 xii. col. bene
 faciūt no. in
 auē. ingressi
 C. de la. san-
 ec. r. d. bal-
 in auē. l. j. re-
 stōz de epi. r.
 cle. ibi esse
 tex. h. h. gl.
 vrb. ibi r. h. ac
 gl. dicit esse
 no. in. l. fi. in
 vñ. pen. qro
 de act. emp.
 ADDE. abb.
 cōsi. xliiii. ii.
 libro.

tibus fraternitates vel aliquid aliud semper de-
betur p portioibus hereditarijs qd est singula-
re: vt h. dixi in l. turpia. §. si. §. de le. i. C. ultimo
dicit glo. no. appellatione fratris cōtinere foro-
rem. qd facit ad. q. quā dicit in. l. si. §. e.

Titia. C. Si fundus pignorat dolo vel
lata culpa heredis alienat fidei-
missario heres teneat. h. d.

Ex. §. sequenti.

CAn si mortui vnus ex duobus q se obtulerunt
monasterio cū hoc q post mortem eorū habeat
bona debeat statim habere portionē p mortui.

Saio. C. Si duo post mortē eorū resti-
tuere cogant vno mortuo statim
p parte cōpetit fideicommissi petitiō. h. d. z est
no. casus. Idem. §. de le. ii. l. si. §. filii. C. p.
§. de usufru. le. l. codicillis. in prin. So. vt ibi di-
xi in l. heredes mei. §. i. §. e. Inducit ad. q. duo
obtulerunt se monasterio: vt monasteriū beat
bona post mortem eorū. vnus decessit: an statim
habere bona illius vel debeat expectari mors
alterius. De hoc per Dy. z per Ly. in l. pe. C.
de impu. z ali. sub. C. Quero duo sunt emphy-
theote vnus decessit: an bona reuertant ad dñz
an ad aliu Dy. tangit h. z in l. codicillis. in pn.
de usufru. le. Ly. in l. vnica. C. qñ nō pe. par. et
dixi plene in l. si mibi z titie. de h. bo. ob.

Ex. §. sequenti.

CDe verbis enūciatiuis.

Filiam. C. Verba enūciatiua p memo-
ratiua alicuius modi pceden-
tis restringunt ad illuz. Itē in fideicommissio vni-
uersali relicto per mulierē veniūt res dotales. h.
d. p. q. bona debēt cōcari: vt. §. e. l. in pn. gl.
dicit q nō fuit hoc expressus q cōcarent. sed h
videt cōtra tex. ibi vniuersam substantiā eis cōi-
casse. Rñ. h fuerunt hba enūciatiua nō disposi-
tiua. sed h hoc q etiaz hba enūciatiua inducūt
dispositiōne: vt. l. ex hac scriptura. §. de dona. so.
hic fuerunt hba enūciatiua pp aliud emissa. si
moduz cause ibi dispositiua. Cōtra h op. q: h
ba enūciatiua in moduz cause plata inducūt di-
spositiōne: vt. l. pe. de col. bo. in l. focerū. §. luti-
us. so. ma. So. h hba fuerunt relata ad certum
modū. q. d. cōcauit eis bona. i. cōiter reliq. fm
moduz certuz supra scriptuz. ita ad illuz moduz
restringunt. ita dicebat Old. C. ultimo not. q
licet dos nō veniat in fideicommissio quādo muli-
er ipsa grauatur: tamen quando ipsa grauatur ali-
um dos ipsi mulieris venit sicut cetera bōa fa-
cit quod dicam. §. e. l. §. maritus.

Ex. §. sequenti.

CSnia in qua dicit condēno T. in centū in. x.
p tali delicto z in. x. pro tali z in. x. pro tali: an sit
vna tantum.

Qui habebat. C. Paria sunt
ab initio p ptes
relinquere vel relictuz simplr p partes modifi-
care. h. d. C. No. q dixi in sumario z est quoti-
dianus casus. facit ad id qd tora die faciunt as-
sessorēs in sentētijs suis cōdēnatorijs. dicūt enīz
quādo aliquē ex pluribus delictis cōdēnāt talē
condēnamus in tm: z pmo ponūt totā qritatē
deinde subiungunt p tali delicto tm. z p tali
tm. nam p inde est ac si ab initio essent plures
sntē: vt h. z. l. ediles. §. si. cum glo. ibi posita de
edil. edic. C. Quero in l. re cōiuncti. vtrum per
conditionēz aduersariuz: vt aut vero sed idu-
catur cōiunctio. Hic videtur tex. q nō contrari-
um determino. sufficit enim q plures cōiungā-
tur in vna orōne: nec curo cum quali cōiunctō

ne vel sine cōiunctiōe: vt ibi dixi. Ad hunc text.
rūdeo q: fuerunt posite partes separate. iō non
sunt cōiuncti re. Item fuerunt posite in diuer-
sis orōnibus. iō nō sunt cōiuncti vbis.

Heres. C. fideicommissarius strabit q
tenus sibi detractus est. h. dicit
de quo dic plene in l. facta. §. si titi. §. e. z. §. ad
l. fal. l. penales. §. si. de condi. z demon. l. plau-
tius. z ibi plenius.

Hereditum. C. Si dilatio adijciat
in fauorez fideicommissa-
rii fructus interim percepti veniunt in restōnez
hoc dicit. C. No. illuz moduz loquēdi ex reddi-
tu paupertatis zc. ex paupertate enim cū sit me-
ra pūatio nō colligunt fructus: sed cōis intel-
lectus est ex paupertate: h est ex tali modico seu
modicitate. C. p. C. cōia de le. l. si. §. q. So.
glo. q hic nō reliquit quo ad pprietatē h quo
ad vsum. h nō est veruz: q si quis reliqueret ser-
uos ad vsum videt relinquere pprietates: vt. l.
donationes. §. spēs. j. de dona. z l. species. §. de
aur. z ar. le. Bicenduz est ergo q h alienatō nō
valuit. C. p. q fructus nō veniāt in restitutio-
nem: vt. §. e. l. in fideicommissario. quidaz dicunt
q testator h dixit quicquid zc. quod est §. l. he-
redes in prin. §. e. dic ergo q hoc ideo: q dila-
tio fuit apposita fauore fideicommissarii. facit. §.
de usufru. l. in fideicommissi. §. cum pollidius. z. l.
si ita. §. i. §. de le. ii. C. p. §. de ali. l. luti-
us. So. eodem modo: q h fuit dilatio apposita fa-
uore fideicommissarii.

Ex. §. sequenti.

CExceptio licet regulam cōfirmet: non tamē
ampliat.

Muribus. C. Prohibita alienari
nō veniunt in fideicō-
missio vniuersali. hoc dicit. C. p. q prelegata
veniant in fideicommissio relicto per hec hba vlia
vt. l. cum iure. C. de fideicommissis. Sol. h fallit
q: testator phibuit illas perceptiones alienari
fauore liberoz: quod apparet ex eo q dixit q
qui vita superasset solidos fundos haberet. vn-
de illas perceptiones spāliter alij reliquisse. vn-
de in fideicommissio vniuersali nō venit. C. p.
exceptio confirmat regulaz in casibus nō excep-
tuatis: vt. §. de iureiur. l. si. in fi. sed h testator ex-
cepit es alienum. scilicet. xx. legata: ergo totum
aliud videtur voluisse restituī. So. dicebat Ol.
fateor q exceptio confirmat regulam non tamē
eam ampliat: vt porrigatur ad casus ad quos p-
mo non porrigebatur. facit. §. de usufru. le. l. ge-
nerali. §. vxoī.

Ex. §. sequenti.

CDos an veniat in substitutione vulgari: z an
in fideicommissaria.

Maritus. Dos prelegata nō cadit
in fideicommissio nisi specia-
liter sit dictum z quarta ad doteem sufficiat. h.
dicit. C. Nota q hec verba q legata restituan-
tur non porriguntur ad debita prelegata: nisi p-
berur testatorē sic sensisse. facit. §. e. l. deducta
quod intellige si apparet esse debitum per ali-
as probationes extra testamentum. alias esset
idem quod de alijs legatis licet vt debitum p-
legaretur: vt. l. qui uxoi. in prin. §. de aur. z arg.
leg. C. ppo. ad fin. q: fm hoc testator potest
phibere fal. contra. l. q de bonis. §. i. §. ad. l. fal-
ci. so. hoc modo q quarta computetur in debi-
tum poterat olim phiberi z erat olim casus spe-
cialis hodie est de iure cōi: ut auē. sed cum testa-
tor. C. Quero pater substituit filie si decesserit

a C. Deuia.
cōtinere so-
rozē. h dicit
q appellatio
ne fratris ve-
nit foroz: sed
pe. d. ancha.
in. e. canonū
statuta post
mediū in v.
dicto de fili-
is z nepoti-
bus zc. ex d.
cōstitū. dicit
q istud non
pcedit vbi
cōtineretur
odium.
b C. Saio. no-
ta. casus. Ad
istū tex. vide
bal. in. l. i. in
ij. col. C. de
cōdi. infer.
c Qui ha-
bebat. Et de
isto tex. vide
bal. in. l. i. in
ij. q. C. quā-
do nō petē-
par.
d Et p ta-
li tm. No. ad
statutum q
banmī vlsqz
ad certā sū-
maz zc. et vi-
de bar. i. l. si
deiuoz: de
so. vbi habet
post eum.
e C. Heredi-
tate bal. in
rub. C. de v-
bo. sig.
f C. Plurib.
nō veniunt.
No. ad limi-
ta. l. cū virū.
de fideicō.

sine liberis: an in hoc fideicomisso ueniat dos? By. tangit in l. a filia. in pn. s. e. z ibi dixi me dicituruz h. Tetigi etiam in l. fi. filie. s. d. le. ij. Ly. ponit in l. i. s. uideam. C. de rei uxo. ac. z ibi recitat distinctionez z dar. fill. qui dicit aut queris an dos ueniat in substitutione uulgari. z dico q sic: qz est in ptate filie adire hereditatez uel non: ut. l. iam dubitari. de here. insti. sed hoc pcederet qn pater in testameto filiaz dotauit. sed si eam dotauit inter uiuos: tunc capir dote iure suo no hereditario: ut. l. pater filiam. s. ad. l. fal. Si no queris an dos ueniat in substitutione fideicomissa: z tunc aut uniuersalr substituit: z no uenit dos in fideicomis. nisi appareat testatores aliud se fisse: ut. l. a filia. s. e. z. C. coia d. le. au. res que. z. s. ad. l. fal. l. pater filiaz in prin. Si no pater eaz expresse rogauit de restituenda dote: tunc aut filia hz alias tm de bonis patris qd sufficit ad legitimaz z pot grauari in dote: ut. l. fi. filiaz. s. de le. ij. aut no hz tm q sufficiat ad legitimaz z grauari no potest: ut. l. qm in prioribus. z. l. qm nouella. C. de inoffi. tes. ita dicunt ipsi. p qua distinctoe habetis casum in pnti. s. z h quando fideicomissuz relinquitur per patrez a filia. secus si reliquit per filiaz ab alio sibi here de instituto: qz tuc dos uenit in fideicomissu sicut cetera bona filie: ut. s. e. l. s. filiam.

Rogatus. Instantia cepta cu herede facta restitutione durat p ipsum et heredez eius. h. d. C. op. s. e. l. i. s. i. So. instatia iudicij cepta cu defuncto transit in fideicomissariuz: ut ibi secus in ea que cepta fuit cuz herede: z sic no fuit hereditaria. ut h. z. s. e. l. cuz hereditas. Ad h op. s. fa. her. l. in iudicio. Glo. no soluit. dic ibi loqtur in iudicio reali qd transit ad successozes singularez in quez facta est alienatio ne cessaria. h no in iudicio personali. z plene dixi in l. fi cuz hominem. de fideiuz.

Ex. s. sequenti.

An in actu transactionis habeat locum remediuz. l. ij. z. l. si quis cum aliter. z qualiter debeat cognosci in transactione qz quis fuit deceptus ultra dimidiuz iusti precij z quid debeat probari cum petitur reductu ad arbitriu boni uiri.

Heres. Res de nouo repte no restitute: s. uent restitui: nisi pma restitutio p modu transactionis fuit celebrata. h. d. C. op. s. de trasfac. l. qui cu tutoabus. s. qui per falcidia. So. intellige hic quando heres no fuit in dolo: ibi sic. C. op. de trasfac. l. ij. s. i. ubi reperitis codicillis uital trasfacio. Sol. dicit glo. z bene h fuerunt reperta alia instra ibi codicilli. Ro pz in l. de his. de trasfac. z. l. i. s. i. que ad. ref. ape. C. sed hoc op. qz h est deceptus ultra dimidia iusti precij: ut pz ex tex. io dz rescindi p. l. i. C. de rei ven. z. l. h quis cu alif. z de hbo. ob. By. in l. fi qs cu aliter. dicit qz in actu transactionis no hnt locu. d. ll. per hunc. s. gl. h. z. Pe. sequit eaz. C. de rei ve. l. ij. dicit qz ad cognoscendu vtru in trasfacione qs sit deceptus ultra dimidia iusti precij no dz estimari id qd in veritate debet: sed id qd valebat ille dubio litis euetus qd plz. Per hoc no. peticā qn petit arbitramentu reduci ad arbitriu boni uiri qd arbitramentu est trasfaccio: ut in au. vt disse. iudi. s. i. z ibi no. qz tuc non sufficit pbare qz re vera mihi multu plus debebat qz arbitratore condenuit. sed qz dubius euentus illi litis multo plus valebat qz arbitratore condenuit: vt dixi in l. si societatem. s. arbitratoru. s. p socio.

Pupillus. Etiam post restitutio nem pot fideicomissariuz fideicomissum dimittere ppter parte heredis q incipit de nouo vacare. h. d. In tex. ibi a toto discedit. dic vt isto casu quo a toto discedit aut oino zc. vt seqf i tex. ibi no pnt. dic qz no expedit fm Ja. d. are. In tex. ibi suscipere. dic z tunc no seruabil superfluu pupillo: ut. l. qz si minor. s. sceuola. s. de minoribus. Ibi plus dic qz debeal creditoibus facta venditioe per eos qd est quando fideicomissariuz no vult. quasi dicat in his duobus bz

electione fm Ja. de are. zc. C. op. h dicit qz fuit heres z postea abstinet. C. de repu. here. l. sicut so. huius timore. Ro. posuit casuz vno modo sed trussa est. hz dic qz abstinet per restonem. C. op. qz fideicomissariuz no pot repudiare per restitutione: vt. l. postulante. in pn. j. e. Sol. h ppter parte de nouo adueniente. simile est in l. cu hereditas. de acq. here. C. Et glo. op. qn portio dicit per restitutione no dz abstineri a toto rone partis: vt. l. si minor. s. de acq. here. So. ibi in coherede qz iure suo h i fideicomissario ad que pertinet ex aditoe filij hereditas C. op. si minor: fuit abstentus ulterius aliquid habere no debet d illa hereditate: vt. l. i. C. si vt se ab here. absti. So. itelligas hoc qz superfluu reseruatur pupillo per restitutionez de nouo impetranda: vt. l. z si sine. s. restitutus de mino. C. Sed op. qz postq bona sunt vedita no pot restitui minor: vt. l. quod si minor. s. sceuola. de mino. So. illud verum quando bona essent vendita p substitutum. secus quando per creditores: vt h fm Ja. d. are. z ita apofillauit tex. que opi. videt contra qndaz glo. parua super hbo vendenda. que dicit. l. a fideicomissario. z ideo Guil. de cu. in. d. s. sceuola distinguit quando bona sunt vendita per substitutu. aut hoc fuit sine magna industria sui: qz quilibet cois ho hoc fecisset z restituet pupillus ad superfluuz: vt h. Aut substitutus euasit a creditoibus cu magna industria: qz no sic fecisset quilibz tuc pupillus no restituetur: vt. s. sceuola. C. Ex predictis ergo collige quando pupillus se abstinet z bona uadut ad fideicomissarium: aut in totuz agnoscit. aut in totu repudiat. primo casu aut nihil superest ueditis bois aut aliqd superest. Si nihil no est dubiu. Si aliqd tuc aut h pcesit ex magna industria fideicomissarij: aut no. Secundo casu principali quando repudiavit in totum: tunc est similitur distinguendus. aut nihil superest aut superest aliquid ut patet ex predictis.

Atrem. Ad hereditio facta ca interuente mredi in eo quod sibi defunctus debebat. h. d.

C. op. tali heredi rogato per hec sba lz cosumere: ut. s. e. l. titius rogatus. So. glo. qz h cosumpsit ultra dodrantem qd no licet: ut. C. e. au. s. rogatus. Hec sol. na est fm iura noua. fm hec iura dic qz h mala fide cosumpsit ca iteruertedi fideicomissuz. merito copensat cu debito.

Ex. l. sequenti.

Si testator instituit filios masculos heredes uniuersales z feminā in re certa z subiecit z si qs eoz sine liberis decesserit portio eius deueniat in superuiuētes: an mortuo uno masculino uocetur ad fideicomissum: ibi. Juxta hoc. Et quid si est scriptum abreuiate in superiuuentē: ibi. Sed.

Alius phebuz. Fideicomissus limitat hznaturaz precedētis substōnis: nisi ex uolūtate defūcti aliud presumat ex natura sermonis ut alia cōiectura hoc dicit. C. No. hunc sinez. ad id quod sepe occurrit qz de noie uni no dicit nisi pars. C. op. qz put dilexit eos in substitutione: ita uidet dilexisse in fideicomisso: ut. l. lutiuz. s. pater pueru. s. eo. Item istud fideicomissum ule no uidet cōferri ad policitate: de quo sp aliter puiderat: ut. l. coheredi. s. cum patrem. s. de uul. z pupil. So. fate or cotrarium: nisi rō sermonis uel alia presumptra uoluntas aliud induceret: ut fuit h. nam uerba pluralis numeri. l. ei uel eis de necessitate coprehēdūt duos fratres s. substitutos: ut tex. dicit. Juxta h quero qdnez mihi occuren tē de facto testō: instituit filios masculos heredes uniuersales. filiaz instituit in certa qritate. demuz subiecit qz si quis eoz decesserit sine liberis portio eius deueniret in superuiuētibz queritur an uno ex filijs masculis mortuo filia admittat ad fideicomissuz. Uidet qz sic: ut h. z. s. e. l. lutiuz. s. meua. z. l. lutiuz. s. que fitu. s. de le. ij. z de pactis. l. tres fratres. continet eni appllone filiozum: nisi aliud apparet. Dixi qz in themate pposito aliud apparz

a C. dicit. ueniat dos. An filia possit grauari i dote p fideicomissuz: vide bal. l. i. cu virum. l. ij. z ij. col. C. de fideico. z in au. res q in iij. col. h alleg. ADDE an filia possit in dote grauari Jo. an. in addi. ad spe. de instru. edi. s. vt aut i ad di. icipiente hz incidit alia q. bal. l. i. qm nouella z co filio. l. iij. iij. l. z. c. xv. ij. libro. **b** C. dicit. si hnt locu vtz l. ii. C. d. rei ve. habeat locu in trasfacione add bal. in. l. ordo. C. d. execu. rei iu. z p. Imo. h nec et hz locu i pacto fm bal. l. i. s. C. de pac. z ista gl. alleg. bal. in. l. fi. s. i. in pn. C. e. de qz habet p. Imo. l. i. c. qntauallis. circa. xvi. cartā. d. iureu. **c** C. ut dixi i l. adde bar. in. l. fi. qs cu alif. s. v. ob. z in. l. ij. C. d. refci. ven. et tex. l. i. cu be reditas d ac q. her. z no. in. d. s. arbitroz. r. col. **d** C. ut dixi i l. i. phebuz. alia co iectura. Adde tex. l. i. q quartā. s. h. fm itellectu bar. de le. i. **e** C. aliud induceret. Ali ter soluit di. in regula generi p. spem d reg. iur. in vi.

Los vni uersalis. no. q. sicut testa tor in institu tione videt si hos pdilexif se: ita in fi deicomisso. adde no. per bar. in. l. luti us. i. pe. col. in v. sed qro iuf h d pul. ebra. q. r. ibi p imo. i. pe. col. in v. itez atede. inqz tu rigit rē. q in v. se. de vul. r. pu. et bar. in p. in cip. ang. r. vi de q dixi p imol. in. l. co heredi. s. q discretis. de vul. r. pu. ADDE in terminis pe. de ancha. cō slio. l. xvi. s. b. tilis r. pau. d ca. cōh. ccl. viii. vfo. te. flamēto. C Quando dies leg. ce. Rubrica. b C Sed si i habitatione Uide apo. j. in. l. cū hā pñitit. r.

de mente testatoris. nā cū masculos pdilexifet in institu tione instituendo eos vtr^o presumendū est eos pdilexif se in fideicomisso: vt. l. luti. s. pater. s. e. C. de fideicō missis. auē. h. amplius. r. de imp. r. ali. sub. l. i. qd est veruz si rō recti sermonis hoc patif: q: instituit tres vel qtuor filios vel ventrē ex quo pñt nasci plures. naz tunc vno d cedente illud participiū supuiues pōt hñficari i masculis vno dcedere. sed si instituit tñ duos masculos: tūc q: vno moriēte illud participiū supuiues nō hñficat in fi lio remanēte: tūc de necessitate cōprehēdet filia: lz ex re certa instituta per hāc. l. f. Sed qro qd si reperif scriptū abbreviate: vt deueniat insupuiuetes: ita q: pōt dicere i superuiuentē r. supuiuetes qualiter intelliget. Rñ. pmo debem^o aduertere an h possit ex pcedentib^o vel sequen tibus colligi: vt sic sit pluralis vel singularis numeri sñ q: requirit hā grāmatica: vt. l. plauti^o. s. de aur. r. ar. leg. quod si nō apparet psumo testato: r. sic locutus: ut eos quos in institutione predilexit r. inuicem vniuit pretule rit etiam in fideicomisso. s. de vulga. r. pupi. l. coheredi. s. qui discretas.

Quando dies lega. cedat.

Ortuo patre. Uide p. teipsum.

I pure sit. Legatus serui tutis psonalis ce dit ab adita hereditate. h. d. h. loquit in tribus fuituribus rē. C Quero qd i ali is fuituribus. Glo. dicit idēz sed in. s. i nouissimo. C. de cadu. tol. exp̄ssius dicit idē in alijs fuituribus etiā realibus. r. si

fic intelligeres nō esset verū: q: in realib^o cessat rō q: hic ponitur. dz ergo intelligi idēz in alijs. f. psonalibus. r. h dicit Ly. in. d. s. in nouissimo. Alij volūt sustinere gl. di cētes q: fuitutes reales nō trāseunt ad heredē: s: sequū tur funduz: r. sic h: locuz rō h posita. sed certe illo tūc p sona nullo modo videt inspicēda. sufficit enīz q: res sit tēpore mortis: q: relingtur sñ rōnez pceditā. sed verū ē personā inspicī: vt. l. sed r. si maxie. d. ser. le. r. trāsit ad he redes sicut res cui accedit. iō puto q: cedat tpe mortis. Utra glo. h dicit post multa hba q: dies legatorū dicif cedere quo ad trāsmiſionē. de quo dicā. j. e. l. iij. secūdo quo ad obligationem. tertio quo ad petitionez. quarto quo ad domini j translationē. de quolibet isto: uz esset vi denduz. dic vt. C. de cadu. tol. s. cum igif. per Ly.

Uod pure. C Conditio tacita ex te sō pcedēs impedit diez legatorū cedere. secus si extrisee^o veniat. h. d.

Heredis aditio. C Hereditatis. aditō nō differt diei cessionē s: petitionē qualitercūqz differat. h. d. C Op. de. l. in cōditōibus. s. de cōdi. r. de. So. nō i pedir trāsmiſionē nisi testator aliud velit. C Scōo op. q: cū illa cōditio insit de necessitate testator nō pōt eam remittere: vt. l. nemo pōt. s. de le. i. So. aditio heredita tis inest d necessitate: q: nisi hereditas adeat ex testō nil debetur: r. q: tuncūqz testator hoc vellet. sed diei cessio non inest de necessitate. ideo potest testato facere quan do cedit vel non.

I habitatio. C Ibi sed ante aditā s: si postea dic vt. l. fi. C. de vsufu.

Ec semel. C Ibi. Sed si quot annis. Item no. idem esse dicere quot annis quod sin gulis annis.

Sed si in habitatione. C Reli ctum an num respectu certe necessitatis debetur tempore neces sitatis. hoc dicit. dixi in. l. qui hoc anno. j. de verbo. obli.

vide glo. que incipit: q: tunc agente. r. istam glo. examia ui in. l. vlti. s. de li. agno.

Novissime. C Nota nō esse differentiam i ter istas exceptiones verboruz: licet quidam contra. C. e. l. i.

Uiusmodi. C Cōditio oīno extitu ra si dubitat an viuo vel mortuo legatario existat impedit diem legati ce dere. h. d. C Op. de. l. iulii. s. de cōdi. insi. So. vt in glo. tu dic q: ibi in sctibus. h in vltimis voluntatibus qd qd ibi r. h no. rō est q: si certuz esset in vltimis voluntatib^o cō ditio nē extitūra. sed incertū an in vita vel nō impedire diem legati cedere: vt. l. si cum heres. s. eo. in sctibus ve ro spes cōditionalis obligationis trāsit ad heredē: vt in sti. de verbo. ob. s. ex cōditionali: r. ita in vita vel p^o moy tem existat nō curatur: q: nō impedit diem stipulationis cedere. C Op. de pi. r. cōmo. rei ven. l. q: si pendēte. s. si ita. Rñ. eodez modo ibi in cōtractibus. h in vltimis vol untatibus. C Op. de. l. si pupillus. s. sub cōditione. j. s noua. Eodez modo respondet ibi in cōtractib^o: h in vl timis voluntatibus. An autem statim debeatur. Dic vt ibi. Jo. tamē circa hoc dedit vnaqz sol. cuius materiā exa minauit in. l. iul. s. de cōdi. inde. C Extra glo. op. r. videt q: tale legatuz transeat ad heredem si deficit: lz hoc post mortez appareat in vita verum fuit illud non debere fieri: vt. j. de ma. ref. l. nerarius. Sol. vt dicam. j. e. l. cuz sine pñitione. in prin.

I usufructus aut. r. C Sile gatū cu ius dies cessit ab adita hereditate: r. aliud legatū cu: dies cedit a tēpore mortis alternativē relingtur q: tū ad electionez vtrūqz tēpus inspicif. q: tū ad trāsmiſio nē quodlibet p se naturā suā retinet. h. d. Ibi spectāda quo ad electionem legatario concedendā. C Not. ex fi. q: quando relinguit alternativē legatuz pure r. legatum cōditionale nō impedit ppter vnum qn cedat dies alte rius. C Op. j. e. l. cuz illud in pñ. So. vt ibi dicaz in. l. cuz illud: q: est difficile cōtrariuz. C Op. de. l. cum sine pñi tione. ij. rñ. j. e. So. hic sunt duo legata: vnum pure r. ali ud conditionale. sed in. l. contraria est tantum vnum le gatū conditionale.

Ex. s. sequenti. C Tātū est dicere: ut filio soluat q: tū q: patri nō quera tur usufructus.

Si ita quis. C Quero isto casu qs perat. Et dicit gl. q: filius. s: dē Dy. q: h pcedit sñ iura hodierna sñ que pōt hñe ppria ex cepto castrensi vel quasi. s: iura ista nō reperif q: potest hñe ppriū ex castrensi: nisi in casu. l. cogi. s. si pater. r. l. imperator. s. ti. i. r. in dote. unō oz dicere q: testator: dicen do ista vba: ut ipsi filio soluat uidef testator: uelle in tem pus exstie sui iuris differre. ar. l. ubi pure. s. ti. i. ar. l. fidei cōmissa. s. si filio. s. de le. iij. C Item no. h q: si testator vel aliquis relinguit vel donat filio: vel ipsi filio soluat ut tantum importat q: tū dicere ne ad patrez perueniat usufructus sñ auē. exp̄pif. C. de bo. q. libe. r. in auē. ut li ceat ma. r. auē. in pñ. r. hoc uide in isto. s. cum glo.

I ita. C Non refert qd ex equipollentibus fiat. h. d. C Op. de. l. fi. C. de his qui ue. etc. impe. So. ur plene dixi in. l. gallus. s. r. qd si tantum. s. de libe. r. posthu.

Am ita. C Op. de. l. illud. s. de op. le. Rñ. ibi in utraqz parte alterna tiue erat legatum pure. h secus. Op. vltimus. s. .e. l. si usufructus. s. argentū. Rñ. ibi erat talis cōditio q: moriente legatario implebatur vel deficiebat: r. iō cōcor dat cum ista. Sed cōtra hoc facit in utraqz parte alterna tiue. h est legatuz cuius dies cedit a tēpore mortis. r. istō quod dicit q: ex pāphila natum erit tacite inest cōditio que nō impedit trāsmiſionez legati: ut. l. i. in fi. s. d cō di. r. demon. r. j. e. l. cum illud. s. fi. quid uelit dicere iste

rex. dicam in. l. cum illud. j. e.

¶ Cum seruo legato. Dies usufructus legati seruo hereditario demum post aditam vtriusque hereditate cedit. boedit.

¶ Am legato. Dies legati relictus seruo legato cedit ab adita hereditate. Item ad legata que cedunt ab adita hereditate regula catoniana non pertinet. h. d. C. No. q. regula cato. est regula iuris: h. Jo. an. de reg. iur. super rubi. li. vi. dicit de reg. iur. l. i. C. Op. insti. de leg. s. an seruo. Rñ. ibi loquitur e converso quando pater est institutus et filio relinquit. h. quando institutus est filius et patri relinquitur. rones dicitur in l. a filio. z. l. que sit. s. d. le. i. C. Quero quomodo potuit manumitti. Et dicitur in l. gl. z. no. q. fidei dñs manumittit. quod intelligit si postea sequitur aditio. alias secus. ar. j. de castre. pe. l. hereditate. s. filius. vel ut cesset ois dubitatio: dicitur seruum p. p. cio accepisse libertatem: vt. s. ad fil. l. si quis in graui. s. vtr.

¶ Am sine predefinitione.

Cum legatus incipiat a precedenti dispositione sequens in quo transfundit statim mora commissa petere: si incipit a precedenti conditione legatario interim morante nil ad heredem transmittit. h. d. C. Op. j. e. l. si penum. So. qd. hic dicit statim intelligas mora commissa. C. Op. h. videtur dici q. penus est in obligatione. s. j. de act. et obli. l. obligationum fere. s. h. Sol. dicit vt dicit l. i. s. si ita. s. ad. l. fal. C. Op. s. l. usufru. in pn. s. e. So. dicit vt ibi dicit. C. Op. z. videt q. ad heredem transmittit: q. h. est relictum sub conditione quadam negativa. sed morante legatario tunc est certum q. retro ipse non dedit: vt. l. neratius. j. d. man. tes. ergo videt q. ad legatarius transmittat. Rñ. deo p. ditio negativa si non dederis. si potestatiua est resoluitur. i. cum constabit te dare non posse de iure vel de facto: vt. l. si ita stipulatus. j. de h. bo. ob. sed h. non est certum: nisi post mortem legatarii non ate et ad heredem non transmittit. lex h. o. s. r. loquitur in conditionibus casualibus. vel dicit etiam in casuali pcedere pp. generalitate. l. h. moi. s. e. Ad s. r. u. rñ. deo conditione casuali non posse existere est certum in reru natura. puta si mulier e vacua ventre. certus est in reru natura non posse nasci posthumum: z. tunc pcedit. l. nerati. q. q. in reru natura non est certum: q. mulier est pgnas vñ pot. par tus nasci sol. deus sit. z. tunc si non nascit non dicit q. retro fuerit impleta conditio: vt. p. bal. s. de acq. here. l. cu. q. d. s. quod dicit. s. qd. si vnum. sed in hac. l. cu. sine. z. in. l. h. moi. s. eo. non fuit certum in reru natura conditione imple ri non posse viuo legatario. ideo decedens non transmittit. secus si ponemus fuisse certum

¶ Cum ab eo mihi. C. Op. s. l. si penum. j. e. dicit vt ibi dicam. Ex. l. sequenti.

Legatum annuum an dicat vnum vel plura: z. cum est cum predefinitione temporis ob aliam cam q. alimentorum possit solui p. toto tempore.

¶ Cum predefinitione. Ista est notabilis. l. z. singularis z. determinatio quasi ois legum de hac materia loquentiu. z. io e tenenda meti. z. hoc dicit. Legatum annuum cu. predefinitione tps relictum i. du bio si fit ca. alimentorum: dicuntur plura legata vel vnum cuius dies cedit a tempore mortis. h. d. C. In tex. ibi heredum gra. qd. fecisse videt in dubio cum certi tps predefinitione ex causam alimentorum. C. Op. de. l. in annos. s. de an. leg. z. l. cum in annos. s. de an. le. So. Dy. z. te menti. aut certum est illud qd. testator voluit vel faceret plura legata vel vnum: z. tunc sciamus certo: vt. l. nec semel. s. sed z. si quod. s. e. Aut est dubium: z. tunc aut testator relinquit legatum annuum sine predefinitione tps z. sunt plura legata. p. pmo anno puru. p. sequentibus conditionale. vt. l. cum in annos. s. de an. le. Aut cu. predefinitione tps:

z. tunc aut in alimentis z. sunt plura legata vt. h. aut p. alio z. est vnum: ut. h. z. l. filius. in fi. j. e. facit si testator: vnum co: bez grani reliquit annuatim usq. ad. x. annos: an heres potest p. toto tempore soluere. videt q. sic: q. ista dilatio est heredis: ut. h. z. io pot. soluere qui vult totum: ut. l. cum in tpe. j. de re iudi. z. l. stipulatio ista. s. inter certam. j. de. h. ob. z. l. statuliberi. s. statuliber. j. de sta. lib.

¶ Titio cum. Dicitio si. facit pncipaliter conditionem secundario tps dicitio cum: facit pncipaliter tps. secundario conditionem. h. d. z. vide glo. que incipit cum dicit ibi anno: dicit anno: xiii. erit: de qua scriptura facit mentionem. s. incidenter.

¶ Penum heres. Legatum puru i se quens legatum transfundit. demum post mortem heredem ad heredem legatarii transmittit transfusione non facta. h. d. C. Op. ualde subtiliter z. difficulte de. l. cu. sine. ij. rñ. s. e. ubi dicit q. legatum non transmittit. Sol. ibi incipit a precedenti conditione z. penum non fuit in legato. io non transmittit. C. Op. de. l. qd. pure. s. e. z. l. aliquando. s. de p. di. z. de. z. l. legatum sub conditione. s. de an. le. ubi dicit q. legatum puru ademptum sub conditione videt sub s. r. ia conditione datur: z. decedens legatarius non transmittit. cu. ergo fuerit purum z. sub conditione ademptum ergo videt sub s. r. ia conditione datur. ergo non d. transmittit. Dicit D. yn. s. r. ia loquuntur qui est ademptum sub quadam conditione casuali que non implet morante legatario. ista autem de q. loquitur h. d. s. r. i. t. morante legatario posse interpellare io cedit dies z. transmittit ad heredem. Videam ergo an isto sit aliquid dicere. Et istud videt pmo s. l. si cu. predefinitione. s. e. ubi complete conditio morante legatario. z. tunc non transmittit qd. obere sicuti h. voluit doc. dicere ibi est conditio dadi que p. t. i. pleri ultimo uite sp. uñ illa conditio tunc post mortem consistit. merito ad heredem non transmittit. s. in. l. ista non e conditio ista in d. d. do: sed magis q. respicit factum legatarii. s. si interpellauerit. unde an ultimo uite sp. i. desinit posse interpellari. ergo transmittit. sed isto non videt bene dicitur: q. act. interpellatois pot. fieri p. aliu: ut. l. si qs. solutioni. i. h. s. d. usu. ergo ultimo uite spiritu pot. explicari: ut. l. ult. ia. s. de codi. insti. z. l. aretusa. s. d. sta. ho. ergo videt q. h. tunc post mortem extiterit conditio. So. h. c. neus possit interpellare: ut ibi: non tunc ut ex neo. s. ut ipsi legatario soluat. sed ipsi in puncto mortis extitit non pot. solui. z. sic heres non pot. ee in mora. z. sic in uita legatarii constat q. centum deberi non pot. Preterea posito q. i. puncto mortis heres interpellat adhuc post interpellationem heres h. illud modicum tps: de quo dicit in. l. qd. dicitur. j. d. sol. z. sic constat q. in uita legatarii centum deberi non pot. sed legatum fudi puru fuit ademptum sub conditione si centum deberi ceperint: ut dicit tex. ergo sub s. r. ia conditione fuit datum si certum deberi non cepint. s. in uita legatarii constat q. non pot. incipere deberi. ergo z. s. q. inceptum a precedenti conditione. s. si penum non dederis centum dato. intelligitur. s. si dare posse dñs. s. in uita legatarii heres non desinit posse dare. io non transmittit legatario decedens. C. Op. q. n. dispositione precedentem h. z. conditio ius implendi conditionem transit ad heredem: ut. l. die. s. i. s. de arbi. Tenet doc. in. l. pe. C. de codi. infer. s. h. h. precedentem dispositionem: ergo videt q. traseat ad heredem z. sic h. s. legatarii pot. interpellare. So. dicit q. transit ad heredem ei. q. d. implere conditionem non ad h. d. e. in cuius persona d. impleri. ar. l. cu. ita. z. qd. ibi dicit. s. d. codi. z. de. nel. alif. ius implendi conditionem transit ad heredem. dicit illud in s. r. i. b. hoc in ultis uoluntatibus. semp. tñ dubitauit d. illis. facit qd. dixi in. l. si cui fundus. z. l. a testatore. s. d. codi. z. de. z. in. l. sub diuersis. s. i. e. ti.

¶ Illud aut. In legatis alienati una e pars condicionalis legatario inter decedente nihil ad heredem transmittit. h. d. Ibi non fecit. z. sic semel cedit dies z. non pluries: ut. s. e. l. usufru. in pn. z. l. cu. i. an.

a Cui si
c ne pfi
nitioe.
mulier e imo
la videt di
cere s. r. i. u. in
. l. si fili. be
res. de lib. z
posthu.
b Cui p
o finitioe
z istud
facit an relictu
alimeto
ruz in causa
paupertatis d
beat solu in
state necessi
tate: an vo
scmp. d. quo
p. bal. i. au.
ingressi. i. pe
nul. col. d. sa
cro. l. ec. fa
cit qd. habet
in. l. pe. s. i. d
an. le. z. vide
imol. in. l. q
hoc anno. in
vl. col. de v.
obli.
c Videtur
q. sic. An in
legato annuo
possit fieri so
lutio p. plu
ribus annis
bal. s. in. l. in
annalib. C.
de leg. fac. q.
no. bar. in. l.
cu. q. d. an. le.
d Titio
o cu. h. a.
bef in
. l. ceterisimis
. s. h. de v. b.
ob. z. facit q.
no. bal. i. l. q.
pmittit. d. co
di. inde.

Actione. ex testō. vid. in d. l. si qo tutio. r. bart. in l. eo. ti. r. qd ibi dixi.

Scribat commodū. Adde ad h. ter. in l. cū fi lio. in fi. fm. lec. bart. ibi post mediūz de le. i.

Pater p. bar. l. l. si cui in pn. d. le. i. Adde ter. cla riorē. i. l. si cū pniti. r. ibi bar. s. e. r. h. adde not. p. bar. in. l. si le gari. s. fi. de le. ij.

Quo. r. quando q3 Si. gu. iste tex. ē pmitto quā doq3 dare: i. intelligit q3 p mū potero. r. ita ipsum no. allegat r. intelligit p. mol. in. l. cūz pat. s. rogo. d. le. ij. vbi ui def ter. tra istū iūcta. l. s uos. j. d. ma. testa.

Quo pupille. Et istā. l. cū gl. alle go tibi p. sin. in. l. cōditio nes q extrin sec. d. cōdi. r. de. add no ta. p. imo. i. l. ab oibus. s. cū qdā. d. le. i. r. in. d. l. q. hliabus.

nos. r. l. se. Ja. d. are. **C**ōp. s. d. l. pri. r. s. e. l. si usufru. .ij. rñso. So. quidā q ad heredē nō videt trāfferri. f. illō qd est relictu sub cōditione. aliō sic. Glo. nō stat in hoc p. l. cū ita. s. e. Quāl rñdemus. Dic qz ibi dicit cōditio unī legatū legatario moziēte. Nō ob. s. l. pri. qz ibi nō fuit legatū alf nativē. Præterea ibi dicitō pmi legatū vivēte le gario extitit: r de istis clarus sū. s. dubiū facit. d. l. cūz ita. nā ibi in utraqz parte alternativē ē tale legatū: cuius dies cedit a tpe mortis. nā h legatū quo ad pāphila na ra erit: cedit a tpe mortis: ut. s. s. pri. qre ergo si alterna tiue ponaf nō cedit dies a tpe mortis. So. dicam q nō cedit ibi dies quo ad petitionē. uel aliter ut sentit glo. qz ibi in qualibet parte alternativē ē trāsmiffibile p se si se parati ponit. sed si iūgiff p istā alternationē seu p ista h ba alternativa: tūc qz est dubiū duplex. f. qd nascat r qd eligat. iō nullū ad heredē trāsmiffit ante q sit electioi lo cus. Vel aliter possum dicere q legatū alternativū hz i se tacitā cōditionē si potuerit electio celebrari: ut p. bar. hac. l. in pn. r. d. l. cū ita. Ista aut dicitō si potuerit ele ctio celebrari uenit ex ipso testō nō extrinsec. merito ipe dit: ut. l. qd pure. s. e. Circa istud legatū alternativē reli ctuz. videlicet unū purū aliud sub dicitōe distinguit. aut cōditio extitit uiuo legatario: r nō est dubiū q trāsmiffit: ut. s. e. l. cū ita. in pn. a cōtrario sensu. aut nō extitit s. deficit: r idē ut. d. l. cūz ita. aut nō dicit neqz extitit in ui ta sed in pūcto mortis. r idēz: ut. l. si usufru. s. e. aut etiāz post mortē pēdet r decedēs nō trāsmiffit: ut h. **C**ōp. de. l. si qz seruū. s. illud. s. d. le. ij. Sol. plura sunt legata quo ad plurium rerum nominationē. unū quo ad solu tionē. r iō unā cessionē diei debemus inspicere.

Heres meus **C**ōditio tacita q inest ex natura rei legate trāsmiff sione nō impedit. h. d. **C**ōp. s. d. ac. r. ob. l. pupill. sol. vt plene solet dici in. l. pupillū. j. de reg. iur. l. i. j. d. noua. **C**ōp. de. l. q. pure. s. e. r. l. aliqñ. s. de cōdi. r. de. So. h venit ex natura rei legate non ex ipso testō. dixi in. l. cōdi tiones q extrinsec. s. de cōdi. r. demon.

Irmio eliodoro. **C**ōp. s. de leg. l. cūz certus. So. dicit glo. ibi apparet aliō ex mēte testōis: qz ibi reliqt fructus q nascen: h pecuniaz redigēdaz ex fructib. Præterea ibi dixit ex fructib qui nascen nisi sit p moduz cuiusdā cōditiois. h nō simplr qnqz ginta reliqt ex redditu. **C**ōp. s. l. si debitor. in pn. s. de pben. em. De h plene per doc. in. l. si quis argentū. C. de dona. tetigi in. l. quidā testamēto. s. de le. i. r. l. in ter stipulantē. s. sacram. j. de ver. ob. Ex. s. sequenti.

Atrum executor possit cōueniri a legatarijs: ibi. Que ro vtrum.

Lum ab heredibus. **C**ēpus certe etatis adiectuz cā legatarij diez nō cōditionez inducit h pmo. Itēz cōtra meuz executorē legatarijs nō daf actio. b. d. s. iste. In ter. ibi fo: rez. r interiz apud quēdaz tertium a testatore electuz in deposituz retineri voluit: vt p3 ex in feriozib. Ibi intra incipit rñdere. **C**ōp. ad pmi die tuz r videt qz faciant cōditionē ista pba: vt. l. si titio i pn. s. e. Dic vt dixi in. l. si cui. s. de le. i. **C**ōp. de. l. si res. C ad exhibē. vbi videt qz depositariū possit cōueniri. Dic gl. fateor qz mer executor: actione ex testō cōueniri non pōt s3 cōueniri pōt actione dpositi si fuit dpositū: vt red dat alūno. Iste passus ē pulcherrim r j. statū reuocabo in dubiū. **C**ōp. r videt qz intra diē possit repeti: vt. l. i. s. pe. s. de pos. Gl. q est h rñdet qz h nō erat simplex dpositariū. s3 d3 hē comōdū mediij rpiis. **C**ōp. ad istum s. de. l. a filia. s. fi. s. ti. i. r. l. codicillis. s. sticho. d an. le. So. ibi erat mer executor. Debebat enī dare certas vsu ras qz picipiebat: r si maiores pcepisset maiores teneref reddere sic ut dicim in. l. luti. s. heredū. s. ti. i. Dic hō iste dpositariū d3 hē aliqz comōdū r illud qd lucraref:

ultra vsuras triētes. **C**ōp. qz si istud ē ver qz d3 hē aliqz comōdū nō est nud mifer. ar. l. si qo titio s. de le. ij. h nō erat nudus mifer tenebaf actioe ex testō: vt. l. si a plu ribus. s. d. le. i. Dico qz iste dpositariū sentiebat comōdū ex actu dpositi cū herede celebrato nō q agnouerit iudi cūz dfuncti nec qz petierit. s3 heres iuit ad dpositariū: et sic pacti fuerūt. als nō video qre teneref actōe ex testō. vt dic qz testō: h voluit pecuniā p heredē dponi cuidā sub illo pacto qz post certā etatē restitueret r interiz solueret vsuras: r sic voluit cōtractū dpositi celebrari certa forma vt h inuit gl. paruula. ibi hō. l. in. l. a filia. s. fi. fuit mer executor: iussit enī simplr accipe pecuniā r vsuras pstari nō dixit p euz q accipiebat vel p aliū eius cura r diligen tia. r iō ibi fuit executor: h dpositariū certo pacto. r iō ce lebrato qz tractu dpositi nō pōt pueniri actioe ex testō s3 actioe dpositi: vt dixi in. l. si. s. de le. i. l. si fideiussoz. s. fi. **C**ōp. s. h qz talis depositariū cauet. s. j. si cui plus qz p. l. fal. l. diu. So. h sentiebat comōdū a defuncto: vt ibi d3 cā. **C**ōp. Quero vtrū executor: cōueniri possit a legatarijs. Et glo. videt dicere qz nō. Tu breuiter dic. aut ē execu tor: nō mer sed qz sentit aliqz comōdū ex testō: r tūc iste tenef si comōdū agnouit: vt. l. si a plurib in pn. s. d. le. i r. l. impator. in pn. r. s. i. s. d. le. ij. Nō ob. iste. s. qz dic vt ibi dixi. Aut ē merus executor. r dicit By. aut ē ad pias cās r pōt cōueniri: vt exeqtur sicut pōt agere: vt. l. nulli r ibi glo. C. de epi. r. de. aut nō est ad pias cās. r tūc aut qris an possit cōueniri actioe ex testō. r nō pōt: vt h. aut alia actione. r tūc pōt: vt actione ex dposito vel rei vedī. vel ex stipulatioe si interceserit: vt h in glo. vel ac. nego. ge. vt no. doc. in. l. id qd pauperib. C. d epi. r. de. Si hō incepit agnoscere: tūc officio iudicis pōt pueniri: vt exe quas: vt. l. iij. s. i. s. de arbi. r. l. qntus. s. de an. le. an. le. an. autē possit agi ad acceptandum. Glo. r By. no. s. de le. ij. l. i. r ibi dixi. Doc. dicunt in. l. id quod pauperibus. C. d epi sco. r. de.

Pater. **C**ene mēti istū. s. d quo dixi l. q h anno. j. de h. ob. **C** Alterius no. istō qd dicit gl. qñ relinqtur vic vel vestitus d3 intelligi eo tpe quo incipit agere. tu dic alr vt dixi. s. d libe. agno. l. fi.

Iliusa. ex parte. **C**ōditō ad iecta instōni h videt legato pcedēti adiecta. b. d. **C**ōp. cōdi tio adiecta instōni v3 repetita in legato: vt. l. duos. s. de cōdi. r. de. r. l. si seru. s. s. cōdi. in sti. So. r ista est vā: h p mo legauit r postea adiecit cōditionē. r vid gl. q incipit a patre r. c. signa gl. dixi plene in. l. auia. s. de cōdi. r. de. **C** Quero an instiuit p parte d3 interiz habere totū vel partē. Et dic plene vt dixi in. l. plane. s. si pūcti. s. d. le. i.

Menstruos **C** Legatū mēstruuz relictu h uis debet a tpe cōpetētis lib tatis. hoc dicit iste. s.

I fundus instructus. **S**i fundus instruct' relinqtur dies legatū cedentis i spicitur. hoc dicit. Ibi deberi. hec declara per ea que no. in. l. penul. s. de fun. instruc.

Ogo quādoqz. **C** Mo. istū ca dī qñqz dabo tibi itelligit cū pmi pmodō potero

Nod pupille. **C** Lōditio nup tiarum non implef ex nuptijs inualidis. b. d.

Xori experte. **C** Istā habeo p no rabili leg. b. d. s3 gl. Lōditio si heres nō erit moziēte instituto purif cal. b. d. **C**ōp. pmo r videt qz ista iuestigatio. an cōdi tio videaf extitisse vel nō sit superflua cū ista cōditio si heres nō erit nō suspendaf cū interest tacite: vt. l. q filia bus. s. fi. r. l. se. s. de le. i. Sed si legatū ponis relictu a s3 stituto: vt hec lra inuit nō impedit diē legatū cedef: vt s. e. l. i. r. l. beredis. s. pe. Rñ. qz cōditio q tacite iest nō

Fori. op. no. q ad/ ri nō pōt be reditas vlti mo vite spū adde bal. i. l. fi. in pti. i. vl. col. d. bo. q. ti be. z imol. in .l. fi. s. de cō di. insti.

Ut leg. no. caueatur Rubrica.

Ega l. toz. s. fi cui. vt ibi di cif. Et idē t3 bar. p istum text. in. d. s. finaut vtra qz in. l. ppe randum. de iudi. Si quis sub pditione legatū. vide bar. in. l. nō solū. in pzin. in. s. morte. de ope. no. nun.

impedit trāsmiſſionē: nisi ex ptāte legatarij pē deat: vt. l. filio. s. de le. i. z. l. miles. s. i. s. de le. ij. dixi in. l. cōdi. q extrinsec. C. Op. q post mor tē sit impleta: vt. l. fi. s. de cōdi. insti. cū pōt vltio vite spū esse heres. Glo. dicit nō fateo: cuz non hēat uelle nec nolle ultimo uite spū. Sed nōne istud uidet cōtra glo. l. filio. s. d. leg. i. z. l. miles. s. pro parte. s. de le. ij. sed ibi dicam in. l. miles. s. pro parte.

Et legatorum seu fideicommissorum noie ca. zc.

Legatorū noie

Si cui. Legatū re petitū bis tm̄ debet z p ipso legatario ab he rede uel heredi a legatario nō cauet. b. d. Istū. s. habes. in. l. fideicommissa. s. si decē. s. de le. iij. C. Op. d. l. eū qui. in pñ. s. de ser. vt. p. di. z. l. si ita stipulara titio. j. de fideicō. Plene de isto brocardo. dic vt in. l. si finita in pñ. de dam. infec. p. By. z ibi dixi. z per Ly. in. l. i. in pma op. C. d. sen. q. p eo q interest. C. Op. de. l. veluti. C. eo. So. ibi hō qz ex tali repetitione nō grauat. h. grauares. z iso iterū semel tātū h̄ intelligit z nō quotiēs opoz tunuz fuerit: vt ibi dicit qd no.

Si quis sub cōditōe. legatū. C. Si vna actio in alteri locū succedit eius naturam assumit. b. d. iste. s.

Si. x. que in archa. Pū mo lo qtur quādo ppietas z usufructus legatū sūt pu re. secūdo quādo sub cōditōe. Item pma diui ditur in tres partes: qz pmo dicit qd pōt petere quilibet ipō iure. scōo in q̄tuz obstat exceptio d egrate. tertio qd iuris qñ ppietate legatarius possidet. secūda ibi si cū. x. tertia ibi plane si. x. Itē scōa ps pncipal diuidit in duas. pmo qd iuris sit pēdēte cōditōe. scōo qd iuris sit exāte p ditione. scōa ibi h̄ si omiserit. C. Dicit h̄ q iste legatari? dz. x. imo videt q qnqz tm̄. nā qñ relin qtur usufruct? pecunie ipsa ppietas debet usu fructuario: vt. s. d. usufr. ea. re. q usu cōsu. p totū ti. Si trāsit ppietas. ergo seqtur qz tāq̄ re piū cti in eadē ppietate qlibet petat partes: vt. l. si plurib. s. de le. i. s. dicit ipso iure nō trāsit ppietas ex testō: qz nō est legata s̄ quādā necessitate dz dari. iō legatari? in quē trāsit dñuz ipso iure tūc z ipse pōt tota. x. petere. z sic no. h. q si reli quif usufruc. pecunie qz dñuz pecunie nō tran sit incōtinēti. Tu dic qz legatario usufruct? obe tur. ppietas ē: vt in isto. s. ibi z qñqz usufructū petitū cōstat: z sic no. libellū qz petas fructū illa ruz rerū nō illas res. Rñ. z credere qz vterqz li bellus pcederet tā iste. peto usufructū illarū re ruz: qz tūc ipoztat necessitate quādā seu ppieta tē. idē si peterē illa. x. vt usufr. ex eis picipā z etiā isto casu pcederet libell? vt. l. si tibi. x. milia. s. d. usufr. ea. re. q usu. cōsu. vbi v̄ hoc pbari. Dicit h̄ q cauet heredi. s̄ imo videt q dz cauēri nō he redi s̄ legatario ppietatis: vt. l. si. fi. cui plus q̄ per. l. fal. z. l. si tibi. x. milia. s. de usufr. ea. re. q usu cōsu. Rñ. qñ ipse legatari? possideret sibi ipi ēet cauēdū: vt h̄. ij. rñ. idē si cōcurrerent heres z legatari? z quilibet velit sibi cauēri. legatari? p ferf: vt in s̄rijs. aut heres tm̄ cōcurrit z legatari us nō: tūc heredi tm̄ pōt cauēri. vt h̄. C. Senio ad p. plane: z op. ille q nō est grauat? nō pōt cō

ueniri: vt. l. epistolā in pñ. s. ti. ij. sed legatari? p ppietatis nō est grauat? ergo ipsi cōueniri nō p̄t Dicit gl. fallit: qz h̄ est spāle. nā in effectu videt grauat? C. Senio ad sequēs rñuz in p. sed si sub cōditōe: vbi dicit qz interis possidet totū. s̄ .l. si dño. z. l. plane. s. si cōiuncti. s. de le. i. vbi le gatari? pendēte cōditōe nō petit nisi partē rñ. ibi loquit in legato ppietatis. h̄ nō loquit in legato usufruct? idē in. l. idē. s. si mibi. s. d. vsv fru. accre. Et est rō: qz usufruc. accrescit citi? q̄ ppietas: ut dixi in. s. si cōiuncti. Sed dices h̄ est unus legatari? ppietatis z alius usufruct? z lz uerū sit: tm̄ p̄iunctio inter eos ē in usufructu nō in ppietate: ut. l. si alij. s. de usufru. le. z. l. idem nerati? s. i. s. de usufru. accre. C. Dicit h̄ qz si ē ignozās heres tenet actione in factū. s̄. s. d. usu fru. ea. re. q usu. cōsu. l. h̄ senatus. s. i. So. ut gl. z hec bōa esse pōt. C. Dicit h̄ in tertio rñso. hu ius. s. qz heres h̄z actionē s̄ legatariū: qz quā? quidā dicunt actionē ex testō. quidā dicūt z me lius cōditionē indebiti. S̄z istud op. quō h̄z p ditionē indebiti cū erat tutus exceptiōe doli. et sic nō repetit: ut. l. q exceptiōe. s. de cōdi. inde. so. ut no. in. d. l. qui excep. uel melius in. l. q se debere. s. de condi. ob cām.

Si ad fiscum. C. Fise? est semp diues. z iō non sa tisdat. b. d. C. Quero an saltez nuda cautōe ha beat pmittere fiscus. Dico qz nō. lz secus sit in alia re publica: ut in ciuitate que nuda cautōe h̄z pmittere: ut. l. si qñ. j. e. z ibi no. z bene.

Qui minorē. Pro ea parte q ali cui hereditas dimi nuif ipō iure uel in effectu sine culpa sua liberaf ab obligatione que ex hac stipulatione descēdit hoc dicit. C. Op. z uidetur qz heres nō deberz exonerari: ut. l. cuz hereditas. in. fi. s. ad treb. so. spāle est in ista cautōe que assumit sibi uires ac tione ex testamento: ut. s. e. l. s. si quis sub cōdi tione. Continua ergo. s. si ei qui. Ex. l. sequenti.

C. Que sit differentia inter contraria z diuersa z qualiter practicāda sit hec. l.

Ed z ipsis qui sūt.

C. Quero que est differentia inter con traria z diuersa. Dic ut in glo. Extra glo. quero dicitur h̄ qz ipsi qui sunt in potestate cauendū est. quero quomodo ipsi seruo poterit cauēri ut seruo acquiratur. Possumus dicere pbabiliter qz ipsi seruo caueatur z sibi acquiratur actione ex hac stipulatione que habet naturam actionis ex testamēto: ut. s. e. l. i. s. si quis sub cōditōe. z ideo cauetur ei cum acquiratur actione ex te stamento. alias secus: ut. l. si filius. j. de s̄bo. ob li. z. l. pe. j. de s̄li. ser. Vel aliter z pbabiliter ca uetur domino p seruo z ipsi seruo in euentū cō ditōis acquirat quod est mirabile. ar. p. h̄. l. fi. liussa. s. diuus. in. fi. s. de le. ij. Dicitur h̄ eisdē personis zc. z sic idem fideiussores debent esse apud utrosqz. C. Quero que erit p̄ctica. Dico qz quādo examināf fideiussores an sint idonei uel nō ad unius petitionem: ut. l. arbitrio. q sa tisda. cogan. z ille cui debet dari etiā citef: et tunc cogitur illum accipere: ut. ar. l. i. s. cum di em. s. si cui plus q̄ per. l. fal. uel aliter pater de bet inter esse p se z noie filij.

Ec si forte. C. No. istū ca sum qz q̄tūcū qz pater sit coniuncta persona ei nō pōt solui: ut dixi in. l. iij. s. fo. ma.

a Iez op
l po. vi
def. vi
de vltra huc
ter. ter. z ibi
p dy. rapba.
z Imol. in. l.
si ita legatū
sit titio. d. cō
di. z demō.
b Cōdes fm
gl. Adō no.
p Imol. in. l.
cū tale. s. i. d.
cōdi. z de. p.
illū ter. cum
gl. ibi z in. l.
auiā p illum
ter. co. ti
c Iaz in
e pñt. et
h ē gl.
q b edictuz
bz locū i do
natioe causa
mortio. quā
ray. h vic eē
fin.
d Iab v
o no. s.
heredi
bus. Adde
ter. i. l. diuer
sum. i. pñ vt
in pos. leg.

re cum in hoc casu non narras certū: ideo dico sic in isto. quāq; reus est talis ad quē nō spectat bar dictū in istm. z tunc nō d; fieri editio an lit. contesta. quāq; talis est ad quē spectabat dictuz instrumentū. z tunc d; fieri editio cuz apud euz d; esse: vt. l. ij. s. de eden. Ad. l. istam rñdeo q; ē quedā editio q; fit ad deliberandū an velit cedere vel cōtendere. s. qua loquit. l. i. s. d. edē. z ista nō debēt fieri. s; si perat exhibitio ad pbādū tē d; fieri copia z editio: vt h z dixi in. d. l. i. s. edē.

Filio uel seruo.

Uides quā remittitur a lege satisfactio d; cauere sub hypotheca suarū reruz. Cōp. s. l. pxi. So. ibi in re publica q; nunq; satisfactio d; dicit. iō nō pōt d; ci q; remittit. Cōp. C. ad treb. l. i. iudem. Glo. soluit q; l. iudem. nō h; locuz eē suos terminos vt ibi in fi. dicit. Cōp. j. e. l. h. Sol. glo. q; h; remittit lex ibi hō. z iō mitius agit cuz lege q; cuz hoie. z vide gl. z signa q; incipit. l. nudo i. h. S; ista rō glo. cōcluderet cōtrariū: q; si miti agis cū lege q; cuz hoie: hono: abilius d; interpretari z nullo modo cauetur quādo fit remissio a lege. z sic in cōtrariū videtur concludere. Rñ. secundu dū Ia. de are. sic in. l. cōtraria. d; saltē nuda cautione cauere nō cuz fideiussorib;: vt ibi. hoc ē ve ruz quā a lege vel ab hoie remittit satisfactio. sed si cautio remittit. tūc nullo mō d; cauere: vt i. au tē. d. resti. s. h. col. viij. z sentit Ia. d. are. j. e. l. h. n.

Icet ut nō petatur

Si cautio d; facto petatur cōditio nō petende cautionis deficere nō dicitur. b. d. diuiditur in tres partes primo ponit dictū. secundo illationē ex edicto. tertio rōnē illatiōis. scōa ibi z iō. tertia ibi q; postq;. Cōpp. z videt q; ista nō sit cōditio. sed modus que fit per vt. vt. l. i. C. de his que sub modo. z l. demōstratio. in fi. s. d. cōdi. z de. z hoc fuit factuz per vt. Gl. rñdet q; iste modus cōditioi equipat: vt dixi. alias nō est natura dicitiois: vt inducere modū. nisi natura orōnis cui adijct hoc voluerit. si ergo illū adijct legatō per dictionē vt qd; veniat explicandū anteq; quis cōsequat legatum nō est modus s; cōditio: vt. l. tale. s. i. s. de cōdi. z de. in dictione neq; que resoluat. i. vt nō dixi in. l. accept. e. ti. et in. l. cuz pater. s. titio. s. de. l. ij. sed hoc ante venit explicandū. ergo zc. Cōp. dicit h; q; petendo de facto nō videt cadere a fideiussorib;. contra. C. de transac. in. l. vbi. z. l. siue apud acta. so. dico q; istud nō petere intelligitur i ultimis voluntariis q; iure nō petat. in cōtractibus sec: vt vidistis in. l. mutiane. s. d. cōdi. z de. z iō si testator: verba adiecit q; nō petat de iure vel de facto esset legatuz cōditionale z deberet p̄stare cautionē mutianā: vt. l. mulier in prin. z ibi sentit glo. s. de cōdi. inst. Cōp. dicit h; in tertia parte q; remitti talē cōditionē zc. q; cōditio ibi nō remittit sed cautio: q; cōditio est valida. z sic videtur obfate. l. ij. C. e. so. glo. z exponit conditionez. i. cautionez que in illa cōditione cōtinent vel aliter: vt glo. z tene quā vis: z vtraq; pōt eē hā. Cōp. sed cōtra vtraq; op. op. z hēs fm glo. istam q; verba plata per moduz cōditionis inducunt dispositionez: z vide glo. que incipit. l. condi. ibi qui enim dixit zc. Sed nōne istud est cōtra. l. z si quis sub cōditioe. s. si quis ob. cau. te. z. l. ex facto. etiam agitur. s. de here. insti. z. l. titia testō. s. d. le. ij. dixi in. l. ex hac scriptura. j. de dona. So. videtur h; q; sit speciale q; quocunq; iudicio posset remitti: vt. l. ij. C. e. exp. ressi

us in. l. auiā in fi. s. de cōdi. z de. Ratio huius est: quia ista cautio nō petitur iure actionis vel obligationis. sed petitur officio iudicis nobili: vt. l. quinq; j. de verbo. obli. z. l. i. j. de p̄cto. sti. z in sti. de inuti. sti. per totum. z officiu iudicis non presupponit obligationez: vt. l. qui per collusionem. s. qui precij sortem. s. d. act. emp. z hōdo ad p̄positum quocunq; iudicio testatoris pōt fieri ne ista cautio petatur. z ideo cessat equitas p̄toris. Idez potes dicere si testator iubet nō petere herede; restōnem in integrum ex persona defuncti vel nō petere cautionem dāni infecti vt aliquid aliud quod officio iudicis mero expediatur. tunc credo q; nō posset de iure petere: vt h. ar. alias autem ubi iure actionis posset peti. z testator remittit: tūc ope exceptionis tollitur: ut. l. qui mihi. s. de li. le. Cōp. de questione notabili dicitur h; q; petendo legatū non videtur cōditio defecta quero de qua petitione intelligitur. Et glo. intelligit q; siue in iudicio siue extra. Istud videtur contra. l. si seruus plurium. s. i. s. de le. i. ubi quando in iure obtinuit per sententiam nō potes dicere iniuste iudicatum per sniam sed iuste: ut. l. stipulatio ista in prin. j. de verbo. obli. z ibi no. So. itelligo q; h; peruenit ad suū heredem de uoluntate defuncti z herede uolente fuit cautio ista p̄stata: ut. l. cum auiā in fi. de condi. z demō. ubi nō debz p̄stari per inuitum: sed per uoluntarium potest. s; si herede opponente tunc obfaret contrariū. Cōp. C. co. l. pe. So. ut in glo.

I quoq; legatorū

Qui potest cōueniri ex edicto si quis omīssa cā testamenti ad hanc cautio nemt enef hoc dicit.

Et stipulatio.

Diuus. Variis cautionibus nō est vte dum: nec debēt interponi cautiones que non releuant. h; dicit. Cōp. ad pñ. de le. ij. s. plane de uul. z pupil. z. l. ita tamen. s. a patre. s. ad trebel. Sol. ut in glo. Cōp. d. l. i. s. si impuberi. j. de coll. bo. gl. nō sol. So. Dy. q; h; nō est sollicitus de hereditate uiuentis sed de hereditate mortui. Cōp. ad. s. diuus. de. l. si pupilli. s. i. s. de neg. ges. ubi utimur supuacuis cautionibus. So. h; cautio h; est supuacua: q; nō potest cōmitti. ibi uero dicitur superuacua: q; alia actio cōpetit. cum igit posset cōmitti ibi merito potest interponi. h; nō pōt cōmitti. merito ergo nō pōt interponi.

Tiam in presenti.

Cōpp. de. l. si debitor. s. de iudi. Gl. non soluit. Oldr. soluit q; l. si debitor: loquitur quando debitum est purum z liquidum iudici per confessionem partis. h; autem licet legatum sit purum tamen heres diffitebatur nec dicebat hodie constat hodie agatur fm. l. is a quo. j. ti. ij. sed petebat libellum: unde cum ordinarie pcedat debet habere longum tractatum: ideo p̄staf cautō: ut. l. postq;. s. imperator. z ibi gl. fm casus positionem. glo. uidet sic intelligere.

I ab uno.

Hereditibus. Cōp. ex supueniēti casu non auget obligatio fideiussorum: ut. l. luitius. s. paulus. j. ad municip. Glo. p̄tia q; dicit simpliciter so. contrarium. z sequēs gl. format. z ista ē materia. l. cētū

Ue fi- q lū. op- ponū: .s. e. no. lūmi- tationez ad regulā volo facit. vid. bar- to. in. l. si do- natar. .s. i. de condi. ob- cām. r. bar. i. .l. si ita stip- de v. ob. in- pe. q. forma- ta p. ipm. eē- gl. circa. h. r. bar. late. i. l. si socius. .s. luti. fo. mat.

Ut in posses- sione leg. ru- brica.

q q s cū. s. tē an- aditā. Uide- bart. in. l. iij. s. de p. di. in- de. r. no. etiā- bar. l. l. iulia- n. veruz. de- cōdi. inde.

q is a s q Quā- do reo- dicat regre- re altiore in- dagine. ad b- bar. in. e. va- gāt. ad rep. in. v. summa- ric. in. l. col- r. bal. in. l. si- ex falsis. i. ij. col. d. tran- sac. videt te- nere q. relin- quit arbitrio- iudicis. cer- te ibi r. ides- q. h. etiam.

capue. s. de eo qd certo loco. r. l. qro. s. loca.

De filium. C. Ista est no. l. r. h. dicit. Satisfac- tio remissa nō pōt peti etiam si heres di- lapidet. Item q peti qd restitutus ē ex inter- uallo repellit exceptione dolo facit rē. hoc dicit. In tex. ibi nō cōpellendū cauere per satisfatio- nez: sed nuda cautioe cauet: ut in auē. de resti- .s. i. nisi cautionē remisisset: ut ibi dicit. in fi. s. Ibi si fuisset heredi. nec ob. l. dolo. facit. j. s. exc. do. q. r. res petita nō erat restituenda statim: s. post tēpus. Ja. de are. r. dl. opponunt. s. e. l. si- lio: ubi saltem nuda cautioe d. cauere. Gl. sol- uit q. h. de auo ibi de patre nil est dicere. Gl. of- dat aliaz fo. q. ista concordat cum illa. Jaco. de are. tenet q. h. debet cauere nuda cautioe: qa- testator remissa satisfatione exigit cautionem. r. tunc remissa satisfatione nō ē remissa cautio- ar. in corpore. de resti. s. i. nisi esset remissa cau- tio: ut ibi no. Gl. tamen aliter in l. filio. uidet intelligere: ut ibi dixi. Contra istaz opi. Jac. de are. uidetur tex. in eo q. dicit cauere sed ipse ex- ponit. s. cum fideiussoribus. uel potest intelligi q. illa auē. in fi. habeat locum in aliis personis q. in istis tam coniunctis: q. coispo q. remittitur satisfatio: r. cautio sit remissa. Sed opi. Ja. de are. plus placet. C. Quero an iste pater sit legi- timus administrator: huius filie. Et gl. dicit q. sic. sed ista glo. referendo se ad tex. non est va- q: ista filia nō erat in potestate cum fecit testam- tum. ideo non est legitimus administrator: qd ali- as esset: ut. l. si. C. de bo. que libe. C. Querit gl. qualiter consulatur huic fideicommissario. dic ut glo. istud quod dicit glo. q. cogetur statim res- tituere esset cōtra h. si. idemq: q. obstaret exce- ptio dolo facit. Non ob. l. imperator. q. ibi loq- tur in patre cuius bona debent ire ad filius. iō- si ante restituit non uidetur magnum quid: ut .l. rescripto. in fin. j. unde liberi. iō teneant istaz opi. glo. h.

Tutor qui. C. Ista materia exa- minauit i. l. penul. s. q. ex fac. tu.

Ut in possessione legatorum esse liceat.

C. Dicitur ē. s. ut le. no. ca. uerum q. q. nō ca- uetur r. quis mittit i possessione. iō h. ponit ista rubrica: ut in possessione legatorum.

Quis cū. C. Cau- tio q. nō debet prestari prestita scienter nō cōdicatur: sed per ignorantia facti cōdicat quo ad plenā libe- rationez. Si per ignorantia iu- ris cōdicat quo ad liberationez fideiussoruz tm- quibus etiam exceptio cōpetit. hoc dicit. Not. p. n. r. est subtile. In tex. ibi satisfatio. pōt etiam cōdicere quo ad liberationez fideiussoruz r. suā By. r. glo. In tex. ibi condici posset. quo ad li- berationez fideiussoruz non ipsius heredis dy. Sic dicitur q. cautio que nō debz p. stari p. resti- ta cōmittitur. s. l. emptor. r. l. dāni. s. emptor. j. de dā. infec. So. ut By. plene in. l. si patronus. j. de dona. r. quidā h. hnt. C. Op. de. l. qui erat .s. fa. her. so. ibi cōmittitur stipulatio ad id qd quis tenebatur. s. ad interesse non ad duplū. in pposito ista stipulatio quādo per errorez iuris cauit. tunc quo ad fideiussoruz cōdicat: q. i nul- lo tenet. r. istam r. By. in. d. l. si patronus. r. fm

hoc habes casum q. quis pōt cōdicere liberatō- nem fideiussoris: non suam liberationez: r. ē no- uus modus agendi. s. petere: ut alius libere: r. uide tex. in p. in. Et puto q. istaz liberationē cō- dicat suo noie: nō fideiussoruz noie. simile in. l. idēq: s. si cui. s. man. ubi ago actione mādari: ut liberes aliaz: q. mea interest. C. Op. dicit hic q. fideiussoruz sunt tuti exceptioe. s. l. si q. post- q. j. de solu. So. gl. h. fideiussor p. eo q. nullo mō- tenebat: r. uide glo. que incipit imo videt rē. r. istud nō videt verum: q. l. si quis postq. loqtur q. i tēpore liberat: r. sic natural remanet: ut. l. obligationuz fere. s. placet. j. de act. r. obl. r. ibi no. ergo pōt accedere fideiussor: ut. l. fideiussor .s. i. j. de fideiussor. So. fm By. l. remaneat nat- urali obligatus: tamen nullus est effectus. hoc dicit By. in. l. si. j. rem. ra. ba. r. Lp. in. l. cum q. de iuris r. fac. ign. vel opo: tet ponere q. tēpus ē modus obligationis tollēde q. nō: ut dixi i. l. si. j. rē. ra. ba. dixi in. d. l. si q. postq.

Ad exigit pretor. C. Not. q. ut mit- tatur quis in possessionez nō requiritur mora: p- uenti: sed ut cesset mora eius qui cōuenit. Secū- do no. q. non debet offerri cautio. C. Op. de. l. optimaz. C. de cōtraben. r. cōmit. stip. Sol. ibi habet diem qui interpellat p. homine. Item op- po. de. l. ij. C. de iure emp. So. ibi tacite inest di- es qui interpellat p. homine. Op. s. l. stipulatio ista. s. i. j. de ope. no. nun. So. ibi volebat se ab obseruantia pcedentis denūciationis subtrabe- re. quare debet se offerre: ut offertur ad purga- tionez more pcedentis iam inducte: ut. l. illud de peri. r. cōmo. rei ven. h. autem nulla obliga- tio pcedebat dl.

Ex. s. sequenti.

C. Que est ratio q. pcurator actoris non cauet nisi dubitetur de mandato rei s. o. semper.

Si debitori. C. Nota. casus est. Ex isto tex. sumunt rationem doc. que est ratio q. procurator rei ca- uet indistincte: r. pcurator actoris nō cauet: ni- si cum dubium est de mandato. r. est ratio q. re- us est cautus ex parte sua: q. defendit illud qd habet: r. sic est sibi cautus. sed actor: petit illud quod non habz. ideo nō est sibi cautus: r. debet ei cauere. r. hoc sumit ex isto tex.

Ei cui. C. Glo. querit quomodo erat in debitum. Et dic ut glo. r. tene- quam vis.

Tunc ante aditam.

C. Nota q. exitia sui heredis non confirmat le- gata. fallit in libertate: ut. l. sciendum. j. de ma- ref. r. l. cum quasi. s. sed r. si quis. j. de fidecom. liber. Item confirmat fideicommissum uniuersa- le: ut. l. ita tamen. s. si pater. s. ad trebel. r. quid operetur existentia dicam. in. l. filius qui patri. s. vulga. r. pupil.

Ex. l. sequenti.

C. Quando dicatur probari incontinenti exce- ptio requirens altiozem indaginez. r. an iura m- tum sit sumaria pbatio.

Is a quo. C. Istud est no- tabile p. In cau- sis summaris exceptio que f. quirit altio- rem indaginem admittitur si excipiens parat? est incontinenti probare. hoc dicit.

XII

C Uter die Adde q no. bar. in. l. iij. s. cōdenatū d re iudi. qd no. bar. in. l. i. j. de glā. legē. sed bal. in. l. iij. s. ibidem. s. ad exhibē. t3 p riu dicens q istud statutu d3 intelligi infra tridub. l. fi. C. de iudi. alleg. archi. i. q. i. in sūma. bal. in. l. fi. d. or. cog. i materia execu. inie. de qua p bar. in. d. s. cōdenatū. vbi t3 q relinq arbitrio iudicis. r adde bal. i. d. l. ii. C. d. edi. di. adri. tol.

vbi dicit q arbitrio iudicis relinqtur. r est verū. s3 iudex d3 arbitrari nō traditō hic p bar. r bene. r v. de bal. in. d. s. ibidē. r in. l. i. C. e. f. ut in poss. le. ang. in. l. a quo. s. si d. tenō. ad treb. die q vbiqz exceptō q p ponit ligda ri pōt infra tps delibe / rādi matu / re quales se tentiā ferre debeat. vbi il la exceptio h' dicit req rere altiore idaginē all. q habetur h' r vide q di. xi. s. pri. Do. cardi. r imol. in ca. eū in iure d offi. dle. trā. seūt simplici ter cū doc. tri. bar. i. d. s. cōdenatū

C Summa ria pbatio. Uide bart. i. l. i. in punc. s. quemad. test. ape. per bart. i. extra uag. ad re pri. i. v. sum. marie. r bar. to. in. l. i. C. eo. r de hac gl. fac men tionem L. r. vbi vbi vide as.

C Si semel vide bar. in l. pretorie. la. ij. de pte to. sti.

C Op. d. l. scidū. vide bar. in. l. i. d. fideiuf. r an ge. in. l. fi ab arbitrio. q satisda. cog.

C Postea superueniēt p rō suspi. tiōe fuge q regatur su spito p' cō tractuz sup uenisse talis adde bar. p illū tex. in. l. fi. C. de spō.

r ange. in. l. nemo carceres. j. de exacto. tribu. li. r. r latius per ange. i. l. fi ab arbitrio. s. q satisda. co. r qd no. bar. in. l. fi creditor. de sui. cre. r p hoc dicebat i. d. l. fi ab arbitrio reuocari practice aduocatorū q faciunt que capi p suspecto r non faciūt fide iudici saltē p duos testes q tpe p. ecte obligati. iste debitor fuisse locuples r idone. r q postea mutauit cōditōne in per' p illū tex. de q ibi p cū. d. l. nēo carcerē. r postea q cre.

C Op. d. l. i. s. eo. So. ibi heres nō dicebat: ho die pstat: hodie agat: ut hic dicebat. C Prio qro d' hic q illi a quo satisdari petis offeri cau tio. qro quo iur. Et gl. dicit officio iudicis r bñ. r ddi tibi tex. in. l. v. j. d. v. ob. r. j. d. pto. stipu. l. i. r insti. d. diui. stipu. p totū. l3 glo. dubiter: ut. l. q in qlino. j. d. dā. infec. C Quero q'iter d3 intel ligi q offeri se paratū statim: ut dicit tex. hodie cōstat. hodie agam: r sic eadez die. uidetur q posset. alibi uidet q infra duos mēses qñ d' sta tim: ut. l. in fraudē. s. in fiscalib'. j. de iur. hf. no. in. l. vl. C. d. cōpēsa. L' d' fuit tibi dicit in. s. i bo ne fidei. insti. d. act. hic gl. intelligit isra breue tē pus iudicis arbitrio. r uide gl. q'icipit hodie le gatar' r c. r glo. uerū dicit. S3 qliter d3 iudex arbitrari. Et ē tex. hic singularissim' q si d' fidei cōmissio pōt cōstā infra illud breue tps: isra qd h' examinatio an fideiussores sint idonei ut isra qd d3 peti iurari d' calū. tūc h' pōt d' cautioe cōsta re infra illud modicu tps. r sic ego formarē ex ceptionē meā: r sic p istū tex. dico q nō d3 caue re: ga fuit adēptū legatū. r h' offero me pbatuz infra tps infra qd pēderet cognitio sūmaria su p hac cautione etiā hac exceptioe nō opposita. r iste ē tex. hic q sit breue tps arbitradū a iudice. r sic d3 intelligi id qd uidistis in. l. ille a quo. s. si d' testō. s. ad trebel. r no. in. l. ii. C. d. edic. di ui adria. tollē. C Quero dicit q cuz cognoscit sup hac exceptione apparet legatū dberi puf. q ro utrū h' s q obrulit istā exceptionē: d3 ad istō legatum cōdenari. Glo. hic dicit q sic. r uis gl. q'icipit: scilicet q fideiussores r c. r3 q si in ista sū maria cognitione sup exceptione habita appa ret legatū dberi: tunc d3 p'fari. S3 nōne illud ē cōtra. l. a diuo. s. si sup rebus. j. d' re iudi. ubi di citur q istud qd in ista sūmaria cognitione pro nunciat nō parat plenū p iudiciū. Breuiter su stinēdo gl. istud ē ideo: quia h' s ad hoc se uide tur astringē dū dicit hodie pstat: hodie aga mus. r ideo imputatur sibi: quia poterat istā co gnitionē effuger sine suo incōmodo satisfatio nē prestādo. s3 in. l. cōtraria non ē quid sibi im putet cū illā sūmaria cognitionē nō poterat effu ger sine magno p iudicio sui. r tex. h' s q pōit h' acronē l. i. in. l. i. ne vis si. ei. C Dicit h' q co gnoscit sūmati. qro qliter fiet. Dicit glo. p iura mētū. vide gl. q'incipit sufficit ergo. r sic iuramē tū ē sūmaria pbatio r est tex. in. l. thesaurus. s. ad exhibē. r hoc ē verū tñ sup illo capitulo. an p calūniā petat uel nō. r in hoc ē sufficiēs pba tio p iuramētū. sed an legatū debeat uel nō de bet. pbari p instrumētū: uel p testes: ut. l. post q' s. si dies. s. ti. sed qñ heres eēt p'umar: tunc forte esset verū q' r ad missionē in possessione ex primo decreto q esset sufficiens pbatio iura mētū. ut in auē. de exbi. r intro. reis. s. suscepto r p doc. in. l. cū pponas. C. d. bo. auē. iudi. poss. dixi plene in. l. fi finita. s. iul. de dā. infec.

Ex. s. sequenti.

C Mulieri q accepit virū paupem: an cōpetat

dit or iuret ipsū debitorē hēre suspectū de fuga fm ange. in. d. l. fi ab ar bitrio. alias nō t3 captura. adde tñ fm ange. r jmo. p illū tex. in. l. q bo. na. s. q dānū. de dā. infec. q si iurauit quē eē suspectū r fugitiuū: ut cōse. qual' familiā p captiō illū nō d3 indistincte iudex et credere. imo iudex h3 iuestiagre cōiecturas r verifimilia. facit qd no. i. l. fi. C. de ferijs. fm imol. ibi vi de bar. in. l. p'ferancū in fi. iij. col. C quo r qñ iu dex. r bart. i. l. ait ptoz. s. fi d' bitorē. d' bis q' i frau cre. s3 qd sus ficiat iuraru tū ad pban duz que sus pectū tenet imol. in. l. ij. sine prl. so lu. ma. ad q vid qd no. ang. i. l. fi p luforio. d' ap in pncipi. r q' dicit ē p' bar. i. l. fi qñ C. vnd vi. r no. bal. post gl. ibi r i. l. aptissimi. C d' iudi. r vid bal. i. l. q ad euntādā. C. de cōdi. ob tur. cau. r i. l. figs curia lis. C. d' epi. r cle. vbi fm gu. loq' r fac qd not. bal. r imol. i l. ii. fo. ma. i pri. r ad d' q' dixi i. l. ait p toz. s. fi d' b' tores. j. q in fraud. cre. istis adde bar. i. l. p'fen tancū qñ qñ iudex. in cccxxiij. col lā. r bal. i. l. creditor. fi cert. pe. r q no. gl. r bal. i simili. in. l. pen. C. d' pi. act. vbi pp suspicionē i3 p'ba aucto ritate igre. di. r c. adde tñ ad itelle ctū dictorū p bar. h' q li cet tpe ptra ct' q' s' icepe rit dilapida re: nō tñ tali ter qd subef ser timor fi postea som' cepit dilapi dare tñ po terit capi v' suspect' fm bal. in. l. fi p ea. in. l. p' C. manda. vbi etiam dicit q omnio di lapidatio fi

bñficiū. l. fi cōstāte. et an tā suspitiōis fuge de beat superuenisse post cōtractum ad hoc: ut de bitor capi possit.

S i semel. C Opp. dicit hic q q semel recepit fideiussorē malū ipu tar sibi. s. l. fi cū dotem. s. si mulier. s. fo. ma. hic sciēter f'cipit. r dicit. l. iij. j. d' fideiussor. r. l. iter cās s. abesse. s. m. a. C Oppo. de. l. sciendū. s. pe. s. qui satisda. cog. Sol. r tene mēti illā q hic p uisio hominis perit. r ideo restaurabitur ibi p uisio leg. Inducitur ad. q. per By. mulier acce pit in virū quē dā pauperē hominē ddit sibi do tem. modo vult petere restitutionē dotis fm for m. l. fi cōstāte. in pri. s. fo. ma. r. l. vbi. C. de iu re do. Et dicit Di. q si pōt: quia iputer sibi mu lier qñ accepit: r hoc tenet Di. in. d. l. fi pstante in prin. r hoc tenet Li. Rai. r oēs. sed hoc ego nō teneo i repetitione. l. fi pstante. r est rō: quia si exp'sse voluisset mulier renūciare illi a pn. exp'sse nō potuisset: ut. l. de die. r. l. se. de pac. iō nec taci te pōt. r p hac. l. dico q si aliqs vult facere ali quē capi tanq' suspectū ex forma statuti uel cō suctudinis q sit causa suspicionis suberat tem pore quo cū eo h' r nō pōt capi. sec' si postea su p uerit: ut h. sac. j. d' p'ui. credi. l. fi creditores

Ex. l. sequenti.

C An ex missione facta causa legatorum possit perueniri ad secundum decretum.

S cui legatorū. C B' h' q missus i possessionē ex prio decreto nō p' r: ut dñs nō posside re. Lōtra l. i. ii. s. fi ex noxa. cau. aga. r. l. fi finita s. postea ar. j. d' dā. infec. So. ut glo. r t3 q pōt p ueniri ex missioe scā cā legatorū ad fm decretū. s. gl. habes i. l. fi finita. s. iul. j. de dā. infec. i gl. ma gna. B' ibi i additiōe sua v' dices q pōt pueni ri ad fm decretū qñ eēt legatū puz q purificatū. vt hic. sec' si nō eēt puz: ut i glo. s'ria. s3 puto q ex vigore missiois facte: ut caueat noie legatorū nō pōt pueniri ad secū dū decretū: ut hic ē tex. r gl. h. d. in. s. iul. rō ē: quia p p mū decretū iā ē co secut' qd petir. petir enī ispe nō legatū: s3 petir fi bi caueri. s3 possessionē illā h3 vice cautōis: vt. l. post q' s. impator. s. ti. i. r. l. fi finita. s. si qd dā ni. j. d' dā. infec. ista gl. pōt intelligi si petitū eēt le gatū actione ex testō h' s ē p'umar ē facta missio ex primo decreto. tūc quia p primū nō ē sibi con sultū puenit ad scōm: ut. l. i. r. l. fulcini'. j. ex qui ca. in poss. ea. dixi plene in. s. iul. C Quero qd i creditore. an missus repellat dñm. Et dico q nō vt. l. fi finita. s. si qd aut. j. de dā. infec. r hoc dicit glo. C Quero quis p'cipiet fructus. Et dicit gl. dic: ut. j. s. fi quis legatis. r ibi dicemus.

S i alius damni. C Rō hui' missus i possessionē d3 h' re curā bonoz: vt. l. p' tor. j. d' bo. auē. iu. poss. r. l. fi finita. s. si qd dāni. j. d' dā. infec. r. j. e. l. q legatorū. s3 cauet aliū. d' dā. infec. ē cura r custodia rei. iō si cauet recuperat ab eo cuius est ipsa res.

facit quē suspectū. r adde qd rōe modici debiti nō pōt qd iurari suspect' fm bal. i auē. s3 iam necesse. C. de dona. ante nup.

ANDE ro. consilio. cccxi. r. cccxx.

S cui legatorū. Uide bar. in. l. nubere. s. d' iurid. om. iudi. r dicit vt dixi i. l. fi finita. s. iul. i pe. col. d' dā. infec.

C Si ali' dāni. Ad hūc. s. vid. l. fi finita. s. si plures. d' dā. infec.

a C Postqz rei. p. d. re- rea posito. Vide bal. in. l. ij. C. e. b C Qui in possessione. potest man- dari. sed bal- dus in. l. pe- nultima. C. de his que in frau. cre- di. limitat qstio. Bar- videlicz vbi sola posses- sio trāslata fuisse. c C Honorz presumitur sua. Ad qd idem tenet bar. i. l. a vi- uo. §. si sup- re. de re iud- ic. z in. l. q- dam in suo. de con. insti- tu. z baldus in au. ei. q- in. ij. col. de bo. au. iud. possi. z bal- in. l. etiā. i. ii. col. C. d. exe- cu. rei iudi- z est gl. i. l. ij. C. ne vror pro mari. z ibi tenet idē C. y. baldus z Salice.

Ex. §. sequenti.

Si plures legatarii

CAn qñ uno imisso i pos. ceteri videat imissi. **C**ud q dñ hic e nouū dictū z nō ē hodie correctū. Et q ro q ē rō hui. l. iter creditores z legatarios. Et gl. q ē i. l. cū vn. j. de bo. au. iudi. pos. dic q le gatarū veniunt ex cā lucratua. creditores ex cā onerosa. hoc ē t. z Dy. i. l. si finita. §. si plures. j. dā. ifec. fac qd no. p. eū i. c. q. p. or. d. re. iur. li. vi. **N**ō video qñter possit pcedere: quia video q l. cū vn. j. de bo. au. iudi. pos. z. C. de bo. au. iudi. pos. l. vl. z. l. q. aut. §. sciēdus. j. de bis q in frau. cre. z i quolibet creditore gnāliter dicūt q vno creditore misso i pos. oēs vident missi. nec habeo. l. q. distiguar cām lucratua ab onerosa. **N**ec ista. l. ob. ga. qñqz qd petit aliqd offō iudic- cis: ut h. z tūc nō ē creditor. iō vno misso ali q silt p offiū iudicis veniēt nō viderent missi. ga. ante q ad iudiciū veniāt nō hnt aliqd iuris: ut l. cū postulassē. j. de dā. ifec. z sic ē h. q vno lega- tario misso qui veniēt offō iudicis nō videntur alii missi. idēz in damno. infec. ut. l. si finita. §. si plures. j. de dā. ifec. sec. si veniēt iur obligatio- nis: quia tūc uno misso omnes videntur missi. **N**ec curo si ex causa onerosa uel lucratua: quia etiam legatariū sunt creditores: ut. l. i. C. de bo. au. iud. pos. z hoc quod dico probat ex tex. l. cum vnus. vbi dñ i tex. q. pretor nil noui zc. ple- ne dixi. d. l. cum vnus.

Qui prior

CIdē z hie ē i. l. si finita §. si plures. j. de dā. ifec. **C**Op. de re. iur. l. q. p. or. i. tpe potior i iur. So. hui. **S**ri timore Dy. distiguit: ut. l. puilegia. j. d. pui. cre. z i. c. q. p. or. ex. de re. iur. li. vi. z p. gl. i. l. q. iure. §. q. po. i. pig. ha. z dicatis: ut ibi dñ. z di- xi. i. d. §. si plures. z i. d. l. cū vn. **G**lo. format **S**riū z nō sol. vide glo. q. icipit: ga. eiusdē sūt zc. i. si. dic. q. h. est certum de mente. l. ibi non. z not. p. Dy. i. l. nec eni. j. d. fo.

Ex. §. sequenti.

CAn legatarius hz hec tēpora haberet tacitas hypothecaz: z qñ pferat creditorib.

Postquā rei seruande

COp. C. cōia de leg. l. i. vbi hz hypothecā a tē- pore mortis. ergo pferat creditori postea misso: ut. l. eos. C. q. po. i. pig. ha. Et gl. fatef. **S**riū q hodie pferat. z sicut gl. ga. fm ista tpa legatariū nō habebat tacitā hypothecā qd ē h. tex. i. l. credi- toribus. j. de separatiōibus. **P**reterea posito q legatariū haberēt tacitā hypothecā credito- res nō adhuc. ista gl. nō dic uerū. nā legata de- bent ere alieno deducto: ut. d. l. creditorib. z. l. si vniuersi. C. de le. z. l. i. §. is q. s. ad tre. **D**o. **L**i. i. l. ii. C. q. po. i. pig. ha. fustiet gl. istā q uerū est qd creditores pferunt legatariis si hñ ditas nō est soluēdo legatariis z creditorib. hz si he- reditas est soluēdo legatariis z creditoribus: tunc pferatur legatariis in re legata: quia cre- ditor debet prius hñ dē agere: ut. l. scimus. §. si vero creditores. C. de iure deli. z bene dicit.

Ex. §. sequenti.

CAn snia lata p vnum possit mādari executiōi p alium q habet rem q ille p que lata fuit senten- tia dolo desit possider.

Qui in possessionē lega-

tariū. Nota q missus in possessionē mittit in bo- nis hereditariis zc. **C**Op. j. e. l. i. perator. Sol. qñ mittit ex edicto loqur hic. hz qñ mittit ex re-

scripto loquit i bonis hereditariis: ut sibi dicam p tex. istū. z sise dicunt doc. vltimō z **L**y. cum eis q snia lata p vnu potest mādari executioni p aliu q hz rem quā ille dolo desit possidere. z casus videt hic. istud videt pbari. j. e. l. si lega- torz. §. si. C. e. l. circa. z p **L**y. C. d. alie. iudi. mu. cau. fac. l. i. in. viii. q. sed istud dictū ē p casū exps- sū. in. l. i. §. necessario. §. si mulier uē. no. i. pos. mit. p hoc est tex. isti. de ac. §. si qs in fraudē. z **C**. z. ff. p totū de his q i frau. cre. vbi nō pōt agi p eū q possidet res creditoz alienatas: nisi pri- agat reuocatoria. **N**ō ob. ista. l. quia est spāle fa- uore legatoz z fideicomissoz. hoc nō hz locū i aliis. **C**ultimo iste tex. pbat vnā meā opi. quā posui i. l. si creditores. C. de pig. z dico ibi q pa- ctū de igrediēdo pppria auctoritate hz possit p- pncipalē creditorez igredi sine aliqua cause co- gnitiōe: tñ p singularem successorez dz adhiberi aliqñs cause cognitio. z pro hoc iste. §. cum gl. que icipit ut. j. e. l. si.

Ex. §. sequenti.

CAn i mō iterponēdi decretū sit dñia iter res q pntent iure dñū: z que non z debitoris pre- sumunt q apud eum reperunt.

Honorū.

CMo. ex isto tex. q pōt fieri missio i bonis que ad debi- torē pertinent iure dominiū directi uel vñ uel q si. secus si nullo iure detinet: ut i. §. si deposita. **Q**uero vtrū in modo iterponēdi decretūz sit dñia iter res que pntent iure dominiū z alia **R**espon. qñtum est i iterpositione primi decreti nulla videtur differentia: ut hic. hz i iterpositio- ne secundi decreti eo casu quo haberet locuz ē differentia: quia in rebus que possidentur iure dominiū pretor iubet eum esse dñm. sed in aliis que nō possidentur iure dominiū pretor iterpo- nit decretum hoc modo. Statuo uel decerno ti- bi: ut vtaris illo iure in talibus rebus quo debi- tor vtatur. z istam formam dat iuriconsultus in. l. si finita. §. si de vectigalibus. j. de dā. infec. **F**ormo vnā. q. in ver. si deposita venit ille qui d- posuit z dicit non potuit fieri missio in hac re: quia mea cui incumbit probatio. **G**lo. habes i l. ob maritoruz. C. ne vx. pro ma. z. l. i. C. de pri- ui. si. quia que sunt reperta apud debitorem p- summuntur sua.

Si ex duobus.

CTene menti- istum casū quā- do est facta missio in parte rei cōmuni. q alius in cuius partem nō est facta missio potest sanz- dare z administrationem rei recipere. **G**lo. si- gnat contraria z non sol. vide glo. que icipit cō- filiū zc. i. si. glo. sol. istud ideo: quia in stipulatō- ne deducitur operis dñstructio que est diuidua hic deducitur legati solutio que est diuidua. ea- dem rōne cautionis prestatio: que eius naturā sequitur: ut. s. ti. i. l. i. §. si quis sub conditione. **I**a. de are. z **D**ld.

Imperator.

CIste est bonus. §. quero a quo tempore icipit curref tempus sex mensium. Et glo. dicit q a tempore quo fuit petita cautio. **I**sta lec. gl. est vera in se. z quo ad tex. non tamen satisfacit perfecte. z iō qro qd si non potuit peti cautio: quia fuit remissa: ut. s. pro. respō. **R**ñ. q. tex. ē i l. certa. C. e. q. potest peti a die qua fuit petitz debitu. **C**Alterius istud quod dicit q a die pe- tite satisfactionis non videtur uerum: quia licet satisfactionem petā nō est heres in mora prestā di legatū. z ad hoc ut fiat missio requiritur mo- ra heredis. **R**ñ. z fateor oppositū q hz sit petita

271

a Cessatus facit ad no. per Ange. r. Ro. i. l. iij. §. pretor. de dam. insec.

b Queri poterit. Et istum textu allegat bar. to. in. l. si finita. §. iulia. in ver. que ro vtrū mis fas ex prio decreto facti at fruct. fu. os. de dam. insec. r. ad istum textu vide Bald. i. auct. ei qui. in. xvi. colū. C. de bonis auct. ind. pos. si. r. iste textus ē vnic. ADDE bal. consilio liij. prio li. Et ibi an valeat statu tuz q lucre tur r an mi nor pati de beat tale dā num.

c Ultimo videtur. sed an p pigno re pctorio cōpetat hy. potbecaria. vide Imol. in. l. si quis missum. §. si. de dam. i. fec. r. ibi vi de ro.

d Qui ser uandorum. bon. §. istu textum in §. si. colere. al legat nota. Baldus in auct. ei qui. in. xvi. colū. de bo. auct. iudi. pos. q res mobilis debet esse a pud missum ex primo de creto vel se questrari si est suspect. r per bar. in l. si finita. §. si quis autē

e Videtur velle. Et vi de barto. in l. si finita. §. quis autem de dā. insec.

f Cessatus in possessio

cautio nō sufficeret: nisi hīs fuisset i mora non pstanti legatū. si dies legati n̄ cessisset nō hēret locū istud rescriptū. r gl. sentit h. Habes ergo pbare sex mēses elapso a die petite uel debite cautōis. Itē q̄ cesset dies legati. Itē q̄ hīs fuit i mora pstanti legatū. r cū hoc sit q̄ fm ista tpa nō tenent solvere de suo legata: ut. l. si vniuerse C. de le. r. l. i. §. si is q̄ quadringēta. s. ad trebel.

Quero quō h̄ sit missio i possessionē bonorū heredū. Rñ. q̄ fm ista tpa nō tenet vltra vires h̄ dicitarias: tñ p̄cessit missio in bonis h̄ dicit: r fa cū: ut soluat vsqz ad vires h̄ dicitarias: ut. l. in q̄ titate in fi. r. l. si in possessione. s. ad. l. fal.

Cessatum. Cū nō pōt dici cessatus si nō est psona q̄ interpelle tur. s. ite ē in. l. cū qdā. s. de vsur. C. Op. de. l. i. §. nō exigit. s. e. So. aliud i missione q̄ fit ex re scripto. r aliud i missione q̄ fit ex edicto. vide gl. q̄ format dria r nō soluit. r vide eā q̄ incipit h̄ di tas iacēs. Ad. l. opis rñdeo ibi loqtur i nūciati one q̄ fit rei nō psonē. h̄ nō i nūciatiōe q̄ requir morā: q̄ mora in casib⁹ n̄ri. §. legitime h̄bi n̄ pōt vt. l. si ex legati cā. j. de h̄b. obl. Ad. l. si. de nau ti. se. rñdeo q̄ ibi loqtur i pena q̄ ex d̄ctu defū eti d̄cedit. r iō iacēte h̄ dicitate cōmittit: ut. j. de h̄b. ob. l. die h̄. aut ex rescripto nō fit missio i bo nis h̄ dicitariis: nisi ex mō ipsi nō soluēdo q̄ nō pōt cōmitti iacēte h̄ dicitate cū p̄ aditionē icipi at d̄beri: ut. s. e. l. i. §. si. l. si nemo. d̄ re iudi. Ol.

Queri poterit. Cū nō ē bon. r nō. q̄ pigno ratitia h̄z locū p pignore p̄torio sicut p̄ p̄uētio nali. Cū q̄ sicut i pignore p̄uētionali fruct⁹ cōputant p̄us i usurā q̄ i sortem. sic r i p̄torio. Itē uides h̄ q̄ pignoratitia h̄z locū p̄ p̄torio si cut p̄ p̄uētionali. r dixi uobis. r Ja. de are. alle gat in. l. utiqz. j. de dā. ifec. tñ vnū scias q̄ in ista pignoratitia uenit dol⁹ r lata culpa r nō leuis: vt. l. p̄tor. §. p̄terea. j. de bo. auct. iudi. pos. r. l. si finita. §. si qd dāni. j. d̄ dā. ifec. C. Ultimo uide tur h̄ casus p̄ opi. quā tenui. s. i. pri. §. Dy. q̄ in possessionē legator: facta missio: nō pōt pueniri ad secundum decretum: quia non potest plus permitti: nisi frui tantum: ut hic. quod nō.

Qui seruandorum. Cū nō ē bonus §. r op. de. l. in uēditione. §. i. j. de bo. auct. iudi. pos. Rñ. h̄ loqt in legatariis. ibi in creditorib⁹. uel aliter ibi loqtur q̄ ille § quem ē facta missio nolebat colere: s̄z alteri colēdū locare. h̄ p̄ se ult colere. r ideo ad eū p̄tinet cultura: nisi fuerit fa cta missio ex rescripto. C. P̄rio nō. ad illud q̄n̄ fit seq̄stratio rex q̄ seruari nō p̄nt: tūc debēt uē di r p̄ciū retineri i seq̄strato. ar. huius lfe. r tex. habes i. l. litib⁹. C. de agri. r cēsi. li. xi. r. l. si. j. d̄ requi. re. Scōo nō. si aliqs p̄cepit frumētū ex sū do tuo p̄ plura tpa p̄terita: an tenet tibi ad re stitutionē fructuū uel sufficit q̄ reddat estimati onē p̄ tpa. Dec. l. uf uelle q̄ teneat ad estimati onē: quia nō potuit seruari. dixi tibi i. l. diuortio §. ob donatiōes. s. sol. ma. ubi uidetur casus. r Ly. uidet uelle in. l. i. C. de pi. acti. tene menti istud quod dicitur hic. r uide glo. super uerbo si nulla domus: que incipit sua uel testatoris. r no. tex. cum glo. q̄ quādo capis in tenutā ex pri mo decreto aliquid. r tu non hēs ubi teneas p̄ mittitur tibi alii dare: ut teneat. secus si habeas ubi teneas. ar. huius glo. C. Quero quot d̄ferē tie sunt inter missione ex edicto r rescripto. Gl. ponit duas d̄ferētiās. r multe sunt d̄ferētie. Ex edicto fit missio ab initio etiā ante aditā h̄

reditatē: ut. l. i. §. si. s. e. ex rescripto post aditaz h̄ dicitatē: r sex menses: ut in §. cessatū Itēz edi ctum nō requir morā h̄ dicit: ut. l. i. §. nō exigitur s. e. rescriptū sic ut i. §. cessatū. r §. satisfactōis. Itē p̄ edictū fit missio i bonis h̄ dicitariis: ut i. §. q̄ i possessionē. s. e. l. p̄ rescriptū i bonis h̄ dicit: ut i. §. q̄ p̄or. r. §. ipator. Itē iter edictū r rescri ptū est d̄ferētia i cultura: ut hoc. §. Itē ē alia d̄ria: quia missus ex edicto de possessione presti ta sibi satisfatione recedit: ut. s. titu. i. l. si ad uersus. s̄z missus ex rescripto nō recedit nisi inte gre sibi satisfiat: ut. j. e. l. si pecunie. §. si. r ibi di cā ex istis dicitis r ex d̄bis q̄ dixi in §. sex autem mēses habes colligere practicā rescripti. C. Al terius q̄ro si creditor ē missus i possessionē. an egparet missio in possessionē ex edicto. Brevi ter si creditor mittit in possessionē: quia d̄bitor nō d̄fenderit: tūc egparat legatario missio i pos sessionē ex edicto: ut. l. si finita. §. si qd aut. j. de dā. insec. Si nō est missus in possessionē: quia si soluit: tūc equiparatur legatario missio ex rescri pro: ut. l. si pecunie. j. e. r ibi uidebitis.

In possessionē missus.

Cū nō ē bonus casus. Op. q̄ post lit. p̄ref. non pōt peti cautio: ut. l. p̄p. §. rati. s. de p̄cu. Rñ. illud qd d̄ in. l. p̄p. §. rati. h̄z locū in cautioib⁹ q̄ p̄stāt a p̄curatore. r iō nō petitur: quia uide tur ei p̄sona approbata. s̄z. l. ista loqtur in aliis cautionibus q̄ ab ipso p̄cipali p̄stāt nō a p̄cu ratore. Itē cautio ista nō p̄stāt occasione litis: s̄z debebat nulla lite p̄dēte: ut. l. etiāz. s. e. r sic p̄dēte lite r pendēte appositione potest peti: ut. l. postq̄. §. imperator. s. e.

Missus in possessionē.

Quero utrū iudex possit dare licentiā missio in possessionē q̄ possit ingredi sua auctoritate. Dic uidet tex. q̄ nō. Glo. uidet q̄ sic. in. l. memērit C. vñ ui. r ibi Ly. r gl. i. l. iuste. j. de acq. pos. r ibi Ja. d̄ are. r Ol. r ibi dixi. Nec ob. iste. §. ga uey ē q̄ tua aucte nō potes ingredi si iuenis resi stētes: r illa resistētia debet fieri per officiales. secus si tibi non resistitur: quia tunc potest dari licentiā: ut tua auctoritate ingrediaris.

Si titio pure.

Cū nō est difficil. §. r. b. d. in summa Si legatarius a quo relictum est fideicommissum nō cauet fideicommissario suo fit missio i ea re uel iure quod habet pro legato uel eius occasione h. d. C. Mo. q̄ sicut potest primū decretum in terponi i noie debitoris: sic r in iudicis officio potest interponi. C. Op. r uidetur q̄ iste fidei cōmissarius debet agere contra heredē directo non contra legatarium: ut. §. pro secundo. d̄ ca du. tol. r. l. si ab eo. s. de usufru. le. Solu. ibi lo quitur quando legatum deficit r apud heredē remansit. hic non deficit. C. Oppo. de. l. si quis senium. §. si quis acceptum. s. de leg. ii. Sol. ibi loquitur quando legatario primo nulla culpa poterat imputari. C. Quero quando fit missio in possessionem in nomine debitoris. Scitis q̄ pignus non contrahitur pretorium nisi fiat mis sio realis: ut. l. non est mirum. s. de pi. act. Quo modo in nomie debitoris potest fieri missio cū est impossibilis: ut glo. in. l. pe. in prin. j. de do na. Practicam ponit glo. in. l. i. de preto. pig. hoc est uerum quando pignus pretorium est. sed si pars ipsa principalis uellet cedere: tunc cessio haberet uim traditionis: quia illud quod operatur in corporalibus traditio illud opera

nem. Istum textum alle gat bar. i. l. i. vi. q. s. d̄ iuridi. om. iudiciū adde bart. in. l. si finita. §. iu lia. i. vi. col. de dam. in sec.

g Si titio quero quan do. Nota q̄ quando fit missio in mine d̄bito ris. add̄ bal. in. l. ij. C. q̄n̄ sit. uel p̄ua. r bar. in. d. l. pen. r no. per Barto. in. l. a diuo. §. sic quoqz de re iudi.



a I pe- f cume qui fi deicom. iste tex. no e ali di fm bart. in .l. consen tancu. i. iij. colu. quo z qn iudex. vi de p bar. in l. si finita. s. iul. de da. in sec. in. ix. r. x. colu. dixi post bar. in l. cum qui. d. priui. cre. z ipsum sing. limita: vt p ange. in. l. si finita. s. itez videam de dam. infec. z ibi dixi p bar. z id die bal. no. in. l. ignorare. C de restit. mi li. q. contra pntem ptinen tem soluere pot procedi ad pmu z se cundum de re tum: z id in exec. sctene missus non recedit: nisi sibi solaatur fm bart. i. l. pperadu. s. finaui reus. C. de iudi. z istis adde bart. in au. ei qui. in. xi. col. de bo. au. iudi. pos. z vide bar. in. l. ne qz impubes s. de in tus vocan. b Idez vi det velle. Idet z bar. in. l. pperan du. s. finaui reus contra gl. ibi z idet bald. z do cto. z vide ange. i. c. si lio. c. xij. z adde bar. in l. si debitor. s. si antisoa. s. d. pigno. c Iiter i duz li cet. fa est ad hoc. l. fi. ff. de liti gio. C. De bo. pos. Rubri. d M om i nibus gl. sol. vide bar. an ge. z doc. in lex asse. de here. instit. e Itez op. Et p hoc vi de gl. i. c. i. fi de iuestit. lis. ou. iter do. z vaal. i. d. obseruet.

tur cessio in nominibus debitorum: ut glo. in. l. ul. C. quando fil. uel priua.

I pecunie. Qui si deicommiss.

receditur d possessione: nisi prius soluat: ut hic. z. l. is pnr. in fi. s. fa. her. z. l. eu qui. j. de priui. credi. z. l. ii. circa prin. j. p here. C. Op. s. ti. i. l. si aduersus. z. C. de bo. au. iudi. pos. au. ei q. z. l. si finita. s. si qd dani. z. s. se. j. de da. ifec. rii. text. iste i fi. C. Ho. q. tunc recedit a possessione qn fit illud qd si factu fuisse ab initio possessio non fuisset data. An si qd missio in possessione e facta: ga no soluitur no recedit: nisi soluat: ut hic. si mis sio e facta: ga no satisfac statim cu satisfac recedi tur: ut. l. si aduersus. s. ti. i. si missio e facta: quia est ptumax in no veniedo statim cu venit rece ditur: ut in au. ei qui. idem videtur velle que dam decisio pape in. c. ex parte. extra d. hb. sig.

Am uenter.

est speciale rone vetris. alie sunt trusse.

I legatorum.

exami nau: ut vidistis in. l. is cui. s. qui i pos sessione. s. eo.

Tia si codenatus

Quero qliter pot desiderare. Dic q ex rescripto uel ex edicto quocunqz mo vult uel iudicis officio: ut. j. de re iudi. a diuo. s. si su per rebus.

Anicipio

legat ista. l. in. l. nulli. s. qd cuiusqz vni. z est qd an qua do decurios creat sindicu sit necessaria aucto ritas p fids vel superior Et dicit ipse q no dixi in. l. actor. j. rem ra. ha. Ista. l. videt facere s. s. bñ respiciendo no facit: quia no loquitur de de creto in constituendo sindicum. sed de decreto de mittendo in possessionez.

U legatorum

casuz singulari q lucraf fruct missus in pos sessione ex primo decreto. Quero qd i filio z p nepote. Et dicit glo. q no est eade ro cu mulie res sunt obsegoris vite. C. Querit gl. qd si sint alie mulieres. Et dic ut glo. z tene primā q ea de ro sit in aliis mulieribus. C. Ultimo glo. dic q ista. l. est in arg. contra vxorem an sit alenda a tempore mortis viri. Dic de ista questione: ut dixi in. l. diuortio. s. sol. ma.

Aterdū licet.

I. forte n est alibi z no. eam. Ego formabo vna q. in. l. si creditores. C. de pig. Habeo pratē in grediendi mea auctoritate in talē fundū uel do mū. qro si ille fundus uel domus efficiat ecclesie an illa prās ingrediēdi transeat i ecclesiā. Inn. pōit i. c. vep. ex de foro cōpe. z dic q no. Post. dic s. z in hoc residet Jo. an z ego i. l. si credito res tenui opi. Post. s. inno z allego. l. si curia lis. C. de epi. z de. In dñū facit ista. l. Sed bre uiter aliud ē rē effici ecclie. aliud rē effici religio sam. quia non omnis locus quez habet ecclesia est religiosus: quia si est religiosus: tunc nō trā firet illa licentia ingrediendi: ut hic.

De bonoz possessioib. l. xij. Rubrica.

C. Glo. ptiuat ista rubricam ad precedentia.

Onorum.

Dicit ut in glo. In hac l. cum se. iurisconsultus ponit esse etum bo. pos. agnate: quez effectū probat duabus rationibus.

A omnibus.

Ibi ha bētur. z id sicut per aditionē hereditatis querūf oia ista ita p bo. pos. agnitā z admittā. C. Con tra hāc. l. op. dī bic q appellatione bonoz cōti nent cōmoda z incōmoda. s. in. l. mulier. s. de iure do. sol. ut dicā. j. l. pr. Item dicā bic q bo. pos. oia tribuit. s. agnitio sola nō tribuit oia: ut j. de acqrē. pos. l. cū herede. z. l. facta. in prin. s. ad tre. z ibi no. Glo. sol. q bic cōmodis que sunt iuris. secus in his que plurimū facti habēt. vt possessio: ut in cōtrario. C. Tertio op. q bo. pos. nō tribuat ius: ut in pos. carbofi. z ventris nomine: vt ad car. l. i. per totā. l. z in ti. si mulier ventris no. per totum. So. glo. ut in ea habes. C. Itē op. dicā bic q bo. pos. non tribuit domi niū directū sed vtile: ut vtilis actiones: ut. l. sed z si sine. s. sed q pa. s. de mino. Due gl. hic po stre. vna in. l. i. alia in. l. ii. fatentur contrarium. Di. videt limitare istas glo. sic q sunt vere quā do dñū directū uel actōes directe sunt apud alium: quia tūc tantū vtilis trāseūt: ut ibi. s. qn directe nō sunt apud aliū: quia tūc tm vtilis trā seūt: ut ibi. sed qn directe nō sunt apud aliū: tūc bo. pos. hz directū. rō ga ex psona heredis nō s bet imutari p ditione obligationis: ut. l. ii. s. ex his j. de hbo. ob Aduertatis istud dicit Di. nō vi det vep: quia cōtra casū. l. pe. C. ad tre. vbi dire ctū dñū uel actiones directe nō sunt apud aliū vt qn aliquis sine herede decedit. z tm vtilis rā tū trāseūt. ut ibi dī. Aduerte si apud aliū nō sunt directe uel directū dñū: tū esse sperat ut pos sibile ē esse: quoniā de iure ciuili aliqz filio emā cipato preferet uel alteri cognato. tūc ista glo. dicit veritatē: ga ad ipediēdū ne bonoz posses fori qrantur directe sufficit spes q possent esse apud aliū: ut. l. si duob. s. si. z ibi no. s. de le. i. z. l. cū qdaz. s. quod dicitur. de acqui. here. S vero nō sunt apud aliū necesse speratū: tūc do miniū directū est apud bo. pos. z tūc verū dicit Di. Si uero apud neminē est directū dominiū tunc res est vacans z in nullus bonis est. z sic p occupationē dñū sit occupantis de iure gen tium. sed in actionibus est maius dubiū: sed di cerē idē i actionib. hereditariis: ut directe sint penes bonoz possessorē. Rō quia pretor nō pot facere heredē directe: ut. s. quos aut. instit. de bo. pos. sed bene potest trāferre in alium vna z directam actionem z directum dominiū: ut. l. pretor. in prin. j. de da. infec. z facit quod not. i l. i. z. ii. s. de bo. pos. her. pe. Quicquid tamē sit siue dicamus actiones esse directas siue vtilis seper tamen glo. dicit q sunt ciuiles: sed ex extē sione pretoris: ut no. in. d. l. i. z. ii. s. de bo. pos. here. pe. C. Item op. ad. l. ii. i fi. vbi dicit z bo norum possessor sustinet vicem heredum. Con tra insti. e. s. quos aut. Dicit glo. s. de bo. pos. here. pe. l. i. fateor q habent vicē heredū. nō tm fierent vere heredes: quia pretores hoc facere non possunt: ut dicit. s. quos autē. z bene dicit quod nota. quare ex hoc dico q si aliqua here ditas deseret ex cōstitutōe alicui. p fids uel in ferioris a principe: ut ducis uel marchidōis: tūc omnes iste hereditates nō pnt deseri: ut sicut